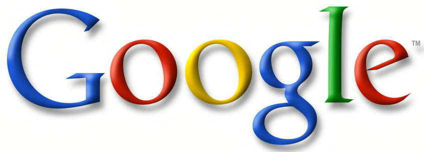

Gustave Grandin.
St Jean de Luz.
Octobre 1877.

y.

E. S. Dodgson
25 Nov: 1891.

omitted in the
Bibliographie Basque
de Mr. J. Vinson 1891. page 156
unless it is 46.gg. in which
case it is imperfectly described.

EXERCICIO IZPIRITUALA.

PERMISIONEA.

FRANÇOIS LACROIX, misericordia dibinoaz eta Alkhi Saindu Apostolicoaren autoritatez Bayonaco Aphezpicu;

Iracurri ondoan P.-A. CLUZEAU, eguiu darocuten galdea, berritan imprimatu nahiz *Exercicio Izpirituala, bere salbamendua eguiteco desira duten Guiristinoentçat, laguntça handitacoa*, Bayonaco diocesaco usaiacotçat.

Permetitu eta permetitcen dugu galdeguileri, berritan obra hunen imprimatcea, beguiztatu dugun exemplera beçala içatecotan, eta biga lehenic eçartcecotan Aphezpicuteguico Liburuteguian.

Bayonan emana gure sinadurareu, gure armen cigiloaren eta gure secretarioaren sinaduraren azpian.

Ereaoraren hogoi eta seian 1854.

✝ FRANÇOIS LACROIX,
Bayonaco Aphezpicua.

Yaun Aphezpicuaren manus:

FRANCHISTÉGUY, secr.[a]

EXERCICIO
IZPIRITUALA,

BERE SALBAMENDUA EGUITECO DESIRA DUTEN GUIRISTINOENTÇAT LAGUNTÇA HANDITACOA;

EDICIONE BERRIA,

Emendatua ordenarioco Meça latinaz, Phazco Himnoaz, Lethaniez, Contricionera preparatceco bertce moldea, etc.

SALTCEN DA BAYONAN,

CLUZEAU, liburu eta paper martchantarçn baithan, Cilharguin carrican, 12 numeroan.

1855.

TABLA.

UR-THEA.	IGAN-DEA.	EPAC-TA.	HAUSTE.	BAZCO.
1850	f	xvij	13 Oxailla.	31 March.
1851	e	xxviij	5 March.	20 Apiril.
1852	d c	ix	25 Oxailla.	11 Apiril.
1853	b	xx	9 Oxailla.	27 March.
1854	A	j	1 March.	16 Apiril.
1855	g	xij	21 Oxailla.	8 Apiril.
1856	f e	xxiij	6 Oxailla.	23 March.
1857	d	iv	25 Oxailla.	12 Apiril.
1858	c	xv	17 Oxailla.	4 Apiril.
1859	b	xxvi	9 March.	24 Apiril.
1860	A g	vij	22 Oxailla.	8 Apiril.
1861	f	xviij	13 Oxailla.	31 March.
1862	e	*	5 March.	20 Apiril.
1863	d	xj	8 Oxailla.	5 Apiril.
1864	c b	xxii	10 Oxailla.	27 March.
1865	A	iii	1 March.	16 Apiril.
1866	g	xiv	14 Oxailla.	1 Apiril.
1867	f	xxv	6 March.	21 Apiril.
1868	e d	vi	26 Oxailla.	12 Apiril.
1869	c	xvij	10 Oxailla.	28 March.
1870	b	xxviij	2 March.	17 Apiril.
1871	A	ix	22 Oxailla.	9 Apiril.
1872	g f	xx	14 Oxailla.	31 March.
1873	c	j	26 Oxailla.	13 Apiril.

URTHARILLA.	OXAILLA.
31 *egun. Ilharg.* 30.	28 *egun. Ilharg.* 28, *eta bisixto urthea, bada emozu 29 egun orduan, eta Ilharg.* 30.
1 CIRCONCISIONEA.	1 s. Ignazio.
2 s. Clair, apheça.	2 *Purificac onea.*
3 sta. Guenebieba.	3 s. Blas.
4 sta. Tita.	4 s. Aventin.
5 s. Simon stil.	5 sta. Agatha.
6 *Erregueac*	6 sta. Dorotha.
7 s. Erremun.	7 sta. Beronica.
8 s. Julien.	8 s. Esteben.
9 s. Josse.	9 s. Amand.
10 s. Guillamu.	10 sta Scolastica.
11 s. Salma.	11 s. Seberin.
12 s. Satira.	12 sta. Eulalia.
13 s. Hilario.	13 s. Martinien.
14 s. C. Bathejoa.	14 s. Didier.
15 s. Maur, apheça.	15 s. Faustin.
16 s. Marzel.	16 sta. Julianto.
17 . Antonio.	17 s. Valentin.
18 s. Petriren alkhia.	18 s. Simeon.
19 s. Omer.	19 s. Sabin.
20 s. Sebastien.	20 s. Constantin.
21 sta. Agnes.	21 s. Pepin, duc.
22 s. Bichintcho.	22 s. Antiochia.
23 sta. Emeren.	23 s. Lazaro, *Big.*
24 s. Timothee.	24 s. Matthias.
25 J. Pauloren conb.	25 sta. Teresa.
26 s. Policarpe.	26 s. Nestor.
27 s. J. Cris.	27 sta. Honorina.
28 Charlem.	28 s. Romain.
29 s. Petri Nolas.	
30 sta. Bathilda.	
31 sta. Marcella.	

MARCHOA.	APIRILLA.
31 *egun. Ilharg.* 30.	30 *egun. Ilharg.* 29.
1 s. Leon.	1 s. Theodore.
2 s. Basilia.	2 s. Frantz. P.
3 s. Luze, aiat.	3 s. Pancraze.
4 s. Adrian.	4 s. Ambrosio.
5 s. Eusebe.	5 s. Vincent. F.
6 s. Victor.	6 s. Celestin.
7 s. J.-de-Dieu.	7 s. Alexandrin.
8 s. Thomas, acq.	8 s. Denis.
9 40 Martyr.	9 s. Procope.
0 s. Hugues.	10 sta. Appollonia.
11 s. Soter.	11 s. Leon, aitas.
12 s. Gregorio.	12 s. Zenon.
13 s. Donat.	13 sta. Eufemia.
14 s. Silbain.	14 s. Tiburze.
15 s. Longin.	15 sta. Helena.
16 s. Patrize.	16 s. Calista.
17 sta. Gertrude.	17 s. Anicet.
18 s. Alexandre.	18 s. Apollinario.
19 s. Josef.	19 s. Crescent.
10 s. Joachim.	20 s. Sulpize.
21 s. Benoit.	21 s. Anselme.
22 s. Cyprien.	22 sta. Opportuna.
23 s. Paul, aphezp.	23 s. Jorje.
24 s. Agapit.	24 s. Marcelin.
25 And. Mariar. An.	25 s. Marc., aphezp.
26 s. Isidore.	26 s. Clair.
27 s. Juan Egypt.	27 s. Anastase.
28 s. Gordian.	28 s. Vital.
29 s. Priske.	29 J. Petri, martyr.
30 s. Quentin.	30 s. Eutropa
31 sta. Balbina.	

MAYATÇA.	ERREAROA.
31 *egun. Ilharg.* 30.	30 *egun. Ilharg.* 29.
1 s. Jacq. s. Philip.	1 s. Justin.
2 s. Athanasio.	2 s. Marzelin.
3 Gurutze S. aurkh.	3 sta. Clotilde.
4 sta. Monica.	4 s. Kintin.
5 s. Godard.	5 s. Erasme.
6 s. Juan L. P.	6 s. Claude.
7 s. Cler.	7 s. Paulin.
8 s. Michel.	8 s. Medard.
9 s. Nicolas.	9 s. Felician.
10 s. Ciriaque.	10 s. Ciriake.
11 s. Mammert.	11 s. Barnaba.
12 s. Pancraze.	12 s. Basilide.
13 s. Servais.	13 s. Antonio Pad.
14 s. Bonifaze.	14 s. Basil.
15 s. Isidore.	15 s. Modeste.
16 s. Honoré.	16 s. Ferreol.
17 s. Sever.	17 sta. Aura.
18 s. Felix, aph.	18 s. Marzel.
19 s. Ibes.	19 s. Gerbais.
20 s. Bernardin.	20 s. Silbere.
21 sta. Helene.	21 s. Lenfroy.
22 s. Didier.	22 s. Paulin.
23 sta. Julianna.	23 *Bich. eta Barura.*
24 s. Dom eta s. Rog.	24 Jaun doni Batista.
25 s. Urbin, aitas.	25 s. Eloi.
26 sta. Eleuthere.	26 s. Anselmo.
27 s. Jean.	27 s. Sixta.
28 s. Germain.	28 *Bichilia.*
29 s. Maximien.	29 *J. Petri eta J. P.*
30 s. Felix.	30 J. Petriren, cob.
31 sta. Petronila.	

UZTAILLA.	ABOSTUA.
31 *egun. Ilharg.* 30.	31 *egun. Ilharg.* 30.
1 s. Thierri.	1 J. Petri gathetan.
2 And. Mar. Bisitac.	2 s. Esteben.
3 s. Gregorio.	3 J. s. Esteben.
4 s. Martin Tr.	4 s. Dominica.
5 s. Marzial.	5 Elh. And. Maria.
6 s. Trankilin.	6 J. Crist. G. J. Tr.
7 Transl. s. Thom.	7 s. Donat.
8 s. Procope.	8 s. Ciriac.
9 s. Felizian.	9 s. Romain.
10 7 Anaja, martir.	10 J. Laurendi.
11 Tr. s. Benoat.	11 s. Tiburce.
12 s. Nabot.	12 sta. Clara.
13 s. Anaclet.	13 s. Hipolita.
14 s. Bonabentura.	14 s. Eusebe, *Big.*
15 sta. Julia.	15 *Ama B. Assomp.*
16 s. Eutacha.	16 s. Rok.
17 s. Alexis.	17 s. Mammert.
18 s. Simphorien.	18 s. Agapit.
19 sta. Radegonde.	19 s. Brice.
20 sta. Margarita.	20 s. Bernat.
21 s. Bictor.	21 s. Anastasie.
22 sta. Maria Madal.	22 s. Thim.
23 s. Apolonario.	23 s. Simph.
24 sta. Chris. *Bich.*	24 s. Barthelem. aph.
25 s. Jak. s. Chr.	25 s. Louis, erregea.
26 Tr. s. Marzel.	26 s. Zephirin.
27 s. Pantaleon.	27 s. Rufin.
28 sta. Anna.	28 s. Augustin.
29 sta. Martha.	29 J. Juanir. Burueb.
30 s. Abdon.	30 s. Fiacre.
31 s. Chermain.	31 s. Paulin.

BURRULA.	URRIA.
30 *egun. Ilharg.* 29.	31 *egun. Ilharg.* 30.
1 s. Leu, s. Giles.	1 s. Remi.
2 s. Lazaro.	2 Aingeru Guard.
3 s. Mansuet.	3 s. Candida.
4 sta. Rosalie.	4 s. Frantses.
5 s. Bictorin.	5 s. Plazide.
6 s. Zakharia.	6 s. Bruno.
7 s. Cloud.	7 sta. Justina.
8 And. Mar. *Sortzea*.	8 sta. Brichita.
9 sta. Beronica.	9 s. Denis.
10 s. Nicolas.	10 s. Chereon.
11 s. Cir.	11 s. Nicaise.
12 s. Philip. N.	12 s. Benant.
13 s. Maurilo.	13 s. Cherard.
14 Gurutze S. Exalt.	14 s. Calixte.
15 s. Nicodeme.	15 sta. Teresa.
16 s. Ciprien.	16 s. Maxime.
17 s. Lambert.	17 s. Florentin.
18 s. Richard.	18 s. Luc.
19 s. Janbier.	19 s. Amable.
20 s. Agapit.	20 s. Arthemise.
21 s. Mathiu.	21 sta. Ursula.
22 s. Maurize.	22 s. Melon.
23 sta. Thecla.	23 s. Hilarion.
24 s. Sorlin.	24 s. Maglore.
25 s. Firmin.	25 s. Crep. s. Cres.
26 s. Senatur.	26 s. Amand.
27 s. Com., s. D.	27 s. Frumen.
28 s. Exupere.	28 s. Simon, s. Jude.
29 s. Michel.	29 s. Narze.
30 s. Jerome.	30 s. Luzien.
	31 s. Kintin.

HACILLA.	ABENDOA.
30 *egun. Ilharg.* 29.	31 *egun. Ilharg.* 30.
1 Umiasaindu.	1 s. Eloi.
2 Arima joanac.	2 s. Bihiana.
3 s. Marzel.	3 sta. Balera.
4 s. Charles, Bor.	4 sta. Barba.
5 s. Malachia.	5 s. Sabat, aph.
6 s. Leonard C.	6 s. Nicolas.
7 s. Florent.	7 s. Ambrosio.
8 s. Couron.	8 *And. Mar. Conz.*
9 s. Maturin.	9 s. Nicaise.
10 s. Triphon.	10 s. Melchiade.
11 s. Martin.	11 s. Damas, aph.
12 s. Rene.	12 s. Balentin.
13 s. Brize.	13 sta. Luze.
14 s. Bertran.	14 s. Lo.
15 s. Marcou.	15 s. Eusebe.
16 s. Euchene.	16 s. Abdon.
17 s. Agnan, aph.	17 B. J. Matha.
18 s. Romain.	18 s. Lazaro.
19 sta. Elisabeth.	19 s. Nemese, m.
20 s. Odo.	20 s. Clement.
21 J.-Cr. Present.	21 s. Thomas, ap.
22 sta. Zizila.	22 s. Flaian, m.
23 s. Clement.	23 sta. Bictoara.
24 s. Prosper.	24 s. Delph., *Bich.*
25 sta. Cathalina.	25 *Eguberri.*
26 s. Chen. A.	26 s. Esteben.
27 s. Agricola.	27 s. Jean, ebanjel.
28 s. Etienne.	28 Haur Innozentac.
29 s. Saturnin, aph.	29 s. Thomas.
30 s. Andre.	30 s. Sabin.
	31 s. Silbestre.

GOICECO

OTHOITÇA,

ETCHECO GUCIEC ELGARREKIN EGUIN BEHAR LUKETENA.

AITAREN, ETA SEMEAREN, ETA IZPIRITU-SAINDUAREN ICENEAN. HALABIZ.

Orhoit gaitecen Yaincoaren aitcinean garela, eta adora deçagun Adoracionezco Acta batez.

Adoracionezco Acta.

YAINCO guciz botherexua, Aita, Semea, eta Izpiritu-Saindua, çoinac creatu bainauçu çure eçagutceco eta maithatceco ahalarekin, huna non nagon

umilki çure aitcinean belhaunca. Eçagutcen dut ene miseria eta ezdeustasuna ; adoratcen çaitut gauça gucien Creatçalea eta Nausi Soberanoa beçala.

Yauna, sinhesten dut çu baithan, ceren eguia bera baitçare ; esperantça dut çu baithan, ceren guciz ona baitçare : maite çaitut ene bihotz guciaz, ene arima guciaz, ene indar guciez, ceren baitçare osoki maithagarria.

Cer bihurtuco deraulçut, Yauna, çuganic errecebitu ditudan ongui-eguin gucientçat? Deus ez dut çure yenerostate handiari çor ez diotanic. Eskerrac deraitçut bereciki ceren creatu nauçun, Bekhatutic erosi, eguiazco Fedeaz arguitu, eta egundino conserbatu, eguiazco Aita baten artha guciarekin.

Hemen conxideratu behar da cer gracia eguin deraucun Yaincoac, egun hau gure salbamenduan trabailatceco emanez ; eta hunen sainduki iragaiteco chede cin bat hartu.

Orhoitu behar da çoin diren maicenic eguiten diren huxac ; aitcinetic ikhu-

si bekhaturat deramaten ocasioneac, eta deliberacione hartu hulaco bekhatutic eta ocasionetic urrunteeco. Hortacotz egon behar da hemen aphur bat ichilic.

EKHUSTEN ditutçu, Yauna, ene bihotçaren azken pleguetarainoco guciac, eta bereciki memento huntan hartcen ditudan deliberacione sainduac; bainan eçagutcen duçu halaber ene flakecia: nola beguira naiteke bekhatutic çure laguntça gabe? Yainco guciz botherexua, salba neçaçu; ema-datçu, othoi, ene arimaren exayari bihurtceco eta bekhatuan erori gabe egun hunen iragaiteco behar ditudan indarrac. Eguiçu, çure graciaz, ene phenxamenduac, hitçac, obrac, sofricarioac, oro çure legue sainduaren arabera içan diten. Halabiz.

GURE Aita, Ceruetan çarena, erabil bedi sainduki çure Icena; ethor bedi çure erresuma; eguin bedi çure boron-

datea, Ceruan beçala Lurrean ere; iguçu egun gure eguneco oguia; barkha çagutçu gure çorrac, gue gure-ganat çordun direnei barkhatcen dioztegun beçala; eta ez gaitçatçula utz tentamendutan erortcerat; bainan beguira gaitçatçu gaitcetic. Halabiz.

AGUR, Maria, graciaz bethea, Yauna da çurekin; benedicatua çare emazte gucien artean, eta benedicatua da çure sabeleco fruitua Yesus.

Maria Saindua, Yaincoaren Ama, eguiçu othoitz gu bekhatorentçat, orai eta gure heriotceco orenean. Halabiz.

SINHESTEN dut Yainco Aita bothere gucia duena baithan, Ceruaren eta Lurraren creatçalean; eta Yesu-Christo haren Seme bakhar gure Yauna baithan; çoin contcebitu baitcen Izpiritu-Sainduaren berthutez, sorthu cen Maria Birjina-ganic; pairatu çuen Pontcio Pilatusen manuaren azpian; khurutcefica-

tu çuten, hil cen eta ehortci çuten; yauxi cen Ifernuetarat, hirurgarren egunean yaiki cen biciric hilen artetic; iragan cen Ceruetarat, yarria dago Yainco Aita bothere gucia duenaren escuinean; hantic ethorrico da bicien eta hilen yuyatcerat.

Sinhesten dut Izpiritu-Saindua baithan, Eliça Catolico Sainduan, Sainduen partaliertasunean, bekhatuen barkhamenduan, haraguiaren phiztean, bethi iraunen duen bicitcean. Halabiz.

COFESATCEN nitçayo Yainco Aita bothere gucia duenari, Maria bethi Biryina dohaxuari, Micael Arcanyelu dohaxuari, Yoanes-Baptista dohaxuari, Petri eta Paulo Apostolu Sainduei, Saindu guciei, eta çuri ene Aita, ceren eguin baitut sobera bekhatu, gogoz, hitcez eta obraz; ene faltaz, ene fatlaz, ene falta handiaz. Hortacotz othoitz eguiten diot Maria bethi Biryina dohaxuari, Micael Arcanyelu dohaxuari, Yoanes-Baptista dohaxuari, Petri eta

Paulo Apostolu Sainduei, Saindu gucici, eta çuri ene Aita, eguin deçoçuen enetçat othoitz gure Yainco Yaunari.

Yainco bothere gucia duenari urrical gakiscola, eta gure bekhatuac barkhaturic, helaraz gaitçala bicitce eternalerat. Halabiz.

Gure bekhatuen barkhamendua, absolucionea eta erremisionea eman deçagula Yainco bothere gucia duenac eta misericordiaz betheac. Halabiz.

YAUNAREN Ainguerua, Yaincoaren Probidentciaz nitaz artha hartceco establitu cituen guidari leyala, othoi bidal neçaçu eta gaitcetic beguira, egun eta ene bicico oren guciez. Halabiz.

Biryina Maria Saindua, çuec Ainguerau onac, ene Patroin Saindua, eta Saindu guciac, baliac çazkitet Yaincoaren aiteinean. Hil direnen arimac bakean phausa ditecela. Halabiz.

Demboran denean, erran daitezke Yesusen Icen Sainduaren Lethaniac.

YESUSEN ICEN SAINDUAREN LETHANIAC.

KYRIE, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Jesu, audi nos.
Jesu, exaudi nos.
Pater de Cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili, Redemptor Mundi, Deus,
Spiritus Sancte, Deus,
Sancta Trinitas, unus Deus,
Jesu Fili Dei vivi,
Jesu splendor Patris,
Jesu candor lucis æternæ,
Jesu Rex gloriæ,
Jesu sol justitiæ,
Jesu Fili Mariæ Virginis,
Jesu admirabilis,
Jesu Deus fortis,
Jesu Pater futuri seculi,
Jesu magni consilii Angele,
Jesu potentissime,
Jesu patientissime,
Jesu obedientissime,
Jesu mitis et humilis corde,
Jesu amator castitatis,
Jesu amor noster,
Jesu Deus pacis,
Jesu auctor vitæ,
Jesu exemplar virtutum,

miserere nobis.

Jesu zelator animarum,
Jesu Deus noster,
Jesu refugium nostrum,
Jesu pater pauperum,
Jesu thesaurus Fidelium,
Jesu bone Pastor,
Jesu lux vera,
Jesu sapientia æterna,
Jesu bonitas infinita,
Jesu via et vita nostra,
Jesu gaudium Angelorum,
Jesu Rex Patriarcharum,
Jesu inspirator Prophetarum,
Jesu Magister Apostolorum,
Jesu Doctor Evangelistarum,
Jesu fortitudo Martyrum,
Jesu lumen Confessorum,
Jesu puritas Virginum,
Jesu gloria Sacerdotum,
Jesu corona Sanctorum omnium,

Miserere nobis.

Propitius esto, parce nobis, Jesu.
Propitius esto, exaudi nos, Jesu.
Ab omni peccato, libera nos, Jesu.
Ab irâ tuâ,
Ab insidiis Diaboli,
A spiritu fornicationis,
A morte perpetuâ,
A neglectu inspirationum tuarum,
Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæctæ,
Per navitatem tuam,
Per infantiam tuam,

Libera nos, Jesu.

Per divinissiman vitam tuam,
Per labores tuos,
Per agoniam et passionem tuam,
Per crucem et derelictionem tuam,
Per languores tuos,
Per mortem et sepulturam tuam,
Per resurrectionem tuam,
Per ascencionem tuam,
Per gaudia tua,
Per gloriam tuam,

Libera nos, Jesu.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Jesu.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, Jesu.

OREMUS.

Domine Jesu Christe, qui dixisti : Petite et accipietis, quærite et invenietis, pulsate et aperietur vobis; quæsumus, da nobis petentibus divinissimi tui amoris affectum ; ut te toto corde, ore et opere diligamus, et à tuâ nunquam laude cessemus : Qui vivis et regnas, Deus, in secula seculorum. ℟ Amen.

Igandetan erranen dire Yaincoaren eta Eliçaren Manamenduac.

YAINCOAREN MANAMENDUAC.

1. YAINCO bat adora çaçu,
Halaber maitha osoki.
2. Yuramenturic çuc ez duçu,
Ez cinic eguinen banoki.
3. Igandeac beguira çatçu,
Yauna ere cerbitça debotki.
4. Aita eta Ama ohora çatçu,
Bici çaitecen luceki.
5. Nehor obraz hilen ez duçu,
Ez borondatez gaichtoki.
6. Paillardiça eguinen ez duçu,
Obraz ez gogoz likhiski.
7. Bertcerena ebaxico ez duçu,
Ez atchikico inyustuki.
8. Lekhucotasunic ez duçu,
Ez hitz erranen falxuki.
9. Bertceren esposic ez duçu,
Desiratuco liçunki.
10. Guthicia içanen ez duçu,
Bertceren onaren gaizki.

ELIÇAREN MANAMENDUAC.

1. MEÇA Saindua entçun-eçaçu,
Besta Igandetan debotki.
2. Eta Bestac beguira çatçu,
Manamenduzcoac sainduki.
3. Bekhatuac cofesa çatçu,
Urthean behin osoki.
4. Gorphutz Saindua errecebi çaçu,
Phazcoz bederen umilki.
5. Garthac, Bigiliac, barur çatçu,
Gariçuma ere osoki.
6. Ortciralean yanen ez duçu,
Ez larumbatean haragui.

ARRAXECO OTHOITÇA.

AITAREN, ETA SEMEAREN, ETA IZPIRITU-SAINDUAREN ICENEAN. HALABIZ.

Orhoit gaitecen Yaincoaren aitcinean garela, eta adora deçagun Adoracionezco Acta batez.

Adoracionezco Acta.

YAINCO guciz botherexua eta eternala, Aita, Semea, eta Izpiritu-Saindua, çoina baitçare lekhu gucietan yiten nitçauçu ene adoracionen eta ohoren bihurtcerat, gaurco descanxuaren hartcerat yoan baino lehen.

Adoratcen çaitut, ô ene Yaincoa, maite çaitut, laudatcen eta benedicatcen çaitut. Çu çare Aita urricalpenez bethea; Yainco conxolatçalea, eguiazco dohain gucien ithurria. Eskerrac de-

raitçut, ahalaz umilki, eguin deraitatçun ongui guciez, eta bereciki egun huntacoez.

Bainan nola ihardexi dut, Yauna, çure ontasun içarigabecoari? Ala esker gaichtoz pagatu baitçaitut hambat bekhatutan eroriz, bethi ongui eguiten hari cinaitan demboran !

Yauna argui çaçu ene izpiritua, eçagut ditçadan ene bekhatuen nombrea eta handitasuna, bero çaçu ene bihotça çure amodioaren suaz, damu eguiazco bat içan deçan çu ofenxaturic.

Hemen ikhusi behar da egun cer bekhatu eguin den gogoz, hitcez, obraz, edo eguin behar cena ez eguinez, nahiz Yaincoaren, nahiz Lagunaren, nahiz bere buruaren contra ; baratcen delaric particulazki maicenic eguiten diren bekhatuez orhoitcen.

Aithortcen ditut, Yauna, çure aitcinean ene bekhatuac, orotaz barkhamendu escatcen deraulçut, Yesu-Chris-

toren merecimenduen berthutez. Hastiatcen ditut, ceren çure ofenxac diren, eta hitcemaiten derautçut, çure graciarekin batean, urrunduco niçala hementic aitcina, bekhatutic eta bekhatuaren ocasionetic, eta eguinen dudala orotaz penitentcia.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostrî omnipotens Deus, et, dimissis peccatis nostris, perducat nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et re missionem peccatorum nostrorum tri buat nobis omnipotens et misericor Dominus. Amen.

PATER noster, qui es in cœlis, sanc tificetur nomen tuum; adveniat reg num tuum; fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ; panem nostrum quo tidianum da nobis hodiè, et dimitt nobis debita nostra, sicut et nos dimit timus debitoribus nostris; et ne nos in ducas in tentationem, sed libera nos malo. Amen.

AVE, Maria, gratiâ plena, Dominu tecum; benedicta tu in mulieribus, e benedictus fructus ventris tui, Jesus

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in hora mortis nostræ. Amen.

CREDO in Deum Patrem omnipoten tem, creatorem cœli et terræ; et i Jesum Christum, filium ejus unicum

Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Mariâ Virgine; passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus; descendit ad Inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis; ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

OTHOIZTEN çaitut, Yauna, çure benedicionea eta graciac ichur ditçatçun gure Aita-Sainduaren, gure Yaun Aphezpicuaren, gure aitcindarien gainerat, halaber ene ahaide, adiskide, exai, eta yeneralean ene othoitcetarat cerbait dretcho duketen presuna guçien gainerat. Guidâ gaitçatçu othoi guciac salbamenduco bidean.

Othoizten çaitut ere, Yauna, Purgatorietaco penetan diren arimentçat;

emoçute bere bekhatu gucien barkhamendua, eta sarrarazkitçu hambat lehiarekin igurikitcen duten egoitça dohaxuan. Escatcen derautçu Yesu-Christo gure Yaunaz, çoina bat baita çurekin eta Izpiritu-Sainduarekin, mende eta mende gucietaco bicitcean. Halabiz.

Biryina Saindua, Yaincoaren Ama, othoitz eguiçu enetçat, çuec Aingueru onac eta Saindu guciac, balia çazkitet; ene Aingueru beguirale Saindua, çauden atçarria ene inguruetan.

Yainco guciz botherexu eta urricalpenez betheac, Aita, Seme eta Izpiritu-Sainduac, digutcila gau ezti bat eta heriotce dohaxu bat. Halabiz.

Dembora denean erran ditezke Biryina Sainduaren Lethaniac.

BIRYINA SAINDUAREN

LETHANIAC.

KYRIE, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de Cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Mater Christi,
Mater divinæ gratiæ,
Mater purissima,
Mater castissima,
Mater inviolata,
Mater intemerata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentissima,
Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidelis,
Speculum justitiæ,
Sedes sapientiæ,
Causa nostræ lætitiæ,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,

Ora pro nobis.

Rosa mystica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea,
Fœderis arca,
Janua Cœli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium Christianorum,
Regina Angelorum,
Regina Patriarcharum,
Regina Prophetarum,
Regina Apostolorum,
Regina Martyrum,
Regina Confessorum,
Regina Virginum,
Regina Cleri,

Ora pro nobis.

Regina Sanctorum omnium, ora pro nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

OREMUS.

Defende, quæsumus, Domine, beatâ Mariâ semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam,

et toto corde tibi prostratam, ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Igandetan erranen dire :

FEDEZCO ACTA.

ENE Yaincoa, sinhesten ditut cinez eta ene bihotz guciaz, Eliça Catholico, Apostolico eta Erromanoac, sinhesten eta irakhasten dituen gauça guciac; ceren çuc, eguia bera çarenac, irakhaxi baiteraz-çotçu.

ESPERANTÇAZCO ACTA.

ENE Yaincoa, esperantça dut, sinheste fermu batekin, emanen derautaçula Yesu-Christoren merecimenduen berthutez, mundu huntan çure gracia, eta çure Manamenduei yarraikitcen banaiz bertcean çure gloria; ceren hitceman baituçu eta baitçare çure hitcetan osoki leyala.

CARITATEZCO ACTA.

ENE Yaincoa, maite çaitut ene bihotz guciaz eta gauça gucien gainetic; ceren baitçare gucizcona eta osoki maithagarria: maite dut halaber ene Laguna ene burua beçala çure amoreagatic.

ARRAXECO OTHOITÇA.

AITAREN, ETA SEMEAREN, ETA IZPIRITU-SAINDUAREN ICENEAN. HALABIZ.

Orhoit gaitecen Yaincoaren aitcinean garela, eta adora deçagun Adoracionezco Acta batez.

Adoracionezco Acta.

YAINCO guciz botherexua eta eternala, Aita, Semea, eta Izpiritu-Saindua, çoina baitçare lekhu gucietan yiten nitçauçu ene adoracionen eta ohoren bihurtcerat, gaurco descanxuaren hartcerat yoan baino lehen.

Adoratcen çaitut, ô ene Yaincoa, maite çaitut, laudatcen eta benedicatcen çaitut. Çu çare Aita urricalpenez bethea; Yainco conxolatçalea, eguiazco dohain gucien ithurria. Eskerrac de-

raitçut, ahalaz umilki, eguin deraitatçun ongui guciez, eta bereciki egun huntacoez.

Bainan nola ihardexi dut, Yauna, çure ontasun içarigabecoari? Ala esker gaichtoz pagatu baitçaitut hambat bekhatutan eroriz, bethi ongui eguiten hari cinaitan demboran!

Yauna argui çaçu ene izpiritua, eçagut ditçadan ene bekhatuen nombrea eta handitasuna, bero çaçu ene bihotça çure amodioaren suaz, damu eguiazco bat içan deçan çu ofenxaturic.

Hemen ikhusi behar da egun cer bekhatu eguin den gogoz, hitcez, obraz, edo eguin behar cena ez eguinez, nahiz Yaincoaren, nahiz Lagunaren, nahiz bere buruaren contra; baratcen delaric particulazki maicenic eguiten diren bekhatuez orhoitcen.

AITHORTCEN ditut, Yauna, çure aitcinean ene bekhatuac, orotaz barkhamendu escatcen derautçut, Yesu-Chris-

toren merecimenduen berthutez. Hastiatcen ditut, ceren çure ofenxac diren, eta hitcemaiten derautçut, çure graciarekin batean, urrunduco niçala hementic aitcina, bekhatutic eta bekhatuaren ocasionetic, eta eguinen dudala orotaz penitentcia.

CONFITEOR Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere; meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Misereatur nostrî omnipotens Deus, et, dimissis peccatis nostris, perducat nos ad vitam æternam. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ; panem nostrum quotidianum da nobis hodiè, et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo. Amen.

Ave, Maria, gratiâ plena, Dominus tecum; benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Jesus.
Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus, nunc et in horâ mortis nostræ. Amen.

Credo in Deum Patrem omnipotentem, creatorem cœli et terræ; et in Jesum Christum, filium ejus unicum,

Dominum nostrum; qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Mariâ Virgine; passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus et sepultus; descendit ad Inferos, tertiâ die resurrexit à mortuis; ascendit ad Cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipotentis; indè venturus est judicare vivos et mortuos.

Credo in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam æternam. Amen.

OTHOIZTEN çaitut, Yauna, çure benedicionea eta graciac ichur ditçatçun gure Aita-Sainduaren, gure Yaun Aphezpicuaren, gure aitcindarien gainerat, halaber ene ahaide, adiskide, exai, eta yeneralean ene othoitcetarat cerbait dretcho duketen presuna gucien gainerat. Guidá gaitçatçu othoi guciac salbamenduco bidean.

Othoizten çaitut ere, Yauna, Purgatorietaco penetan diren arimentçat;

emoçute bere bekhatu gucien barkhamendua, eta sarrarazkitçu hambat lehiarekin igurikitcen duten egoitça dohaxuan. Escatcen derautçu Yesu-Christo gure Yaunaz, çoina bat baita çurekin eta Izpiritu-Sainduarekin, mende eta mende gucietaco bicitcean. Halabiz.

Biryina Saindua, Yaincoaren Ama, othoitz eguiçu enetçat, çuec Aingueru onac eta Saindu guciac, balia çazkitet; ene Aingueru beguirale Saindua, çauden atçarria ene inguruetan.

Yainco guciz botherexu eta urricalpenez betheac, Aita, Seme eta Izpiritu-Sainduac, digutcila gau ezti bat eta heriotce dohaxu bat. Halabiz.

Dembora denean erran ditezke Biryina Sainduaren Lethaniaç.

BIRYINA SAINDUAREN

LETHANIAC.

KYRIE', eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de Cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis.
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Mater Christi,
Mater divinæ gratiæ,
Mater purissima,
Mater castissima,
Mater inviolata,
Mater intemerata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater Creatoris,
Mater Salvatoris,
Virgo prudentissima,
Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidelis,
Speculum justitiæ,
Sedes sapientiæ,
Causa nostræ lætitiæ,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,

Ora pro nobis.

Rosa mystica,
Turris Davidica,
Turris eburnea,
Domus aurea,
Fœderis arca,
Janua Cœli,
Stella matutina,
Salus infirmorum,
Refugium peccatorum,
Consolatrix afflictorum,
Auxilium Christianorum,
Regina Angelorum,
Regina Patriarcharum,
Regina Prophetarum,
Regina Apostolorum,
Regina Martyrum,
Regina Confessorum,
Regina Virginum,
Regina Cleri,

Ora pro nobis.

Regina Sanctorum omnium, ora pro nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

OREMUS.

Defende, quæsumus, Domine, beatâ Mariâ semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam,

et toto corde tibi prostratam, ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Igandetan erranen dire :

FEDEZCO ACTA.

ENE Yaincoa, sinhesten ditut cinez eta ene bihotz guciaz, Eliça Catholico, Apostolico eta Erromanoac, sinhesten eta irakhasten dituen gauça guciac; ceren çuc, eguia bera çarenac, irakhaxi baiteraz-çotçu.

ESPERANTÇAZCO ACTA.

ENE Yaincoa, esperantça dut, sinheste fermu batekin, emanen derautaçula Yesu-Christoren merecimenduen berthutez, mundu huntan çure gracia, eta çure Manamenduei yarraikitcen banaiz bertcean çure gloria; ceren hitceman baituçu eta baitçare çure hitcetan osoki leyala.

CARITATEZCO ACTA.

ENE Yaincoa, maite çaitut ene bihoi
guciaz eta gauça gucien gainetic ; ce
ren baitçare gucizçona eta osoki ma
thagarria : maite dut halaber ene La
guna ene burua beçala çure amorea
gatic.

NOELA.

ATÇAR gaiten, atçar lotaric.
Gau huntan da Yesus sortcen ;
Amodioac garhaituric,
Gure-gatic da ethortcen. *(Berriz.)*

Gu cerurat nahiz altchatu,
Yesus yausten da lurrerat ;
Heldu da gu nahiz salbatu,
Gorphutz hilcor bat hartcerat.
Atçar, etc.

Ala haren laudorioac
Behar baitugu cantatu !
Ala gure bozcarioac
Behar baitu seinalatu !
Atçar, etc.

Bekhatua, monstro tristea,
Hoa hire lece beltcerat;
Ethorri duc Yesus maitea,
Hire obren urratcerat.
Atçar, etc.

Cerc gaitu bada guibelatcen ?
Hel gaiten, hel Yesus gana;
Bekhatoreen gatic da sortcen,
Saindutasun bera dena.
Alçar, etc.

Ikhus-garri mirestecoa !
Oi ! hau da humiltasuna,
Ceru beraz goragocoa .
Manyateran da emana.
Alçar, etc.

Erreguen Erregue delaric,
Ez du nahi distiratu,
Ez du nahi palacioric ;
Heya tchar bat du hautatu.
Alçar, etc.

Holçaz ere da penatua
Sasoinen manatçailea ;
Guciez da gabetua
Gucien creatçailea.
Alçar, etc.

Bi bestia ditu laguntçat,
Horra Yesusen çorthea :

Lasto guti bat etçantçatçat !
Oi ! hau gauçaren dorphea.
Atçar, etc.

Exemplu miragarrienaz
Yesusec gaitu hertchatcen,
Amodioric kharxuenaz
Bere-gana gombidatcen.
Atçar, etc.

Amodioac du sustatcen ;
Haren bihotça guretçat :
Has gaiten, has haren maitatcen ;
Declara gaiten harentçat.
Atçar, etc. (*Hastean beçala.*)

EXERCICIO
IZPIRITUALA.

Cein on eta probetchos den Yaincoaren presentciaz, eta Yaincoaz maiz orhoitcea.

SAN Ambrosioc dio moyan on eta soberano bat dela Yaincoaren presentciaz, eta Yaincoaz maiz orhoitcea, bekhatuari ihes eguiteco. San Thomasec dio nola guinduken ausartciaric aski deliberatuki Yaincoaren ofenxatceco bere presentcian, baldin penxatcen baguindu beguira dagocula.

Eta eguiazki hala da, baldin Erreguen presentciac inspiratcen badarocu errespetu handi bat hekien presunentçat, cer ez lerauçu eguin behar Yaincoaren presentciac, baldin eguiazki fedeaz ongui hartuac, eta borthistuac baguine?

San Basilioc dio oraino, Yaincoaren

presentcia moyen exelent bat dela tentacionean gure defendatceco. San Augustinec erraiten çuen: Orhoit çaite Yaincoa beguira dagotçula capitain bat bere soldaduei guduan hari direnean dagoten beçala ; escu batean bere graciac dituela çure laguntceco eta socorritceco, noiz eta ere bere fagoreac galdeguinen baitiozcatçu, eta bertce escuan khoroac dituela çure errecompentçatceco haren exayen gainean eramaiten dituçun bitorioez.

Ez da eguiazki deus ere curaya guehiago emaiten duenic, eta nihor guehiago borthizten eta animatcen duenic, presentcia haren orhoitça pena baino.

Hala erraiten cioten Yesu-Christoc bere Apostoluei, cerurat igan baino lehen : Orhoit çaitezte çuekin naicela bethi munduaren fineraino. Hitz horiec halaco maneraz animaturic eta borthizturic, San Antonioc cioen bere desertuan : Yaincoa enekin denaz gueroz, ez naiz deusen ere beldur mundu huntan.

Saindu horrec berac dio oraino debruaren eta bicioen garhaitceco moyenic puchantena dela Yaincoaren presentcia, eta barneco placera eta bozcarioa, eta parabisua causi daitekela lekhu gucietan, baldin guiçonaren bihotça Yaincoaren bihotcean bada.

Yaincoaren presentciaren orhoitçapen horrec miraculuzki handitcen du gure fedea, borthizten du gure esperantça, eta sustengatcen amodioz gure bihotça: eta halaber gure amodioa Yaincoarentçat emendatceco, moyen on eta soberano bat da maiz Yaincoari beguiratcea; ceren guc hari beguiratcen diogun arabera, harc ere guri beguiratcen bai darocu, eta haren beguiratce heyec ekhartcen bai darocute gure bihotcetarat hambat Yaincoaren amodioaren su inhar, ceinec handitcen bai dute guc Yaincoarentçat dugun amodioaren sua.

Finean deusec ere ez darocu hobekiago erraiten edo marcatcen orhoitçapen horri, egun batez Abrahami

Yaincoac berac erran ciotçan hitcec baino : Ibil hadi ene presentcian, eta perfet içanen haiz.

Ikhusi duçu, Guiristinoa, nola dioten saindu horiec, eta bai Yaincoac berac ere, cein probetchu handitacoa den Yaincoaren presentcia, eta Yaincoaz maiz orhoitcea. Aplica çakizco çu ere artha handi batekin debocione saindu horri ; eta ez badakiçu nola eguin behar duçun, irakhasico darotçute San Augustinec, San Bernadec, Santa Theresac, eta bertce sainduec. Seguidaco plametan, causituco ditutçu saindu hec munduan cirenean cituzten penxamendu sainduac, eta Yaincoa ganaco maizco bihotz altchatceac.

Penxamendu sainduac barneco suspira batçu dire, eta Yaincoa ganatco bihotçaren gambiantça bat, ceinac eguin ahal bai ditezke memeent batez ; errechac dire, eta lekhu gucietan eguin ditezkenac, nahiz yatean, nahiz bidean çohacela, compainietan eta lekhu gucietan, ceren mintçatu gabe eguin ahal

bai ditezke, gogoz eta Yaincoaren ganalco bihotz altchatce batez.

Eman çakizco cin-cinez, Guiristinoa, Yaincoaz maiz orhoitceco debocione saindu horri, hoin errecha eta probetchosa denaz gueroz.

PENXAMENDU
SAINDUAC.

Contricioneaz.

1. ENE Yaincoa, huna ni non naicen lurraz ere sofritua içaitea merecitcen ez dudana.

2. Helas! certaco nic çu utci çaitut, biciaren ithurria, munduco putçu liçunetaco ur usainduetaric edateco?

3. Ceruaren contra bekhatu eguin dut, ene Aita maitea, eta ez dut mereci çure umearen icena; bihur araz naçaçu nere eguimbidetarat.

4. Orhoit çaite, Yauna, eguin ditutçun misericordiez; eta ahantz bekizkitçu ene gaztetasuneco bekhatuac, eta ene ignorantcia guciac.

Amodioaz.

1. BADAKIÇU, Yauna, maite çaitudala.

2. Maite çaitut, Yauna, bainan guehiago maitatu nahi cintuzket.

3. Caritate eternal batez maitatu nauçu, eta urricalduric çure-ganat, tiratu nauçu.

4. Bethi erretcen hari çaren sua, eta behinere iraungnitcen etçarena, susta naçaçu çuretçat, ene baithan deus ere causi ez dadin çu maitatcen ez çaituenic.

5. Eguidaçu gracia, Yauna, maita çaitçadan, eta goarda detçadan çure manamenduac.

6. Nahiago dut hil çu maitatcen çaitudalaric, ecen ez bici çu ofenxatcen çaitudala.

Eçagutçaz.

1. NONDIC heldu othe da, Yauna, nic çure baithan hambat gracia causitcea ?

2. O ! çoin exelenta den çure beldurtasunean bici diren arimentçat erresalbatu dituçun eztitasunen bilduma !

3. Yauna, çaude bethi enekin, ilhumbetarat eror ez nadin.

Yaincozco Desirac.

1. Ala baita lurra mespreçatcecoa, ceruari beguiratcen diodanean!

2. Gauça guciac gogotic galdu nahi ditut, ene Yaincoa, çure irabazteco.

3. Ala baita loria handia, Yauna, çure cerbitçatcea!

4. Naicen choilki çurea, çu ere enea içan çaitecentçat!

5. Gauça guciac garratz causi detçadan, ene Yaincoa, eta deus ere ez eztiric çu baicic.

Legue çaharrean usantça cen Yaincoari ofrendatceco arbolen lehembicico fruituac, eta arimalen lehembicico umeac, eçagutceco Yaincoa dela gure lehembicico printcipioa eta gauça gucien fina. Legue berrian, ceinetan Yaincoa adoratcen baitugu izpirituz, eguiaz conxecratu behar diotçagu gure egun orozco lehembicico penxamenduac eta lehembicico accioneac; eçagutceco gure biciac haren ganic ditugunaz gue-

roz, ez ditugula haren cerbitçuan baicen emplegatu behar. San Climakec dio, Guiristinoac iratçarri direnecotz, debrua bethi han causitcen dela, Aingueruari disputatceco hekien bihotcetaco primeciac. Hortaracotz çure izpiritua nihorat ere hedatu gabe, atçartcearekin batean altcha çaçu çure bihotça Yaincoaren-ganat, cembait penxamendu sainduz, seguidaco horiez, edo bertce cembeit holacoz.

ENE Yaincoa, ene Yaincoa, çure ganat atçartcen naiz arguiaren phondutic.

Ene bihotça Yaincoarena da, eta Yaincoarentçat da.

Ene Yaincoa, eguidaçu misericordia, çu çare ene gucia.

Ene Yaincoa, ez dut nahi deusic çu baicic.

Yauna, cer placer duçu gaur eguin deçadan çuretçat?

Ene Yaincoa, beguira naçaçu gaur bekhaturic eguitetic.

Ala baita ezti, ene Yaincoa, çure maitatcea, eta çu fidelki cerbitçatcea!

Ohetic ilkhitcean, erraçu:

Yaikitcen naiz, ene Yauna, çure cerbitçu sainduan, egunaren emplegatcera, çure graciarekin batean.

Ur benedicatuaz ceinatcen çarela, erraçu:

Ene Yaincoa, garbi çaçu ene arima çure graciaren uraz, eta eguinen da elhura baino churiago.

Oracioneco demboraric hoberena gaba eta goiça dire. Profeta saindua arguiaren phonduric adreçatcen citçayon Yaincoari, eta guiristinoac ere hartarat exortatu ditu, erraiten diotela: *Yaiki hadi argui urratcean, eta çabalçac hire bihotça, hala nola hura, Yaincoaren presentcian.* Goicean noiz eta ere yausten baita ihintça loreen gainerat, orduan Izpiritu Saindua yausten da oracionean daudecen guiçonen bihotcetarat; orduan hekien gainerat ichurtcen du uri ezti hura, eta gracien

ihintça; oracionea arimaren neurritura da. Dabitec dio hura dela haren oguia, eta yaterat ahanzten citçayonean, bihotça idortua causitcen çuela. Oheticlekhora erdi beztituric, ahalic lasterrena, eguiçu çure goiceco othoitça: yar çaite Yaincoaren presentcian, eta conxidera çaçu Yaincoa argui handiz ingurutua, ceinen erdian eguiten baitu bere egoitça, Yondoni Pauloc dioen arabera; eta Mayestate terrible haren aitcinean, ceinac Ainguerauac ikharatcen baititu, belhaunico yarriric, adora çaçu erraten duçula.

Adoracionezco Acta.

ADORATCEN çaitut, Yauna, çure presentcian gucia humiliatua, çure handitasunac inspiratcen darozkidan errespetuzco sendimenduz betheric. Eçagutcen dut çure içaitearen soberanotasuna, eta creatura guciez disposatceco duçun podorea, ceren çu baitçare hekien printcipioa eta fina. Cerua eta lurra çureac dire; hetan causitcen di-

tut gauça guciac, çure escuco obrac dire. O ene Yaincoa! çu çare bakharra horren obra handiac eguin ahal detçakena; ez da bertce Yaincoaric çu baicen, ceina bici bailçare eta manatcen baituçu mende gucietan.

Eskerren bihurtceco Acta.

CER esker bihurtuco darotçut, ene Yainco Yauna, çure ganic errecibitu ditudan onthasun guciez? eta cer eçagutçazco sendimendu causi ahal diteke çure fagore handiei ihardesteco gai denic? Benedicatuco çaitut, ene Yaincoa, bici naicen egun gucietan, hala nola eguiten baitçaitut oren hunetan; cantatuco ditut çure misericordiac eternitate gucian; yuntatuco dut ene boça çure laudatcen munduan hari diren creatura gucienekin batean, egun batez ceruan çure laudatcen finic gabe hari diren dohaxuekin yuntatceco çoriona dukedan artean. Halabiz.

Contricionezco Acta.

ENE Yaincoa, barkhamendu eske nagotçu humilki ene bekhatu guciez, damu dolore eta urriki handirekin, ceren hain ona eta infinituki maitagarria çarelaric ofenxatu çaitudan. Hartcen dut deliberacione fermu bat ez guehiago bekhaturic eguiteco, çure graciarekin batean; bai, eta halaber hartcen dut borondate cofesione òn baten eguiteco, eta emanen çaitan penitentciaren complitceco. Halabiz.

Ofrendazco Acta.

YUSTU da, Yauna, çuretçat bici nadin çu enetçat hil çarenaz gueroz, çure gloriarentçat trabaila nadin, çu bethi ene salbamenduarentçat eguin çarenaz gueroz. Errecibi çaçu, othoi, Yauna, egun nic eguiten darotçudan sacrificioa ene sentimenduez, ene accionez, eta ene içaite guciaz; chede borthitz batekin ez deus ere eguiteco çure

manamenduen eta çure placeraren a rabera baicen. Halabiz.

Galdeen eguiteco Acta.

HAIN flacoa naiz, Yauna, non ecin aguin bai deçaket berthutean fermutasunic, çure sustengutic, eta çure graciaren indarretic ethorrico çaitanic baicic: haren galde nagotçu beraz, ene Yaincoa, çure Seme Yesusec enetçat ichuri duen odol preçiatuaren merecimenduez, Biryina Sainduaren a-rartecotasunaz, eta ene Aingueru Beguirailearenaz, ene Patroin dohaxuarenaz, eta çure Saindu eta Sainda gucienez. Heda çaitçu çure escu puchantac ene gainerat, ni ene exayetaric beguiratceco eta peril gaichto gucietaric goardatceco. Çato, Yauna, ene accione gucien benedicatcerat, eta niri ceruco bide seguraren iracasterat. Halabiz.

Seguida hunetan, eguiçu guero çaitçun debocionea, dela meditacionea,

edo *Kyrie eleisonac*, edo bertce cerbeit demborac, edo borondateac galdeguiten derautçutena. Goiceco chedea asti guti duten presunentçat, belhaunicatu eta ceinatcen çarela erraçu :

TRINITATE Saindua, Aita, Semea, eta Izpiritu Saindua, sinhesten dut hirur presunetan eguiazco Yainco bat çarela.

Adoratcen eta maitatcen çaitut ene Yaincoa, nere bihotz guciaz, eta çure baithan emaiten ditut ene esperantça eta fidantcia guciac.

Eskerrac bihurtcen darozkitçut egundeino eguin darozkidatçun ontasun, gracia eta fagore guciez, eta bereciki gaur huntacoez.

Barkhamendu eske nagotçu, ene Yaincoa, egundeino eguin ditudan bekhatu guciez, damu, dolore eta urriki hainitcekin, ceren guciz ona çarelaric ofenxatu çaitudan. Hartcen dut deliberacione fermu bat ez guebiago bekhaturic eguiteco, çure graciarekin

batean ; eta halaber hartcen du: borondate cofesione on baten egulteco, eta emanen çaitan penitentciaren complitceco.

Ene Yaincoa, ofrendatcen darozkitçut egungo eguneco ene penxamendu, hitz eta obra guciac : aintcin çaitçu çure graciez eta çure benediccionez, ez daitecentçat içan guciac çure loriaren ohoreco, eta ene arimaren salbamenduco baicen.

Biryina Saindua, Yaincoaren Ama, gomendatcen naiçaitçu, othoi, çure proteccione sainduaren azpian har naçaçu. Ene Aingueru Beguirailea, eta çu, ene Patroina, parabisuco Saindu eta Sainda guciec, nitaz othoitz eguiçue.

Beztitceean eguiteco Othoitça.

YAUNA, barraguin çaçu ene arima gracia eta berthute suerte guciez, bethi eder causi deçaçuntçat, eta beguira naçaçu herrauxetarat bihurtu behar duen gorphutz huni, çure begui mo-

destac ofenxatuco dituen banitateric eta urguilkeriaric emaitetic.

Trabailatceracoan eguiteco Othoitça.

ENE Nausi maitea, dembora da trabailatceco; othoi, ez, naçaçula bakharric utz nere penen artean, ez nau penac ez trabailuac icitcen çure-ganic apartatcen ez nauyeno, ene beguiac eta ene penxamenduac çure presentcian eta çure bihotcean amarratuac atchikitcen ditutçuno.

Etchetic ilkhitcean cçina çaite, bai eta çure accione gucien hastean ere. Caselu deitcen cena hainitz içatu cen erreportchatua bere Ainguеru Beguiraileaz, ceren etcen ceinatu etchetic ilkhitcean. Ceinatcea guirichtinoen usantça çahar bat da eta probetchosa.

Lehembicicoric, Gurutcearen seinale horrec casatcen ditu debruac cereu aborritcen baitute Gurutcea, orhoitcen direlaric Gurutceaz bentçutuac içatu direla.

Etchetic ilkhitcean eguiteco Othoitça.

ENE Yaincoa, nola mundua ene salbamenduaren exayez inguratua baita, gaitz da peril handi horien artean espaca nadin ariman edo gorphutcean çaurthu gabe, baldin çutaz lagundua ez banaiz. O guidari fidela eta segura! guida naçaçu, eta idec çaitçu ene beguiac, çure manamenduen bidean ibil nadintçat, nihorat errebelatu gabe.

Eliçan sartcen çarenean, athetic has çaite fedearen seinaleen emaiten, custodia den aldarerat beguiratcen duçula, errespetuzco ereberentcia modest bat eguiten duçularic. Yar lekhuratcen çarenean, eguiçu gauça bera, belhaunicatu eta burua beheititcen duçula, erraçu çure bekhatuen dolore handi batekin:

Ene Yaincoa, aurthikitcen naiz Madalena beçala, çure misericordiaren oinetarat, nore bekhatuez dudan damu, dolore eta urriki handienarekin, deliberatua lehenago hiltcerat bihotz osoz, ecen ez çure ofenxatcerat: inda-

çu çure benediccione saindua, eta seculan çu ez ofenxatceco gracia.

Fedezco Acta.

SINHESTEN dut, ene Yaincoa, çure Mayestate infinitua hemen dela present aldareco Sacramendu Sainduan, hiru presunetan eguiazco Yaincoa bere handitasun guciarekin, Serafinec ceruan ikhusten çaituzten, maitatcen eta adoratcen çaituzten estatu berean. Sinhesten dut sartcen çarela ene içatearen sustantcia gucian, eta çu guehiago çarela ene baithan, ecen ez neroni. Ez çaitut ikhusten eta ez sentitcen, ceren ez baita yustu aguer çakizcoten ene izpirituco begui flacoei; bainan sinhesten dut ikhusten ditudan gauça guciac baino segurkiago: prest naiz, eguia hunen sustenguan, ene biciaren emaiteco.

Adoracionezco Acta.

CER çare çu, ene Yaincoa, eta cer naiz ni! Handitasun adoragarria, cei-

naren aitcinean creatura ditezken guciac eta mundu gucia ez baita deus, çu ceinac ceruco izpirituei aguertcen çaiztela, bethetcen baiditutçu çure loriaz, çure beguiratce choilaz. Helas! cer naiz ni çure presentcian, creatura bat gucia corrupcionez bethea baicen? Hala ere nahi duçu aguer nadin. Huna non naicen beraz, Yauna, humiltasunezco eta adoracionezco izpirituarekin: bainan nola ez bainaiz nere baithan deus ere, eta indigne bai naiz çure adoratceco, yuntatcen naiz ere bihotz guciaz Biryina Sainduarekin, eta ceruco dohaxu guciekin, heyekin batean çuri ene adoracione eta errespetu humilen bihurtceco.

MEÇA SAINDUAREN

ENTÇUTECO

DEBOCIONEA.

GUIRICHTINO guciec behar dute içan artha handi bat egun guciez Meça Sainduaren entçuteco; egun batez choilki hux eguitea, uste duçun baino guehiago galtcea da. Dembora harrec ez ditu çure eguitecoac guibelatuco, bainan bai abantçatuco. Aldareco sacrificioa denaz gueroz Guruteeco sacrificioaren imachina, eta nola Yesu-Christoc ez baitu ordenatu bere pasionearen orhoitçapena guiçonen artean conxerbatceco baicic. Hortic clarki agueri da, ecin nihor hobeki ocupa ditekela Meça Sainduaren entçutean, eta ecin Salbatçaileari guehiago agradatceu çayon debocioneric eguin ahal deçakela, ez eta ere haren intentcionei guehiago conformatcen çayoenic, haren heriotcearen conxideracionea bai-

no. Meça da lehembicico othoitça, eta othoitz gucien artean den hoberena. Penitent gucien garrastasunec. Martyr guciec sofritu dituzten tormenta eta suplicio guciec, ecin gure bekhatuen çorric chumeena paga deçakete, Gurutceco sacrificioa gabe, ceinaren merecimenduac aplicatceu baitçaizkigu Meçaco sacrificioaz. Entçun behar da beraz Meça, ordenarioan bertce othoitcetan içaiten den baino ereberentcia eta debocione guehiagorekin. Apheçac hasten du Meça bere bekhatuen cofesionetic, eta çuc ere ceinatu eta erraçu *Confiteor* escuaraz edo latinez, *Arraxeco Othoitcean* beçala plam. 22.

Eta guero Meçaco debocione hori eguiçu atentcione handirekin, cer erraiten duçun ungui conxideratceu duçula, eta hitz hunkigarri horietan tricatcen çarela, bethi aintcina yoan gabe.

Ebanyelioraino coan conxidera çaçu Yesu-Christo Olibetaco baratcean ahuspez etçana, bere Aitari othoitcean dagocola haren heriotcea içan dadin çure bekhatuen barkhamendutan; odolez icert arteraineco penetan den arren, besarcatcen da calitça guiçonen

salbamenduarentçat. Conxideracione hórietan sartcen çarela, atentcione eta debocione handi batekin, erraçu :

YESUS maitagarria, enetçat duçun amodioa-gatic çure bihotceco bakea, çure pasionearen bichtan, trublatcerat utci duçuna, eman dietçadatçu accione hartaz merecitu ditutçun graciac, ene pasioneen gainean nausi nadintçat eta çure borondatearen eguitea bilha deçadantçat. Çure arima dohaxua afliitu da ene bekhatuen-gatic; indaçu compunccionearen eta eguiazco penitentciaren izpiritua, ene bicitceco egun gucietan ene bekhatuen gainean nigar eguin deçadantçat, eta hauc ene nigarren urez deseguin deçadantçat. Çuc Olibetaco baratcean sofritu ditutçun tristeciec eta desgustuec, othoi, causa beçate ene baithan desgustu eta higuintça handi bat munduco placer banoentçat, eta çutaz campoan, ez beiteçat, causi tristeciaric eta unhaguneric baicen. Aplica dietçakidatçu çu-

re baratceco hagoniaco icialduraren eta odolezco icerdiaren merecimenduac, çure loriacotz eta ene arimaren exayen contra naicen flakecian eneborthixteco.

Ebanyelioan conxidera çaçu Yesu-Christoren preso hartcea, Yudasen traidorekeria; segui çaçu Yesu-Christo bere pausu gucietan, conxideratcen duçula bereez abandonatua, bere exayen errabiamenduaren meyoriarat eroria, mespreçatua, cehatua, arrantcez khoroatua, eta heriotcerat condenatua.

Othoitça.

Ez daroçute, Yauna, Yuduec deus ere sofri araci, non ez naicen gucietan hobendun içan, trahitu çaitut, Yudasec beçala, cembeit intresen-gatic; abandonatu çaitut, çure dicipuluec beçala, libertinen perxecucioneari espacatcea gatic, eta munduaren gogoraco içatea-gatic. Ene ambicioneac, ene banitateac eta ene pasione nahasiec guehiago sofri araci darotçute çure bur-

reuec baino; bainan, Yauna, çure burreuei elçayote urrikitu, bainan bai niri, nere bihotz guciaz : baldin bere bekhatuez nigar eguin balute, prest cinen hekiei bere barkhamenduaren emaiteco, Yaundoni Petriri eman cinioen beçala, bere falta eçagutu çuenean, barkha dietçakidatçu beraz, ene Yainçoa, ene faltac, ceren eçagutcen eta aithortcen baititut, ez çaitecela hetaz guehiago orhoit, eta ez dut hekientçat guehiago amarraric nahi içan; deseguin dietçakidatçu çure çaurietaric ichurtcen den odolaz, eguiçu harrec ene nigarren escasa compli deçan, eta halaco maneraz garbi eta purifica naçan, non çure beguiac contenta ahal baitetçazket.

Prefaciotic eta sagarrainocoan, conxidera çaçu Yesu-Christo gurutceficatcera dohala bere gurutceaz cargatua, eta oraino guehiago çure bekhatuez.

YAUNA, ceinac çure gurutcea ekharri baituçu, eta erran baituçu, seguitu na-

hi çaituenac berea ekharri behar duea, eguidaçu gracia ekhar detçadan çuc cargatu nahi nauçun gurutce guciac, çuc çurea ekharri duçun pacientcia berarekin. Çure gurutcea, çure uztarria da, eta erran duçu: norere haren azpian yarrico baita eta haina ez da nekhatua içanen. Çure hitçaren eguian errepausatcen naiz, eta igurikico ditut çuc ethorkiçunean egorrico darozkidatçun gurutce guciac, calteac, aflicciones, eritasunac, eta gaineracoac, çure borondate sainduari sumetitceco erresinacione oso batekin.

Sacramendu Saindua altchatcean, erraçu :

ENE Salbatçaile maitea, erran duçu çure aho sacratuaz : Hau da ene gorphutça. Norc dudatu behar du beraz çuc dioçun eguiaz ? nic ez, ene Yaincoa, ez dut dudatcen ; bainan sinhesten dut, ikhusten ditudan gauça guciac baino segurkiago, Sacramendu Saindu horretan çarela, Yainco eta guiçona

ceruan çaren estatu berean. Prest naiz eguia hunen sustenguan nere biciaren emaiteco: adoratcen çaitut humilki ceruco corte guciac bihurtcen daroz-kitçun adoracionekin yuntatcen nai-cela.

Conxidera çaçu Yesu-Christo gurutcerat altchatua, arantcez koroatua, itcez oinac eta escuac cilhatuac, çauriz estalia, eta gucia odolstatua, bere Aitari gorphutçaz eta bere biciaz sacrificioa eguiten dioela; ez choilki orducotz, bainan bai oraino Apheçac Meça erraiten duten aldi gucietacotz. Yunta çaite Salbatçailearekin sacrificio handi horren ofrendatceco. Lau chedetaco ordenatua da sacrificio saindu hori, seguidaco oracione hautan causituco duçun beçala, Meçan particularki gomendatu behar diren gaineraco gaucekin batean.

Othoitça.

FINEAN, Yauna, horra non den çure Eliçaco sacrificio eternala, ceinac mes-preça araci baitarozkitçu Yuduen ho-locostac; horra non den munduaren

hastetic imolaturicaco bildoxa, eta nacione guciec çure icenari ofrendatcen dioten oblacione phuru hura. Sofri çaçu. Yauna, çure Semearekin izpirituz eta intentcionez yuntaturic, ni ere ausarta nadin çuri haren gorphutçaren eta odolaren ofrendatcera, çuc gucien gainean duçun podorearen eçagutceco, çure ganic errecibitcen ditugun ontasunez çure eskerren bihurtceco, ene bekhatuen barkhamenduaren ardiesteco, çuc behar ditudala dakizkitçun gaucen çure ganic ardiesteco. Halaber gomendatcen darozkitçut, Yauna, Eliça catolico gucia, gure Aita Saindua ceina baita buruçaguia, gure Aphezpicua, Erretora eta arimen Artçain guciac, gure Erregue eta haren familia gucia, Printce guirichtino guciac, eta çure baithan sinhestea duten populu guciac. Orhoit çaite halaber, Yauna, ene ahaideez, ene adichkideez, eta ene ungui eguilez, eguin dioçoçute gracia, Yauna, hetaric oraino munduan direnei bere egunac çure

beldurtasun sainduan, trankillitate eta sosegu handi batean, pasatceco. Gomendatcen darozkitçut halaber, Yauna, purgatorietaco defuntu gaichoac; emoçute lekhu fresco bat, arguizco bat, bakezco bat. Bereciki gomendatcen darozkitçut ene ahaideac, ene adichkideac eta orhoitçapen eguileric ez dutenac. Yauna ez detçatçula ahantz çure exayac eta eneac, duçun pietate infidelez, hereticoez, eta bekhatoros gaichoez. Çure benediccionez bethe çaitçu ni persecutatcen nautenac, eta barkha dietçadatçu ene bekhatuac, hala nola barkhatcen baitiotçatet niri eguiten darozkidaten gaizkiac.

Erraçu guero bortz *Pater*, bortz *Ave Maria*, eta bortz *Gloria*, Yesu-Christoren bortz çaurien orhoitçapenetan.

Apheçac ostia hausten duenean, eguiçu comunione izpirituala, ceina baitago comunionesacramentalaren eguiteco desirean, çure indignitatearen eçagutçan, Apheçarekin partalier içaitea galdeicean: eta horri yun-

tatuac diren gracien comunicacionea desiratcean.

Othoitça.

ENE Yaincoa, desiratcen nuke çure errecibitcea, çure Mayestate dibinoari çor çayon amodio, erreberentcia, eta errespetuarekin ; bainan ene indignitateac defendatcen eta guibelatcen nau. Ene Salbatçaile maitea, bothere exelentciazco eta soberanotasunezco bat çure sacramenduen gainean duçuna, çure ganic choilki çure graciac comunica ahal deçaketçuna, campoco instrumentic emplegatu gabe. Othoizten çaitut, Yainco guciz puchanta eta misericordiosa, bethe naçaçu çure unccione sainduaz, eta partalier eguin naçaçu çure sacramenduec obratcen dituzten efetuetan. Çure Eliçaco sacramenduen errecibitcea ez da campoco gracia bat baicen, ceina baitute comun onen eta gaichtoen artean ; bainan çure izpirituaren participacionea çure amodioaren barneco gracia bat da,

ceinaz ez baitioçute emaiten çure umei eta çure adichkidei baicen. Ah! Yauna, ni bekhatoros handi bat naiz, ez dut mereci gracia hori, ez deçaket iduric çure misericordia choiletic baicen; bainan Apheçaren comunioneac eguin behar dituen fruituetan partalier eguiten nauçula, handi çaçu ene fedea sacramendu dibino horren berthutcaz, borthitz çaçu ene esperantça, eta erre çaçu ene bihotça çure amodioaren suaz; ez deçan guehiago haxic har çuretçat baicen, ez dadin guehiago bici çutaz, eta çuretçat baicen.

Apheçac benediccionea emaitean, erraçu:

YAINCO ona, indaçu çure benediccione saindua, eta ene othoitcetan çutaz entçuna içateco gracia.

Erraçu guero *De profundis* bat purgatorioetaco arimen fagoretan, edo cembait *Requiem*.

COFESATCECO

DEBOCIONEA.

COFESIO on baten bidez Yaincoarekin eguiten ditu bakeac bekhatoreac, yartcen da Yaincoaren gracian, eta ceruco bidean.

Cofesio on batec lau condicione behar ditu.

Lehena da Preparacionea. Erran nahi da enxeyatu behar duçula ungui çure bekhatuez orhoitcera, çure azkeneco cofesioneac cembat dembora baitu, eta haren arabera hartu behar duçu bekhatuez orhoitceco dembora. Preparacione hori hain necesarioa da, non hori gabe ez baitu çure cofesioac deusic balio; eta contcientcia ungui examinatu faltaz, bekhatu mortal bat uzten baduçu, bekhatu mortal eguiten duçu.

Bigarrena da Contricionea. Erran nahi da, behar duçula içan çure bekhatuez damu eta urriki, eta guehiago bekhaturic ez eguiteco deliberacione fermu bat.

Hirurgarren condicionea da Cofesioa. Erran nahi da, behar ditutçula çure bekhatuac osoki cofesatu; baldin batere gordetcen baduçu, sacriliyoa eguiten duçu, eta damnacioneco bidean yarlcen çare. Erratçu bada çure bekhatuac garbiki, deus ere disimulatu gabe, çure barnean ceronec eçagutcen ditutçun beçala.

Laugarrena da Satisfacionea. Erran nahi da, penitencia complitu behar duçula artha handi batekin, ahalic lasterrena; eta baldin çure cofesorac manatcen baçaitu nihori satisfacioneric eguitera ohorean, intresean, edo bertce maneraz bide gabe eguinic, obligatua çare complitcerat harec ordenatcen darotçuna.

Examinaren aitcineco Othoitça.

ARGUI gucien arguia çaren Yuye guciz arguitua! arguiçaçu ene izpiritua çure argui dibinoaren arrayoez; lagun naçaçu ene contcientciaco lece ilhunetarat yausten; sararaz naçaçu ene bihotceco pleguric estalienetan, eta eguiçu examina huntan eçagut detçadan ceronec nec baithan eçagutcen, eta egun batez yuyatuco ditutçun falta nombre gabeac, eta hekien ixustassuna berritcen duten circunstancia guciac.

CONTCIENTCIAREN EXAMINA.

Yaincoaren lehembicico Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute, ahalkez, edo bertcela cofesioan bekhatuac estaltcen eta estatu harlan comuniatcen dutenec, accionez, solhas gaichtoez, edo sobraniazcoez, Eliçac, lur sainduac, edo bertce cerbait gauça Yaincoari conxe-

cratua denic profanatcen, edo mesprecatcen dutenec; sorguin, azti, edo asmatçailetan sinheste dutenec, amexetan çorionezcoac edo çorigaitcezcoac direlaco egunetan fede emaiten dutenec; Eliçac aprobatcen ez dituen accione, hitz, edo obserbacione suerte batçuetan fidantcia eçartcen dutenec eta oguia, ura, edo bertce cer nahi den Eliçaz benedicatua denic ussaya profanoetaco cerbitçarazten duten guciec. Fedeac irakhasten darozkigun eguietaric cembait sinhexi nahi ez dutenec, edo hetaz bere nahitara dudatcen dutenec. Bere salbamenduaren esperantça galtcen, edo Yaincoaren misericordian sobra phaussatuz combertitcea egunetic egunera luçatcen dutenec, eta bere indarretan fidatuz, edo Yaincoaren laguntçan sobra condatuz, bekhatuzco ocasionenan yartcen direnec. Yaincoaz eta bere salbamenduaz orhoitu gabe dembora hainitz passatcen dutenec. Fedea, caritatea, castitatea, edo bertce cembait berthute colpatcen du-

ten presuna libertinac errepreneitcen ez dituztenec. Munduaren ahalkez, mundutarren trufen beldurrez berthutezco obretaric guibelatcen direnec. Yaincoaren probidentciaz murmuratcen, edo errencuratcen direnec. Botuac arinki, edo complitceco chederic gabe eguiten, eta obligatuac direlaric atchikitcen ez dituztenec. Yan aitcineco, eta yan ondoco, goiceco eta arraxeco othoitçac, eta penitentciac neglientciaz uzten, edo lehiarekin eta atentcioneric gabe eguiten dituzten guciec. Penitentcia arinen içateco, edo bicitceco molde bera seguitceco esperantçan Cofesor largoenac bilhatcen dituztenec.

Bigarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Arneguegulleec, yuramentu gueçurraren gainean, eta eguiaren gainean premiaric gabe, eguiten duten guciec. Blasfemioa, edo inyuriozco hitz bat Yaincoaren,

sainduen, edo erreligionearen contra erraten dutenec. Imprecacioneac eguiten dituztenec erran nahi da hassarreturic, edo mihiſz choilki erraten dutenec, bere buruei edo bertcei desiratcen diotela, leher eguitea, debruac eramatea, ozpinac bolatcea, edo bertce cembait errecontru gaichtotan heltcea.

Hirurgarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten... Igandetan eta beztetan, premiaric, edo Eliçaren permissioneric gabe lanean haritcen direnec, eta bertceac harrasten dituztenec, egun saindu hautan meça ossoa, edo pharte bat bere faltaz hux eguiten dutenec, eta barriadura borondatezcoekin meça entçuten dutenec; Eliçaco oficioetaco demboran ostatuan edo plaçan yaten, edaten, edo yocoan haritcen direnec; meçanaussian, bezperetan predicuetan eta catichiman causitcen ez direnec, edo hautan causitcen direlaric arren, yocoan, dantçan, osta-

tuan, edo bertce cembait doslela funsgabetan gaineraco dembora emplegatcen dutenec.

Laugarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Burhassoac trufatcen edo mezpreçatcen dituztenec; burhasoei çorrozki behatcen, edo ihardesten diotenec, hekien yotcera aussartatcen direnec, edo yotceaz mehatchatcen dituztenec; burhassoac desobeditcen, edo gogo gaichtoz, eta errencurac eguinez baicen obeditcen ez dituztenec, bere gabeetan eta çahartcean lagundu gabe uztèn dituztenec, edo hei ematen diotenean laguntça iroi eguiten diotenec; burhassoac hil ondoan, hekien chedeac complitcen ez dituztenec eta hekientçat othoitçac eguin arazten ez dituzten guciec; ossaba, içaba, eta bertce ahaide, eta aitcindariac bere adinaren eta autoritatearen arabera ohoratcen ez dituztenec. Naussiac eta etchecoandreac obe-

ditcen eta errespetatcen ez dituztcn sehiec; etcheco onthassunac, bereac balituzte beçala, conxerbatcen ez dituztenec, eta etcheco berriac campoan condatcen eta condarazten dituztenec. Bere umeac hasten, beztitcen, instruitcen, Eliçaco oficioetarat egortcen, huxetan correitcen, bekhatuzco ocasionetaric beguiratcen ez dituzten eta exemplu gaichtoez, edo atçartassun escassez Yaincoaren ofenxatceco bidea bere umeci ematen dioten burhassoec.

Bortzgarren Manamenduaz, ceinetan cerratcen baitditut imbidia, colera eta abaricioa.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Conxeilu, edo exemplu gaichtoz Yaincoaren ofenxatceco occasionea ematen dutenec, eta berreciki caritatearen, castitatearen edo bertce cembait berthuteren contra mintçatcen direnec. Errataula deshonestac yenden bistarat aguertcen dituztenec. Chede gaichtoric ez içan ar-

ren, bilhuzki, modestiaric gabe, edo erguelki beztituac, eta cofiatuac ibiltcen diren, edo aire mundano, eta arraitassun sobrarekin guiçonkien aitcinean aguertcen diren emaztekiec. Lagunac eguin ez duen gaizkia erraten dutenec edo eguin duena eta gordea cena eçagutarazten dutenec, lagunaren contraco cantac cantatcen, edo cantarazten dituztenec, eta maiz haukien gucien aditçaileec. Proximoaren gaitçaz axeguin dutenec, hari gaitça desiratcen, hitz gaichtoac erraten, colpe ematen edo emanarazten diotenec; haren onaz yelosten; edo imbidiaz tristatcen direnec; hari aspertu nahiz hauci ematen, edo chede berean antolamendua errefusatcen dutenec; bere exayari gaitcic nahi ez diotela erraten dutelaric, hura mintçatcen eta salutatcen ez dutenec. Coleran edo bicitassunean ematen direnec. Onthassun biltcea gatic bere buruei gauça necesarioac ere errefusatcen diotçatenec, eta amoina eguin ahal deçakete-

laric eguiten ez dutenec. Bere sabelean ekhartcen duten fruituaren hil arazteco bidea, edo moyanac hartcen dituzten, edo haren conxerbatcecoac negliatcen dituzten emaztekiec. Hiltcea desiratcen, eta hiltceco, edo ossassunari bide gabe eguiteco arriscutan ematen direnec.

Sei eta bederatci garren Manamenduez.

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... Gogoeta, edo desircunde liçunac bere nahitara gogoan atchikitcen dituztenec: hitz libroac erraten, canta arinac cantatcen, edo aditceaz axeguin hartcen dutenec. Bebatce, ukitce edo bertce cembait accione deshonest bere gainean, edo bertce norbaiten gainean, eguiten edo errecibitcen dutenec, emaztekia emaztekiarekin edo guiçonkia guiçonkiarekin içanic ere. Adiskidetassun sobra libroac, libertinen compainiac, dantçac, eta urrundanic ere castitatearen colpatcera ekhar detça-

Examinaren aitcineco Othoitça.

ARGUI gucien arguia çaren Yuye guciz arguitua! arguiçaçu ene izpiritua çure argui dibinoaren arrayoez; lagun naçaçu ene contcientciaco lece ilhunetarat yausten; sararaz naçaçu ene bihotceco pleguric estalienetan, eta eguiçu examina huntan eçagut detçadan ceronec nec baithan eçagutcen, eta egun batez yuyatuco ditutçun falta nombre gabeac, eta hekien ixustassuna berritcen duten circunstancia guciac.

CONTCIENTCIAREN EXAMINA.

Yaincoaren lehembicico Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute, ahalkez, edo bertcela cofesioan bekhatuac estaltcen eta estatu hartan comuniatcen dutenec, accionez, solhas gaichtoez, edo sobraniazcoez, Eliçac, lur sainduac, edo bertce cerbait gauça Yaincoari conxe-

cratua denic profanatcen, edo mespreçatcen dutenec; sorguin, azti, edo asmatçailetan sinheste dutenec, amexetan çorionezcoac edo çorigaitcezcoac direlaco egunetan fede emaiten dutenec; Eliçac aprobatcen ez dituen accione, hitz, edo obserbacione suerte batçuetan fidantcia eçartcen dutenec eta oguia, ura, edo bertcecer nahi den Eliçaz benedicatua denic ussaya profanoetaco cerbitçarazten duten guciec. Fedeac irakhasten darozkigun eguietaric cembait sinhexi nahi ez dutenec, edo hetaz bere nahitara dudatcen dutenec. Bere salbamenduaren esperantça galtcen, edo Yaincoaren misericordian sobra phaussatuz combertitcea egunetic egunera luçatcen dutenec, eta bere indarretan fidatuz, edo Yaincoaren laguntçan sobra condatuz, bekhatuzco ocasionenan yartcen direnec. Yaincoaz eta bere salbamenduaz orhoitu gabe dembora hainitz passatcen dutenec. Fedea, caritatea, castitatea, edo bertce cembait berthute colpatcen du-

ten presuna libertinac errepreniltcen ez dituztenec. Munduaren ahalkez, mundutarren trufen beldurrez berthutezco obreiaric guibelatcen direnec. Yaincoaren probidentciaz murmuratcen, edo errencuratcen direnec. Botuac arinki, edo complitceco chederic gabe eguiten, eta obligatuac direlaric atchikitcen ez dituztenec. Yan aitcineco, eta yan ondoco, goiceco eta arraxeco othoitçac, eta penitentciac neglientciaz uzten, edo lehiarekin eta atentcioneric gabe eguiten dituzten guciec. Penitentcia arinen içateco, edo bicitceco molde bera seguitceco esperantçan Cofesor largoenac bilhatcen dituztenec.

Bigarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Arneguegulleec, yuramentu gueçurraren gainean, eta eguiaren gainean premiaric gabe, eguiten duten guciec. Blasfemioa, edo inyuriozco hitz bat Yaincoaren,

sainduen, edo erreligionearen contra erraten dutenec. Imprecacioneac eguiten dituztenec erran nahi da hassarreturic, edo mihiſz choilki erraten dutenec, bere buruei edo bertcei desiratcen diotela, leher eguitea, debruac eramatea, ozpinac bolatcea, edo bertce cembait errecontru gaichtotan heltcea.

Hirurgarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten... Igandetan eta beztetan, premiaric, edo Eliçaren permissioneric gabe lanean haritcen direnec, eta bertceac harrasten dituztenec, egun saindu hautan meça ossoa, edo pharte bat bere faltaz hux eguiten dutenec, eta barriadura borondatezcoekin meça entçuten dutenec; Eliçaco oficioetaco demboran ostatuan edo plaçan yaten, edaten, edo yocoan haritcen direnec; meçanaussian, bezperetan predicuetan eta catichiman causitcen ez direnec, edo hautan causitcen direlaric arren, yocoan, dantçan, osta-

tuan, edo bertce cembait dostela funsgabetan gaineraco dembora emplegatcen dutenec.

Laugarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Burhassoac trufatcen edo mezpreçatcen dituztenec; burhasoei çorrozki behatcen, edo ihardesten diotenec, hekien yotcera aussartatcen direnec, edo yotceaz mehatchatcen dituztenec; burhassoac desobeditcen, edo gogo gaichtoz, eta errencurac eguinez baicen obeditcen ez dituztenec, bere gabeetan eta çahartcean lagundu gabe uztèn dituztenec, edo hei ematen diotenean laguntça iroi eguiten diotenec; burhassoac hil ondoan, hekien chedeac complitcen ez dituztenec eta hekientçat othoitçac eguin arazten ez dituzten guciec; ossaba, içaba, eta bertce ahaide, eta aitcindariac berc adinaren eta autoritatearen arabera ohoratcen ez dituztenec. Naussiac eta etchecoandreac obe-

ditcen eta errespetatcen ez dituzten sehiec ; etcheco onthassunac, bereac balituzte beçala, conxerbatcen ez dituztenec, eta etcheco berriac campoan condatcen eta condarazten dituztenec. Bere umeac hasten, beztitcen, instruitcen, Eliçaco oficioetarat ogortcen, huxetan correitcen, bekhatuzco ocasionetaric beguiratcen ez dituzten eta exemplu gaichtoez, edo atçartassun escassez Yaincoaren ofenxatceco bidea bere umeci ematen dioten burhassoec.

Bortzgarren Manamenduaz, ceinetan cerratcen baitditut imbidia, colera eta abaricioa.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Conxeilu, edo exemplu gaichtoz Yaincoaren ofenxatceco occasionea ematen dutenec, eta berreciki caritatearen, castitatearen edo bertce cembait berthuteren contra mintçatcen direnec. Errataula deshonestac yenden bistarat aguertcen dituztenec. Chede gaichtoric ez içan ar-

ren, bilhuzki, modestiaric gabe, edo erguelki beztituac, eta cofiatuac ibiltcen diren, edo aire mundano, eta arraitassun sobrarekin guiçonkien aitcinean aguertcen diren emaztekiec. Lagunac eguin ez duen gaizkia erraten dutenec edo eguin duena eta gordea cena eçagutarazten dutenec, lagunaren contraco cantac cantatcen, edo cantarazten dituztenec, eta maiz haukien gucien aditçaileec. Proximoaren gaitçaz axeguin dutenec, hari gaitça desiratcen, hitz gaichtoac erraten, colpe ematen edo emanarazten diotenec; haren onaz yelosten; edo imbidiaz tristatcen direnec; hari aspertu nahiz hauci ematen, edo chede berean antolamendua errefusatcen dutenec; bere exayari gaitcic nahi ez diotela erraten dutelaric, hura mintçatcen eta salutatcen ez dutenec. Coleran edo bicitassunean ematen direnec. Onthassun biltcea gatic bere buruei gauça necesarioac ere errefusatcen diotçatenec, eta amoina eguin ahal deçakete-

laric eguiten ez dutenec. Bere sabelean ekharlcen duten fruituaren hil arazteco bidea, edo moyanac hartcen dituzten, edo haren conxerbatcecoac negliatcen dituzten emaztekiec. Hiltcea desiratcen, eta hiltceco, edo ossassunari bide gabe eguiteco arriscutan ematen direnec.

Sei eta bederatci garren Manamenduez.

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... Gogoeta, edo desircunde liçunac bere nahitara gogoan atchikitcen dituztenec: hitz libroac erraten, canta arinac cantatcen, edo aditceaz axeguin hartcen dutenec. Behatce, ukitce edo bertce cembait accione deshonest bere gainean, edo bertce norbaiten gainean, eguiten edo errecibitcen dutenec, emaztekia emaztekiarekin edo guiçonkia guiçonkiarekin içanic ere. Adiskidetassun sobra libroac, libertinen compainiac, dantçac, eta urrundanic ere castitatearen colpatcera ekhar detça-

keten dibertimenduac hantatcen dituztenec. Pintura edo figura, eta bertce cer nahi den gauça deshonesti axeguinekin behatcen diotenec. Amodioaz mintço diren liburuac iracurtcen dituztenec. Modestia gutirekin beztitcen direnec. Elkharren arteco deshonezkeriez saindutassuna desohoratcen duten senhar emaztec.

Çazpieta hamargarren Manamenduez.

MANAMENDU haukien contra bekhatu eguiten dute... Bértceren onthassuna bortchaz edo fineciaz hartcen dutenec, eta inyustuki içatea desiratcen dutenec. Ichilca burhassoen onthassuna saltcen edo emaiten dutenec. Salerossian languna enganatcen dutenec. Hauci makhur edo çucencontracoez bertcerenaz yabetcen direnec, eta hartaco paper falxoac eguiten edo eguiazcoac gordetcen dituztenec. Cilhegui ez diren prestamuac eguiten dituztenec, eta funxa bethicotz abandonatu gabe intresa tiratcen dutenec. Dakitelaric ez direla

pagatceco estatuan içanen, prestamuac hartcen dituztenec. Çorren pagatceac, alchatcera emanac errendatcea, sehiei eta languilei soldata eta yornala ematea luçatcen dutenec. Detchima çucenki eguiten ez dutenec. Yoco debecatuetan haritcen direnec; yocoan malecia eguiten, eta yocoan bere edo partidaren ahalaz guehiago eçartcen dutenec. Gauça caussituac beretcen dituztenec; edo norenac diren yakiteco eguimbidetan ematen ez direnec. Dembora galtcen, edo lanenan bere indara estaltcen duten sehiec eta languileec. Manuz, conseiluz langunduz, conxentimenduz ohoinestalkibaliatuz, edo bertcela ebascoetan edo bidegabeetan cuxatcen edo pharte hartcen dutenec. Proximoaren gauçac deseguiten, hausten edo urratcen dituztenec; eta haren bidegabeac, hartaco botherea edo cargua dutelaric guibelatcen ez dituzten guciec.

Çortcigarren Manamenduaz.

MANAMENDU hunen contra bekhatu eguiten dute... Gueçurra erraten dutenec. Lagunez funxic aski gabe yuyatcen, edo suspitchac arinki eguiten dituztenec. Yuyearen aitcinean eguiaren contra mintçatcen direnec, edo dakiten eguia erraten ez dutenec. Secretuan yakin duten gauça salhatcen dutenec.

Azkeneco bi manamenduac cerratuac dire seigarren eta çazpigarren manamenduetan.

Eliça Ama Sainduaren Manamenduez.

YAINCOAREN manamenduetan cerratuez bertce alde manamendu haukien contra bekhatu eguiten dute... Cofesatu gabe urthe ossoa uzten dutenec. Arraçoinaren adineraz gueroz bazco astean bere herrian communiatu gabe egoten direnec. Sori ez den egunetan haragui edo urin eguiten dutenec. Hogoi eta bat urthe complituz gueroz.

Eliçac manatu barurac hausten dituztenec edo colacionean sobra yaten dutenec, eta colacioneco yanharietan Dioceçaco ussaya seguitcen ez dutenec. Eliçan iracurtcen diren Monitorio edo escumicuentçat errespeturic ez dutenec.

Bekhatu Capitalez.

URGUILUZ hobendun dire... Bere buruac sobra estimatcen, eta laguna mezpreçatcen dutenac. Gormandiçaz hobendun dire... Sobra yaten edo edaten dutenac, eta yanhariac sobra gostucoac, edo garastieguiac bilhatcen dituztenac. Alferkeriaz hobendun dire... Laneco nagui direnac, ohean sobra egoten direnac, eta yocoan edo dosteta alferretan dembora emplegatcen dutenac.

Bertce laur bekhatu capitalac eçarri dire bortz eta seigarren manamenduetan.

Norc bere estatuco eta oficioco eguimbideac arthoski examinatu behar

ditu; hetan eguiten diren huxac maiz ondore tristeenez seguituac dire.

CONTRICIONERA

Preparatceco bertce moldea, haiuitz artçain kharxuc eta misionario kharrez bethec probetchoski emplegatu dutena.

Artharekin examinatu ondoan Yaincoaren eta Eliçaren manamenduen gainean, bekhatu capitaletan, bat bederac bere estatuco eguimbiden gainean eguin dituzken huxetan eta bereciki bere habiturazcoetan; orhoitu ondoan, ahal becembat, heyen nombreaz eta heyen circonstantcia printcipalez; finean aurdiki ondoan begui colpe bat, generalean, adimendua ethorriz gueroztic eguiteco çori gaitça içan den hux gucietarat, behar da Yaincoari adreçatu humilitaterekin, conficntciarekin eta kharxuki othoitz hau:

« OTHOIZTEN çaitut, ô ene Yaincoa,
« harçaçu nitaz urricalmendu; galde-

« guiten derautçut çure misericordia
« bere hedadura gucian. Eguidaçu
« gracia ene bekhatuen osoki aborrit-
« ceco eta hetaz contricione bat eguiaz-
« coa içaiteco. Yuntatcen naiz Yesu-
« Christori, ceinac Olibetaco barat-
« cean hlguindu baititu ene gaichta-
« guinkeria guciac, hetaz ongui nigar
« eguiten duelaric. Phorrozca çaçu ene
« bihotz gogorra, ô ene Yaincoa, eta
« erregretic khirexenaz bethe çaçu:
« galdeguiten dautçut gracia balios
« hori Salbatçaile dibino horren me-
« recimendu infinituen berthutez, Ma-
« ria bekhatorosen ihes lekhua dena-
« ren arartecotasunaz, eta Aingueru
« eta Saindu gucienaz. »

Othoitz horren ondotic, eguin behar ditu bakhotchac berac, bere baithan eta errepausuki, behereco erreflec-cione hauc, bederen oren laurden batez.

OH! çombat ofenxatu dudan ene

Yaincoa!... Eta Aita on harrec yasan nau bethi, ene hux gucien nombrea eta heyen handitasuna gatic ere! haren escu misericordiosa memento bat bera gueldiitu içan balitz ene sustengatcelic, nitaz akhabo içanen cen eternitatecotz!... (*Trica çaite hemen memento bat, errefleccione horiec inspiratu daitçuten sendimenduetan sartcera enxeyatceco.*) Non içanen nintcen orai? deus bertceric etcen enetçat içanen ifernuco sugar mendecariac baicen. Içan çaite beraz benedicatua, ô ene Yainco amulxua eta urricalmenduz bethea, ceren beguiratu nauçun hoin çorthe tristetic, preferatuki haimbertcen artean, ceinec, nic becembat çu ofenxatu içan gabe, sofrituco baitute bethi tormentazco lece icigarrian! Ez, Yauna, ez duçu nahi bekhatorearen heriotcea, bainan bai comberti dadin, bunkitua çure ontasunaz, ceinaren efetuac egun oroz senditcen baititut, eta gucia confientciaz bethea çure misericordiaren gainean, heldu naiz azkenaz goiti,

çure oinetan çu ofenxatu çaitudalaco erregretetan sartcera.

« Naicen beçalaco dohacabea! norc compreni deçake ene crimen icigarritasuna? norc khonda ahal leçake heyen nombrea? cer eguin dut bekhatu eguitean? *quid feci?* cer galdu dut? *quid amisi?* cer merecitu dut? *quid promerui?*

« 1° Cer eguin dut? *quid feci?* ofenxatu dut ene Yaincoaren handitasuna eta haren ontasuna; ni ez deus herbala, lurreco har mespretchagarria ausartatu naiz mayestate gucico Yaincoaren contra erreboltatcera!... Cer ausartcia, cer atrebentcia temerarioa!... (*Trica çaite hemen, etc.*)

« Mesprechatu ditut ene Yaincoa ganic errecibitu ditudan ongui eguin guciac. Ene biciaren lehen mementotic orai artino Yaunac bethe nau ongui eguin suerte guciez, eta nic, haimbertce fagoreen alderat sendimenduric gabe, ahantci ditut oro, ez ditut pagatu haimbertce ongui eguin baicen ere

nombre gabeco ofenxez eta laidoez : ez naiz beraz esker gabetasunezco munstro bat baicen. *(Trica çaite hemen.)*

« Cer eguin dut oraino? içan naiz Yesu-Christo, ene Salbatçailearentçat, ahalguisun eta tormenta gucien causa. Yesus maitagarria! certaco odolezco icerdiz arregatu duçu lurra. Olibetaco baratcean! helas! ene gaichtakeriac dire çure arima bethe dutenac khirestasunez. Ez dire çure bekhatuac çure gainerat eror araci dituztenac. Yerusalemeco carriketan eta hango tribunalen aintcinean yasan dituçun laidoac eta barbarokeriacl ez; eneac dire heyen causac içan direnac; ene crimac dire çuc borratu nahi içan dituçunac haimbertce doloreen eta ahalguisunen bidez. Norc khoroatu çaitu elhorriz! ah! aithortcen dut çure oinetan, ô ene Nausi Dibinoa; ene penxamendu criminelec eguin çaituzte. Norc ubeldu dautçù çure beithartea beharondocoz? Norc estali dautçu kherruz? ene arrogantcia da, ene

khatu aborrigarria! eguin dauc betan Aita eta Yainco hiltçale!... (*Trica çaite hemen.*)

« 2° Cer galdu dut bekhatu eguitean? *quid amisi?* helas! oro galdu ditut. Bekhatuac, ene bihotça nothatu duen memento beretic, batheyoco inocentciatic biluci nau. Cer caltea, ô ene Yaincoa, cer calte ikharagarria! Debruaren esclabo bekhatuaz yarri naicen phondutic, galdu dut ene Yaincoaren adichkidetasuna. Bekhatuac ereman daizkit irabaci nituen merecimendu guciac eta ene obra onen fruitu gucia. Cer daiteke tristeagoric, creatura miserablea! gabetua içaitea bere creatçailearen fagoreez! içan da egundeino deus lastimagarriagoric?... (*Trica çaite hemen.*)

« Yesu-Christoren premuntçan partalier, Ceruco Erresuma ene phartaya behar cen içan; ene bekhatuec debecatcen dautet hango sarkia. Neroni naiz Cerua noretçat hexi dudana; ene faltaz ikhusten naiz irrichcuan

bethicotz dohaxuen nombretic desterratua içaiteco. Cer elhorzkiçun desolagarria !... *(Trica çaite hemen.)*

« Banitu ere lurreco on eta içaite guciac, goçatcen banintz ere behere huntan içan daitezken abantail eta eztitasun guciez, Yaincoa galdua dudanaz gueroz, gueroztic elçaut deus guehiago gueldilcen; ene bekhatuez Cerua cerratu dudanaren phondutic, cer çorion igurie deçaket? bekhatua, bekhatu icigarria, ala çorigaitz ekharri beitautac! nola aborri haiçaket aski ?... *(Trica çaite hemen.)*

« 3° Cer merecitu dut bekhatu eguitean? *quid promerui?* merecitu dut bethicotz Yaincoaren presentciaz gabetua içaitea: merecitu dut erretcea debruekin eta erreprobatuekin seculaco sugarretan !... *(Trica çaite hemen.)*

« O çorthe erdiragarria eta ene nigar guciac mereci dituena! cer! ceimbeit placer iragancorrentçat, cerbeit onthasun ez deusentçat, ene pasioneac satisfatcea gatic, hoin eçacholatuki utci

ahal içan naiz ifernuco suplicio icigarrietarat erortceco hirriscura ! ! !
(Trica çaite hemen.)

« Bekhatuac eçarri nau beraz ene buruaren exairic cruelena. O bekhatua ! hi haiz beraz ene gaitz soberanoa, ene Yaincoaren gaitz soberanoa haicen beçala ! alferretan iduri nikec, guiçonen beguietan, aberaxa, urusa, ohoratua : bekhatuaren esclabo naiceno, ez nauc guliago biiima dohacabe bat, destinatua eternitateco sugar ikharagarrietan tormentatua içaiteco. Barkha dieçadaçut, ô ene Yaincoa, barkha ! sendiitcen dut ene bekhatuen aborritceco necesitatea, hetaz auhen minetan yartcecoa eta ene bici gucian hetaz penitentcia eguitecoa. Sobera urus oraino baldin precio hortan misericordia ardiesten badut ! Bai, ene Yaincoa, handizki damu dut çu ofenxatu içaiteaz, ceren çu baitçare guciz ona, guciz maitagarria, eta ceren bekhatuac damustatcen beitçaitu, hartcen dut borondate bat fermua, çure gra-

baituçu ; hitz emaiten darotçut ethorkiçunean ihes eguinen diodala bekhatuari, ez ifernuco penei beguiraturic, ez eta ere parabisuco dohaxutasunari, bainan choilki çuretçat dudan amodioa gatic, ceren ene Yaincoa baitçare, eta ene arimaren dohaxutasun maitea, eta nic maitatu behar dudana.

5. *Bekhatuaren contraco aborrimendua.*

AH ! ah ! bekhatu gaichtoa eta madaricatua, gaitcesten haut eta osoki aborritcen ; herioa eta ifernua baino higuinago haut ; nahiago diat lehenago hil, ecen ez Yaincoa ofenxatu. Baldin ene heriotceaz gal araz ahal bahintçat, gogotic eman neçakec nere bicia, ene Yaincoa eta ene oroslea guehiago ofenxatua içan ez dadintçat. Madaricatua dela penxamendua egundeino ene baithan sarkia eman dauyana.

6. *Deliberacione onezco Acta.*

HITZ emaiten darotzut, ene Yain-

coa, guciz ona eta misericordiosa, baldin behin ahal badut çure graciarat bihurtceco dohaxutasuna, eta partalier içan ahal banadi, çuc, çure ume maiteei errephartitcen dioçoçuten fagore Yaincozco eta amulxuetan, deliberatua naicela ethorkiçunean çure alderat leyal içaterat, eta lehenago hiltcerat ecen ez çu mortalki ofenxatcerat.

7. *Esperantçasco Acta.*

ENE Yainco ona, hain misericordiozki barkhatu dioçutena. Ohoin onari, Madalenari, Publicanoari, eta bertce hainitz bekhatoros handiei, esperantça dut niri ere çure misericordia finic gabecoaz barkhatuco darozkidatatçula ene bekhatuac, hetaz urrikiz, damuz eta dolorez gucia bethea naicenaz gueroz, eta deliberatua çu ez seculan guehiago ofenxatceco. Barkhamenduric merecitcen ez dudan arren, çure hitcera gueldilcen naiz; erran duçu, ez duçula nahi bekhatorearen he-

riotcea, bainan bai haren comberxionea. Esperantça dut çure baithan, ene salbatçailea maitea, ene bekhatuen gatic eta ene salbatcea gatic hambat sofritu duçuna.

Andredena Mariari eguiteco Othoitça.

BIRYINA saindua eta loriosa, Yaincoaren Ama, bekhatoreen ihes lekhua, çu çare pobreen eta churtchen Ama, Ama misericordiosa, den bekhatorosic handiena ere mespreçatcen ez duçuna, miserableenen conxolatcerat bethi prex çarena ; ez du egundeino nihorc aditu çure baithan bere fidantcia eman duenic, fagoratu gabe utci duçula. Heldu naiz esperantça horren azpian çure-ganat. Ama urricalmenduxua, arren bada çure graciaren medios içan dakidan cofesio hau behar beçalacoa. Ene Aingueru Beguirailea, lagun naçaçu, eta çuec ene Patroin, Saindu eta Sainda guciac, ene bekhatuen barkhamendua çuen arartecotasunaz ardiex dieçadaçue eta içan da-

kidan oraino cofesio hau hain osoa, eta complia nola bailitz ene heriotcecoa.

Çohaz guero cofesatcera', humiltasun eta modestia handi batekin. Apheça conxidera çaçu Yesu-Christoren presuna bera beçala; ecen haren lekhua ocupatcen du. Yar çaite belhaunico, eta modeski beguiac beheratuac, Aphecari bisayarat beguiratcen ez dioçula; ceina çaite, eta erraçu : *Aita, indaçu, çure benediccionea, ceren eguin baitut bekhatu :* eta erraçu guero *Confiteor...... meâ culpâ*-raino, escuaraz edo latinez.

COFESATU ONDOAN EGUITECO ACTAC.

Fedezco Acta.

SINHESTEN, dut osoki, ene Yaincoa çure odol sacratuaren merecimenduaz ene bekhatuac penitenciazco Sacramendu huntan barkhatu darozkidatçula, baldin ene aldetic disposatua içatu banaiz; eta sinhesten dut halaber, çuc ichuri ez bacinu çure odol

preciatua, ecin barkhatuco citçaizkidala, eta hain guti citezkela ene obrac merecimenduzcoac. Hargatic beraz sartcen ditut ene bekhatu guciac çure odol sacratuan itho daitecentçat, eta othoitcez nagotçu eman dieçadaçun barkhamendu oso bat. Halaber darotçut othoitz eguiten, ene Yaincoa, çure Ama maitearen eta Saindu gucien merecimenduen medioz, agrada dakiçun oraino ene cofesia hau. Huntan eta bertce egundeino eguin ditudan gucietan, guerthatu çaizkidan hux guciac, dela contricione escasez, cofesioneac aski garbi eta oso içan faltaz, dela penitentcia ez behar beçala complituz, çure misericordiac erremedia dietçakidan guciac, othoi; ene Yainco ona, ceruan barkhatuac guertha dakizkidantçat.

Eskerren bihurtceco Acta.

O ENE Yaincoa, eta ene Aita misericordiosa ! ez dakit nolà çure amodio handiari eskerrac eman, haren-ganic

errecibituric heldu naicen onthasun handiez. Ez, ez naiz ni gai hari dohacon beçalaco eçagutçaric eguiteco, çure Seme maitearen merecimendu eta perfeccione miragarrien moyanez baicen. Beraz hec berac ofrendatcen darozkitçut, ene Yaincoa, nic ecin deçakedanaren lekhuan, eta presentatcen darozkitçut halaber Biryina Sainduaren merecimenduac ere, ene Aingueru Beguiraillearenac, Serafin, Profeta, Patriarkha, Apostolu, Martir, Cofesor, Biryina, eta finean ceruco corte guciarenac. Eta, Creatçaile maitea, nahi nuke banu hambat mihi nola baita ceruan eta lurrean creatura, guciac emplegatceco munduaren fineraino çuri eskerren emaiten, çure laudatcen eta lorificatcen.

Contricionezco Acta.

ENE Yainco guciz misericordiosa; Sacramendu huntan eguiazco Aita baten amodioa eracuxi darotaçuna, niri ceinac, çu osoki mespreçaturic, hain

liberalki eman darozkidatçun graciazco ontasunac galtcerat utci bailitut; nic çu hain handizki ofenxatu, eta contentatcen çaizkit pagamendu chume batez, hartceco handi baten aldera, hortic cembait probetchu bacindu beçala; aitcinerat heldu çaizkit besoac çabalduric, bihotz amodioz erretcen hari den samur batekin nago ahuspez çure ontasunaren oinetan, ene bicitce iraganac emaiten dautan ahalkeriaz eta dolorez gucia bethea. Ene Yaincoa eta ene Aita, aithortcen dut ez dudala mereci çure umeen herruncan içaitea.

COMUNIONE SAINDUAREN

ERRECIBITCECO

DEBOCIONEA.

Lehembicicoric, conxideratu behar duçu çure-ganat heldu dela cerua, lurra eta gauça guciac creatu dituen, Yainco Mayestate handitaco hura, ceinaren aitcinean Aingueruac eta Serafinac ikharan baitande.

Bigarrenean, conxidera çaçu noren-ganat heldu den; çure-ganat ceina ez baitçare herrauxa eta hauxa baicen, ceinac hambat ofenxatu baituçu.

Hirurgarrenean, conxidera çaçu certarat heldu den, çure-ganat heldu dela çuri bere gracien communicatcerat, çuri çure bekhatuen barkhatcerat, eta hitz batez erraitceco, heldu da amodioz osoki çuri ematcerat.

Laugarrenean, conxidera çaçu cein nescesario çaitçun Yaincoaren errecibitcea, ceren hura baita çure arimaren yanharia hunen

gosean çure sasiatceco, çure eritasunetaco erremedioa eta çure tentacioneen contraco indarra.

Sacramendu Sainduaren errecibitceco aitcinean eguiteco lehembicico

OTHOITÇA.

ENE Yainco ona, ceronec egun deitcen nauçu çure-ganat, çure inspiracionez ene bihotça berotcen duçula, çure errecibitceco desir handi eta kharxuetarat. Ohore eta onthasun handi hori eguin nahi dautaçunaz gueroz, çato beraz ene arimarat, eta ceronec prepara dieçadaçu halaco moldez, non çure nahitarat perfetki plegatuco baituçu, ceronec eguin eta erreformatu duçun obra; eta nic ere nere aldetic iduki çaitçadan ene bihotçaren gainean Yaincozco cachet bat beçala.

Humilitasunezco Acta.

ORDEAN, Yauna, nola ni hurbilduco naiz çure-ganat, çure handitasunari

beguira eta ene ez deustasunari, çure garbitasunari eta ene liçuntasunari, çure saindutasunari eta ene maleciari? Yondoni Yoanni-Baptista, hain saindu handia, amaren sabelean sanctificatua celaric, ez cela gai cioen çure çapata lokharriaren amarratceco. Yondoni Petri, Apostoluen Printceac, cioen : Yauna erretira çaite ene-ganic guiçon bekhatoros bat naiz. Eta bada ni infinituki bekhatoros handiagoa, nola ausartatuco naiz, Yauna, çure-ganat hurbiltcerat? Nere baithan ez dut deus ere causitcen bekhaturic eta maleciaric baicen, nere pasione nabasien errebolta gaichtoric baicen. Ene desirac eta ene inclinacione corrumpituac içatu dire ene bicitcearen leguea eta erreguelac. Ez dut egundeino behar den penaric hartu çure amodioarentçat; ez naiz çure yusticiaren beldur içatu, eta çure legueari çor diodan errespetuac ez nau guibelatu gaizkia eguitetic; egundeino ez darotçut eskerric ungui eman çure-ganic errecibitu ditudan

onthasunez. Ene bicitce gucia çure contraco guerla bat içatu da, bethi çu niri ungui eguiten, eta ni çuri gaizki eguiten, çu bethi ene bilha, eta ni bethi çure ihesi. Ah! Yauna, eta nola bada hunelaco creatura dohacabe bat ausartatuco da çure-ganat hurbiltcerat?

Trica çaite hemen aphur bat çure miseriaren eta çure indignitatearen gainean penxatcen duçula, eta guero erraçu confientcia handi batekin.

AH! Yauna, aditu dut çure boz eztia, ceinac deitcen bainau çure-ganat, erraiten dautaçula : çatozte ene-ganat, nekhatuac eta trabailatuac çaretenac, eta nic soleguituco çaituztet. Erran duçu, ene Yaincoa, ez duçula bekhatorearen heriotcea nahi, bainan bai comberxionea; ez duçu, Yauna, bekhatorea çure-ganic khasatcen, bainan bai deitcen çure-ganat. Erran duçu etçarela mundurat yustuen deitcerat ethorri, bainan bai bekhatoreen ; ez dutela sendoec miricuric behar, bainan bai eriec.

Ene Salbatçaile maitea, çure onthasunean eta çure misericordia handian ene esperantça eta confientcia gucia emanic, heldu nabiz eria miricua ganat; senda naçaçu : heldu naiz bekhatorea yusticiazco ithurrirat, yustifica naçaçu. Badakit Publicano bekhatorosaren nigarrez casu guehiago eguin cinuela, Farisauaren banket superbaz baino; ez cinituela Madalenaren nigarrac mezpreçatu bainan barkhatu cinioela, eta hartu cinuela çure proteccionearen azpian. Huna non naicen, Yauna, çure misericordiaren oinetan, nere bekhatuen doloreac erdiraturicaco eta porroscaturicaco bihotz batekin. Eguia da, ez dut Madalenac becembat nigar çure oinen garbitceco, bainan çuc ichuri duçu odolic aski ene eta mundu guciaren bekhatuen garbitceco eta barkhatceco.

Aita eternalari eguiteco Othoitça.

Aita cerucoa, nola obra onic gabe nere baithan causitcen bai naiz, eta

ez baitut deus ere çuri ene bekhatuez satisfaccione eguiteco ; presentatcen darozkitçut çure Seme Yesusen merecimenduac, ceinac baitire handiago ene eta mundu guciaren bekhatuac baino. Ofrendatcen darotçut ene redempcionearen precioa, eta ene Salbatçaileac bere heriotce cruelaz enetçat eguin darotçun pagamendua. Yauna, itçul çaitçu çure beguiac horren bisayaren gainerat eta ikhus çaçu horren gorphutça hila beçala aldarearen gainean, eta horren odol preciatua calitçaren barnetic oihuz dagotçula. Entçun çaçu çure Seme maitearen eta gure anayaren odolaren boça, ceinac bere heriotcean Calbariotic beçala, orai aldaretaric erraiten baitarotçu : Aita, barkha dioçoçute, ecen ez dakite cer hari diren ; gu bekhatoros gaichtoentçat gracia eta misericordia galdatcen darotçula, ceinec gurutceficatu baitugu gure bekhatuez.

Fedezco Acta.

O YESUS, ene Salbatçailea ! sinhesten

dut, fede bici balez, eguiazki eta errealki Aldareco sacramendu handi hortan çarela; hor ene izpirituac adoratcen du ene beguiec ikhusten ez dutena, nola baita çure Yaincotasuna, çure guiçontasuna, çure arima, çure gorphuiça, çure odola, çure izpiritua, eta çure merecimenduac; phitz çaçu ene fedea misterio handi eta adoragarri horren gainean, ô ene Yesus! çor darotçudan sendimendu eta errespetuarekin çure ganat hurbil nadintçat.

Amodiozco Acta.

ÇURE amodioac eman çaitu, ene Yesus, oguiaren eta mahax arnoaren iduricn azpian, ene ganat ethortcea gatic; misterio hortan çure amodioaren indar gucia erakhusten duçu. Othoizten çaitut bada, ene Yesus, çure bihotça enetçat sutan eman duen amodio berac, enea ere çuretçat bero deçan. Ah! bihotz hotça, bethi hormatua içanen othe haiz? Maita çac, hic

ere, hi hain borthizki maitatu hauen Yesus bera. Ochala Yesusen amodio sacratuac erre baleça ene bihotça, eta osoki conxumi!

Merecitcen ez dudalaric arren desiratcen dut çure errecibitcea, ene Yesus maitea, ceren baitakit eman nahi çaizkidala, eta çure baithan causituco dudala ene languidura gucien erremedioa. Ene Salbatçaile maitea, ez nuke nahi comunione hau eguin usantça batez; othoi, eguin dieçadaçu bada gracia, amodio hero batez, munduco creaturetaric osoki hux nadin eta çutaz bethe, ceina adoratcen eta maitatcen baitçaitut, çuretçat gucia haxbeherapenez bethea naicela.

Ofrendazco Acta.

OFRENDATCEN darotçut, ene Yaincoa, orai ni eguiterat nohan comunione hau, çure amodioa-gatic eta çuri placer eguitea gatic. Badakit, ene Salbatçaile maitea, comunioneco accione hau hainitz agradatcen çaitçula, hiltceracoan

cintuen bitz amodiozco samur eta hunki garrietan marcatu cinaucun beçala, erraiten cinuelaric : Orhoit çaitezte nitaz hori eguinen duçuen gucian. Eguiten dut beraz, ene bihotceco Yainco maitea, çuc ene arimarat ethortceco duçun desirari satisfaccione emaiteco, çurekin yuntatceco, bekhatuari ihes eguiteco, berthutearen pratican indarren harteco, eta ene ez deustasunaren eçagutceco.

Andredena Mariari eguiteco Othoitça.

O Birjina loriosa ! ene Salbatçailearen eta ene Erostailearen Ama, duçun pietate bekhatoros miserable huntaz : ô Trinitate Sainduaren lore ederra ! eguiçu enetçat othoitz, çure mediozbesarca deçadan, amodio perfet batekin, çure Seme ene Salbatçailea, eta eguin nadin haren gogoraco arima bat. O ceruco Aingueru dohaxuac ! othoi, lagun naçaçue, parabisuco Saindu eta Sainda guciac, enetçat othoitz eguiçue,

ene Yaincoaren gogora comunione hau eguin deçadantçat.

Bihotz altchatceac Yesusi.

ÇATO, ene Yaun maitea, çato eta compli çaçu ene baithan eguin gogo duçun obra miragarria.

O ene bihotceco Yainco maitea! ez deçaçula guehiago luça ene-ganat ethortcea.

Ah! ene Yaincoa, ala nic baitut desira handia çure errecibitceco!

Aithortcen dut ez naicela creatura miserable bat baicen, bainan çu oneguia çare, ene miseriec ene-ganat ethortcetic guibelatceco.

Çato, othoi, ene Salbatçaile maitea, çu berantexia nago.

Ene Yaincoa, çato ene arimarat eta santifica çaçu.

Ene Yaincoa, ene bihotçaren yabe eguin çaite eta garbi çaçu.

Ene gorphutcean sar çaite eta guarda çaçu, eta ez naçaçula seculan çure amodiotic aparta.

O su sacratua! erre çaçu cer ere causitcen baituçu ene baithan çure gogoara ez denic, eta çure graciari eta çure amodioari traba eguin ahal deçokenic.

O ceruco mana! indaçu çure gustu ona, munduco placer gucientçat higuintça oso bat içaiteco.

Erraçu guero *Confiteor*, eta hiruretan:

YAUNA, ez naiz ni digne çure errecibitceco; bainan erraçu çure hitz saindua, eta ene arima içanen da sendatua.

Sinhesten dut, ene Yaincoa, fede bici batez, Ostia saindu hortan dela cerratua çure içaite gucia.

Adoratcen çaitut ahal deçakedan humiltasun eta errespeturic handienarekin, Yainco amodio handitacoa.

Comunione Saindua errecibitu ondoan eguiteco OTHOITÇA.

O AMODIO ecin estimatuzcoa! ontasunezco ixasoa, ithurri ecin agor çai-

tezkena, ene barnean ohoratcen eta adoratcen çaitudan Ostia Sacratua, bihotz bat gutiegui da çure maitatceco, Yesus dibinoa, eta boz bat halaber gutiegui da çure ontasun handiaren publicatceco.

O ene Salbatçailea, eta ene arrotz maitea! ala nic çuri obligacione handia baitarotçut, ni beçalaco creatura pobre bati eguin dioçun bisitaz!

Eguin dautaçun ontasun eta ohore handi horren eçagutçatçat, çutazco ofrenda bat eguiten dautçut çuri ceroneri.

Ez, ez dut guehiago bici nahi, bainan Yesus nahi dut ene baithan bici dadin.

Yesus enea da, eta ni harena eternitate gucico.

O amodioa, ô amodioa! seculan ez guehiago bekhaturic.

Ez çaizkit seculan ahantcico, Yesus ene Salbatçaileac eta ene arrotz maiteac eguin darozkidan fagore eta ontasun ecin erran beçain handiac.

Adoracionezco Acta.

AH! Yauna, çu creatura miserable hunen-ganat ethortcea, sobra gracia eguitea da; Ainguerruei baino guehiago eguin dautaçu. Hec ez dute çu ceruan ikhusteco eta adoratceco dohaxutasuna baicen, bainan ni çure sustantciaz hazten nauçu, fagore handi bat da hori enetçat, eta çure amodioaren gaindidura bat nahi içatu baituçu sarthu ene gorphutcean. Han bada, ene Yesus, adoratcen çaitut, hala nola Ainguerruec ceruan eguiten baitçaituzte; eta nago çure presentcia sainduan errespetu eta humiltasun handi batekin.

Eskerren bihurtceco Acta.

BIRYINA Saindua, çuc çure sabel sacratuan ekharri duçun Yesus bera da orai ene baithan. Cergatic ez dut bada nic hambat amodio eta garbitasun nola çuc? Lagun naçaçu, olhoi, çure Seme amulxuac eguin dautan gracia

handi huntaz eskerren emaiten. Ceruco Aingueruac, parabisuco Saindu eta Sainda guciac, çuekin yuntatcen naiz, Yesusi eskerren bihurtceco eguin dautan graciaz. Çuc ceronec eman dautaçun Seme bera ofrendatcen dautçut, ontasun handi horren eçagutçatçat.

Eskerren bihurtceco bertce Acta.

YESUS adoragarria, eguia da beraz ene baithan çarela! naicen bada ni ere, othoi, choilki çure baithan; ez çaitecela seculan ilkhi sarthu çaren bihotz hortaric.

Ene bihotça, othe dakic maitatcen? orai hemen erre behar haiz; conxumi hadi dohaxuki Yesusen amodioaren labe sacratu hortan. Ene arimaren Salbatçaile maitea, khambia naçaçu çure ganat, ez nadin ni guehiago bici, bainan çu bici çaitecen ene baithan: ene penxamendu, ene hitz eta ene obra guciac, diren niri eman çaitan Yesusenac, eta ez eneac. Hitz emaiten darot-

çut, ene Yesus, seculacotz çure alderat leyal içanen naicela ; ez dut amistantçaric nahi içan guehiago çure loriaren exayekin; ukho eguiten diotet munduari, eta haren placer falxuei, debruari, eta haren tentacione edo seguida gaichtoei, eta çure manamendu choilei yarraiki nahi natçayote.

FINEAN, ardiexi dut eta nere baithan dut ene arimac maitatcen duena, ez du perilic espacatceraț utz deçadan. Ez, ez gargoro nahi dut ene bihotça içan dadin haren presundegui; bainan ene bitoria eta ene dohaxutasuna seguratuac içatea gatic, amarratuco dut borthizki amodioaren gatheez ; eta gal ez deçadantçat, emaiten dut modestia sentineltçat ene beguietan, eta discrecionea ene mihian. Badakit ene Yesus maiteac ez duela bihotz phartitu bat nahi; arraçoin da beraz eman dioçodan nere bihotz osoa. Ez choilki bihotça, Yesus guciz maitagarria, bainan oraino emaiten darotçut ene arima, ene

gorphulça eta naicen gucia. Errecibi çaçu beraz çurea dena, eta yunta çaçu çurekin, munduco creaturec çure-ganic aparta ez deçaketen beçala.

ESKERRAC eta laudorioac bihurtcen darozkitçut, Aita guciz puchanta eta saindua, ceren merecitcen ez dudalaric arren, ni indignoa, nahi içatu bainauçu bazcatu, eta haci çure Seme Yesu-Christoren gorphutz eta odol preciatuez.

Othoizten eta arrekeritcen çaitut bada, comunione saindu hau içan dadin ene bekhatuen barkhamendutan, eta gracian errecibitcen duten arimetan eguiten duen efetu bera ene baithan ere eguin deçan.

San Thomasec Yaincoari eguiten cioen OTHOITÇA *eta batbederac eguitecoa Comunione ondoan, eta noiz nahi den.*

YAINCO guciz puchanta eta misericordiosa, eguidaçu gracia çu berotasun

handi batekin desiratceco, çuri agradatcen çaizkitçun gauçac prundentciarekin bilhatceco, eta argui handi batekin berechteco, eta fidelitate handi batekin hekien complitceco çure icen sainduaren loriacotz. Ene Yainco Yauna, erreguela çaitçu ene bicitce gucia eta ene accione guciac. Manatcen dautaçu compli detçadala çure Ebanyelioan seinalatu eta marcatu darozkidatçun eguimbideac; eman dieçadaçu çuc eguin detçadan desiratceo duçun gaucen eguiteco podorea. Eguidaçu gracia hekien eçagutceco eta hekien complitceco borondatearen içateco; bai eta ere hekien segurki complitceco, eguin behar nituzken beçala, eta ene arimaren salbamenduaren abantailetan diren beçala. Çure-ganat yoan behar nauen bidea causi deçadan segura, chuchena eta perfeta, eta halaco moldez guida nadin onean eta gaitcean, non çorionac ez bainau urguilustatuco eta afliccioneac ez bainaiz utcico sobera erortcera ; çorioncan eskerrac

eman dietçakitçudan, eta afliccionetan cerbitça çaitçadan pacientciarekin. Ez naçan deusec ere aleguera ez trista, çure-ganat hurbiltcen edo çure-ganic urruntcen nauten gaucec baicen. Ez deçadan desira çuri placer eguitea baicen, eta ez naçan deusec beldur çuri desplacer eguiteac baicen. Eguidaçu gracia, deusic ez deçadan ez has ez abia caritatezco mobimendu batez baicen : çure cerbitçuco diren gaucez gaineracoei, beguira dioçotedan ez deus batçuei beçala ; eta gauça hil batçuei beçala ; eta ez deçadan gauça onac eguin usantça batez, bainan eguin deçadan guciac çure amoreac galic eta zelo handi batekin. Çure handitasunaren amodioac eta çure eternitateac mespreça araz dietçakidaten munduco gauça pasayerac eta iraupenic ez dutenac ; preça eta estima deçadan çure-ganic heldu çaizkidan gauça guciac, eta çu, ene Yaincoa, guciac baino guehiago preça çaitçadan. Gauçac guciec unha naçaten eta desgusta ; çu

gabe gauça guciac yasan gaitz causi deçadan, eta icigarri; placer handi bat causi deçadan, çureiçat hartcen eta eguiten diren traibailuetan; eta ez deçadan causi trabailuric eta penaric baicen, errepausan berean ere çure baithan hartua ez denean. Eguidaçu gracia, ene Yaincoa, ene bihotça çure-ganat alchatceco maichco aspiracioneez, eta ene falten eçagutceco dolore handiarekin eta resolucionerekin hetaric correitceco; eguiçu içan nadin humil disimulacioneric gabe, içan nadin aleguera arintasunic gabe, içan nadin triste sobera erori gabe, içan nadin serios ilhundurarìc gabe, içan nadin eguiatiar falxukeriaric gabe, içan deçadan çure beldurtasuna desesperatu gabe, içan deçadan çure baithan esperantça, confientcia presumpcioneco bat gabe, içan nadin garbi liçuntasunic gabe, errepreni deçadan ene guirichtino laguna coleratu gabe, maita deçadan desguisatu gabe, edifica deçadan ene exemplua eta ene hitcez banitateric gabe,

içan nadin obedient escusaric bilhatu gabe, eta errepustaric eman gabe, içan nadin pacient murmuratu gabe. Indaçu, ene Yesus eztia, bihotz fermu eta deusec ecin mobituzco bat, munduco afeccione guciec lurreco gaucetarat eraman ez deçaketen bat; bihotz yeneros eta ecin bentçutuzco bat, perxecucione guciec çure baithan duen confientcia gal araz ez dioçoketen bat; bihotz gauça gucietaric libro den bat, munduco placer guciec çure-ganic aparta ez deçaketen bat; finean bihotz chuchen eta garbi bat, intentcione gaichto guciec çure bidetic athera ez deçaketen bat. Acorda dieçadaçu, Yauna, argui bat, ceinaren bidez eçagut baitcitçaket, diliyentcia bat, ceinaz bilha ahal baitcitçaket; çuhurtcia bat, ceinaz causi ahal baitcitçaket; bicitceco conduita bat, ceinaz placer eguin baiteçaçuket; fede bat, ceinaren bidez yarraic ahal bainitçatçukè, eta confientcia bat ceinaz perfetic goça ahal baitcitçaket. Eguidaçu gracia partalier

içaiteco çure sofricarioetan eta çure doloretan, penitentciaren trabailuz ungui balia nadin bicitce huntan, çuc eguiten darozkidalçun ontasunez, eta ceruan, dohaxutasunaz goça nadin çure loriaren comunicacioneaz.

ALDARECO SACRAMENDU SAINDUAREN

LETHANIAC.

Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu Christo, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.
Ceruetaco Aita, ceina baitçare Yaincoa, urrical gakizkitçu.
Semea, munduaren Salbatçailea, ceina baitçare Yaincoa,
Izpiritu Saindua, ceina baitçare Yaincoa,
Trinitate Saindua, ceina baitçare Yainco bakhotch bat,
Ogui bicia ceina yauxi baitçare cerutic,
Yainco estalia eta Salbatçailea,
Berecien oguia,
Ogui guicena eta Erregueen placer goçoa,
Sacrificio bethi eguiten dena,

Urrical gakizkitçu.

Ofrenda chahua ,
Bildox tatcha gabea ,
Mahain guciz garbia ,
Ainguerueu yanharria ,
Mana estalia ,
Yaincoareu miraculuen orhoitçapena ,
Ogui sustantciaz goragocoa ,
Berbo haragui eguin çarena ,
Gure baithau egoiten çarena ,
Ostia Saindua ,
Benediccionearen calitça ,
Fedearen misterioa ,
Sacramendu guciz haltoa , eta guciz ohoragarria ,
Sacrificio gucietaric saiuduena ,
Hilei eta biciei graciaren eguile eguiazcoa ,
Antidota cerucoa gu bekhatuetaric beguiratceco ,
Miraculu gucietan den miraculuric espantagarriena ,
Yaunaren pasionearen orhoitçapen guciz sacratua ,
Bethetasun gaciez goragoco dohaina ,
Amodio dibinoaren seinale printcipala ,
Liberalitate dibinoaren abundantcia ,
Misterio guciz sacratua eta haltoa ,
Immortalitateco erremedioa ,
Sacramendu espantagarria , eta biciaren emailea ,
Sacrificio ez odolstatua ,
Berboaren bothereaz, haragui eguin içatu çaren oguia ,

Urrical gakizkitçu.

Gombidatçailea eta yanharia,
Banket guciz eztia, ceinetan Ainguerunc
  baitire cerbitçariac,
Pietatearen lokharria,
Ofrendatçailea eta ofrenda,
Eztitasun izpirituala ithurri propioan yas-
  tatcen çarena,
Arima sainduen yanharia,
Yaunaren gracian hiltcen direnen biaticoa,
Ethorkiçuneco loriaren bahia,

Urrical sakizkitçu.

O Yaincoa, fagora gaitçatçu,
Entçun gaitçatçu, Yauna.
Yaincoa, fagora gaitçatçu.
Entçun gaitçatçu, Yauna.
Çure gorphutça eta çure odola indignoki
  errecibitcetic, beguira gaitçatçu, Yauna.
Haraguiaren guticiatic,
Bicitcearen superbiotasunic,
Bekhatuen ocasione gucietaric,
Çure dicipuluekin bazco hunen yateco ci-
  nuen desiraz,
Çure dicipuluei oinac garbitu cinotçaten
  humilitate handiaz,
Sacramendu Saindu hau eguin cinuen ca-
  ritate handiaz,
Gure gatic çure gorphutz sacratuan hartu
  cintuen bortz çauriez,

Beguira gaitçalçu, Yauna.

Gu bekhatoreac içana gatic, entçun gaitçat-
  cu, Yauna, placer baduçu.
Othoizten çaitugu berritceaz, eta conxer-
  batceaz sacramendu miragarri hunen sin-
  hestea, ohorea eta debocionea, entçun gait-

çatçu, Yauna, placer baduçu.
Othoizten çaitugu beguiratceaz heresia, tromperia eta bihotceco ixumendu gucietaric, entçun gaitçatçu, Yauna.
Othoizten çaitugu, heriotceco orenean, biatico huntaz preparatceaz eta bazcartceaz, entçun gaitçatçu, Yauna.
O Yaincoaren Semea, entçun gaitçatçu, Yau.
Yaincoaren bildoxa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, barkha dietçagutçu, Yauna.
Yaincoaren bildoxa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, entçun gaitçatçu, Yauna.
Yaincoaren bildoxa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.

Othoitz eguin deçagun.

O YAINCOA, ceinac Sacramendu miragarri hunen azpian, çure pasionearen eta çure heriotcearen orhoitçapena utci baitarocuçu othoizten çaitugu humilki eguiteaz gracia, hala ohora ditçagun çure gorphutçaren

eta çure odolaren misterio sacratuac, non bethi gure baithan sendituco baitiltugu çure salbamenduaren fruituac. O Yaincoa! ceina bici baitçare eta erreguinatçen baituçu Aitarekin, Izpiritu Sainduaren batasunean, mende guclietan. Halabiz.

Galdeguiotçu hemen Yaincoari Biryina Sainduaren arartecotasunez, desiratcen ditutçun gauça guciac, nahiz izpiritualecoac eta nahiz temporalecoac, eta nahiz bertcerentçat, ez dukeçu ocasione hobeagoric Yaincoaren graciac çure-ganat tiratceco, comunione on baten demboracoa baino.

NAHIZ ATHERATUA DENEAN,

Eta noiz nahi den Aldareco Sacramendu Sainduari eguiteco erreparacione eta amanda honorablea.

OSTIA adoragarria amodiozco bictima preciatua, ene gorphutçaren beguiei sacramendu hortan estaltcen çarena, fede bici batez olhoizten caitut aguer-

çakizcoten eue arimaren beguiei. Salbatçaile maitea cer hari çare tabernacle hortan, eta cer dire çuc estalki dibino eta misterio horren azpian ditutçun empleguac? Gure bekhatu eta gure abominacione ixusiec egun oroz, obliga leçakete çure Aita ceruco fudre eta ozpin guciac gure gainerat etchatcera, eta gu uholdez hondatcerat; bainan çu causitcen çaitu gure artean sacramendu horretan, hortz adar formatua hedoi batean; eta Yainco yustuac ecin hor ikhus çaitçake, non ez den berehala misericordiaz bethetcen, eta non ez den orhoitcen çuc çure Aitarekin bekhatorosentçat eguin duçun alientciaz. Çure bethiereco emplegua sacramendu hortan, çure Aitari amanda honorable eguiten haritcea da, Aphez nausí eta guiçonen bitima beçala, guiçonen bekhatuec Yaincoaren perfeccione guciei eguiten diotçaten afrontuez erreparacione eguiten dioçula. Yustu da ni ere çurekin yunta nadin çure empleguetan, eta çure sen-

hotz hura, amodio hura, odol hura, çauri hec, sacrificio hura, eta hortan cerratcen ditutçun misterio hec guciac, eta oraino gure beguiei presentatcen diotçatçuten berthute guciac. *Pater noster*, etc., eta erratçu guero Sacramendu Sainduaren Lethaniac.

Sacramendu Sainduaren Benediccionea emailean.

EGUITECO OTHOITÇA.

O YESUS, ene Salbatçailea! sinhesten dut batere dudaric eguin gabe. Sacramendu adoragarri hortan çarela eguiazki eta errealki, çure gorphutz, arima, odol eta Yaincotasunarekin; prest naiz noiz nahi den eguia hunen sustenguan nere biciaren emaiteco. Adoratcen çaitut posible den errespetu guciarekin; indaçu çure benediccione saindua, eta seculan çu ez ofenxatceco gracia.

ANDREDENA MARIAREN
LETHANIAC.

YAUNA, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.
Ceruco Aita, ceina baitçare Yaincoa, urrical gakizkitçu.
Semea, munduaren Salbatçailea, ceina baitçare Yaincoa, urrical gakizkitçu.
Izpiritu Saindua, ceina baitçare Yaincoa, urrical gakizkitçu.
Trinitate Saindua, ceina baitçare Yainco bakhoch bat, urrical gakizkitçu.
Maria Saindua, othoitz eguiçu guretçat.
Yaincoaren Ama Saindua,
Biryinen Biryina Saindua,
Yesu-Christoren Ama,
Gracia dibinoaren Ama,
Ama guciz garbia,
Ama guciz phurua,
Ama bekhaturic içan ez duçuna,
Ama tatcharic içan ez duçuna,
Ama maitagarria,
Ama miragarria,
Creatçailearen Ama,
Salbatçailearen Ama,

Othoitz eguiçu guretçat.

Biryina guciz prudenta,
Biryina ohoragarria,
Biryina laudagarria,
Biryina puchanta,
Biryina guciz amulxua,
Biryina leyala,
Yusticiaren miraila,
Cuhurtcia dibinoaren thronua,
Gure bozcarioaren ithurburua,
Untci izpirituala,
Untci ohoragarria,
Debocionearen modela,
Arrosa misteriozcoa,
Dabiten dorrea,
Dorre borthitça,
Urrezco palacioa,
Alientciaco arkha,
Ceruetaco portalea,
Goiceco içarra,
Flacoen socorria,
Bekhatoreen ihes lekhua,
Afliituen conxolatçaïlea,
Guirichtinoen fagorea,
Aingueruen Erreguina,
Patriarkhen Erreguina,
Profeten Erreguina,
Apostoluen Erreguina,
Martiren Erreguina,
Cofesoren Erreguina,
Biryinen Erreguina,
Saindu gucien Erreguina,
Gu bekhatoreac içana gatic, entçun gaitçatçu.

Othoitz eguiçu guretçat.

Andrea, placer baduçu,
Othoizten çaitugu guri ardiesteaz eguiazco urrikia, Andrea, placer baduçu,
Othoizten çaitugu ardiesteaz Eliça Sainduari eta guirichtino populu guciei bakea eta batasuna.
Othoizten çaitugu ardiesteaz gure Aita Saindu, çure cerbitçari, N. I., eta gure aphezpicuei, eta Eliça guciari gracia dibinoaren airea,
Othoizten çaitugu ardiesteaz guri eta guirichtino Printce guciei bakea, eta osasuna, eta exaiei beheramendua,
Othoizten çaitugu ardiesteaz fidelen Arima defuntu guciei bethierereco errepausa,

Entçun gaitçatçu.

O Yaincoaren Ama,
Yaincoaren bildoxa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, barkha dietçagutçu, Yauna,
Yaincoaren bildoxa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, entçun gaitçatçu.
Yaincoaren bildoxa, ceinac khentcen baititutçu munduaren bekhatuac, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.

Othoitz eguin deçagun.

O YAUNA! othoizten çaitugu ahalic humilkiena, çure graciaren hedatceaz gure bihotcetarat; gu, ceinec, Ainagueruaren erranaz, eçagutu baitugu Yesu-Christo çure Semearen incarnacionea, hel gaiten haren pasionearen eta haren heriotcearen merecimenduez bizteco loriara, Yesu-Christo Yaun beraren fagorez. Halabiz.

AZPIRACIONE DEBOTAC

Comunione ondocotçat, eta noiz nahi denecotz.

ENE Yesus eztia, egundainotic ekharri daroztaçun amodioa gatic, eguidaçu gracia maita çaitçadan nere bicitce gucian ceruan amodioa amodioarentçat bihur dieçadaçuntçat.

O ene Yauna, ene Yaincoa, eta ene Aita! nola ecin bainaiteke çu gabe, eta hala ecin duket deusen nahiric,

eta ecin deusic obra deçaket çu gabe; nola çuc sustengatcen baitituçu ene içaitea eta ene sustantcia, sustenga çaitçu halaber eta bethe ene penxamenduac, eta ene accione, guciac ez deçadantçat penxa, ez erran, ez deus ere eguin çure arabera baicen.

O Yaincoa, amodiozco eta ontasunezco Yaincoa! eguidaçu gracia, çu ceronen amodio gatic çuretçat bici nadin çure-ganic eta çure baithan bici naicenaz gueroz.

Ene Salbatçaile maitea, çu çure Aitarena çaren beçala, eguin naçaçu ni ere gucia çurea.

Ene Yauna eta ene Yaincoa, cer desira ahal deçaket çutaz campoan?

Yesus, ceruco eta lurreco amodioa, noiz içanen naiz osoki gucia çurea, çu çure Aitarena çaren beçala?

Aita misericordiazcoa; eguin naçaçu çure Semeac merecitcen duen beçalacoa, eta çure Izpiritu Sainduac desiratcen duen beçalacoa.

Ene biciaren Yaincoa, noiz hilen

naiz nere baithan, osoki çure baithan bicitceco ?

Ene Yaincoa, har naçaçu ceronec, ez dakidanaz gueroz nola eman behar natçaitçun.

Ene Yaincoa, baldin guerthatcen baçait deus ere nahi içaterat çu baicic, orai beretic ukho eguiten diotet, goraki aithortcen dut ez dudala deus ere irabazteco ez galtceco çure ondoan.

O ene arimaco Yaincoa ! ez deçaçula permeti guehiago içan eta bici nadin, çurea, ez içatecotz, çurea naicen beçala, ez çutaz bici naicen beçala.

Ez dut nahi beguiric çuri beguiratceco baicic, ez beharric çure aditceco baicic, ez mihiric çutaz mintçatceco baicic, ez bihotcic çure samaritatceco baicic, ez escuruneric çure cerbitçatceco baicic, ez oinic çure bilhatceco baicic, ez gorphutcic çuri ofrendatceco baicic, ez biciric çuri sacrificatceco baicic.

Amodiozco Yaincoa, indaçu caritatea ; Yainco guiçon eguina, indaçu humiltasuna.

Yainco gucia izpiritua, indaçu garbitasuna.

Puchancia, infinitua, borhitz çaçu ene flakecia ; çuhurtcia eternala, argui çaitut ene ilhumbeac; ontasun pare gabea, barkha dietçakidatçu ene maleciac.

Ontasun infinitua, berandu éçagutu çaitut ; ontasun pare gabea, berandu maitatu çaitut.

Çu maite ez çaituenac, cer maitatcen du? çu admiratcen ez çaituenac, cer admiratcen du?

Maitatu nahi nabiz, ez nere gatic, bainan bai ceren çurea naicen ; içanen dut artha nere presunaz, ceren çuc nahi duçun, eta ceren çuc manatcen dautaçun.

Dohaxuago estimatcen naiz çure dohaxutasunean, ecen ez dohacabe ene miserian ; çure içateac emaiten dautan contentamenduac, haguitz garhaitcen du ene içateac emaiten dautan desgustua. Ene Yaincoa, içan çait

beraz bethi çarena, eta nitaz eguiçu bertce bat.

Çuri eta çure baithan, çutaz eta çuretçat diren, ene Yaincoa gauça guciac.

Ordena çaçu munduaz placer duçun beçala ; eguiçu nitaz eta çure creatura guciez, placer duçun gucia ; altcha çaçu, behera çaçu, ceri çaçu senda çaçu, gastiga çaçu, errecompenxa çaçu. Içan çaite placer duçun beçalacoa Aingueruaren eta guiçonen alderat, ceruan, lurrean, ixasoan, demboran, eta eternitatean, eta lekhu gucietan ; eta bethi aithortuco dut çure probidentcia dibinoa, eta bethi çure borondatean egonen naiz, ene arimaren parabisuan beçala, sustengatcen dudala gucien alderat, eta gucien contra, eguia segur hori ; ecin eguin deçakeçula nic nahi dudana baicen, ceren nahi baititut çuc eguinen ditutçun guciac.

Yaincoaren borondatearekin conformatcea, bide labur bat da, gu berthute handi bate-

la seculan permetituco deusetan ere trompatuac içan gaitecen. Yesu-Christo, çuhurra eta yakinxuna cen arren, eta faltaric ecin eguin deçakena, hala ere bethi Aitaren borondatea eguin nahi çuen. Yakin çaçu ecin faltaric eguin deçakeçula, Yaincoaren amorea gatic bertceren borondatea eguiten duçuno, eta bereciki çure baithan podore duten presunena, Yaincoa ofenxatua ez den gauça gucietan. Duçun bada hitzcuntça bat beçala, bethi erran :

Ene Yaincoa, eguin bedi çuc placer duçun gucia, eta çuc placer duçun beçala.

Edo Youdoni Pauloc beçala :

Ene Yaincoa, cer placer duçu eguin deçadan ?

Ene Yaincoa, çure-ganat uzten ditut nere gorphutça, arima, onthasunac, ohoreac, bicia eta heriotcea, disposa deçaçuntçat dakiçun beçala, eta placer duçun beçala.

Erraçu oraino Dabitekin :

Ene Yaincoa, çurea naiz.

Eta bereciki erraçu Yesu-Christo bere hagonian erran dueua :

Aita, eguin bedi çure borondatea, eta ez enea.

Eta hala irakhaxi darotçu *Pater noster*rean ere :

Eguin bedi çure borondatea ceruan beçala lurrean ere.

EXEMPLU

Eder bat Guiçon pobre batec Yaincoaren borondatearekin çuen conformitatearen gainean.

BERTCE aldiz, Erroman cen Dotor theologal fama handitaco bat, ceina çortci urthe bethez egotu baitcitçayon othoitcez Yaincoari arren causi araz cioçon guiçon bat, ceinac irakhax ahal cioçoken cein cen ceruco bideric laburrena. Egun batez, hainitz beroki bere othoitcean çagoelaric, entçun çuen boz bat erraiten cioela : *Oha*

Yondoni Petriren Eliçara, eta athe sainduan causituco dut hic desiratcen ducan guiçona. Yoaten da berehala Dotor hori Eliça hartarat, eta causitcen du athe sainduan pobre escale bat, çauriz gucia bethea eta arropa tchar batçuec soinean; eta erraiten dio Dotorac: Yaincoac egun on diçula, adichkidea.

Pobreac ihardesten dio: Yauna, ez dut gogoan egundaino egun gaichtoric içaturic.

Dotorac erraiten dio: Adichkidea, desiratcen darotçut bicitce dohaxu bat.

Pobreac ihardesten dio: Yauna, ez naiz egundaino dohacabe içatu.

Dotorac oraino hobeki frogatcea gatic, erraiten dio: Adichkidea, Yaincoac diçula gracia çure desira gucien complitceco.

Pobreac ihardesten dio: Yauna, ez dut errencuratceco suyetic, gauça guciac nere gogoara aribatcen çaizkidanaz gueroz.

Dotorac erraiten dio: Adichkidea, nola bada ahal çaitezke horren do-

haxu, estatu miserable hortan aguertcen çarenaz gueroz? Othoitz eguiten darotçut, minlça çakizkit clarkiago nic galdeguin darozkiitçudan gaucen gainean.

Pobreac ihardesten dio: Axeguin dut, Yauna emanen darotçut satisfaccione. Erran dautaçu egun ona desiratcen darotaçula, ihardexi darotçut ez dudala gogoan egundaino egun gaichtoric içaturic, ceren hainitz bainaiz content naicen estatuan, Yaincoac hala nahi içan duenaz gueroz; eta ene dohaxutasuna heldu da naicen condicionean content içaitetic, eta munduaz casuric ez eguitetic. Nic mesprečatcen ditut munduco intresac, ohoreac, axeguinac, eta placerac: hetan bere bihotçac emanac dituzten yendeac, fortuna onac alegueratcen ditu, eta fortuna gaichtoac tristatcen; bainan nic neure desirac ceruco Aitaren baithan emanac ditut, ceinac gobernatcen baititu mundu huntan eguiten diren gauça guciac. Handic erraiten dut ez

naicela egundaino dohacabe içatu, deus ere arribatcen ez çaitanaz gueroz neure nahiaren arabera baicen. Baldin goceac penatcen banau, Yaincoa laudatcen dut probidentcia guciaren Aita beçala ; baldin hotçac, beroac, elhurrac eta cein nahi den dembora gaichtoc presatcen banaute, orobat Yaincoa lorificatcen dut : baldin mesprecatua banaiz, benedicatcen dut haren Mayestate dibinoa, ceren segur bainaiz Yaincoaren nahitic edo permisionetic direla gauça guciac ; eta harec eguiten dituen gauçac, ecin ditezkela onac baicen. Hargatic alegueraki errecibitcen ditut, Aita on baten ganic heldu direnac beçala ; eta nola ez baitut deus nahi harec placer duena baicen, handic erraiten dut etçaitala deus ere guerthatcen neure desiren arabera baicen. Segur naiz mundu hunetaco dohaxutasuna dagoela gure borondatea Yaincoaren borondatearekin conformatcean, ecen haren borondatea ecin diteke ona eta yustua baicen, eta gauça

guciac eguin detçake guc deusic ecin deçakegun lekhuan. Hargatic ez dut bertce istudioric eguiten Yaincoaren borondatearekin conformatcecoric baicen ; eta ez dut bertce artharic harec placer duen gucia bihotz osoz nahi içateco baicen : eta manera hortan, ecin naiteke dohacabe ; harec nahi duena, nic ere nahi dudanaz gueroz ; eta harec nahi ez duena, nic ere nahi ez dudanaz gueroz.

Dotorac erraiten dio : Adichkidea, çuc erran darozkidatçun gauça horiec, guciac onac dire ; bainan çure erresinacione guciarekin, erradaçu, othoi, cer eguin cineçaken baldin Yaincoac damnatu nahi bacinitu ?

Pobreac ihardesten dio : Yakin çaçu Yauna, baitudala bi beso choil indar handitacoac ; bat da humiltasuna, ceinarekin osoki sumetitu bainatçayo Yaincoari ; eta bertcea da caritate bero bat, ceinaz maitatcen baitut Yaincoa neure ahal guciaz : eta baldin damnatu nahi banindu, bi beso hetaz besarca

naiz nere baithan, osoki çure baithan bicitceco ?

Ene Yaincoa, har naçaçu ceronec, ez dakidanaz gueroz nola eman behar natçaitçun.

Ene Yaincoa, baldin guerthatcen baçait deus ere nahi içaterat çu baicic, orai beretic ukho eguiten diotet, goraki aithortcen dut ez dudala deus ere irabazteco ez galtceco çure ondoan.

O ene arimaco Yaincoa ! ez deçaçula permeti guehiago içan eta bici nadin, çurea, ez içatecotz, çurea naicen beçala, ez çutaz bici naicen beçala.

Ez dut nahi beguiric çuri beguiratceco baicic, ez beharric çure aditceco baicic, ez mihiric çutaz mintçatceco baicic, ez bihotcic çure samaritatceco baicic, ez escuruneric çure cerbitçatceco baicic, ez oinic çure bilhatceco baicic, ez gorphutcic çuri ofrendatceco baicic, ez biciric çuri sacrificatceco baicic.

Amodiozco Yaincoa, indaçu caritatea ; Yainco guiçon eguina, indaçu humiltasuna.

Yainco gucia izpiritua, indaçu garbitasuna.

Puchancia, infinitua, borhitz çaçu ene flakecia; çuhurtcia eternala, argui çaitut ene ilhumbeac; ontasun pare gabea, barkha dietçakidatçu ene maleciac.

Ontasun infinitua, berandu eçagutu çaitut; ontasun pare gabea, berandu maitatu çaitut.

Çu maite ez çaituenac, cer maitatcen du? çu admiratcen ez çaituenac, cer admiratcen du?

Maitatu nahi nabiz, ez nere gatic, bainan bai ceren çurea naicen; içanen dut artha nere presunaz, ceren çuc nahi duçun, eta ceren çuc manatcen dautaçun.

Dohaxuago estimatcen naiz çure dohaxutasunean, ecen ez dohacabe ene miserian; çure içateac emaiten dautan contentamenduac, haguitz garhaitcen du ene içateac emaiten dautan desgustua. Ene Yaincoa, içan çaite

beraz bethi çarena, eta nitaz eguiçu bertce bat.

Çuri eta çure baithan, çutaz eta çuretçat diren, ene Yaincoa gauça guciac.

Ordena çaçu munduaz placer duçun beçala ; eguiçu nitaz eta çure creatura guciez, placer duçun gucia ; altcha çaçu, behera çaçu, ceri çaçu senda çaçu, gastiga çaçu, errecompenxa çaçu. Içan çaite placer duçun beçalacoa Aingueruaren eta guiçonen alderat, ceruan, lurrean, ixasoan, demboran, eta eternitatean, eta lekhu gucietan ; eta bethi aithortuco dut çure probidentcia dibinoa, eta bethi çure borondatean egonen naiz, ene arimaren parabisuan beçala, sustengatcen dudala gucien alderat, eta gucien contra, eguia segur hori ; ecin eguin deçakeçula nic nahi dudana baicen, ceren nahi baititut çuc eguinen ditutçun guciac.

Yaincoaren borondatearekin conformatcea, bide labur bat da, gu berthute handi bate-

la seculan permetituco deusetan ere trompatuac içan gaitecen. Yesu-Christo, çuhurra eta yakinxuna cen arren, eta faltaric ecin eguin deçakena, hala ere bethi Aitaren borondatea eguin nahi çuen. Yakin çaçu ecin faltaric eguin deçakeçula, Yaincoaren amorea gatic hertceren borondatea eguiten duçuno, eta bereciki çure baithan podore duten presunena, Yaincoa ofenxatua ez den gauça gucietan. Duçun bada hitzcuntça bat beçala, bethi erran :

Ene Yaincoa, eguin bedi çuc placer duçun gucia, eta çuc placer duçun beçala.

Edo Youdoni Pauloc beçala :

Ene Yaincoa, cer placer duçu eguin deçadan ?

Ene Yaincoa, çure-ganat uzten ditut nere gorphutça, arima, onthasunac, ohoreac, bicia eta heriotcea, disposa deçaçuntçat dakiçun beçala, eta placer duçun beçala.

Erraçu oraino Dabitekin :

Ene Yaincoa, çurea naiz.

Eta bereciki erraçu Yesu-Christo bere hagonian erran duena :

Aita, eguin bedi çure borondatea, eta ez enea.

Eta bala irakhaxi darotçu *Pater noster*rean ere :

Eguin bedi çure borondatea ceruan beçala lurrean ere.

EXEMPLU

Eder bat Guiçon pobre batec Yaincoaren borondatearekin çuen conformitatearen gainean.

BERTCE aldiz, Erroman cen Dotor theologal fama handitaco bat, ceina çortci urthe bethez egotu baitcitçayon othoitcez Yaincoari arren causi araz cioçon guiçon bat, ceinac irakhax ahal cioçoken cein cen ceruco bideric laburrena. Egun batez, hainitz beroki bere othoitcean çagoelaric, entçun çuen boz bat erraiten cioela : *Oh*

Yondoni Petriren Eliçara, eta athe sainduan causituco dut hic desiratcen ducan guiçona. Yoaten da berehala Dotor hori Eliça hartarat, eta causitcen du athe sainduan pobre escale bat, çauriz gucia bethea eta arropa tchar batçuec soinean; eta erraiten dio Dotorac: Yaincoac egun on diçula, adichkidea.

Pobreac ihardesten dio: Yauna, ez dut gogoan egundaino egun gaichtoric içaturic.

Dotorac erraiten dio: Adichkidea, desiratcen darotçut bicitce dohaxu bat.

Pobreac ihardesten dio: Yauna, ez naiz egundaino dohacabe içatu.

Dotorac oraino hobeki frogatcea gatic, erraiten dio: Adichkidea, Yaincoac diçula gracia çure desira gucien complitceco.

Pobreac ihardesten dio: Yauna, ez dut errencuratceco suyetic, gauça guciac nere gogoara aribatcen çaizkidanaz gueroz.

Dotorac erraiten dio: Adichkidea, nola bada ahal çaitezke horren do-

haxu, estatu miserable hortan aguertcen çarenaz gueroz? Othoitz eguiten darotçut, mintça çakizkit clarkiago nic galdeguin darozkitçudan gaucen gainean.

Pobreac ihardesten dio: Axeguin dut, Yauna emanen darotçut satisfaccione. Erran dautaçu egun ona desiratcen darotaçula, ihardexi darotçut ez dudala gogoan egundaino egun gaichtoric içaturic, ceren hainitz bainaiz content naicen estatuan, Yaincoac hala nahi içan duenaz gueroz; eta ene dohaxutasuna heldu da naicen condicionean content içaitetic, eta munduaz casuric ez eguitetic. Nic mespreçatcen ditut munduco intresac, ohoreac, axeguinac, eta placerac: hetan bere bihotçac emanac dituzten yendeac, fortuna onac allegueratcen ditu, eta fortuna gaichtoac tristatcen; bainan nic neure desirac ceruco Aitaren baithan emanac ditut, ceinac gobernatcen baititu mundu huntan eguiten diren gauça guciac. Handic erraiten dut ez

naicela egundaino dohacabe içatu, deus ere arribatcen ez çaitanaz gueroz neure nahiaren arabera baicen. Baldin goceac penatcen banau, Yaincoa laudatcen dut probidentcia guciaren Aita beçala ; baldin hotçac, beroac, elhurrac eta cein nahi den dembora gaichtoc presatcen banaute, orobat Yaincoa lorificatcen dut : baldin mespreçatua banaiz, benedicatcen dut haren Mayestate dibinoa, ceren segur bainaiz Yaincoaren nahitic edo permisionetic direla gauça guciac ; eta harec eguiten dituen gauçac, ecin ditezkela onac baicen. Hargatic algueraki errecibitcen ditut, Aita on baten ganic heldu direnac beçala ; eta nola ez baitut deus nahi harec placer duena baicen, handic erraiten dut etçaitala deus ere guerthatcen neure desiren arabera baicen. Segur naiz mundu hunetaco dohaxutasuna dagoela gure borondatea Yaincoaren borondatearekin conformatcean, ecen haren borondatea ecin diteke ona eta yustua baicen, eta gauça

guciac eguin detçake guc deusic ecin deçakegun lekhuan. Hargatic ez dut bertce istudioric eguiten Yaincoaren borondatearekin conformatcecoric baicen ; eta ez dut bertce artharic harec placer duen gucia bihotz osoz nahi içateco baicen : eta manera hortan, ecin naitcke dohacabe ; harec nahi duena, nic ere nahi dudanaz gueroz ; eta harec nahi ez duena, nic ere nahi ez dudanaz gueroz.

Dotorac erraiten dio : Adichkidea, çuc erran darozkidatçun gauça horiec, guciac onac dire ; bainan çure erresinacione guciarekin, erradaçu, othoi, cer eguin cineçaken baldin Yaincoac damnatu nahi bacinitu ?

Pobreac ihardesten dio : Yakin çaçu Yauna, baitudala bi beso choil indar handitacoac ; bat da humiltasuna, ceinarekin osoki sumetitu bainatçayo Yaincoari ; eta bertcea da caritate bero bat, ceinaz maitatcen baitut Yaincoa neure ahal guciaz : eta baldin damnatu nahi banindu, bi beso hetaz besarca

neçake ; eta hain yunt atchic neçake, non yoan ninteken lekhu gucietarat neurekin tira baineçake ; eta non nahi den nahiago nuke içan Yaincoarekin, ecen ez parabisuan Yaincoa gabe.

Dotor theologo hori espantitcen da guiçon pobre horren errepustaz, eta yuyatcen du hura dela hari ceruco bideric laburrena irakhaxi behar dioen guiçona ; eta oraino hobeki nahiz içan arguitua doctrina eder hartaz, erraiten dio Dotorac : Eta, adichkidea, nondic ethorri çare lekhu hunetarat ?

Pobreac ihardesten dio : Yauna heldu nahiz Yaincoa ganic.

Dotorac erraiten dio : Non causitu duçu Yaincoa ?

Pobreac ihardesten dio : Causitu dut creaturac utci ditudanean.

Dotorac erraiten dio : Eta non utci duçu Yaincoa ?

Pobreac ihardesten dio : Utci dut bihotçac garbi eta borondate ona duten yendeetan ; hura da Yaincoari lakhet-

cen çayon lekhua, eta hari agradatcen çayon egoitça.

Dotorac erraiten dio : Oraino, adichkidea, erradaçu, othoi, nor çaren çu ?

Pobreac ihardesten dio : Nor nahi den naicen, Yauna, hain content naiz neure condicioneaz, non ez baineçake khambia munduco Erregueric puchantenarekin ; bere buruari ungui manatcen dakiena da Erregue.

Dotorac erraiten dio : Eta non da çure erresúma ?

Pobreac ihardesten dio : Cerua da ene erresuma, bai eta ene ariman ere ceinetan idukitcen baititut neure pasioneac azpian, arroçoinari obeditcen diotela, eta arroçoinac Yaincoari.

Dotorac azkenean erraiten dio : Eta nola ethorri çare perfeccione horretarat, eta non ikhasi ditutçu gauça horiec guciac ?

Pobreac ihardesten dio : Yauna, ethorri naiz guiçonen comberxacioneari ihez eguinez, eta Yaincoari othoitcez egonez. Ene artharic han-

diena da neure buruari bortcha eguitea, Yaincoaren borondatearekin enearen yuntatceco, eta Yaincoaren borondatearekin dudan conformitate horretan ikhasi ditut gauça horiec guciac.

GUIÇONAREN

LAU AZKEN FINAC.

GUIÇONAREN lau azken finac dire : Heriotcea, Yuyamendua, Parabisua, eta Ifernua. Ez da bide seguragoric guirichtino bat bere salbamenduaren eguiteco eguin bidetarat erakhartceco, horietan maiz penxatcea baino. Iracur çaçu afal ondo guciez aldian penxamendu horietaric bat, çure famila guciaren artean, eta arabil gogoan ahalic guehiena. Penxamendu sainduac den gutiena izpirituan sartcen badire han gueldítcen dire, eta khachetac ezcoaren gainean eguiten duen beçala impresione handi bat eguiten dute.

Lehembicico Penxamendua,

HERIOTCEAZ.

1. Guirichtino guisa bici ez den guirichtino batec herioaren beldur içateco du. Helas! cer khondu bihur bicitce mundano baten ondoan, bere inclinacione gaichtoen eta bere pasioneen arabera bici içatu ondoan? Cer dolore ez du behar içan halacoac bere salbamenduaren eguiteco içatu dituen moyanez ez baliatu içateaz, eta hetaz eguin duen mesprecioez Yaincoaren exai hiltceaz? Oi, heriotcearen tristea! ô memento tristea, demboraco placerac finitcen dituen, eta eternitateco pena icigarriac hasten dituena!

2. Cer nahi guinuke eguin içatu guinuken heriotceco orenean garenean? Eguin deçagun beraz orai orduan eguina causitu nahi guinukena. Ez da demboraric galtceco; memento bakhotcha ahal diteke gure biciaren azkeneco mementoa: cembatenaz guehia-

go bici içatu baitçare, hambatenaz gare thombarat hurbilago.

3. Cer yuyamendu eguinen dugu lurreco onthasunez, kitatu beharco dituguneau? Har deçagun orai conseilu herioa ganic; hura fidela da, ez gaitu trompatuco. Certaraco othe dire orduan munduco axeguinac, ohore, edertasun, urre eta cilhar hec? Cer yuyatcen da heriotcean hetaz? Bician hekien aparantciac trompatcen gaitu, bainan heriotcean gauçac diren beçala ikhusten dire.

Guiçon biciac mundua estimatcen du, bainan hiltcerat dohanac mesprecatcen du. Cein sinhexi behar dugu? Guiçon bicia, ala hiltcerat dohana? Ala mundua deus guti idurituco baitçaitçu heriotceco orenean, arguituco gaituen arguiaren bichtan! Bainan, helas! ez dugu içanen demboraric gure enganamenduen erremediatceco.

Penxa çaçu orai, berehala hil behar bacinu cerc eman lieçaçuken beldurtasunic handiena. Emaçu beraz

orai danic berehala behar den ordena, eta usa çaite egun danic, accione bakhotcharen eguiten hura eguin eta berehala hil behar bacinu beçala.

Menturaz herioa urhax batean dut, guirichtino batentçat ez da biharamunic.

Bigarren Penxamendua,

AZKEN YUDICIOAZ.

1. Egun batez Yesu-Christoren tribunalaren aitcinean aguertu behar naiz, eguin dudan unguiaren edo gaizkiaren arabera yuyatua içateco: ez da Ebanyelioan eguia claragoric hori baino. Sinhesten dut eguia hori hain segurki, nola hilen atçartceco trompeta yotcen yadanic aditu banu.

2. Helas! cer erranen dugu, hambat penxamendu gaichto, hambat accione gaichto, eta hambat gracia mesprečatu gure beguien aitcinean ikhusten ditugunean? O egunaren terriblea, Yaunaren coleraren eguna, ceinetan khondatuac içanen baitire hax bartce-

ric mendreenetarainocoac! Yustuac berac ere nekhez yustutçat aguertuco dire, helas! cer içanen da beraz bekhatoreez?

3. Cer sententciaren ustea ahal duke Yainco colerazco baten ganic, bekhatoros penitentciaric eguin ez duen batec? O arrasta erdiragarria!

Çoazte, madaricatuac, seculacotz sutarat, ceina baitago preparatua debruarentçat, eta haren aingueruentçat. Eta, Yauna, noraco dire çure malediccionea eman dioçuten dohacabehec? Norat nahi duçu erretira ditecen çure ganic urruntcen direla? Non causi ahal diteke hain lekhu gaichtoric? Yaincoaren presentciatic desterratua içaitea, Yaincoaz madaricatua içatea, ah! çorioaren tristea!

Imachina çaite orai çarela Yesu-Christoren tribunalaren aitcinean, eta iracur çaçu, eta penxa ongui cerc eman lieçaçuken ahalgueric handiena, eta orhoit çaite yuyamenduco egunean bekhaturic secretuenac publi-

coan aguertuco direla, baldin hemei penitentciaz urratcen ez baitutçu.

Helas! norc ihardukico dio Yainc hasarratuaren beitharteari?

Çori gaitça dago bicitceric erregue latuenarentçat eta onhestenarentçat baldin, ene Yaincoa, çure misericordia gabe içaiten bada yuyatua.

Hirurgarren Penxamendua,

PARABISUAZ.

1. Parabisua, oi hilçaren aberaxa eta handia! Parabisua erraiten duenac erraiten du gaitz gucien desterrua, onthasun gucien bilduma, Yaincoaren manificentciaren obraric handiena, Yesu-Christoren odolaren precioa, guiçonaren desiren complitce osoa, eta oraino horiec guciac baino infinituki guehiago da Parabisua.

2. Yaincoa clarki ikhus bere lorian den beçala, Yaincoa maita neurriric gabe, Yaincoaz goça, seculan galtceco beldurric gabe, içan dohaxu Yaincoaren dohaxutasunaz beraz, horra norat

beha dauden ene esperantça guciac. Ah! ene desterruco egunac laburtu dire, eta sarri seculacotz içanen naiz ene bihotçac maite duenarekin.

3. Cer achola da nola nahi garen hemen lurrean, baldin Yesusekin eta Mariarekin bagare eternitatean? Cer arraçoin dugu errencuratceco, baldin seculaco dohaxutasun bat, pena aphur bat gostatcen baçaicu? Martirec bere odolaren precioan erosi dute cerua, eta hala ere iduritcen citçayoten dohainic çutela. Ah! eternitate dohaxua, balakite guiçonec estimatcen hire balioa!

Enxeya çaite çure baithan Yaincoaren ikhusteco desir handi baten formatcerat, eta ceruari behatuz, lurrari mezpreciorekin beguira dioçoçu. Baldin Parabisuaren penxamenduaz bethea bacine, etcineçake munduan causi deus ere merecimenduric duenic, ez hain guti çure espantitceco capable denic.

Helas! ene bihotça ez da osoki sa-

tisfatua içanen, ene Yaincoa bere lorian ikhus deçakedan artean.

Baldin Parabisuaren irabazteco trabailuac icitcen baçaitu, anima çaitçan errecompenxaren esperantçac.

Laugarren Penxamendu,

IFERNUAZ.

1. Ala baiguinuke higuintça handia Ifernuarentçat, baldin aditcen baguinitu damnatuen oihu doloragarriac! Bestia errabiatuac beçala, marrascaz daude, su eta kharren erdian; bere bekhatuez acusatcen dire, nigarretan daude; bainan berandu çayote hekien nigarrac etçaizte cerbitçatcen hec erretcen dituen suaren handitceco baicen. Ah! damnatuen penitentcia, ala hire gogorra! damnatuen penitentcia, ala hire gogorra! damnatuen penitentcia, ala hire gogorra, bainan probetchu gabecoa!

2. Seculan Yaincoa ecin ikhus, bethi su batean erre behar, eta halaco suan non gure sua ez baita harren itçala

baicen; dolore suerte guciac han sofritu behar, conxolacione eta pausuric batere gabe, bethi debruac beguien bichtan, bethi bihotça errabiamenduan eta desesperacionean. Ah! biciaren dohacabea!

3. Dohacabe hec errabiamenduan dire, bere salbamenduaren eguiteco hambat ocasione on içan ondoan, hec galtcerat uzteaz. Munduan hartu dituzten placeren orhoitçapenac eguiten du hekien penaric handienetaric bat; bainan ez ditu deusec ere guehiago tormentatcen, Yaincoa bere faltaz galdu dutelaco orhoitçapenac baino.

Yaux çaite izpirituz ifernurat, eta galdeguioçute damnatuei cerc harat aurdiki dituen, eta interroga çaitçu orai han cer estatuan diren, eta ikhas çaçu hekien ganic Yaincoaren beldurtasunean bicitcen, eta ikhus çaçu cer perilletan çaren.

Orai axeguin pean pulumpatuac bici çareten arimac, nola yakinen duçue bicitcen seculaco sutan eta lametan?

ARIMAREN COMBERXIONEA

YAINCOA GANAT.

ALTCHADI, ene arima, altchadi, eta atçar hadi hire salbamenduaz penxatcerat; ez deçacala memento bat, ere guehiago luça hire comberxionea. Iragan dembora pasatua duc; gelhorkiçuna ez duc hire escuan edo hire podorean; ez duc presenteco dembora baicic hireric, eta hura ez duc memento bat baicic, ceina eman baitçaic Yaincoaren cerbitçuan emplegatceco, eta eternitate dohaxuaren ardiesteco. Contcebi çac ungui hitz haukien indarra, *Yainco bat, memento bat, eta eternitate bat.* Yainco bat ceina beguira baitago, memento bat ceina espacatcen baitçaic, eternitate bat ceina hire beguira baitago. Yainco bat, ceinarena baita gracia; memento bat ceina ez baita deus; eternitate bat ceinetan içanen bai haiz secula seculoroneco ifernuco

pena icigarri eta dorpheetan, edo secula seculoroneco dohaxu Yaincoaren compainian. Yainco hura hain guti cerbitçatua duyana ; memento hura ceina hain gaixki emplegatcen baituc; eternitate hain importantcia handitaco hura, ceina hasartatcen baituc, eta irriscu handian emaiten. O Yaincoa ! ô mementoa ! ô eternitatea! O ene Yaincoa ! ene bihotça beguira dagotçu, ene bihotçac desiratcen çaitçu, ene bihotçac bilhatcen çaitçu, den gucia çuri emaiteco, çuri osoki sumetitceco, eta gucia çutaz bethetceco. Olhoitz eguiten darotçut, ene Yaincoa, osoki nausi çadin ene bihotçaz ; eta casa deçaçun handic seculacotz bekhatua, bai eta halaber creaturentçat eta neuretçat dudan amodio desordenatua ; cerbitça çaitçadantçat memento guciez hain fidelki, non mereci ahal baiteçaket seculaço dohaxutasuna.

Orenean yotcean erraçu :

BENEDICATUA dela menderen mende gucietan Yesu-Christo gure erostailearen incarnacioneco orena, *Laudate Dominum, omnes gentes*, etc.

Predicuaren aitcinean eguiteco
OTHOITÇA.

YESUS, ene Salbatçailea, guri çure Aitaren borondatearen eta gure salbamenduaren bidearen erakhusterat, mundurat ethorri çarena ; huna non presentatcen naicen çure hitz sainduaren aditcerat : ordean predicu guciac alferetan içanen dire, Yauna, baldin ceronec gure bihotçac muguitcen ez baitutçu. Idec çaitçu beraz ene bihotçaren beharriac, çure hitz sainduaren sartceco, errecibitceco, eta probetchu handi baten eguiteco ; eta emoçu Predicari horri çure izpiritua, eta horren hitcei çure unccione saindua, horren eta gure santificatceco.

Predicu ondoan.

YESU-CHRISTO, ene Yauna, nere esker humilac bihurtcen darozkitçut, ceren neurritu nauçun çure hitz sainduaren oguiaz; othoitz eguiten darotçut, Yauna, eguin dieçadaçun gracia doctrina saindu huntaz probetchu eguiteco, eta çure manamendu sainduac exatuki eta placerekin complitceco.

Nihor penetan denean cerbait eguiteco, ez yakinez nola eguin, Yaincoari eguiteco OTHOITÇA.

ENE Yaincoa conxeila naçaçu; çure arguiac ene ganat heda çaitçu, eta çure çuhurtciaren ceimbait seinalez ene arimari cer eguin behar duen ocasione huntan irakhax dioçoçu. Guida çaitçu, Yauna ceronec ene pausuac, çure borondatetic urrun eta errebela ez nadintçat. Conxeilu hainitz causitcen dut, çuhurtcia eternala, bainan ene

pena da çurea eein yakina, eçagut araz dieçadaçu, ene inclinacionea çure escuaz laguntcen duçula, çure conxeilurat erortcera, eta determinatcera, çuc inspiratuco derautaçun hautaren eguiteco. Badakit ez dudala deus ere eguinen çuhurki, eta dohaxuki baicen çure çuhurtciaren arguiec ene gainean distiratcen dutenean, eta nere ilhumbetan guidatcen nautenean.

Burhasoec bere umeen Bicitce ona Yaincoaren galdeguiteco Othoitça.

Yainco misericordiosa, ceinac entçuten baititutçu bere afflliccionetan çure baithan choilki bere esperantçac emaiten dituztenen othoitçac, beguira dioçoçu ene umeen bicitce desordenatuari; ez, Yauna, hekien punitceco, bainan bai heyiei barkhatceco, eta hec çure bide chuchenean emaiteco. Yainco ona, eguioçute gracia bere damnacioneco estatu tristearen eçagutceco; baldin penitenciaz çure-ganat com-

bertitcen ez badire, ez çaitecela, Yauna, orhoit nic eman ahal içatu diotçotedan exemplu gaichtoez, eta hec bere conduita gaichtoan ez correitceaz eguin dudan faltaz, eta hekien contra eguin ahal dituzkedan malediccioneez. Othoizten dut humilki çure Mayestate dibinoa barkha dietçakigun gure falta gucia heyei eta niri. Conxola çaçu, Yauna, burhaso afliguitu hau hekien comberxione lasterraz, ceinac eguiten baitarotçu santa Monicac bere seme Augustinez eguiten cerautçun othoitz bera. Bethe çaçu, Yauna, ceronec ene othoitcean causitcen den escasa; othoitz hau agrada dakiçuntçat othoizten çaitut saindu horien arartecotasunez, eta Biryina Sainduarenaz, eta çure Seme maitearen pasionearen eta heriotcearen merecimenduz ; cerua aleguera dadintçat hekien bicitcearen khambiantçaz, heyec eta nic eskerrac bihur dietçakitçugun, eta cerbitça çaitçagun fidelki, çure loriaz goça gaitezken artean.

Emazte haur esperantcetan direnec egun guciez eguin behar duten OTHOITÇA.

ENE Yainco Yauna, ceruaren eta lurraren creatçailea, ceinac gauça guciez disposatcen baituçu placer duçun beçala, nahi içatu duçunaz gueroz gutaz cerbitçatu haur chumeen mundurat emaiteco, ceinac egun batez behar baitire içan capable çure cerbitçatceco, çure ohoratceco, eta çure maitatceco; eguidaçu gracia, Yauna, nere penen eta doloreen ungui sofritceco; borondate onez errecibitcen ditut, eta othoizten çaitut nere bihotz guciaz, yunta dietçakidatçun çuc ene gatic çure pasionean eta heriotcean sofri ditutçun pena eta doloreekin Ofrendatcen natçaitçu nere fruituarekin batean; eta eguidaçu gracia bathayorat segurki ekharlceco eta bere bicitce gucian çure manamenduei obedient içateco. Entçun çaçu bada, Yainco ona, ene othoitça, eta har gaitçatçu haurra eta Ama çure gomendioan. Biryina Sain-

dua, Ama gucien ohorea eta conxolacionea, urrical bekiçu Ama gaicho hau, ceinac desiratcen baitu çure Seme maiteari cerbitçari baten emaitea. Esperantça dut halaber içanen dela çure cerbitçaria ere, ecen orai danic ofrendatcen darotçut, eta çaitut othoizten beguira gaitçatçun peril gaichto gucietaric, eta nahi dut ethorkiçunean çure borondatea içan dadin ene desira eta ene accione gucien erreguela. Halabiz.

Piayetan dabiltçan Presunec eguiteco

OTHOITÇA.

O YESUS ona ! çure pasione sainduco pena eta merecimenduez urrical nakiçu, eta çure çauri sainduen amorea gatic, bekhatuac ene arimari eguin diotçan çauriac senda dietçakidatçu. Yauna, damu dut ceren çu beçalaco Yainco on bat ofenxatu dudan ; nahi nuke nere bihotz osoaz egundeino bekhaturic eguin ez banu. Khen çaçu, Yauna, ene icena çure liburu yustu

mendecuzcoan, eta escriba neçaçu çure misericordiazco bicitcearen liburuan. Garbi dieçadaçu ene arima çure odol preciatuaz; pitz çaçu hil hau, argui çaçu ixu hau, eta chuchen çaçu errebelatu hau; eta çure gracia handiaz fagora naçaçu, içan ez deçakedan beçala bertce desiraric çure maitatcecoric, eta çure çerbitçatcecoric baicic. Beguira neçaçu heriotce suphitutic, eta bertce accident gaichtoetaric. Ene Salbatçaile maitea, eguidaçu gracia cofesione on bat eguinic, eta çure gorphutz preciatua disposicione saindu batean errecibituric, heriotce on baten eguiteco. Halabiz.

IGANDECO BEZPERAC.

Pater noster, etc., Ave Maria, etc.

℣. Deus, in adjutorium meum intende :

℟. Domine, ad adjuvandum me festina.

† Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: * sicut erat in principio, et nunc et semper, et in secula seculorum. Amen.

Ant. Dixit Dominus.

DIXIT Dominus Domino meo: * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis

tuæ in splendoribus sanctorum : * ex utero antè luciferum genui te.

Juravit Dominus et non pœnitebit eum : * tu es Sacerdos in æternum, secundùm ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas; * conquassabit capita in terrà multorum.

De torrente in viâ bibet; * propterea exaltabit caput.

Ant. Dixit Dominus Domino meo : Sede à dextris meis.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo, * in concilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini, * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus : * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum,

misericors et miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui: * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium: * opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi, * facta in veritate et æquitate.

Redemptionem misit populo suo, * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus: * initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in seculum seculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi.

BEATUS vir qui timet Dominum, * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terrâ erit semen ejus: * generatio rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus ; * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis ; * misericors et miserator et justus.

Jucundus homo qui miseretur et commodat, disponet sermones suos in judicio : * quia in æternum non commovebitur.

In memoriâ æternâ erit justus ; * ab auditione malâ non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus; * non commovebitur donec despiciat inimicos suos.

Dispersit, dedit pauperibus; justitia ejus manet in seculum seculi : * cornu jus exaltabitur in gloriâ.

Peccator videbit et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet: * desiderium peccatorum peribit.

Ant. Qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis.

dua, Ama gucien ohorea eta conxolacionea, urrical bekiçu Ama gaicho hau, ceinac desiratcen baitu çure Seme maiteari cerbitçari baten emaitea. Esperantça dut halaber içanen dela çure cerbitçaria ere, ecen orai danic ofrendatcen darotçut, eta çaitut othoizten beguira gaitçatçun peril gaichto gucietaric, eta nahi dut ethorkiçunean çure borondatea içan dadin ene desira eta ene accione gucien erreguela. Halabiz.

Piayetan dabiltçan Presunec eguiteco

OTHOITÇA.

O YESUS ona ! çure pasione sainduco pena eta merecimenduez urrical nakiçu, eta çure çauri sainduen amorea gatic, bekhatuac ene arimari eguin diotçan çauriac senda dietçakidatçu. Yauna, damu dut ceren çu beçalaco Yainco on bat ofenxatu dudan ; nahi nuke nere bihotz osoaz egundeino bekhaturic eguin ez banu. Khen çaçu, Yauna, ene icena çure liburu yustu

mendecuzcoan, eta escriba neçaçu çure misericordiazco bicitcearen liburuan. Garbi dieçadaçu ene arima çure odol preciatuaz; pitz çaçu hil hau, argui çaçu ixu hau, eta chuchen çaçu errebelatu hau; eta çure gracia handiaz fagora naçaçu, içan ez deçakedan beçala bertce desiraric çure maitatcecoric, eta çure çerbitçatcecoric baicic. Beguira neçaçu heriotce suphitutic, eta bertce accident gaichtoetaric. Ene Salbatçaile maitea, eguidaçu gracia cofesione on bat eguinic, eta çure gorphutz preciatua disposicione saindu batean errecibituric, heriotce on baten eguiteco. Halabiz.

IGANDECO BEZPERAC.

Pater noster, etc., Ave Maria, etc.

℣. Deus, in adjutorium meum intende :

℟. Domine, ad adjuvandum me festina.

† Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto: * sicut erat in principio, et nunc et semper, et in secula seculorum. Amen.

Ant. Dixit Dominus.

DIXIT Dominus Domino meo : * Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos * scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dominus ex Sion : * dominare in medio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis

tuæ in splendoribus sanctorum : * ex utero antè luciferum genui te.

Juravit Dominus et non pœnitebit eum : * tu es Sacerdos in æternum, secundùm ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis, * confregit in die iræ suæ reges.

Judicabit in nationibus, implebit ruinas; * conquassabit capita in terrâ multorum.

De torrente in viâ bibet; * propterêà exaltabit caput.

Ant. Dixit Dominus Domino meo : Sede à dextris meis.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto corde meo, * in concilio justorum et congregatione.

Magna opera Domini, * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio et magnificentia opus ejus : * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Memoriam fecit mirabilium suorum,

misericors et miserator Dominus: * escam dedit timentibus se.

Memor erit in seculum testamenti sui: * virtutem operum suorum annuntiabit populo suo.

Ut det illis hæreditatem gentium: * opera manuum ejus veritas et judicium.

Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi, * facta in veritate et æquitate.

Redemptionem misit populo suo, * mandavit in æternum testamentum suum.

Sanctum et terribile nomen ejus: * initium sapientiæ timor Domini.

Intellectus bonus omnibus facientibus eum: * laudatio ejus manet in seculum seculi.

Ant. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in seculum seculi.

BEATUS vir qui timet Dominum, * in mandatis ejus volet nimis.

Potens in terrâ erit semen ejus: * generatio rectorum benedicetur.

Gloria et divitiæ in domo ejus ; * et justitia ejus manet in seculum seculi.

Exortum est in tenebris lumen rectis ; * misericors et miserator et justus.

Jucundus homo qui miseretur et commodat, disponet sermones suos in judicio : * quia in æternum non commovebitur.

In memoriâ æternâ erit justus ; * ab auditione malâ non timebit.

Paratum cor ejus sperare in Domino, confirmatum est cor ejus; * non commovebitur donec despiciat inimicos suos.

Dispersit, dedit pauperibus; justitia ejus manet in seculum seculi : * cornu jus exaltabitur in gloriâ.

Peccator videbit et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet: * desiderium peccatorum peribit.

Ant. Qui timet Dominum, in mandatis ejus volet nimis.

LAUDATE, pueri, Dominum; * laudate nomen Domini.

Sit nomen Domini benedictum, * ex hoc nunc et usque in seculum.

A solis ortu usque ad occasum, * laudabile nomen Domini.

Excelsus super omnes gentes Dominus, * et super cœlos gloria ejus.

Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat, * et humilia respicit in cœlo et in terrâ?

Suscitans à terrâ inopem, * et de stercore erigens pauperem.

Ut collocet eum cum principibus, * cum principibus populi sui.

Qui habitare facit sterilem in domo, * matrem filiorum lætantem.

Ant. Sit nomen Domini benedictum in secula.

IN exitu Israël de Ægypto, * domûs Jacob de populo barbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit et fugit : * Jordanis conversus est retrorsùm.

Montes exultaverunt ut arietes, * et colles sicut agni ovium.

Quid est tibi, mare, quod fugisti ? * et tu, Jordanis, quia conversus es retrorsùm ?

Montes exultastis sicut arietes ? * et colles sicut agni ovium ?

A facie Domini mota est terra, * à facie Dei Jacob.

Qui convertit petram in stagna aquarum, * et rupem in fontes aquarum.

Non nobis, Domine, non nobis, * sed nomini tuo da gloriam.

Super misericordiâ tuâ et veritate tuâ ; * nequandò dicant gentes : Ubi est Deus eorum ?

Deus autem noster in cœlo ; * omnia quæcumque voluit fecit.

Simulacra gentium argentum et aurum, * opera manuum hominum.

Os habent et non loquentur ; * oculos habent et non videbunt.

Aures habent et non audient ; * nares habent et non odorabunt.

Manus habent et non palpabunt ; pedes habent et non ambulabunt : * non clamabunt in gutture suo.

Similles illis fiant qui faciunt ea, * et omnes qui confidunt in eis.

Domus Israël speravit in Domino ; * adjutor eorum et protector eorum est.

Domus Aaron speravit in Domino ; * adjutor eorum et protector eorum est.

Qui timent Dominum speraverunt in Domino ; * adjutor eorum et protector eorum est.

Dominus memor fuit nostrî, * et benedixit nobis.

Benedixit domui Israël, * benedixit domui Aaron.

Benedixit omnibus qui timent Dominum, * pusillis cum majoribus.

Adjiciat Dominus super vos, * super vos et super filios vestros.

Benedicti vos à Domino, * qui fecit cœlum et terram.

Cœlum cœli Domino: * terram autem dedit filiis hominum.

Non mortui laudabunt te, Domine, * neque omnes qui descendunt in infernum.

Sed nos qui vivimus, benedicimus Domino, * ex hoc nunc et usque in seculum.

Ant. Nos qui vivimus, benedicimus Domino.

Capitula.

BENEDICTUS Deus, et Pater Domini nostri Jesu-Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spirituali, in cœlestibus in Christo, sicut elegit nos in ipso antè mundi constitutionem, ut essemus sancti et immaculati in conspectu ejus in caritate.

HIMNOAC.

Mendecoste ondoco Igandetaco.

O LUCE qui mortalibus
Lates inaccessâ, Deus!

Præseule quo sancti tremunt
Nubuntque vultus Angeli.
Hìc, ceu profundâ conditi,
Demergimur caligine :
Æternus at noctem suo
Fulgore depellet dies.
Hunc nempè nobis præparas,
Nobis reservas hunc diem,
Quem vix adumbrat splendida
Flammantis astri claritas.
Moraris heu! nimis diù
Moraris, optatus dies :
Ut te fruamur, noxii
Linquenda moles corporis.
His cùm soluta vinculis
Mens evolarit, ô Deus!
Videre te, laudare te,
Amare te non desinet.
Ad omne nos apta bonum,
Fœcunda donis Trinitas :
Fac lucis usuræ brevi
Æterna succedat dies. Amen.

Abendoco demboran.

STATUTA decreto Dei
Tandem propinquant tempora :
Emptus tot annorum morâ,
Affulget è cœlo dies.
  Patris nefando crimine
Proles jacebat saucia :
In mortis umbrâ conditum
Sedebat humanum genus.
  Morti secundæ debitos
Et sempiternis ignibus,
Horrenda justi judicis
Manebat expectatio.
  Heu ! quis ruinæ tam gravis
Sarcire damna ! quæ manus
Afferre tam grandi queat
Parem medelam vulneri ?
  Tu, Christe, tu solus tuo
Delapsus è throno, Deus,
Imagini potes tuæ
Formam decusque reddere.
  Rorate, cœli, desuper,
Justumque fœcundo sinu

Complexa tellus, perdito
Orbi salutem germinet.
  Sit sempiterna laus tibi,
Verbum Patris factum caro,
Cum patre, cumque Spiritu,
Nunc, et per omne seculum. Amen.

Circoncisionetic Purificacioneraino.

CHRISTUS tenebris obsitam
Lustrando Judæam docet:
Gens obstinato pectore
Christum docentem respuit.
  Sese Deum signis probat;
Surgunt sepulcris corpora,
Erepta muto vox redit,
Claudo gradus, cæco dies.
  Gens dura, flecti nescia,
Aures sacris sermonibus
Obturat; et solem fugit,
Amore noctis perdita.
  Nos lumen ambimus: Patris
In quo refulget claritas,
Ne mentibus subrepere
Tetram sinas caliginem.

Nunquàm recedas à piis,
Lux sempiterna, cordibus;
Te veritate fulgeant,
Te caritate ferveant.
Qui natus es de Virgine,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

Septuagesimatic Gariçumaraine.

Vos, ante Christi tempora,
Christi fideles asseclæ,
Verenda justorum cohors,
Primique credentûm patres.
Vestram quis ô dignis queat
Efferre laudibus fidem?
Crebos anhelantis spei
Quis explicet suspiritus?
Hic exules, hic advenæ,
Mundi figuram spernitis;
Non litterâ, sed spiritu,
Promissa pensatis bona.
Intenta mens uni Deo
Respectat æternas domos;

Fac, Christe, nos veram quoque
Desiderare patriam.
Sit laus Patri, laus Filio;
Utrumque qui nectis, Deus,
Utrique compar, sit tibi
Laus sempiterna, Spiritus. Amen.

Gariçumaco Igandetan.

AUDI, benigne Conditor,
Nostras preces cum fletibus,
In hoc sacro jejunio
Fusas quadragenario.
Scrutator alme cordium,
Infirma tu scis virium;
Ad te reversis exibbe
Remissionis gratiam.
Multùm quidem peccavimus,
Sed parce confitentibus;
Ad nominis laudem tui
Confer medelam languidis.
Sic corpus extrà conteri
Dona per abstinentiam,
Jejunet ut mens sobria
A labe prorsùs criminum.

Præsta, beata Trinitas,
Concede, simplex Unitas,
Ut fructuosa sint tuis
Jejuniorum munera. Amen.

Pasioneco eta Erremuco demboretan.

VEXILLA Regis prodeunt;
Fulget crucis mysterium,
Quo carne carnis conditor
Suspensus est patibulo.
Quo vulneratus insuper
Mucrone diro lanceæ,
Ut nos lavaret crimine,
Manavit undâ et sanguine.
Impleta sunt quæ concinit
David fidelis carmine,
Dicens: In nationibus
Regnavit à ligno Deus.
Arbor decora et fulgida,
Ornata Regis purpurâ,
Electa digno stipite,
Tam sancta membra tangere.
Beata cujus brachiis
Secli pependit pretium!

Statera facta corporis,
Prædamque tulit tartari.
O Crux, ave, spes unica!
Hoc passionis tempore,
Auge piis justitiam,
Reisque dona veniam.
Te, summa Deus Trinitas,
Collaudet omnis spiritus;
Quos per Crucis mysterium
Salvas, rege per secula. Amen.

Bazco çaharretic Yondoni Salbatore-raino.

FORTI tegente brachio,
Evasimus Rubrum mare;
Tandemque durum perfidi
Jugum tyranni fregimus.
Nunc ergo lætas vindici
Grates rependamus Deo;
Agnique mensam candidis
Cingamus ornati stolis.
Hujus sacrato corpore,
Amoris igne fervidi,
Vescamur atque sanguine
Vescendo, vivimus Deo.

Jam Pascha nostrum Christus est;
Hic agnus, hæc est victima,
Cruore cujus illitos
Transmittit ultor Angelus.

O digna cœlo victima!
Mors ipsa per quam vincitur,
Per quam refractis inferi
Prædam relaxant postibus!

Christus sepulcri faucibus
Emersus ad lucem redit;
Hostem retrudit tartaro,
Cœlique pandit intima.

* Da, Christe, nos tecum mori,
Tecum simul da surgere;
Terrena da contemnere,
Amare da cœlestia.

Sit laus Patri, laus Filio,
Qui nos triumphatâ nece,
Ad astra secum dux vocat;
Compar tibi laus, Spiritus. Amen.

℣. In Deo laudabimur totâ die;
℟. Et in nomine tuo confitebimur in seculum.

Andredena Mariaren Cantica.

MAGNIFICAT * anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus * in Deo salutari meo.
Quia respexit humilitatem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.
Quia fecit mihi magna qui potens est; * et sanctum nomen ejus.
Et misericordia ejus à progenie in progenies * timentibus eum.
Fecit potentiam in brachio suo; * dispersit superbos mente cordis sui.
Deposuit potentes de sede, * et exaltavit humiles.
Esurientes implevit bonis, * et divites dimisit inanes.
Suscepit Israël puerum suum, * recordatus misericordiæ suæ.
Sicut locutus est ad patres nostros, * Abraham, et semini ejus in secula.
Gloria Patri, etc.

COMPLETAC.

℣. Converte nos, Deus, salutaris noster;

℟. Et averte iram tuam à nobis.

℣. Deus, in adjutorium meum intende.

℟. Domine, ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, etc.

Sicut erat, etc.

CUM invocarem, exaudivit me Deus justitiæ meæ : * in tribulatione dilatasti mihi.

Miserere meî, * et exaudi orationem meam.

Filii hominum, usquequò gravi corde? * ut quid diligitis vanitatem, et quæritis mendacium?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum : * Dominus exaudiet me, cùm clamavero ad eum.

Irascimini, et nolite peccare: * quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium justitiæ, et sperate in Domino; * multi dicunt: Quis ostendit nobis bona?

Signatum est super nos lumen vultûs tui, Domine; * dedisti lætitiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini et olei sui, * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam et requiescam;

Quoniam tu, Domine, singulariter in spe * constituisti me.

Qui habitat in adjutorio Altissimi, * in protectione Dei cœli commorabitur.

Dicet Domino: Susceptor meus es tu, et refugium meum: * Deus meus, sperabo in eum.

Quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, * et à verbo aspero.

Scapulis suis obumbrabit tibi, * et sub pennis ejus sperabis.

Scuto circumdabit te veritas ejus; * non timebis à timore nocturno.

A sagittâ volante in die, à negotio perambulante in tenebris, * ab incursu et dæmonio meridiano.

Cadent à latere tuo mille, et decem millia à dextris tuis; * ad te autem non appropinquabit.

Verumtamen oculis tuis considerabis, * et retributionem peccatorum videbis.

Quoniam tu es, Domine, spes mea: * Altissimum posuisti refugium tuum.

Non accedet ad te malum, * et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te, * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te, * ne fortè offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem et basiliscum ambulabis, * et conculcabis leonem, et draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo

eum : * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : cum ipso sum in tribulatione ; * eripiam eum, et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, * et ostendam illi salutare meum.

ECCE nunc benedicite Dominum, * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini, * in atriis domûs Dei nostri.

In noctibus extollite manus vestras in sancta, * et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Miserere meî, Domine, et exaudi orationem meam.

Bazco demboran.

Ant. Eripuit nos Deus de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii dilectionis suæ. Alleluia.

HIMNOAC.

Abendoco demboran.

In noctis umbrâ desides
Dùm somnus artus occupat,
Ad te, Deus, fidelibus
Mens excubat suspiriis.
  Desiderate gentibus,
Verbum Patris, mundi salus,
Audi preces gementium,
Tandemque lapsos excita.
  Adsis, Redemptor, et tuæ
Plebis relaxans crimina,
Adæ scelus quas clauserat,
Reclude cœlestes domos.
  Qui liberator advenis,
Fili, tibi laus maxima,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

Eguberritic Purificacioneraino.

Mundi salus qui nasceris,
Jesu puer, nos respice :

Da moribus castis tuam
Referre nos infantiam.
Fessos diurno dùm levat
Labore nocturnus sopor,
Defende, Pastor, bestiis
Tuas ab infestis oves.
O Virgo, quæ paris Deum,
Fovesque lactentem sinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, gratiâ.
Qui natus es de Virgine, p. 171.

Purificacionetic Gariçumaraino, eta Mendecoste ondoco Igandetacotz.

GRATES, peracto jàm die,
Deus, tibi persolvimus;
Pronoque, dùm nox incipit,
Prosternimus vultu preces.
Quod longa peccavit dies,
Amarus expiet dolor;
Somno gravatis ne nova
Infligat hostis vulnera.
Infestus usque circuit
Quærens leo quem devoret;

Umbrâ sub alarum tuos
Defende filios, Pater.
O quandò lucescet tuus
Qui nescit occasum dies!
O quandò sancta se dabit
Quæ nescit hostem patria!
Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spiritu,
Nunc, et per omne seculum. Amen.

Gariçumaco demboran.

O SPLENDOR æterni Patris!
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lumine,
Mentis fugas caliginem.
En solis abscessit jubar,
Noctisque succedunt vices:
Qui prosperum donas diem,
Da tuta noctis otia.
Si clausa torpent lumina,
Suspiret ad te mens vigil;
Potente qui te diligunt
Servos tuere dexterâ.

Tu, quos molesti corporis
Gravis retardat sarcina,
Fac mentis alis libero
Sursùm volatu tendere.
O spes salutis unica!
Votis adesto supplicum:
Defende quos mercatus es
Mercede fusi sanguinis.
Deo Patri sit gloria, etc.

Bazco demboran.

JESU, Redemptor seculi,
Qui, tertio post funera
Redux ab inferis die,
Mortem resurgendo necas.
Nox atra jàm terras premet,
Mergetque somno lumina:
Hostis furorem perfidi,
Artesque cæcas disjice.
Ut justa dùm curas levat,
Et corpus instaurat quies,
Sic membra somnus occupet,
Ne corda torpor opprimat.
Da, Christe, nos tecum, p. 175.

Andredena Mariaren Bestetan.

VIRGO Dei Genitrix, quem totus no capit orbis,

In tua se clausit viscera factu homo.

Hinc meritò dicent te secula cuncta beatam,

Hinc populi matrem te dominamque colunt.

Suscipe, quos pia plebs tibi pendere certat, honores;

Annue, sollicitâ quam prece posci opem.

Gloria magna Patri, compar sit gloria Nato;

Amborum tibi par Spiritus alme, decus. Amen.

Capitula.

OMNES vos filii lucis estis, et filii Dei : non sumus noctis neque tenebrarum ; igitur non dormiamus sicut et cæteri, sed vigilemus, et sobrii simus.

℣. In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. ℟. In manus, etc.

℣. Redemisti me, Domine, Deus veritatis. ℟. Commendo.

℣. Gloria patri, etc. ℟. In manus, etc.

℣. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi. ℟. Sub umbrâ alarum tuarum protege me.

San Simonen Cantica.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, * secundùm verbum tuum, in pace.

Quia viderunt oculi mei * salutare tuum,

Quod parasti * antè faciem omnium populorum,

Lumen ad revelationem gentium, * et gloriam plebis tuæ Israël.

Urthean.

Ant. Domine, custodi partem tuam, ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum Christo vivamus.

Abendoco demboran.

Ant. Salutare tuum expectabo, Domine.

Circoncisionetic Purificacioneraino.

Ant. Noli timere, Sion; Dominus Deus tuus in medio tui; fortis, ipse salvabit.

Bazco demboran.

Ant. Cùm Christus apparuerit, vita vestra, tunc et vos apparebitis cum ipso in gloriâ. Alleluia.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oracionea.

VISITA, quæsumus, Domine, habitationem nostram, et omnes insidias inimici ab eâ longè repelle: Angeli tui sancti habitent in eâ, qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Benedicamus Domino.

Gratia Domini nostri Jesu-Christi, et

eum : * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, et ego exaudiam eum : cum ipso sum in tribulatione; * eripiam eum, et glorificabo eum.

Longitudine dierum replebo eum, * et ostendam illi salutare meum.

ECCE nunc benedicite Dominum, * omnes servi Domini.

Qui statis in domo Domini, * in atriis domûs Dei nostri.

In noctibus extollite manus vestras in sancta, * et benedicite Dominum.

Benedicat te Dominus ex Sion, * qui fecit cœlum et terram.

Ant. Miserere meî, Domine, et exaudi orationem meam.

Bazco demboran.

Ant. Eripuit nos Deus de potestate tenebrarum, et transtulit in regnum Filii dilectionis suæ. Alleluia.

HIMNOAC.

Abendoco demboran.

In noctis umbrâ desides
Dùm somnus artus occupat,
Ad te, Deus, fidelibus
Mens excubat suspiriis.
Desiderate gentibus,
Verbum Patris, mundi salus,
Audi preces gementium,
Tandemque lapsos excita.
Adsis, Redemptor, et tuæ
Plebis relaxans crimina,
Adæ scelus quas clauserat,
Reclude cœlestes domos.
Qui liberator advenis,
Fili, tibi laus maxima,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

Eguberritic Purificacioneraino.

Mundi salus qui nasceris,
Jesu puer, nos respice :

Da moribus castis tuam
Referre nos infantiam.
Fessos diurno dùm levat
Labore nocturnus sopor,
Defende, Pastor, bestiis
Tuas ab infestis oves.
O Virgo, quæ paris Deum,
Fovesque lactentem sinu,
Hunc flecte nobis quâ vales,
Benigna mater, gratiâ.
Qui natus es de Virgine, p. 171.

Purificacionetic Gariçumaraino, eta Mendecoste ondoco Igandetacotz.

GRATES, peracto jàm die,
Deus, tibi persolvimus;
Pronoque, dùm nox incipit,
Prosternimus vultu preces.
Quod longa peccavit dies,
Amarus expiet dolor;
Somno gravatis ne nova
Infligat hostis vulnera.
Infestus usque circuit
Quærens leo quem devoret;

Umbrâ sub alarum tuos
Defende filios, Pater.
O quandò lucescet tuus
Qui nescit occasum dies!
O quandò sancta se dabit
Quæ nescit hostem patria!
Deo Patri sit gloria,
Ejusque soli Filio,
Sancto simul cum Spiritu,
Nunc, et per omne seculum. Amen.

Gariçumaco demboran.

O SPLENDOR æterni Patris!
Tu, Christe, qui verus dies,
Et vera lux de lumine,
Mentis fugas caliginem.
En solis abscessit jubar,
Noctisque succedunt vices:
Qui prosperum donas diem,
Da tuta noctis otia.
Si clausa torpent lumina,
Suspiret ad te mens vigil;
Potente qui te diligunt
Servos tuere dexterâ.

Tu, quos molesti corporis
Gravis retardat sarcina,
Fac mentis alis libero
Sursùm volatu tendere.
O spes salutis unica!
Votis adesto supplicum:
Defende quos mercatus es
Mercede fusi sanguinis.
Deo Patri sit gloria, etc.

Bazco demboran.

JESU, Redemptor seculi,
Qui, tertio post funera
Redux ab inferis die,
Mortem resurgendo necas.
Nox atra jàm terras premet,
Mergetque somno lumina:
Hostis furorem perfidi,
Artesque cæcas disjice.
Ut justa dùm curas levat,
Et corpus instaurat quies,
Sic membra somnus occupet,
Ne corda torpor opprimat.
Da, Christe, nos tecum, p. 175.

Andredena Mariaren Besletan.

VIRGO Dei Genitrix, quem totus non capit orbis,

In tua se clausit viscera factu homo.

Hinc meritò dicent te secula cuncta beatam,

Hinc populi matrem te dominamque colunt.

Suscipe, quos pia plebs tibi pendere certat, honores;

Annue, sollicitâ quam prece poscit opem.

Gloria magna Patri, compar sit gloria Nato;

Amborum tibi par Spiritus alme, decus. Amen.

Capitula.

OMNES vos filii lucis estis, et filii Dei : non sumus noctis neque tenebrarum; igitur non dormiamus sicut et cæteri, sed vigilemus, et sobrii simus.

℣. In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum. ℟. In manus, etc.

℣. Redemisti me, Domine, Deus veritatis. ℟. Commendo.

℣. Gloria patri, etc. ℟. In manus, etc.

℣. Custodi me, Domine, ut pupillam oculi. ℟. Sub umbrâ alarum tuarum protege me.

San Simonen Cantica.

NUNC dimittis servum tuum, Domine, * secundùm verbum tuum, in pace.

Quia viderunt oculi mei * salutare tuum,

Quod parasti * antè faciem omnium populorum,

Lumen ad revelationem gentium, * et gloriam plebis tuæ Israël.

Urthean.

Ant. Domine, custodi partem tuam, ut sive vigilemus, sive dormiamus, simul cum Christo vivamus.

Abendoco demboran.

Ant. Salutare tuum expectabo, Domine.

Circoncisionetic Purificacioneraino.

Ant. Noli timere, Sion; Dominus Deus tuus in medio tui; fortis, ipse salvabit.

Bazco demboran.

Ant. Cùm Christus apparuerit, vita vestra, tunc et vos apparebitis cum ipso in gloriâ. Alleluia.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Oracionea.

VISITA, quæsumus, Domine, habitationem nostram, et omnes insidias inimici ab eâ longè repelle : Angeli tui sancti habitent in eâ, qui nos in pace custodiant, et benedictio tua sit super nos semper. Per Dominum, etc.

℣. Dominus vobiscum, etc.

Benedicamus Domino.

Gratia Domini nostri Jesu-Christi, et

caritas Dei, et communicatio Sancti Spiritûs sit cum omnibus vobis. Amen.

AMA BIRYINAREN

ANTIFONAC.

Abendoaren lehembicico Igandearen larumbatetic ganderailurainocoan.

ALMA Redemptoris mater, quæ pervia cœli porta manes, et stella maris, succurre cadenti, surgere qui curat populo : tu quæ genuisti, naturâ mirante, tuum sanctum Genitorem, Virgo priùs ac posteriùs, Gabrielis ab ore sumens illud Ave, peccatorum miserere.

℣. Deus in medio ejus,

℟. Non commovebitur.

Oracionea. Gratiam tuam, quæsumus, Domine, mentibus nostris infunde ; ut qui, Angelo nuntiante, Christi Filii tui incarnationem cognovimus, per passionem ejus et crucem ad resurrectionis gloriam perducamur.

Per, etc.

Eguberrico lehembicico Bezperetaric, eta guero :

℣. Homo natus es in eâ :

℟. Et ipse fundavit eam Altissimus.

Oracionea. Deus, qui salutis æternæ, beatæ Mariæ virginitate fœcundâ, humano generi præmia præstitisti; tribue, quæsumus, ut ipsam pro nobis intercedere sentiamus, per quam meruimus auctorem vitæ suscipere Dominum nostrum, etc.

Ganderailu ondoan eta Gariçumaco demboran.

AVE, Regina cœlorum; ave, Domina Angelorum; salve, radix, salve, porta, ex quâ mundo lux est orta. Gaude, Virgo gloriosa, super omnes speciosa. Vale, ô valdè decora, et pro nobis Christum exora.

℣. Elegit eam Dominus,

℟. In habitationem sibi.

Oracionea. Concede, misericors Deus, fragilitati nostræ præsidium, ut

qui sanctæ Dei Genitricis memoriam agimus, intercessionis ejus auxilio, à nostris iniquitatibus resurgamus. Per eumdem, etc. Amen.

Bazco larumbatetic Trinitateco aitcineco larumbaterainocoan.

REGINA cœli, lætare, alleluia ; Quia quem meruisti portare, alleluia, Resurrexit sicut dixit, alleluia. Ora pro nobis Deum, alleluia.

℣. Circumdedisti me lætitiâ, Domine,

℟. Ut cantet tibi gloria mea.

Oracionea. Deus qui per resurrectionem Filii tui Domini nostri Jesu-Christi, mundum lætificare dignatus es ; præsta, quæsumus, ut per ejus genitricem Virginem Mariam, perpetuæ capiamus gaudia vitæ. Per eumdem, etc.

Trinitateco Igandetic Abendoaren aitcineco larumbaterainocoan.

SALVE, Regina, Mater misericordiæ, vita, dulcedo et spes nostra, salve. Ad

te clamamus, exules Filii Evæ. Ad te suspiramus gementes et flentes in hâc lacrymarum valle. Eia ergo, advocata nostra, illos tuos misericordes oculos ad nos converte; et Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende; ô clemens! ô pia! ô dulcis Virgo Maria!

℣. Ora pro nobis, sancta Dei Genitrix, ℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

OMNIPOTENS sempiterne Deus, qui gloriosæ Virginis Matris Mariæ corpus et animam, ut dignum Filii tui habitaculum effici mereretur, Spiritu Sancto cooperante præparasti; da, ut cujus commemoratione lætamur, ejus piâ intercessione ab instantibus malis et à morte perpetuâ liberemur. Per eumdem, etc. Amen.

Ixasoan elementa denean Mariñelec gogotic chede ombatekin eguiteco.

OTHOITÇA.

IXASOCO içar ederra,
Mariñelen guidaria,
Arren eman dieçaguçu
Tormentan calma handia.
Lagun gaitçatçu, arriba gaiten.
Portura, Ama emea,
Leihorrean dieçaguçu
Erakhux çure Semea.

Erraçu guero: Sub tuum præsidium, etc., p. 196; Salve, Regina, etc., p, 190; Ave, maris stella, etc., p. 197; *eta Andredena Mariaren Lethaniac,* p. 125.

ARRAXECO EXAMINA.

O YAINCO handia! ceinac nahi içan baituçu, yustu den beçala, egundeinotic gucien gainean adoratua içan; huna non presentatcen naicen arrax huntan belhaunico lurrean yarriric

çure aitcinean, çure Yaincotasunari çor diodan ohorearen bihurtceco eta çuri gaurco gau huntaco errepausuaren ofreitceco. Adoratcen çaitut beraz, ene Yaincoa, ene Yaun soberano beçala ; maitatcen çaitut nere bihotz, arima, eta indar guciez : yuntatcen ditut nere bihotceco afeccione eta puchantcia guciac çure ontasun infinituari, creatura pobre batec eguin ahal deçaken amodio guciarekin.

Eskerrac darozkitçut, ene Yainco ona, çure ontasun handitic, hala izpiritualean, nola temporalean, egundeino errecibitu, oren oroz errecibitcen, eta eternitate gucian errecibituco ditudan gracia, misericordia, eta ontasun guciez. Erremersiatcen çaitut ceren creatu nauçun ondoan conxerbatu bainauçu, bai Satanen esclabotasunetic, çure odol preciatuaz athera-tu. Laudorioac darozkitçut, ceren guiristino eguin eta Eliça sainduan emar nauçun ondoan, sacramenduen bidez saindu eguiten bainauçu. Eskerrac da-

rozkitçut oraino, ceren çure loria sainduco creatu bainauçu, bai eta hainitz gaitz eta errecontra gaichtotaric egungo egun huntan beguiratu, eta principalki bekhatu mortaletaric.

O ENE Yaincoa! oren huntaraino biciric conxerbatu nauçunaz gueroz, nere bekhatuen eçagutceco, eta hetaz correitceco; eguidaçu gracia detçadan guciac ungui eçagut, eta guero hetaz penitentcia eguiteco.

Yar çaite aphur bat bekhatuez orhoitcen, eta guero erraçu :

ENE Yaincoa, barkhamendu eskenagotçu humilki ene bekhatu guciez; damu dut, eta urriki çure amoreagatic, ceren guciz ona çarelaric ofenxatu çaitudan, eta hartcen dut borondate fermu bat ez guehiago bekhaturic eguiteco, çure graciarekin batean. Halaber hartcen dut borondate nere bekhatu guciez osoki cofesatceco, eta

emanen çaitan penitentciaren complitceco.

O ENE Yainco handia! ofrendatcen darotçut gaurco gau huntaco errepausa, goarda eta beguira neçaçu bekhatutic, eta bertce accident gaichtoetan erortcetic, eta principalki heriotce supitutic.

BIRYINA Saindua, Yaincoaren Ama, ene Aingueru beguirailea, San Yosepe loriosa, eta çu ene Patroin saindua, adora eta othoitz çaçue Yaincoa, gaurco gau huntan enetçat; eta ardiex dieçadaçue gracia ungui bicitceco, eta ungui hiltceco.

Erraçu guero Andredena Mariaren Lethaniac, eta guero *De profundis*, p. 282, purgatorioco arimentçat, etc.

Gurutce Sainduaren aitcinean eguiteco

OTHOITÇA.

ENE Yesus maitea, bihotz doloratu batekin adoratcen ditut humilki çure

çauri sacraluac: çure pasione sainduan ichuri cinduen odol preciatutic chorta balez, hunki dietçakidatçu ene arima, ene bihotça, eta ene gorphutça munduaren, debruaren, eta haraguiaren tentacioneen contra borthizteco, hekien bentçutceco, çure gurutce sainduaren mailatceco, eta seculacotz bekhatuaren aborritceco.

Oheracoan San Luis Erreguecac eguiten çuen OTHOITÇA.

BANOHA loaren hartcera,
Yesus, çure icenean,
Gau eta egun, beguira naçaçu,
Ene exayen artean.
Yauna, çure odol dibinoaz,
Erosi nauçu munduan;
Arren errecibi naçaçu,
Hil eta ondoan ceruan.

Hagonian direnentçat eguiteco OTHOITÇA.

SUB tuum præsidium confugimus, Sancta Dei Genitrix; nostras depreca-

tiones ne despicias in necessitatibus nostris, sed à periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriosa et benedicta.

Erraçu guero Salve Regina, p. 190

Andredena Mariari Himnoa.

Ave, maris stella,
Dei Mater alma,
Atque semper Virgo,
Felix cœli porta.
  Sumens illud ave
Gabrielis ore,
Funda nos in pace,
Mutans Evæ nomen.
  Solve vincla reis,
Profer lumen cæcis;
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
  Monstra te esse matrem,
Sumat per te preces,
Qui pro nobis natus
Tulit esse tuus.
  Virgo singularis,
Inter omnes mitis,

Nos culpis solutos
Mites fac et castos.
  Vitam præsta puram,
Iter para tutum,
Ut videntes Jesum
Semper collætemur.
  Sit laus Deo Patri,
Summum Christo decus,
Spiritui Sancto,
Tribus honor unus. Amen.

URTHECO
BESTA PRINTCIPALETACO
BEZPERAC.

ABENDOCO DEMBORAN.

Igandetaco Psalmoac.

Himn. Statuta decreto, p. 169.

Antifona handiac hasten dire Abendoaren 17; bakhotcha cantatcen da bi aldiz, *Magnificat* aitcinean eta ondoan.

O SAPIENTIA! quæ ex ore Altissimi prodiisti, attingens à fine usque ad finem, fortiter suaviterque disponens omnia; veni ad docendum nos viam prudentiæ.

18. O Adonai, et Dux domûs Israël! qui Moysi in igne flammæ rubi apparuisti, et ei in Sinâ legem dedisti; veni

ad redimendum nos in brachio extento.

19. O Radix Jesse! qui stas in signum populorum, super quem continebunt reges os suum, quem gentes deprecabuntur; veni ad redimendum nos, jam noli tardare.

20. O Clavis David, et sceptrum domûs Israël! qui aperis et nemo claudit, claudis et nemo aperit; veni, et educ vinctum de domo carceris sedentem in tenebris et umbrâ mortis.

21. O Oriens! splendor lucis æternæ, et sol justitiæ; veni, et illumina sedentes in tenebris et umbrâ mortis.

22. O Rex gentium! Deus Israël, et Salvator, lapisque angularis, qui facis utraque unum; veni, et salva hominem quem de limo formasti.

23. O Emmanuel! Rex et legifer noster, expectatio gentium, et desideratus earum; veni ad salvandum nos, Domine Deus noster.

ANDREDENA MARIAREN

CONCEPCIONEA.

Dixit, p. 160; Laudate, p. 164.

LÆTATUS sum in his quæ dicta sunt mihi : * in domum Domini ibimus.

Stantes erant pedes nostri * in atriis tuis, Jerusalem.

Jerusalem, quæ ædificatur ut civitas, * cujus participatio ejus in idipsum.

Illùc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, * testimonium Israël, ad confitendum nomini Domini.

Quia illic sederunt sedes in judicio, * sedes super domum David.

Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem, * et abundantia diligentibus te.

Fiat pax in virtute tuâ, * et abundantia in turribus tuis.

Propter fratres meos et proximos meos, * loquebar pacem de te.

Propter domum Domini Dei nostri, * quæsivit bona tibi.

Nisi Dominus ædificaverit domum, * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.

Nisi Dominus custodierit civitatem, * frustrà vigilat qui custodit eam.

Vanum est vobis ante lucem surgere ; * surgite postquàm sederitis, qui manducatis panem doloris.

Cùm dederit dilectis suis somnum : ecce hæreditas Domini, filii ; * merces fructus ventris.

Sicut sagittæ in manu potentis, * ita filii excussorum.

Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis ; * non confundetur, cùm loquetur inimicis suis in portâ.

Lauda, Jerusalem, Dominum : * lauda Deum tuum, Sion.

Quoniam confortavit seras portarum tuarum, * benedixit filiis tuis in te.

Qui posuit fines tuos pacem, * et adipe frumenti satiat te.

Qui emittet eloquium suum terræ, * velociter currit sermo ejus.

Qui dat nivem sicut lanam, * nebulam sicut cinerem spargit.

Mittit crystallum suam sicut buccellas : * antè faciem frigoris ejus quis sustinebit?

Emittet verbum suum, et liquefaciet ea : * flabit spiritus ejus, et fluent aquæ.

Qui annuntiat verbum suum Jacob, * justitias et judicia sua Israël.

Non fecit taliter omni nationi, * et judicia sua non manifestavit eis.

Ant. 5. Surge, amica mea, speciosa mea, et veni.

HIMNOA.

UNUS bonorum fons, Deus, omnium,
Quam liberali fundis opes manu!
Non antè concessis Mariam.
Quot properas cumulare donis!
Inter rigentes, ceu rosa clauditur

Spinas, et acres vincit aculeos;
Præsens amaram virulenti
Gratia vim fructicis retundit.

Quantùm pudicas inclyta virgines
Præstat! remoto quæ dominam gradu
Sequuntur, et regis parentem
Sidereâ comitantur aulâ!

Nec Angelorum par decus: hi Deo
Adstant sedenti; fert hominem Deum
Maria, nomen dulce matris
Virgineo socians honori.

Regina mundi, Virgo, clientium
Tutela, mœstis perfugium reis,
Fer nostra Nato vota; tristem
Non patitur Genitrix repulsam.

Sit Trinitati perpetuum decus,
Inflicta mundo quæ miserans mala,
In matre pignus nascituri
Non dubium dat habere Christi. Amen.

℣. Omnis gloria ejus filiæ Regis ab intùs;

℟. In fimbriis aureis, circum amicta varietatibus.

EGUERRI EGUNEAN.

Psalmoac. Dixit, p. 160; Confitebor, p. 161; Beatus, p. 162; De Profundis, p. 282.

MEMENTO, Domine, David, * et omnis mansuetudinis ejus.

Sicut juravit Domino, * votum vovit Deo Jacob.

Sit introiero in tabernaculum domûs meæ, * si ascendero in lectum strati mei;

Si dedero somnum oculis meis, * et palpebris meis dormitationem;

Et requiem temporibus meis, donec inveniam locum Domino, * tabernaculum Deo Jacob.

Ecce audivimus eam in Ephratâ: * invenimus eam in campis silvæ.

Introibimus in tabernaculum ejus: * adorabimus in loco ubi steterunt pedes ejus.

Surge, Domine, in requiem tuam, * tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam, * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas faciem Christi tui.

JURAVIT Dominus David veritatem, et non frustrabitur eam: * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam;

Si custodierint filii tui testamentum meum, * et testimonia mea hæc quæ docebo eos;

Et filii eorum usque in seculum, * sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion; * elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in seculum seculi; * hic habitabo, quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam: * pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam salutari, * et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illùc producam cornu David: * paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione; * super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Himnoa.

Jesu, Redemptor omnium,
Summi parentis unice,
Qui solus ante secula
Patri Deo par nasceris.
Tu nostra pax et gloria,
Spes una tu mortalium,
Intende quas tibi preces
De cordis ara fundimus.
Qui corporis nostri volens,
Nascendo formam suscipis,
Divinitatis nos simul
Das esse consortes tuæ.
Ad illud evectos decus
Tuere fratres; degener
Ne vita sontes pristinam.
In vilitatem deprimat.
Hoc sancta te poscit dies.
Ortûs dies tui memor,
Quâ lucido surgens thoro,
Sol verus, orbem visitas.

Surge, Domine, in requiem tuam, * tu et arca sanctificationis tuæ.

Sacerdotes tui induantur justitiam, * et sancti tui exultent.

Propter David servum tuum, * non avertas faciem Christi tui.

JURAVIT Dominus David veritatem, et non frustrabitur eam: * de fructu ventris tui ponam super sedem tuam;

Si custodierint filii tui testamentum meum, * et testimonia mea hæc quæ docebo eos;

Et filii eorum usque in seculum, * sedebunt super sedem tuam.

Quoniam elegit Dominus Sion; * elegit eam in habitationem sibi.

Hæc requies mea in seculum seculi; * hic habitabo, quoniam elegi eam.

Viduam ejus benedicens benedicam: * pauperes ejus saturabo panibus.

Sacerdotes ejus induam salutari, * et sancti ejus exultatione exultabunt.

Illùc producam cornu David: * paravi lucernam Christo meo.

Inimicos ejus induam confusione; * super ipsum autem efflorebit sanctificatio mea.

Himnoa.

Jesu, Redemptor omnium,
Summi parentis unice,
Qui solus ante secula
Patri Deo par nasceris.
Tu nostra pax et gloria,
Spes una tu mortalium,
Intende quas tibi preces
De cordis ara fundimus.
Qui corporis nostri volens,
Nascendo formam suscipis,
Divinitatis nos simul
Das esse consortes tuæ.
Ad illud evectos decus
Tuere fratres; degener
Ne vita sontes pristinam.
In vilitatem deprimat.
Hoc sancta te poscit dies.
Ortûs dies tui memor,
Quâ lucido surgens thoro,
Sol verus, orbem visitas.

Nunc ergo terra, nunc polus,
Vastique tractus æquoris,
Qui te dedit, festis Patrem
Laudare certant canticis.
Et nos, perennis ô quibus
Salutis auctor nasceris,
Faustum triumphali juvat
Ornare concentu diem.
Qui natus es de Virgine, p. 171.

℣. Hic est Deus, Deus noster in æternum. ℟. Ipse reget nos in secula.

YONDONI ESTEBE.

Psalmoac Eguerriz beçala.

HIMNOA.

MIRIS probat sese modis
Suos in hostes caritas:
Et blandiens et increpans,
Amica semper caritas.
Qui stans perorabat sibi,
Cadens et expirans humi,

Lingua diserti sanguinis,
Suis perorat hostibus.
Audivit è cœlo Deus
Suprema verba martyris;
Dux Saulus, et testis necis,
Necis fit ipse præmium.
Fractis jacens cervicibus,
Et sic perire lætior;
O Christe! dixit, suscipe
Quem pono pro te spiritum.
Tùm blanda mors amabili
Sopore clausit lumina;
Ad lucis æternæ jubar,
Exutus artus, evolat.
Servire mensis pauperum,
Id muneris quondam tui;
Conviva nunc dignus Deo,
Mensis supernis assides.
Tu nuptiali splendidus
Tui cruoris purpurâ,
Ad immolati transvolas
Admissus Agni nuptias.
Quid non, Deus, si respicis,
Humana possunt pectora?
Cujus triumphum pangimus,

Fac nos et exemplum sequi.
Qui natus es de Virgine, p. 171.

℣. Dominus exaudivit eum;

℟. Et de omnibus tribulationibus ejus liberavit eum.

YONDONI YOANNI,

EBANGELISTA.

Psalmoac Eguerriz beçala.

HIMNOA.

SIT qui ritè canat te modò virginem,
Te scriptis celebrem dicat apostolum,
Jungat veridicis te quoque vatibus;
Christi te cano martyrem.
Diri testis eras funeris et comes,
Votis cum Domino fixus eras cruci;
Hoc tantùm licuit tunc tibi mutuis
Respondere doloribus.
Pendens funereâ Christus ab arbore,
Te matri miseræ jam sinè filio,
Natum substituit: credere virginem
Quam par est tibi virgini!

Tali deposito quid pretiosius!
Mater vera Dei jam tua dicitur,
Natus jure pari dicere; mortui
Jacturam reparas Dei.
Christus vocis egens, te morientibus,
Quâ fas est, oculis discipulum docet;
Ex illâ cathedrâ, quam cruor imbuit,
Terris prædicat omnibus.
Christi fide comes, passibus æmulis
Quò te duxit amor, te liceat sequi;
Ingens ille mihi sit favor, et pati
Cum Christo simul et mori.
Sit laus summa Patri, summaque Filio;
Sit par, Sancte, tibi, gloria, Spiritus;
Hæc est certa fides, fontibus è tuis
Quam divinitùs hausimus. Amen.
℣. Testimonia tua, Domine,
℟. Credibilia facta sunt nimis.

YESU - CHRISTO

GURE YAUNAREN CIRCONCISIONEA.

Igandeco lehembicico lau Psalmoac, eta bortzgarrena.

CONFITEBOR tibi, Domine, in toto

corde meo; * quoniam audisti verba oris mei.

In conspectu angelorum psallam tibi: * adorabo ad templum sanctum tuum;

Et confitebor nomini tuo super misericordiâ tuâ et veritate tuâ; * quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.

In quâcumque die invocavero te, exaudi me: * multiplicabis in animâ meâ virtutem.

Confiteantur tibi, Domine, omnes reges terræ, * quia audierunt omnia verba oris tui.

Et cantent in viis Domini, * quoniam magna est gloria Domini.

Quoniam excelsus Dominus, et humilia respicit, * et alta à longè cognoscit.

Si ambulavero in medio tribulationis, vivificabis me; * et super iram inimicorum meorum extendisti manum tuam, et salvum me fecit dextera tua.

Dominus retribuet pro me: * Domine, misericordia tua in seculum; opera manuum tuarum ne despicias.

HIMNOA.

Victis sibi cognomina
Sumant tyranni gentibus;
Tu, Christe, quantò digniùs
Ab his capis quos liberas!
Non alterum mortalibus
Ægris quod invocent datum,
Resurgerent quo mortui,
Perennè per quod viverent.
Tanti quod illi constitit,
Toto quod emptum sanguine,
Nostro ne rursùm crimine,
Insana gens, delebimus?
Sacro pati pro nomine,
Summi sit instar muneris;
Amara non mors ampliùs,
Fit mors per hoc amabilis.
Tu qui vocari sustines,
Jesu, salus mortalium,
Audi vocantes nos, tuo
Qui gloriamur nomine.

Qui natus es de Virgine, p. 171.
℣. Salvavit eos propter nomen suum,
℟. Ut notam faceret potentiam suam.

TRUFANIAZ.

Dixit, p. 160; Laudate, p. 164.

LAUDATE Dominum omnes gentes: * laudate eum omnes populi.

Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus; * et veritas Domini manet in æternum.

Lætatus sum in his, p. 201.
Confitebor... quoniam, p. 211.

HIMNOA.

LINQUUNT tecta Magi principis urbis,
Et parvæ cupidis mœnia Bethleem
Votis præcipiunt; jamque sub imo
Spe subnixa fides corde triumphat.

O qui lætitiæ sensus, ut illis
Signans rursùs stella refulsit;
Incumbensque domo lampade pronâ,
Infantem exhibuit matris in ulnis!

Non hic splendet ebur, non micat
[aurum ;
Non velat rutilans purpura corpus ;
Horrens hic stabulum, regia ; nudum
Hic præsepe, thronus ; purpura, panni.
Reges pompa alios dives adornet ;
Regnantem meliùs se probat ipse
In vili paleâ, paupere cultu,
Flectens imperio corda potenti.
Ad cunas humiles poplite curvo,
Præsens in puero numen adorant ;
Et nos ad puerum, digna propago,
Patrum plena fide corda feramus.
Regi castus amor porrigat aurum,
Castigata homini corpora myrrham ;
Instar thuris erunt vota precesque,
Illo thure Deum ritè fatemur.
Qui fons luminis es, gloria Patri :
Qui miro recreas lumine gentes,
Æqualis tibi sit gloria, Nate ;
Amborum similis laus sit amori.
Amen.

℣. Populi confitebuntur tibi, Deus,

℟. In æternum, et in seculum seculi.

PURIFICACIONEA.

Psalmoac. Dixit, p. 160; Laudate, p. 164; Lætatus, p. 201; Nisi Dominus, p. 202; Lauda Jerusalem, p. 202.

HIMNOA.

STUPETE gentes! fit Deus hostia :
Se spontè legi Legifer obligat ;
Orbis Redemptor nunc redemptus,
Seque piat sinè labe mater.
De more matrum, Virgo puerpera
Templo statutos abstinuit dies :
Intrare sanctum quid pavebas,
Facta Dei priùs ipsa templum?
Ara sub unâ se vovet hostiâ
Triplex : honorem virgineum immolat
Virgo sacerdos, parva mollis
Membra puer, seniorque vitam.
Eheu! quot enses transadigent tuum
Pectus! quot altis nata doloribus,
O Virgo! quem gestas, cruentam
Imbuet hic sacer Agnus aram.
Christus futuro, corpus adhuc tener,
Præludit insons victima funeri :

Crescet; profuso vir cruore,
Omne scelus moriens piabit.
Sit summa Patri, summaque Filio,
Sanctoque compar gloria Flamini;
Sanctæ litemus Trinitati
Perpetuo pia corda cultu. Amen.
℣. Protector noster, aspice Deus.
℟. Et respice in faciem Christi tui.

YONDONI LEON,

BAYONACO APHEZPICUA.

Igandeco lehembicico lau Psalmoac, eta bortzgarrena.

CREDIDI, propter quod locutus sum; * ego autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo: * Omnis homo mendax.

Quid retribuam Domino * pro omnibus quæ retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam, * et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus: * pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus.

O Domine! quia ego servus tuus; * ego servus tuus, et filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea; * tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus, * in atriis domûs Domini, in medio tuî, Jerusalem.

ANTIFONAC.

1. Evangelii factus sum minister; secundùm operationem virtutis Dei.

2. Non enim subterfugi quominùs annuntiarem omne consilium Dei vobis.

3. Excipientes verbum cum gaudio Spiritûs Sancti, conversi estis ad Deum à simulacris, servire Deo vivo et vero.

4. Testis mihi est Deus quomodò cupiam omnes vos in visceribus Jesu-Christi; et hoc oro ut caritas vestra magis ac magis abundet.

5. Et nunc commendo vos Deo et verbo gratiæ ipsius, qui potens est

ædificare et dare hæreditatem in sanctificàtis omnibus.

Capitula. Fratres, magis satagite, ut per bona opera certam vestram vocationem et electionem faciatis; hæc enim facientes non peccabitis aliquandò: dabo autem operam et frequenter habere vos post obitum meum, ut horum memoriam faciatis.

Bezperaco HIMNOA.

AUDIAT tellus, faveatque cœlum;
En dies festus rediit Leoni,
Quo pios cantus decet atque sacras
Pangere laudes.
Hunc sinu fovit pietas benigno,
Hunc fides custos clypeo potenti
Induit, puris adolevit intùs
Gratia flammis.
Inclytis fulgens titulis, avitum
Sponte proculcat decus; atque grandi
Cuncta dùm sordent animæ, fit unus
Omnia Christus.
Mundus incassùm juveni superbos
Explicat fastus: pia vota cœlum

Ambiunt, illic meliore splendet
Stemma nitore.
Hinc juvat Christi pretiosa ferre
Probra; sed virtus latitare nescit;
Luce diffusâ, radians ad altos
Surgit honores.
Dùm vovet sese pecori tuendo,
Tota portentis celebratur ætas;
Donec optatam liceat parare
Morte coronam.
Summa laus summo sit ubique Patri,
Summa laus summo sit ubique Nato;
Par sit amborum tibi laus per omne,
Spiritus, ævum. Amen.

℣. Populus qui creabitur laudabit Dominum, ℟. Quia prospexit de excelso sancto suo.

Eguneco HIMNOA.

CIVEM receptum cœlites
Astris Leonem dùm canunt,
Nos personemus inclytum
Festis triumphum cantibus.
Hic morte felici novum
Cruci trophæum condidit,

Et quam reduxit finibus
Nostris salutem sanciit.

Quid Maurus infandis parat
Delere cædibus fidem?
Surget per orbem pulchri
Suis renascens cladibus.

Beata tellus quam Leo
Fuso sacravit sanguine,
Fructus perennes edocens
Sinu feraci fundere.

Æterne regnantis comes
Agni, tuum ne deseras
Gregem; minaces comprime
Sævi draconis impetus.

Da, Christe, tanti militis
Pugnare terris æmulos;
Da, quod supermis sedibus
Tenet, mereri præmium.

Sit Trinitati gloria,
Potente dextrâ quæ suos
Gaudet tueri martyres,
Jugique palmâ cingere. Amen.
℣. Anima mea Domino vivet;
℟. Et semen meum serviet ipsi.

YESU-CHRISTOREN

ANONTCIACIONEA.

Dixit Dominus, p. 160; Laudate, pueri, p. 164; Lætatus, p. 201; Nisi Dominus, p. 202; Lauda Jerusalem, p. 202.

HIMNOA.

HÆC illa solemnis dies,
Dies salutis nuntia,
Quâ missa cœlo tristibus
Venêre terris gaudia.
Unius omnes crimine,
Casu gravi lapsi sumus:
Ut ipse lapsos erigat,
Descendit in terras Deus.
Qui Patris æterno sinu
Æterna proles nascitur,
Obnoxius fit tempori,
Sinum nec horret Virginis.
Mortale corpus induit,
Orbi piando victimam,
Ut innocente sanguine
Scelus nocentûm diluat.

Qui cuncta complet numine,
Nostros se in artus colligit:
Ut nos reducat at Deum,
Est ipse nobiscum Deus.
† Mundo Redemptor qui venis,
Fili, tibi laux maxima
Cum Patre; nec tibi minor
Laus, utriûsque, Spiritus. Amen.

℣. Misericordia et veritas obviaverunt sibi.

℟. Justitia et pax osculatæ sunt.

BAZCO EGUNEAN.

Igandeco Psalmoac.

HIMNOA.

VICTIMÆ Paschali laudes immolent Christiani.
Agnus redimit oves; Christus innocens Patri reconciliavit peccatores.
Mors et vita duello conflixêre mirando: dux vitæ mortuus, regnat vivus.
Dic nobis, Maria, quid vidisti in viâ?
Sepulcrum Christi viventis, et gloriam vidi resurgentis;

Angelicos testes, sudarium et vestes.
Surrexit Christus, spes mea; præcedet suos in Galilæam.
Scimus Christum surrexisse à mortuis verè; tu nobis, Victor Rex, miserere. Amen.

O FILII ET FILIÆ.

O Filii, et filiæ,
Rex cœlestis, Rex gloriæ,
Morte surrexit hodiè. Alleluia.
Et manè primâ Sabbati,
Ad hostium monumenti,
Accesserunt Discipuli. Alleluia.
Et Maria Magdalene,
Et Jacobi et Salome,
Venerunt corpus ungere. Alleluia.
In albis sedens Angelus;
Predixit mulieribus,
In Galilæa est Dominus. Alleluia.
Et Joannes Apostolus,
Concurrit Petro citiùs,
Monumento venit priùs. Alleluia.
Discipulis adstantibus,

In medio stetit Christus,
Dicens: Pax vobis omnibus. Alleluia.
Ut intellexit Dydimus,
Quia surrexerat Jesus,
Remansit fere dubius. Alleluia.
Vide Thomas, vide latus,
Vide pedes, vide manus,
Noli esse incredulus. Alleluia.
Quando Thomas vidit Christum,
Pedes, manus latus suum,
Dixit: Tu es Deus meus. Alleluia.
Beati qui non viderunt,
Et firmiter crediderunt,
Vitam æternam abebunt. Alleluia.
In hoc festo sanctissimo
Sit laus et jubilatio,
Benedicamus Domino. Alleluia.
Ex quibus nos humillimas,
Devotas atque devitas.
Deo dicamus gratias. Alleluia.

BAZCO ÇAHAR EGUNEAN.

Igandeco Psalmoac.

Himnoa. Forti tegente, p. 174.

℣. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii:

℟. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum.

YONDONI SALBATORE

EGUNEAN.

Psalmoac Dixit, p. 160; Confitebor, p. 161; Laudate, p. 164; Lætatus, p. 201; Confitebor quoniam, p. 211.

HIMNOA.

Opus peregisti tuum:
Te, Christe, victorem necis,
Æterna, quam reliqueras,
Cœlo reposcit gloria.
Jam nube vectus fulgidâ,
Terras jacentes despicis:
Educta longo carcere
Regem sequuntur agmina.
Mirante turmâ cœlitûm,
Panduntur æternæ fores;
Ovansque sublimem Patris,
Homo Deus, scandis thronum.

Illic Patronus, Pontifex,
Pacis sequester, quem tua
Semèl profudit caritas,
Offerre pergis sanguinem.
Illinc adornas et foves
Ecclesiam sponsus tuam;
Cunctisque vitam dividis,
Infusa ceu mens, artubus.
Illinc tot inter prælia
Periclitantem sustines;
Das militanti vincere,
Palman triumphanti paras.
Quò, Christe, præcedis caput,
Huc integrum corpus vocas;
Vestigiis tritam tuis,
Fac membra sectentur viam.
† Qui victor ad cœlum redis,
Jesu, tibi sit gloria,
Cum Patre, cumque Spiritu,
In sempiterna secula. Amen.

℣. Excelsus super omnes gentes Dominus;

℟. Et super cœlos gloria ejus.

MENDECOSTE EGUNEAN.

HIMNOA.

VENI, creator Spiritus,
Mentes tuorum visita;
Imple supernâ gratiâ
Quæ tu creasti pectora.
Qui Paracletus diceris,
Donum Dei altissimi,
Fons vivus ignis, caritas,
Et spiritalis unctio.
Tu septiformis munere,
Dextræ Dei tu digitus,
Tu ritè promissum Patris,
Sermone ditans guttura.
Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.
Hostem repellas longiùs,
Pacemque dones protinùs:
Ductore sit te prævio,
Vitemus omne noxium.
Per te sciamus da Patrem,

Noscamus atque Filium,
Te utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.
Sit laus Patri, laus Filio;
Par sit tibi laus, Spiritus,
Afflante quo mentes sacris
Lucent et ardent ignibus. Amen.

Bezperetaco HIMNOA.

Quò vos Magistri gloria, quò salus
Invitat orbis; sancta cohors Dei
Portate verbum: vos reposcit
Prima seges, pia cura fratrum.
Proh! quanta messis protinùs extitit!
Ter mille verbum concipiunt viri;
Deoque maturante, reddunt
Multiplicem, bona terra, fructum.
Compuncta passim pectora fletibus
Mœrent amaris, atque piaculo
Ardent salutaris lavacri,
Præteritas abolere labes.
At non Hebræis limitibus sacer
Hærebit ardor: sol habitabiles
Quà lustrat oras, hàc triumphis
Materies patet ampla vestris.

Jàm mille divûm templa solo ruunt,
Cedit superbæ vis sapientiæ :
Cedunt tyranni, victa cedit
Carnificum rabies furentûm.

Novum potentis gratia Spiritus
Creavit orbem : nos quoque, nos tuæ
Succendat ardor caritatis,
Alme Deus, renovetque totos.

Sit summa Patri, summaque Filio,
Sit, Sancte, compar laus tibi, Spiritus,
Quo dura mitescunt, novasque
Concipiunt pia corda flammas. Amen.

℣. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, ℟. A templo tuo in Jerusalem.

TRINITATECO IGANDEAN.

HIMNOA.

TER sancte, ter potens Deus,
Incomprehensa Trinitas ;
O lux perennis ! propriis
O ter beata gaudiis !
O vera semper Unitas !
O una semper veritas !

O sancta semper, quæ bonum
Diffundis omne, caritas!
  Te densa circùm nubila,
Te circùm inaccessum jubar,
Quod intùs ardent Angeli
Circùm trementes cernere.
  Te confitetur in tuo
Et plebs renata nomine;
Firmâque prælibat fide
Amor quod ambit præmium.
  Da posse quod jubes, Pater;
Da scire, Fili, quod doces;
Fac corde toto, Spiritus,
Nos velle quod probas bonum.
  Præsta, Pater piissime,
Patrique compar Unice,
Sancto simul cùm Spiritu,
Regnans per omne seculum. Amen.

℣. Benedictum nomen majestatis ejus in æternum; ℟. Et replebitur majestate ejus omnis terra.

BESTA BERRI EGUNEAN.

Psalmoac Dixit, p. 160; Confitebor, p. 161; Credidi, p. 217.

BEATI omnes qui timent Dominum, * qui ambulant in viis ejus.

Labores manuum tuarum quia manducabis, * beatus es, et benè tibi erit.

Uxor tua sicut vitis abundans, * in lateribus domûs tuæ.

Filii tui sicut novellæ olivarum, * in circuitu mensæ tuæ.

Ecce sic benedicetur homo * qui timet Dominum.

Benedicat tibi Dominus ex Sion; * et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ.

Et videas filios filiorum tuorum, * pacem super Israël.

Lauda, Jerusalem, p. 202.

HIMNOA.

PANGE, lingua, gloriosi
Corporis mysterium,
Sanguinisque pretiosi,
Quem in mundi pretium,
Fructus ventris generosi,
Rex effudit gentium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intactâ Virgine,
Et in mundo conversatus,
Sparso verbi semine,
Sui moras incolatûs
Miro clausit ordine.
In supremæ nocte cœnæ,
Recumbens cùm fratribus,
Observatâ lege plenè
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodenæ
Se dat suis manibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit;
Fitque sanguis Christi merum:
Et si sensus deficit,
Ad firmandum cor sincerum
Sola fides sufficit.
Tantum ergo sacramentum
Veneremur cernui,
Et antiquum documentum
Novo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.
Genitori Genitoque

Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque,
Sit et benedictio:
Procedenti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

℣. Panem de cœlo præstitisti illis,

℟. Omne delectamentum in se habentem.

YONDONI YOANNI-BAPTISTAREN EGUNEAN.

HIMNOA.

QUID moras nectis? Domino jubenti
Cede: qui sacro lavat igne corda,
Hic tuis ardet manibus, Joannes,
Amne lavari.

Quis fuit sensus tibi, cùm videres
Supplicis ritu dare colla pronum,
Cui pedum summo reputes honori
Solvere lora?

Cernis ut, nimbo rutilante, Christo
Spiritus, Patris comitante voce,
Incubat; sese Triadisque tota
Pandit imago.

Diligens instas operi minister;
Victimam mundi scelus auferentem
Prædicas Agnum, digitoque fidus
Indicè monstras.

Immemor laudis propriæ, magistro
Debitos Christo properas alumnos
Reddere; ardebas minui, decebat
Crescere Christum.

Nec fidem vitâ sat erit probasse;
Vindicem læsi rigidum pudoris
Te manet carcer; Domino cruentâ
Morte præibis.

Lætus æternum celebret Parentem
Orbis; æternum celebret Parentis
Filium; par sit tibi laus per omne,
Spiritus, ævum. Amen.

℣. Loquebar de testimoniis tuis, Domine in conspectu regum;

℟. Et non confundebar.

J. PETRI ETA PAULO,
APOSTOLUEN EGUNEAN.

HIMNOA.

TANDEM laborum, gloriosi Principes,

Fructum tenetis; fana passim corruunt;
Quin ipsa latè Roma, victrix gentium,
Se christiano jàm stupet subdi jugo.
Sævit tyrannus, at triumphant victimæ:
Alter per ensem victor, alter per crucem,
Cœlo coronam laureati possident,
Fususque sanguis Christianos seminat.
Superba sordent Cæsares cadavera,
Queis urbs litabat impii cultûs ferax;
Apostolorum gloriatur ossibus;
Fixamque adorat collibus suis Crucem.
Nunc, ô cruore purpurata nobili,
Novisque felix, Roma, conditoribus,
Horum trophæis aucta, quantò veriùs
Regina fulges orbe toto civitas!
Sit sempiterno sempiterna laus Patri:
Sit sempiternum Filio Patris decus;
Qui nectis ambos, æquus ambobus, tibi,
Divine, sit laus sempiterna, Spiritus.
Amen.

℣. Principes populorum congregati sunt;

℟. Cum Deo Abraham.

ANDREDENA MARIA

ABOSTUCOAN.

Psalmoac Dixit, p. 160; Laudate, p. 164; Lætatus, p. 201; Nisi Dominus, p. 202; Lauda Jerusalem, p. 202.

HIMNOA.

O vos ætherei, plaudite cives;
Hæc est illa dies clara triumpho,
Quâ matrem placidâ morte solutam
Natus sidereâ suscipit aulâ.
Quæ non, Virgo, tibi dona rependit!
Cœli divitias explicat omnes;
Verbum vestieras carne, vicissim
Te Verbum proprio lumine vestit.
Qui velo latuit carnis, aperti
Pleno te satiat Numinis haustu;
Et quem virgineo lacte cibasti,
In jugem tibi dat se Deus escam.
O concessa tibi quanta potestas!
Per te quanta venit gratia terris!
Cunctis cœlitibus celsior una,
Solo facta minor, Virgo, Tonante.
Quæ Regina sedes proxima Christo,

Alto de solio vota tuorum
Audi, namque potes flectere Natum,
Virgo mater; amas nos quoque natos.
Divinæ Soboli qui dare matrem
In terris voluit, gloria Patri;
Cujus Virgo parens, gloria Nato;
Quo fecunda, tibi gloria, Flamen.
Amen.

℣. Posuisti, Domine, in capite ejus coronam,

℟. De lapide pretioso.

ANDREDENA MARIA

BURUILECOAN.

Ama Biryinaren Bezperetaco Psalmoac.

Himnoa Unus bonorum, p. 203.

℣. Vultum tuum deprecabuntur;

℟. Omnes divites plebis.

ELIÇAREN DEDICACIONECO

EGUNEAN.

Psalmoac Lætatus, p. 201; Nisi Dominus, p. 202; Memento, p. 205; Juravit, p. 206.

Super flumina Babylonis illic sedimus et flevimus, * cùm recordaremur Sion.

In salicibus in medio ejus, * suspendimus organa nostra.

Quia illic interrogaverunt nos, qui captivos duxerunt nos, * verba cantionum.

Et qui abduxerunt nos: * Hymnum cantate nobis de canticis Sion.

Quomodò cantabimus canticum Domini * in terrâ alienâ?

Si oblitus fuero tuî, Jerusalem, * oblivioni detur dextera mea.

Adhæreat lingua mea faucibus meis, * si non meminero tuî;

Si non proposuero Jerusalem * in principio lætitiæ meæ.

Memor esto, Domine, filiorum Edom, * in die Jerusalem.

Qui dicunt: Exinanite, exinanite * usque ad fundamentum in eâ.

Filia Babylonis misera; * beatus qui

retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis.

Beatus qui tenebit, * et allidet parvulos tuos ad petram.

Lauda, Jerusalem, p. 202.

HIMNOA.

ECCE sedes hic Tonantis,
Ecce cœli janua;
Hic sacerdos, ara, templum,
Hic Deus fit hostia;
Incruentâ morte jugis
Hic amor litat Deum.

Qualis ara, quanta sedes,
Ipsius capax Dei!
Quem nec universa terra,
Omne ne cœlum capit,
Orbe parvo se coartans,
Hic latere sustinet.

Quàm libenter hic pudicis
Inserit se cordibus!
Hic amantis tota Christi
Exerit se caritas;
Hic Pater caros sedere
Gestit inter filios.

Hinc facesse, quem profana
Polluit contagio;
Neu sacrum transire limen
Inquinatus audeas;
Ultor adstat cum flagellis
Puniens sontes Deus.
Sit perennis laus Parenti,
Sit perennis, Filio;
Laus tibi, qui nectis ambos,
Sit perennis, Spiritus,
Chrisma cujus nos inungens
Viva templa consecrat. Amen.

℣. Gloriosa dicta sunt de te, civitas Dei;

℟. Sicut lætantium omnium habitatio est in te.

SAINDU GUCIEN BESTAN.

HIMNOA.

COELO quos eadem gloria consecrat,
Terris vos eadem concelebrat dies:
Læti vestra simul præmia pangimus,
Duris parta laboribus.

Jàm vos pascit amor, nudaque veritas,
De pleno bibitis gaudia flumine;
Illic perpetuam mens satiat sitim
Sacris ebria fontibus.

Altis secum habitans in penetralibus,
Se Rex ipse suo contuitu beat;
Illabensque, suî prodigus, intimis
Sese mentibus inserit.

Altari medio cui Deus insidet,
Agni fumat adhuc innocuus cruor;
Quæ mactata Patri se semel obtulit,
Se jugis litat hostia.

Pronis turba senum cernua frontibus
Inter tot rutili fulgura luminis,
Regnanti Domino devovet aurea,
Quæ ponit, diademata.

Gentes innumeræ, conspicuæ stolas
Agni purpureo sanguine candidas,
Palmis læta cohors, cantibus æmulis
Ter sanctum celebrant Deum.

Sit laus summa Patri, summaque Filio;
Sit par, Sancte, tibi laus quoque, Spiritus,

Qui das pro meritis, optimus arbiter,
Te totum simul omnibus. Amen.

℣. In lumine tuo videbimus lumen.

℟. Prætende misericordiam tuam scientibus te, Domine:

HILEN BEZPERAC.

DILEXI, quoniam exaudiet Dominus * vocem orationis meæ.

Quia inclinavit aurem suam mihi, * et in diebus meis invocabo.

Circumdederunt me dolores mortis, * et pericula inferni invenerunt me.

Tribulationem et dolorem inveni; * et nomen Domini invocavi.

O Domine! libera animam meam: * misericors Dominus, * et justus, et Deus noster miseretur.

Custodiens parvulos Dominus: * humiliatus sum, et liberavit me.

Convertere, anima mea, in requiem tuam; * quia Dominus benefecit tibi.

Quia eripuit animam meam de morte, * oculos meos à lacrymis, pedes meos à lapsu.

Placebo Domino, * in regione vivorum. Requiem.

AD Dominum, cùm tribularer, clamavi ; * et exaudivit me.

Domine, libera animam meam à labiis iniquis, * et à linguâ dolosâ.

Quid detur tibi aut quid apponatur tibi, * ad linguam dolosam?

Sagittæ potentis acutæ, * cùm carbonibus desolatoriis.

Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cùm habitantibus Cedar; * multùm incola fuit anima mea.

Cùm his qui oderunt pacem, eram pacificus: * cùm loquebar illis, impugnabant me gratis. Requiem.

LEVAVI oculos meos in montes, * undè veniet auxilium mihi.

Auxilium meum à Domino, * qui fecit cœlum et terram.

Non det in commotionem pedem tuum; * neque dormitet qui custodit te.

Eccè non dormitabit neque dormiet, * qui custodit Israël.

Dominus custodit te, Dominus protectio tua * super manum dexteram tuam.

Per diem sol non uret te, * neque luna per noctem.

Dominus custodit te ab omni malo : * custodiat animam tuam Dominus.

Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum, * ex hoc nunc et usque in seculum.

De profundis, p. 282; Confitebor tibi quoniam, p. 211.

LAUDA, anima mea, Dominum : laudabo Dominum in vitâ meâ ; * psallam Deo meo quamdiù fuero.

Nolite confidere in principibus, * in filiis hominum, in quibus non est salus.

Exibit spiritus ejus, et revertetur in

terram suam : * in illâ die peribunt omnes cogitationes eorum.

Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius, * qui fecit cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt.

Qui custodit veritatem in seculum, facit judicium injuriam patientibus, * dat escam esurientibus.

Dominus solvit compeditos : * Dominus illuminat cæcos.

Dominus erigit elisos : * Dominus diligit justos.

Dominus custodit advenas : pupillum et viduam suscipiet ; * et vias peccatorum disperdet.

Regnabit Dominus in secula, Deus tuus, Sion, * in generationem et generationem.

Requiem æternam, etc.

℣. Requiescant in pace. ℟. Amen.

℣. Domine, exaudi, etc. ℟. Dominus vobiscum, etc.

Oracionea.

FIDELIUM, Deus, omnium conditor et redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum remissionem cunctorum tribue peccatorum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, etc.

Yaincoaren misericordia galdetceco

OTHOITÇA.

DOMINE, non secundùm peccata nostra quæ fecimus nos, neque secundùm iniquitates nostras retribuas nobis. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum; citò anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis. Adjuva nos, Deus salutaris noster, et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

℣. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

℟. Et salutare tuum da nobis.

EMPERADOREARENTÇAT OTHOITÇA.

EXAUDIAT te Dominus in die tribulationis: * protegat te nomen Dei Jacob.

Mittat tibi auxilium de sancto, * et de Sion tueatur te.

Memor sit omnis sacrificii tui; * et holocaustum tuum pingue fiat.

Tribuat tibi secundùm cor tuum, * et omne consilium tuum corfirmet.

Lætabimur in salutari tuo, * et in nomine Domini Dei nostri magnificabimur.

Impleat Dominus omnes petitiones tuas: * nunc cognovi quoniam salvum fecit Dominus Christum suum.

Exaudiet illùm de cœlo sancto suo; * in potentatibus salus dexteræ ejus.

Hi in curribus, et hi in equis; * nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Ipsi obligati sunt, et ceciderunt; * nos autem surreximus et erecti sumus.

Domine, salvum fac Imperatorem nostrum Napoleonem; * et exaudi nos in die quâ invocaverimus te.

Oracionea. Quæsumus, omnipotens Deus, ut famulus tuus Imperator noster, qui tuâ miseratione suscepit regni gubernacula, virtutum etiam omnium percipiat incrementa, quibus decenter ornatus, vitiorum monstra devitare, hostes superare, et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiosus valeat pervenire. Qui vivis, etc.

Te Deum laudamus: te Dominum confitemur.

Te æternum Patrem omnis terra veneratur.

Tibi omnes Angeli, tibi Cœli et universæ Potestates,

Tibi Cherubim et Seraphim incessabili voce proclamant:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.

Pleni sunt cœli et terra majestatis gloriæ
tuæ.
Te gloriosus Apostolorum chorus,
Te Prophetarum laudabilis numerus,
Te Martyrum candidatus laudat exercitus.
Te per orbem terrarum, sancta confitetur
Ecclesia,
Patrem immensæ majestatis;
Venerandum tuum verum et unicum Filium,
Sanctum quoque paracletum Spiritum.
Tu Rex, gloriæ, Christe.
Tu Patris sempiternus es Filius.
Tu, ad liberandum suscepturus hominem,
non horruisti Virginis uterum.
Tu, devicto mortis aculeo, aperuisti credentibus regna cœlorum.
Tu ad dexteram Dei sedes, in gloriâ Patris.
Judex crederis esse venturus.
Te ergò quæsumus, famulis tuis subveni,
quos pretioso sanguine redemisti.
Æternâ fac cùm sanctis tuis in gloriâ numerari.
Salvum fac Populum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ.

Et rege eos, et extolle illos usque in æternum.

Per singulos dies benedicimus te;
Et laudamus nomen tuum in seculum et in seculum seculi.
Dignare, Domine, die isto, sine peccato nos custodire.
Miserere nostri, Domine, miserere nostri.
Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodùm speravimus in te.
In te, Domine, speravi; non confundar in æternum.

DOLAMENEZCO CANTICA.

STABAT Mater dolorosa,
Juxta crucem lacrymosa,
Dùm pendebat Filius.
Cujus animam gementem,
Contristantem et dolentem,
Pertransivit gladius.
O quàm tristis et afflicta
Fuit illa benedicta
Mater Unigeniti!

Quæ mœrebat et dolebat,
Et tremebat cùm videbat
Nati pœnas inclyti!
Quis est homo qui non fleret,
Christi Matrem si videret
In tanto supplicio?
Quis posset non contristari
Piam Matrem contemplari
Dolentem cum Filio?
Pro peccatis suæ gentis,
Vidit Jesum in tormentis
Et flagellis subditum!
Vidit suum dulcem Natum
Morientem desolatum,
Dùm emisit spiritum.
Eia, Mater, fons amoris,
Me sentire vim doloris,
Fac ut tecum lugeam!
Fac ut ardeat cor meum
In amando Christum Deum,
Ut sibi complaceam.
Sancta Mater, istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.
Tui Nati vulnerati,

Jàm dignati pro me pati
Pœnas mecum divide.
  Fac me verè tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.
  Juxta Crucem tecum stare,
Te libenter sociare,
In planctu desidero.
  Virgo virginum præclara,
Mihi jàm non sis amara,
Fac me tecum plangere.
  Fac ut portem Christi mortem,
Passionis ejus sortem,
Et plagas recolere.
  Fac me plagis vulnerari,
Cruce hâc inebriari,
Ob amorem Filii.
  Inflammatus et accensus,
Per te, Virgo, sim defensus,
In die judicii.
  Fac me cruce custodiri,
Morte Christi præmuniri,
Confoveri gratiâ.
  Quandò corpus morietur,
Fac ut animæ donetur

Paradisi gloria. Amen.

℣. Tuam ipsius animam doloris gladius pertransivit; ℟. Ut revelentur ex multis cordibus cogitationes.

STABAT MATER ESCUARAZ.

AMA dolorez bethea,
Cen nigarrez mainhatua,
Gurutcearen oinetan.
Semea han içaturic,
Odoletan hondaturic,
Ikhusten çuenean.
Haren bihotz dolorosa,
Triste malenconiosa,
Trencaturic çagoen.
Seme bacotch haren penac,
Ecin khonda ditezkenac,
Cituela gogoan.
Ama haren bihotz mina,
O pena handi hetaric eguina,
Erran ahal daiteke!
Çagoela nigarretan,
Dolorezco pena hetan,
Ikhusiric Semea.

Nor liçateke guiçona,
Ikhusiric Ama ona,
Eta haren dolua?
Elegokena nigarretan,
Ikhusiric plainu hetan,
Amarekin Semea?
Gu-gatic Salbatçailea,
Yainco Yaunac igorria,
Ikhusi du cehatcen.
Dolorezco Semea,
Sabelean ekharria,
Egun akhabatcen.
Oi, Ama desolatua!
Nigarretan mainhatua,
Gurutcearen oinetan?
Oi, Ama desolatua!
Çure-ganat amoratua,
Nigarretan nagoçu.
Yesus dudan bihotcean,
Ni nadin haren gracian,
Othoitz eguin eçaçu.
Çauri hec bihotcean,
Phartituric Gurutcean,
Ditçadan nic eguiçu.
Seme Yaunaren penetan,

Ni-gatic sofritu hetan,
Partale eguin naçaçu.

Eguiçu nigar bedere,
Deçadan nic bethi ere,
Bici naicen artean.
Plainuz egon nahi nauçu
Çurekin, placer baduçu,
Gurutcearen aldean.

Biryinaric ederrena,
Andreetan guehiena,
Othoi, maita naçaçu.
Çurekin itça, eta
Dolorezco çaurietan
Gorde naçaçu.

Hec bihotcean sarthuric,
Amodioz chispilduric,
Bici nadin munduan.
Çutaz nadin defendatu,
Othoi, Ama gomendatu,
Azken yuyamenduan.

Eguiçu Yesus ikhusiric,
Gurutceaz libraturic,
Dudan haren gracia.
Hartuz gueroz herioac,

Othoi, arimac Yaincoicoaz,
Duen Parabisua. Halabiz.

Oracionea. Interveniat pro nobis, quæsumus, Domine Jesu-Christe, nunc et in horâ mortis nostræ apud tuam clementiam, beata Virgo Maria Mater tua, cujus sacratissimam animam in horâ tuæ passionis doloris gladius pertransivit; per te, Jesu-Christe, Salvator mundi. Qui vivis, etc.

Inviolata, integra et casta es, Maria,
Quæ es effecta fulgida cœli porta.
O Mater alma Christi carissima!
Suscipe pia laudum præconia.
Nostra ut pura pectora sint et corpora,
Te nunc flagitant devota corda et ora.
Tua per precata dulcisona,
Nobis concedas veniam per secula.
O Benigna! ô Regina! ô Maria!
Quæ sola inviolata permansisti.
℣. Post partum, Virgo, inviolata permansisti.
℟. Dei genitrix, intercede pro nobis.

BESTA BERRICO.

OCTABA GUCICO.

LAUDA, Sion, Salvatorem,
Lauda ducem et pastorem
In hymnis et canticis.
Quantùm potes, tantùm aude,
Quia major omni laude,
Nec laudare sufficis.
Laudis thema specialis,
Panis vivus et vitalis
Hodiè proponitur.
Quem in sacræ mensâ cœnæ
Turbæ fratrum duodenæ
Datum non ambigitur.
Sit laus plena, sit sonora;
Sit jucunda, sit decora
Mentis jubilatio.
Dies enim solemnis agitur,
In quâ mensæ prima recolitur
Hujus institutio.
In hâc mensâ novi regis
Novum Pascha novæ legis
Phase vetus terminat.

Vetustatem novitas,
Umbram fugat veritas,
Noctem lux eliminat.
Quod in cœnâ Christus gessit
Faciendum hoc expressit
In suî memoriam.
Docti sacris institutis,
Panem, vinum, in salutis
Consecramus hostiam.
Dogma datur Christianis
Quod in carnem transit panis,
Et vinum in sanguinem.
Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.
Sub diversis speciebus,
Signis tantùm et non rebus,
Latent rex eximiæ.
Caro cibus, sanguis potus:
Manet tamen Christus totus
Sub utrâque specie.
A sumente non concisus,
Non confractus, non divisus,
Integer accipitur.
Sumit unus, sumunt mille,

BESTA BERRICO.

OCTABA GUCICO.

LAUDA, Sion, Salvatorem,
Lauda ducem et pastorem
In hymnis et canticis.
Quantùm potes, tantùm aude,
Quia major omni laude,
Nec laudare sufficis.
Laudis thema specialis,
Panis vivus et vitalis
Hodiè proponitur.
Quem in sacræ mensâ cœnæ
Turbæ fratrum duodenæ
Datum non ambigitur.
Sit laus plena, sit sonora;
Sit jucunda, sit decora
Mentis jubilatio.
Dies enim solemnis agitur,
In quâ mensæ prima recolitur
Hujus institutio.
In hâc mensâ novi regis
Novum Pascha novæ legis
Phase vetus terminat.

Vetustatem novitas,
Umbram fugat veritas,
Noctem lux eliminat.
Quod in cœnâ Christus gessit
Faciendum hoc expressit
In suî memoriam.
Docti sacris institutis,
Panem, vinum, in salutis
Consecramus hostiam.
Dogma datur Christianis
Quod in carnem transit panis,
Et vinum in sanguinem.
Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.
Sub diversis speciebus,
Signis tantùm et non rebus,
Latent rex eximiæ.
Caro cibus, sanguis potus:
Manet tamen Christus totus
Sub utrâque specie.
A sumente non concisus,
Non confractus, non divisus,
Integer accipitur.
Sumit unus, sumunt mille,

Quantùm isti, tantùm ille ;
Nec sumptus consumitur.
Sumunt boni, sumunt mali,
Sorte tamen inæquali,
Vitæ vel interitûs.
Mors est malis, vita bonis :
Vide paris sumptionis
Quàm sit dispar exitus !
Fracto demùm sacramento,
Ne vacilles, sed memento,
Tantùm esse sub fragmento,
Quantùm toto tegitur.
Nulla rei fit scissura,
Signi tantùm fit fractura,
Quâ nec status, nec statura
Signati minuitur.
Ecce panis Angelorum,
Factus cibus viatorum,
Verè panis filiorum,
Non mittendus canibus.
In figuris præsignatur,
Cùm Isaac immolatur :
Agnus Paschæ deputatur,
Datur manna patribus.
Bone Pastor, panis vere,

Jesu, nostrî miserere;
Tu nos pasce, nos tuere;
Tu nos bona fac videre
In terrâ viventium.
  Tu, qui cuncta scis et vale,
Qui nos pascis hìc mortales
Tuos ibi commensales,
Cohæredes et sodales
Fac sanctorum civium. Amen.

Sacramendu Sainduaren.

ADORACIONEA.

LAUDA çagun misterio handia,
Yainco Yauna ostian estalia,
Çuec ainguerauc ceruco gorthean,
Adora çaçue gure Erreguea.
  Guiçon Yainco, gure Salbatçailea,
Mundu, çeru gucien eguilea,
Yaux çaite cerutic, Yesus dibinoa,
Iguçu çure escuz, benediccionea.
  Amodio loria immortala,
Aita, Seme, Izpirituac dutela,
Ohore hirurec, batasun berean,
Orai eta bethi eternitatean.

Quantùm isti, tantùm ille;
Nec sumptus consumitur.
Sumunt boni, sumunt mali,
Sorte tamen inæquali,
Vitæ vel interitûs.
Mors est malis, vita bonis:
Vide paris sumptionis
Quàm sit dispar exitus!
Fracto demùm sacramento,
Ne vacilles, sed memento,
Tantùm esse sub fragmento,
Quantùm toto tegitur.
Nulla rei fit scissura,
Signi tantùm fit fractura,
Quá nec status, nec statura
Signati minuitur.
Ecce panis Angelorum,
Factus cibus viatorum,
Verè panis filiorum,
Non mittendus canibus.
In figuris præsignatur,
Cùm Isaac immolatur:
Agnus Paschæ deputatur,
Datur manna patribus.
Bone Pastor, panis vere,

Jesu, nostrî miserere;
Tu nos pasce, nos tuere;
Tu nos bona fac videre
In terrâ viventium.
  Tu, qui cuncta scis et vale,
Qui nos pascis hic mortales
Tuos ibi commensales,
Cohæredes et sodales
Fac sanctorum civium. Amen.

Sacramendu Sainduaren.

ADORACIONEA.

LAUDA çagun misterio handia,
Yainco Yauna ostian estalia,
Çuec aingueruac ceruco gorthean,
Adora çaçue gure Erreguea.
  Guiçon Yainco, gure Salbatçailea,
Mundu, çeru gucien eguilea,
Yaux çaite cerutic, Yesus dibinoa,
Iguçu çure escuz, benediccionea.
  Amodio loria immortala,
Aita, Seme, Izpirituac dutela,
Ohore hirurec, batasun berean,
Orai eta bethi eternitatean.

Sacramendu Sainduaren ohoretan.

O SALUTARIS Hostia !
Quæ cœli pandis ostium,
Bella premunt hostilia :
Da robur, fer auxilium.
Uni trinoque Domino
Sit sempiterna gloria,
Qui vitam sinė termino
Nobis donec in patriâ.

O quàm suavis est, Domine, Spiritus tuus, qui ut dulcedinem tuam in filios demonstrares, pane suavissimo de cœlo præstito esurientes reples bonis, fastidiosos divites dimittens inanes !

℣. Panem de cœlo præstitisti illis,

℟. Omne delectamentum in se habentem.

Ant. O Sacrum convivium ! in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratiâ, et futuræ gloriæ nobis pignus datur. Alleluia.

℣. Cibavit eos ex adipe frumenti ;
℟. Et de petrâ melle saturavit eos.

APOSTOLUEN HIMNOA.

QUEM misit in terras Deus,
Ut morte nos servet suâ,
Amoris hic fidos sui
Vos eligit vicarios.
Occisus Agnus à lupis,
Vos misit agnos ad lupos ;
Mores ferinos exuunt,
Agni repentè de lupis.
Quæ victimarum cædibus
Tellus madebat impiis,
Vestris eam sudoribus,
Vestro piastis sanguine.
Hoc rore facta pinguior,
Quot illa fructus protulit !
Quæ, quanta surrexit seges !
Et ista nos seges sumus.
Quam si bonus respexeris ;
Qui das rigatis crescere ;
Frumenta nos cœlestibus

Matura condes horreis.
Uni sit et trino Deo
Suprema laus, summum decus,
De nocte qui nos ad suæ
Lumen vocavit gloriæ. Amen.
℣. Principes populorum congregati sunt; ℟ Cum Deo Abraham.

MARTIR BATENTÇAT HIMNOA.

FELIX morte tuâ, qui cruciatibus
Cœlo difficilem rumpere amas viam,
Et signare cruore,
Quam Christo dederas fidem.
Pœnis victa quibus deficeret fides,
Tu pœnas avidâ mente præoccupas;
Cui non sufficit una,
Ambis innumeras neces.
Te pro lege suâ magnanimum mori,
Te Christus pugilem spectat ab æthere:
Ne succumbere possis,
Tecum prælia sustinet.
Et nos delicias, vana per otia,
Gens infida Deo, quærimus anxii:

Quid torpemus? inertes
Sanguis Martyris excitat.
Patri maxima laus, maxima Filio;
Sit par, Sancte, tibi, gloria, Spiritus,
Quo donante, coronam
Invictus pugil obtinet. Amen.

℣. Justus, cùm ceciderit, non collidetur; ℟. Quia Dominus supponit manum suam.

Hainitz Martirentçat Himnoa.

Christi Martyribus debita nos decet,
Virtutis memores, promere cantica;
Quos nec blanditiis, nec potuit minis
Fallax vincere seculum.
Cœlestis patriæ mens inhians bonis,
Mundi spernit opes, fluxaque gaudia:
Vitæ quin etiam, præ Domini lucro,
Jacturam facilem putant.
Non vultus metuunt carnificum truces,
Fœtas suppliciis despiciunt manus:
Enses, flagra, rotas, omnia perpeti
Victrix edocuit fides.
O incredibilem vim patientiæ!

Culpâ rubet vultus meus:
Supplicanti parce, Deus.
Peccatricem absolvisti,
Et latronem exaudisti;
Mihi quoque spem dedisti.
Preces meæ non sunt dignæ,
Sed tu bonus fac benignè
Ne perenni cremer igne.
Inter oves locum præsta,
Et ab hædis me sequestra,
Statuens in parte dextrâ.
Confutatis maledictis,
Flammis acribus addictis,
Voca me cum benedictis.
Oro supplex et acclinis,
Cor contritum quasi cinis;
Gere curam mei finis.
Lacrymosa dies illa,
Quâ resurget ex favillâ
Judicandus homo reus!
Huic ergò parce, Deus.
Pie Jesu, Domine,
Dona eis requiem. Amen.

GAUDEAC.

GAUDE, Virgo Mater Christi,
Quæ per Flamen concepisti,
Gabriele nuntio.
Gaude, quia Deo plena,
Peperisti sine pœnà,
Cum pudoris lilio.
Gaude Magos advenisse,
Aurum, thus, mirrham tulisse
Tuo Unigenito.
Gaude Christo moriente,
Quia ipso triumphante,
Nostra fuit redemptio.
Gaude quia tui Nati,
Quem dolebas mortem pati,
Fulget resurrectio.
Gaude Christo ascendente,
Qui in cœlum te vidente,
Motu fertur proprio.
Gaude quæ post ipsum scandis,
Et est honor tibi grandis,
In cœli palatio;
Ubi fructu ventris tui,

Per te nobis detur frui,
In perenni gaudio. Amen.

YONDONI LEON,

Aphezpicu eta Martir, Bayonaco Hirico eta diocesaco Patroinari, Emazte haur esperantcetan direnen OTHOITÇA.

SAN LEON, Saindu handia, gure arbasoen Apostolu içan çaren beçala, orai ere (heyen fedetic mendratuac garen arren) Yainco guciz misericordiosa-ganic ardiesten darozkigutçun laguntça handien ariaz, gure Apostolu içatetic gueldilu ez çarena : çure arartecotasun botherexurat dut errecurx nahiz enetçat, nahiz dakharkedan fruituarentçat ; içan deçantçat mundurat uruski eman dukedan ondoan, bathayoco ur sainduan, graciarat berriz sortceco çoriona. Çure othoitcez eguiçu gure lehen burasoen crima dela causa, emaztekiac erditcean yasateral condenatuac içan garen doloreac eta penac,

içan dakizkidan arinduac eta laburtuac. Orai-danic hec guciac ofritcen darozkitçut Yesu-Christo gure Yaunari presentatceco, bere pasionean eta gurutcearen gainean berac yasan dituenekin bat eguiteco; balia dakizkidantçat, arren, ene bekhatuen barkhamendutan, eta ene haur hunen salbamendutan. Çure proteccionearen azpian ematen dut, nerekin batean; eta errekeritcen çaitut Yaincoa-ganic batari eta bertceari ardiesteaz, haren manamenduen arabera bicitceco, eta çuc predicatu darocuçun fedearen maximac haltoki aguertceco eta gure baithan eçagut arazteco, gracia, finean helgaitecentçat bicitce eternalerat.
Halabiz.

ÇAZPI PSALMU
PENITENTCIALAC.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, * neque in irâ tuâ corripias me.

Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: * sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea.

Et anima mea turbata est valdè; * sed tu, Demine, usquequò?

Convertere, Domine, et eripe animam meam ;* salvum me fac propter misericordiam tuam.

Quoniam non est in morte qui memor sit tuî: * in inferno autem quis confitebitur tibi?

Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum, * lacrymis meis stratum meum rigabo.

Turbatus est à furore oculus meus ; * inveteravi inter omnes inimicos meos.

Discedite à me omnes qui operamini iniquitatem, * quoniam exaudivit Dominus vocem fletûs mei.

Exaudivit Dominus deprecationem meam : * Dominus orationem meam suscepit.

Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei ; * convertantur et erubescant valdè velociter.

BEATI quorum remissæ sunt iniquitates, * et quorum tecta sunt peccata.

Beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum ; * nec est in spiritu ejus dolus.

Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, * dùm clamarem totâ die.

Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua, * conversus sum in ærumnâ meâ dùm configitur spina.

Delictum meum cognitum tibi feci, * et injustitiam meam non abscondi.

Dixi : Confitebor adversùm me injustitiam meam Domino ; * et tu remisisti impietatem peccati mei.

Pro hâc orabit ad te omnis sanctus * in tempore opportuno.

Verumtamen in diluvio aquarum multarum, * ad eum non approximabunt.

Tu es refugium meum à tribulatione quæ circumdedit me: * exultatio mea, erue me à circumdantibus me.

Intellectum tibi dabo, et instruam te in viâ hâc quâ gradieris: * firmabo super te oculos meos.

Nolite fieri sicut equus et mulus, * quibus non est intellectus.

In camo et fræno maxillas eorum constringe, * qui non approximant ad te.

Multa flagella peccatoris; * sperantem autem in Domino misericordia circumdabit.

Lætamini in Domino, et exultate, justi; * et gloriamini, omnes recti corde.

DOMINE, ne in furore tuo arguas me, * neque in irâ tuâ corripias me.

Quoniam sagittæ tuæ infixæ sunt

mihi, * et confirmasti super me manum tuam.

Non est sanitas in carne meâ à facie iræ tuæ : * non est pax ossibus meis à facie peccatorum meorum.

Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum, * et sicut onus grave gravatæ sunt super me.

Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ, * à facie insipientiæ meæ.

Miser factus sum et curvatus sum usque in finem ;* totâ die contristatus ingrediebar.

Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus ; * et non est sanitas in carne meâ.

Afflictus sum, et humiliatus sum nimis : * rugiebam à gemitu cordis mei.

Domine, ante te omne desiderium meum ; * et gemitus meus à te non est absconditus.

Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea ; * et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum.

Amici mei et proximi mei * adver-

sùm me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant, de longè steterunt; * et vim faciebant qui quærebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates; * et dolo totâ die meditabantur.

Ego autem tanquàm surdus non audiebam, * et sicut mutus non aperiens os suum.

Et factus sum sicut homo non audiens, * et non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te, Domine, speravi; * tu exaudies me, Domine Deus meus.

Quia dixi: Nequandò supergaudeant mihi inimici mei; * et dùm commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt.

Quoniam ego in flagella paratus sum; * et dolor meus in conspectu meo semper.

Quoniam iniquitatem meam annuntiabo; * et cogitabo pro peccato meo.

Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me; * et multiplicati sunt qui oderunt me iniquè.

Qui retribuunt mala pro nobis, detrahebant mihi, * quoniam sequebar bonitatem.

Ne derelinquas me, Domine Deus meus, * ne discesseris à me.

Intende in adjutorium meum, * Domine, Deus salutis meæ.

MISERERE mei, Deus, * secundùm magnam misericordiam tuam.

Et secundùm multitudinem miserationum tuarum, * dele iniquitatem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitate meâ, * et à peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, * et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci; * ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cùm judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus concep-

tus sum, * et in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti; * incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo, et mundabor: * lavabis me, et super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium et lætitiam; * et exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis, * et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, * et spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tuâ, * et spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiam salutaris tui, * et spiritu principali confirma me.

Docebo iniquos vias tuas, * et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ; * et exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea aperies; * et os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium dedissem utique; * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus; * cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benignè fac, Domine, in bonâ voluntate tuâ, Sion, * ut ædificentur muri Jerusalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta; * tunc imponent super altare tuum vitulos.

DOMINE, exaudi orationem meam; * et clamor meus ad te veniat.

Non avertas faciem tuam à me : * in quâcumque die tribulor, inclina ad me aurem tuam.

In quâcumque die invocavero te, * velociter exaudi me;

Quia defecerunt sicut fumus dies mei, * et ossa mea sicut cremium aruerunt.

Percussus sum ut fœnum, et aruit cor meum; * quia oblitus sum comedere panem meum.

A voce gemitûs mei, * adhæsit os meum carni meæ.

Similis factus sum pelicano solitudinis; * factus sum sicut nycticorax in domicilio.

Vigilavi, * et factus sum sicut passer solitarius in tecto.

Totâ die exprobrabant mihi inimici mei; * et qui laudabant me, adversùm me jurabant.

Quia cinerem tanquàm panem manducabam, * et potum meum cum fletu miscebam.

A facie iræ et indignationis tuæ; * quia elevans alisisti me.

Dies mei sicut umbra declinaverunt; * et ego sicut fœnum arui.

Tu autem, Domine, in æternum permanes; * et memoriale tuum in generationem et generationem.

Tu exurgens misereberis Sion; * quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus.

Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus, * et terræ ejus miserebuntur.

Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, * et omnes reges terræ gloriam tuam ;

Quia ædificavit Dominus Sion, * et videbitur in gloriâ suâ.

Respexit in orationem humilium, * et non sprevit precem eorum.

Scribantur hæc in generatione alterâ, * et populus qui creabitur laudabit Dominum ;

Quia prospexit de excelso sancto suo : * Dominus de cœlo in terram aspexit.

Ut audiret gemitus compeditorum, * ut solveret filios interemptorum ;

Ut annuntient in Sion nomen Domini, * et laudem ejus in Jerusalem,

In conveniendo populos in unum, * et reges, ut serviant Domino.

Respondit ei in viâ virtutis suæ : * paucitatem dierum meorum nuntia mihi.

Ne revoces me in dimidio dierum meorum, * in generationem et generationem anni tui.

Initio tu, Domine, terram fundasti, * et opera manuum tuarum sunt cœli.

Ipsi peribunt, tu autem permanes; * et omnes sicut vestimentum veterascent.

Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.

Filii servorum tuorum habitabunt; * et semen eorum in seculum dirigetur.

De profundis clamavi ad te, Domine: * Domine, exaudi vocem meam.

Fiant aures tuæ intendentes * in vocem deprecationis meæ.

Si iniquitates observaveris, Domine, * Domine, quis sustinebit?

Quia apud te propitiatio est; * et propter legem tuam sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus, * speravit anima mea in Domino.

A custodiâ matutinâ usque ad noctem, * speret Israël in Domino.

Quia apud Dominum misericordia, * et copiosa apud eum redemptio.

Et ipse redimet Israël * ex omnibus iniquitatibus ejus.

DOMINE, exaudi orationem meam: * auribus percipe obsercrationem meam in veritate tuâ; exaudi me in tuâ justitiâ.

Et non intres in judicium cum servo tuo; * quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens.

Quia persecutus est inimicus animam meam; * humiliavit in terrâ vitam meam.

Collocavit me in obscuris sicut mortuos seculi, et anxiatus est super me spiritus meus; * in me turbatum est cor meum.

Memor fui dierum antiquorum; meditatus sum in omnibus operibus tuis: * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te: * anima mea sicut terra sinè aquâ tibi.

Velociter exaudi me, Domine: * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam à me, * et similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manè misericordiam tuam, * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam in quâ ambulem; * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi; * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tuâ.

Educes de tribulatione animam meam; * et in misericordiâ tuâ disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes qui tribulant animam meam; * quoniam ego servus tuus sum.

Ant. Ne reminiscaris, Domine, delicta nostra, vel parentum nostrorum; neque vindictam sumas de peccatis nostris.

SAINDUEN LETHANIAC.

KYRIE, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.
Christe, audi nos.
Christe, exaudi nos.
Pater de cœlis, Deus, miserere nobis.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis,
Sancta Maria, ora pro nobis.
Sancta Dei Genitrix, ora pro nobis.
Sancta Virgo virginum, ora pro nobis.
Sancte Michaël, ora pro nobis.
Sancte Gabriel, ora pro nobis.
Sancte Raphaël, ora pro nobis.
Omnes sancti Angeli et Archangeli, orate pro nobis.
Omnes sancti Beatorum Spirituum ordines, orate pro nobis.
Sancte Joannes Baptista, ora pro nobis.
Sancte Josephe, ora pro nobis.
Omnes Sancti Patriarchæ et Prophetæ, orate pro nobis.
Sancte Petre, ora pro nobis.
Sancte Paule, ora pro nobis.
Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe (Zeb.),
Sancte Joannes,
Sancte Thoma,
Sancte Jacobe,
Sancte Philippe,
Sancte Bartholomæe,
Sancte Matthæe,
Sancte Simon,
Sancte Thadæe,
Sancte Matthia,
Sancte Barnaba,
Sancte Luca,
Sancte Marce,
Ora pro nobis.

Omnes sancti Apostoli et Evangelistæ, orate pro nobis.
Omnes sancti Discipuli Domini, orate pro nobis.
Omnes sancti Innocentes, orate pro nobis.
Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Laurenti,
Sancte Vincenti,
Sancte Saturnine,
Sancte Taurine,
Sancte Geronti,
Sancte Galactori,
Sancte Vincenti (Acqu.),
Sancte Leo (Baion.),
Ora pro nobis.

Sancti Fabiane et Sebastiane, orate pro nobis.
Sancte Irenæe, cum Sociis tuis, ora pro nobis.
Sancti Joannes et Paule, orate pro nobis.

Sancti Cosma et Damiane, orate pro nobis.
Sancte Maurici, cum Sociis tuis,
ora pro nobis.
Sancti Gervasi et Protasi, orate pro nobis.
Omnes Sancti Martyres, orate pro nobis.
Sancte Sylvester, ora pro nobis.
Sancte Gregori, ora pro nobis.
Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
Sancte Augustine, ora pro nobis.
Sancte Hyeronime,
Sancte Martine,
Sancte Nicolae,
Sancte Orienti,
Sancte Leothadi,
Sancte Liceri,
Sancte Grate,
Sancte Fauste,
Sancte Bertrande,
Sancte Austinde,
Sancte Carole,
Ora pro nobis.
Sancte Francisce Salesi, ora pro nobis.
Omnes sancti Pontifices et Confessores,
orate pro nobis.
Omnes sancti Doctores, orate pro nobis.
Sancte Antoni, ora pro nobis.
Sancte Benedicte, ora pro nobis.
Sancte Bernarde, ora pro nobis.
Sancte Dominice, ora pro nobis.
Sancte Francisce, ora pro nobis.
Sancte Vincenti à Paulo ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdotes et Levitæ,
orate pro nobis.

Omnes sancti Monachi et Eremitæ, orate pro nobis.
Sancta Anna, ora pro nobis.
Sancta Maria Madalena, ora pro nobis.
Sancta Agatha, ora pro nobis.
Sancta Lucia,
Sancta Agnes,
Sancta Cæcilia,
Sancta Catharina,
Sancta Theresia,
Sancta Quiteria,
Omnes Sancti et Sanctæ Dei, Ora pro nobis.
intercedite pro nobis.
Propitius esto, parce nobis, Domine.
Propitius esto, exaudi nos, Domine.
Ab omni malo, libera nos, Domine.
Ab omni peccato, libera nos, Domine.
Ab irâ tuâ,
A subitaneâ et improvisâ morte,
Ab insidiis diaboli,
Ab irâ et odio et omni malâ voluntate,
A spiritu fornicationis,
A fulgure et tempestate,
A morte perpetuâ,
Per mysterium sanctæ Incarnationis tuæ,
Per Adventum tuum,
Per Navitatem tuam,
Per Baptismum et sanctum Jejunium tuum,
Per Crucem et Passionem tuam,
Per Mortem et Sepulturam tuam,
Per sanctam Resurrectionem tuam, Libera nos, Domine.

Per admirabilem Ascensionem tuam,
libera nos, Domine.
Per adventum Spiritûs Sancti Paracleti,
libera nos, Domine.
In die judicii, libera nos, Domine.
Peccatores, te rogamus, audi nos.
Ut nobis parcas,
Ut nobis indulgeas,
Ut ad veram pœnitentiam nos perducere
digneris,
Ut remissionem peccatorum nostrorum
nobis dones,
Ut compunctionem cordis, fontemque lacrymarum nobis dones,
Ut fidem, spem et caritatem nobis dones,
Ut Ecclesiam tuam sanctam regere et conservare digneris,
Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliare digneris,
Ut Domnum Apostolicum et omnes Gradus Ecclesiæ in sanctâ Religione conservare digneris,
Ut Antistitem nostrum et omnes Congregationes illi commissas in tuo sancto obsequio conservare digneris,
Ut Regem nostrum custodire digneris,
Ut Regibus et Principibus Christianis pacem et veram concordiam donare digneris,
Ut cuncto Populo Christiano pacem et unitatem largiri digneris,

Te rogamus, audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortare et conservare digneris,
Ut mentes nostras ad cœlestia desideria erigas,
Ut omnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas,
Ut animas nostras, fratrum, propinquorum, et benefactorum nostrorum, ab æternâ damnatione eripias,
Ut fructus terræ dare et conservare digneris,

Te rogamus, audi nos.

Ut omnibus Fidelibus defunctis requiem æternam donare digneris,
Ut nos exaudire digneris,
Fili Dei, te rogamus, audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, exaudi nos, Domine.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Kyrie, eleison.
Christe, eleison.
Kyrie, eleison.

Pater noster, *osoki.*

℣. Et ne nos inducas in tentationem;
℟. Sed libera nos à malo.

Oracionea. Fidelium, Deus, omnium conditor et redemptor, animabus famulorum famularumque tuarum, remissionem cunctorum tribue peccato-

rum; ut indulgentiam quam semper optaverunt, piis supplicationibus consequantur. Qui vivis, *etc.*

℣. Domine exaudi orationem meam;

℟. Et clamor meus ad te veniat.

℣. Exaudiat nos omnipotens et misericors Dominus.

℟. Amen.

℣. Fidelium animæ per misericordiam Dei requiescant in pace.

℟. Amen.

ÇAZPI PSALMU

PENITENTCIALAC.

ESCUARAZ.

1.

YAUNA, ez neçaçula har çure furian, eta ez neçaçula gaztiga çure coleraren demboran.

Urrical nakiçu, flaco bainaiz: senda dietçadatçu ene minac, ecen ene heçur guciac higuitu çaizkit, eta indarrac osoki beheratu.

Nahasmendu handi batec phartu deraut arima gucia, bizkitartean oraino cembat dembora utcico nauçu ene miserian?

Yauna, bihur çaite ene-ganat, eta libra dieçadaçu ene izpiritua; salba neçaçu çure ontasun handiaren icenean.

Ecen nor orhoituco da çulaz secula-

co dolorean, eta norc erranen tu çure laudorioac thomban eta ifernuan?

Flacaturic egotu naiz hax behera penez, ichurico tut gau guciez nigarrac, eta betaz bustico dut ene ohea.

Ene beguiec ecin sofritu çaitzate furian, nahasi içatu çaizkit: eta eçagutcen dut ene exayen artean hainitz çahartu naicela.

Urrun çakizkidate gaichto, eta inyustu guciac: ecen Yaincoac entçun du ene nigarren oihua.

Yaunac entçun du ene othoitça, errecibitu du ene auhena.

Desohora eta nahas beitez ene exai guciac; hainitz ahalca beite bere bekhatuez, eta fite bere buruac eçagut beitçate.

Loria dela Aitari, eta semeari, eta izpiritu sainduari, hastapenean cen beçala, orai eta bethi, eta mendetaco mendetan. Halabiz.

2.

DOHAXUA da ceinari barkhatu içan

baitçaizco bere gaichtakeriac, eta ceinaren bekhatuac estaliric baitaude yusticia dibinoaren guericean.

Dohaxua da ceinari Yaincoac eçagutcen ez baitiotça bere hobenac: ceinac bihotz laño batekin cerbitçatcen baitu Yaincoa eta seculaco desterratu baititu bere izpiritutic gueçurra eta trumperiac.

Nic, ceren ez baitut aithortu ene bekhatua, sentitu tut ttipituac ene indarrac: eta ene dolore min berec obligatu naute oihu handien eguitera.

Ecen çure escua pisatu içan da gau eta egun ene gainean; halaco maneraz non bekhatuac eta doloreec çaurthuric ene arima, çorionez itçuli bainaiz çure-gana, ene laceriaric handienaren demboran.

Berehala eçagut araci darotçut ene bekhatua, chahuki erran darotçut: eta ez dut bilhatu estalkiric ene inyusticiarentçat.

Dolorezco estatu huntan nagoelaric, çuri ene falta erakhuxi gabe, delibe-

ratu dut finean; goraki cofesatu diot Yaincoari: eta erran dudan becen sarri, sentitu dut barkhatu dautaçula ene bekhatua.

Niri eman dautaçun beçalaco barkhamendu bat içatea-gatic, ene guisa ethorrico dire çure-gana yustu guciac: entçun ahal detçaketçu muga propioan eta hekien contra osoki coleran içanen ez çaren demboran.

Beraz bertce yendeac pulumpatcean dolore suerte gucien tilubioan, çure itçalaren guericean içanen dire yustuac; eta ez dute sofrituco laceriaric batere.

O Yainco, ene bozcarioa! ene inguruan dudan tribulacionean, ene ihes lekhua; beguira neçaçu persecutatcen, eta cantoin gucietaric inguratcen nauten exayetaric.

Oracionean nagoenean iduri çait, Yauna, ihardesten darotaçula, irakhaxico dauyat hire bidea, ene beguiac idukico ditiat hire gainean, hire urraxac conxideratceco, eta hire altchatceco erortcen haicenean.

O guiçonac! ikhas çaçue beraz Yaincoari obeditcen; eguin ez çaitezten çamari sendo, eta mando mutbiri baten guisa.

Hauyec ihes eguiten ciotec çamaldunari eta eztie nihor uzten, bridaz eta amortchaz baicen gobernatcerat.

Segur hainitz pena eta afflicciencec abisatcen die bekhatorea, Yaunarenganą itçultceaz; eta frogatcenditic haren misericordiaren seinaleac, haren baithan emaiten duen beçain sarri esperantça.

Beraz, yustuac, aleguera eta lorifica çaitezte haren baithan, ceinec baituçue arima garbia eta bihotça chuchena.

Loria dela Aitari, etc.

3.

O YAUNA! ez neçaçula har çure furian, eta ez neçaçula gaztiga çure coleraren demboran.

Yadanic çure fletchec eguin darozkidate çauri handiac ene ariman, eta pisatu duçu çure escua ene gainean.

Halaco maneraz non çure colerac ez baitaut pharleric sendo uici ene gorphutcean : khechadura sarthu çait heçurretaraino, eta ene arimaco ahal guciac nahasi çaizkit ene bekhatuen aitcinean.

Helas! ene bekhatuec hondatu naute, buruaz gora ditut, eta çaphatceu naute ecin altcha deçakedan carga pisu batec beçala.

Ene çauriac hain dire çabarrac, non hekien urrina eta usteltasuna, estranioac baitire, laster aski erremedioa ekharri faltaz.

Hain miseria handian eçarri naute non cargaren azpian makhurtua beçala bainaiz, eta languidurac eta tristeciac flacatua.

Senditcen dut ene errainetan dolore borthitz bat: ni urricari behar bidean, ene exayac trufatceu dire nitaz; eta menturaz ez da parte choil bat sendoric ene gorphutz gucian.

Gucia languitua, eta gucia beheratua naiz; eta orai naicen estatuan, ene bi-

hotceco hax beherapenac hobeki dire orroac, ecen ez auhenac.

O Yauna! badakiçu cer chede duten ene desircundeec; eta cer penec hunela eraguiten darozkidaten hax beherapenac.

Nahasmenduac sesitu daut ene bihotça; uzten naute ene indarrec, eta ene beguietaco arguia osoki hil da nigar handiac ichuriric.

Ene adichkide gucietaric, eta ene ahaide gucietaric, balçuec altchatu dire ene contra, ene pena berritceagatic.

Bertceac nitaz osoki trufatu dire ez ni laguntcea-gatic, ene exayec bortchatcen nindutenean; eta bicia eraman nahi çarotaten demboran.

Dohacabe hec gaizki mintçatcen ciren nitaz, penxatcen hari ciren ni trompatu nahiz, eta niri calte eguin nahiz; eta gueçurrac erraiten çarozkidaten ni galdu nahiz.

Bainan hekien tromperiac ez eçagutu iduri eguiten nituen; hekien balt-

san gorra beçala nintcen, hekien inyurioac ez aditcea-gatic; eta mutua beçala nintcen, hekien calomniei ez ihardestea-gatic.

Oraino iraulen du dembora harc, eta erran ahal deçaket, eguin naicela aditceco beharriric eztuen presuna baten guisa.

Bainan çuc ihardexico dioçute enetçat, Yauna, çure baithan eman baititut ene esperantça guciac, eta çuc entçun duçu ene othoitça, ô ene Yauna, eta ene Yaincoa!

Guciz orhoit çaite humilki othoitz eguin darotçudala, ene exayec ene gainean ez abantailaric içateaz.

Ecen den gutiena ikharatcen ikhusten nautenean, gaichto hec berehala supher yartcen dire ene contra, eta ene miseriaz loriatcen dire.

Hala ere preparatua nago çure escutic errecibitcera gogorren diren gaztigu guciac, badakit mereci dudala, ene bekhatuac emanen darotan pena gucia.

Nic ahal dakidana da, haren cofesatcea: eta satisfatceco moyanen bilhatcea.

Bizkitartean ene exayac content bici dire, eguiten dire borthitçagoac, eta icigarriagoac; eta causitcen dut egun guciez berritcen direla nombrean eta indarrean.

Ene ungui eguinen aldera gaizki eguiten darotate; bethetcen naute inyurioz eta solhas gaichtoez: eta niri ekhartcen darotaten herraren suyetic handiena da, bethi seguitu baitut berthutea, eta bakean bethi bici içatu bainaiz mundu guciarekin.

Bainan, Yauna, ez naçaçula abandona, eta ez çaitela urrun ene-ganic, ô ene Yaincoa!

Eta usantça duçunaz gueroztic ene beguiratceco gaitz suerte gucietaric; laster eguiçu ene laguntcera.

4.

O ENE Yaincoa! urrical nakiçu, çure

misericordia handiaren hedadura guciaren araura.

Eta garbi dieçadaçu ene bekhatua, çure ontasunaren indar estraordinarioez.

Gracia abundant baten beharra dut ene garbitceco, eta ene bekhatutic chahuteeco.

Ecen eçagutcen dut, cein handia den: bethi baitut ene beguien aitcinean, eta bethi senditcen baititut haren errantçakiac.

Çure aitcinean eguin dut ene falta, eta choilki çure contra bekhatu eguin dut; bainan, Yauna, barkha dieçadaçu, çu çure promesetan leyal causitcea-gatic, eta contra mintçatuco diren guciac gueçurta araztea-gatic.

Eguia da, hainitz ofenxatu çaitut; bainan ez naçaitçu bada urricalduco, ene sortce dohacabearen seguida denaz gueroztic ene falta? badakiçu bekhatuan contcebitu içan naicela, eta falta miserable hunen notharekin baicen ene amac ez nauela mundurat eman.

O ene Yaincoa! barkhatu behar darotaçu segur; beguiratu baitut bethi çure leguea, eta maite duçun doctrinaren fermutasuna : eta huxac eguinagatic, sustengatu baitut erakhuxi darotaçun çuhurtciaren sinhestea.

Beraz, Yauna, ceronec garbi naçaçu hisopoaz : ez naiz solament chahutua içanen, bainan eguinen nahiz elhurra baino churiago.

Ene bekhatua barkhatu darotaçun beçain sarri, betheco naiz bozcarioz ; eta hartuco ditut indarrac, ceinac orai baititut beheratuac.

Bihur çatçu çure beguiac, ez ikhustea-gatic guehiago ene faltac; eta ene bekhatu guciac garbi çatçu.

Eguin çaite ene baithan bihotz guciz garbi baten creatçailea : berri çaçu ene ariman barna yusticiaren eta saindutasunaren izpiritua.

Ez naçaçula urrun çure presentciatic: eta ez dieçadaçula khen çure izpiritu saindua.

Bihur dieçadaçu, ene salbatçailea-

ren esperantçan bethi içatu dudan, eta bekhatuac eraman darotan bozcarioa; eta borthitz naçaçu çure izpirituàz, ceina baita izpiritu gucien Printcea.

Eguinen darotaçun gracia hunen ordainetan, gaichtoei irakhaxico diotet çure legue saindua: ene hitcec, eta ene exempluec erakharrico tuzte bekhatoreac çure-gana, eta eguinen dute penitentcia.

O Yaincoa, ene Yaincoa! ceina-ganic esperantça baitut ene salbamendua, khen dieçadaçu ene lagunaren odola ichurtcean eguin dudan bekhatua; eta boztuco da ene mihia çure yusticiaren miraculuac publicatceaz.

Baldin, ô ene Yaincoa! ceronec idekitcen baitutçu ene ezpainac: mihiac erranen ditu lekhu gucietan çure laudorioac.

Ecen, helas! nahi içan bacintu sacrificioac, eta uste içan banu hostiec aphacegatuco çintuztela; ofrituco narozkitçun; eta bethecо nituen çure al-

dare guciac: bainan badakit ez duçula holocostaric nahi.

Çuc galdeguiten duçun sacrificio bakharra dela, izpiritu penitent bat tristeciac flacatua, eta ez duçula seculan errefusatcen bihotz doloreaz çaurthua, eta eguiazki humiliatua.

Halaber, Yauna, ene bekhatuac debecatu gabe, arren ungui trata çaçu Sioneco çure populua, ceronec continua çatçu, eta conxerba çatçu Yerusalemeco murrailac.

Akhabatcen direnean, maitatuco duçu yusticiaren eguiazco sacrificioa; eta ez ditutçu gaitcexico çure aldareen gainean emanen diren ofrendac eta holocostac.

5.

O YAUNA! entçun eçaçu ene othoitça, eta ethor bedi çure-gana ene auhenaren oihua.

Ez deçaçula ene-ganic itçul çure bisaya: eta presta dieçadaçu çure beharria ene afliccionearen egunean.

Çure-ganat elhorlcen naicen dembora gucian, fagorez lasler errecibi naçaçu.

Egun dut beharric handiena, ikhusten bailitut khea beçala dohacila ene egunac : eta ene heçurrac idortu çaizkidala, suan iragan içatu balire beçala.

Ene bihotça doloreac flacaturic, sekhatu çait belhar iguzkian idortuaren guisa : eta hain da handia ene aflicCionea, non ene biciaren sustengatceco ahantz araci baitarot ene oguiaren yatea.

Ene hax beherapenac eta ene auhenac halaco moldez mehatu naute, non ene heçurrac lothuric bailaudez ene larruari.

Ene tristeciac ihes eraguin arazten baitarot guiçonen conpainietaric; eguin nau, eremuan baicen placeric ez duen pelicanoaren guisa; eta bilha arazten darozkit ilhumbeac, etche çaharren cilhoetan estaltcen den huntçari beçala.

Iragan tut ene gabac mila khechamendurekin; eta tristatu naiz, bere laguna galdu duen Eliça choriaren guisa.

Egun guciez ene exayec eguiten çarozkidaten mila erreporfchu, eta enetçat laudorioric baicen ez çutela iduri eguiten çarotatenec berec, banderiçac eguin cituzten ene galtceco.

Eta hala ene doloreac hain gustu gutirekin yan arazten çarotan ene oguia, non iduritcen bai citçaitan hauxa cela, eta nahasten nuen ene nigarrekin ene edaria.

Huna nola nintcen çure colera pisuaren azpian çaphatua; ecen prosperitatera altchatu ondoan, hauxi nauçu lurraren contra: eta badiduri duçu ez nauçula hunen gora altchatu lasterrago behera etchatceco baicen.

Halaco suertez non ene egunac iragan baitire itçalen guisa, ceinac, cembatenaz beheratcenago baita iguzkia, hambatenaz baitire handiagoac: eta eguin içatu naiz bero handiac ihartu duen belhar bat beçala.

Beraz choilki ez da çu baicen, Yauna, eternitate gucian fermu dena; eta çu choila çare ceinaren laudorioa hedatcen baita mende gucietara, eta demboran gutitcen ez baita.

Dudaric gabe altchatuco çare, Yauna, urricalduco çaitçu Sion; eta segur dembora da; ecen hunen laceriac hartara dire, non galdu behar baita, eguiten ez baidioçu misericordia.

Oraino çure cerbitçari leyalec maite tuzte hunen calteac : ez dute ikhusten doluz baicen lur hunen desolacionea.

Baldin, Yauna, ethortcen baçare hiri saindu hunen erreparatcera; Nacione guciac çure icen sainduaren, eta çure handitasunaren beldur içanen dire; eta lurreco erregue guciec ohore eta errespetu ekharrico diote çure Mayestateari.

Çuc eman ditutçu Sionen lehembicico cimenduac; ez da bada çure ohorea, hunen erreparatcen erracux deçaçun çure loria yustua ?

Ah! huna nola Yaunac conxideratu

duen bere cerbitçari humilen olhoitça, eta ez ditu laidostatu hekien auhenac.

Hain da handia, guc hari çor diogun obligacionea, non gauça hauc iscribatu behar içanen baitire ethorkiçuneco mendetaco; eta Yaincoac creatu duen populuac, yakitean miraculu hauc, eman beharco baitiotça laudorio eternalac Yaunari.

Ecen ceruetaric, non eguiten baitu bere egoitça, beheratu ditu beguiac lurrera.

Entçun tu galhiboen auhenac, eta libratu ditu hiltcera condenatu cirenac.

Sionecohirian yodaitecen haren icenaren eta haren handitasunaren trompetac; eta bethi publica deiçaten haren laudorioac Yerusalemen.

Hauc conplituco dituzte, Yaunac biltcen tuenean populu guciac; eta deitcen dituenean erregue guciac, haricerbitçu errendatcera.

Bainan noiz guerthatuco dire gauça hauc? Iduritcen çait hauc fite ikhusi nabiz populu hura heldu çayola Yain-

coari, erraiten dioela :Yauna, erakhux dieçadaçu oraino cembat egun dudan bicitceco. Ez othe naiz hain dohaxu içanen, non ikhusico baitut erreparaturic Yerusaleme?

Oraino ez neçaçula deit çure-gana, eta ez deçaçula haux ene bicia bere egunen erdian, badakit çuc ceronec choilki ditutçula mende guciac baino urthe luceagoac.

Çuc hastean fundatu duçu lurra, eta çure escuen obrac dire ceruac.

Bainan, eta cerua eta lurra galduco dire: eta çu ceroni egonen çare khambiatu gabe.

Galtceco perilos dire, hala nola beztimenda, hainitz demboraz erabiliric, ethentcen direnac: aldaratuco, eta khambiatuco dire, capa çahar ecin balia daiteken bat beçala; bainan çu gauça bera çare, Yauna; ez dire seculan akhabatuco çure urtheac.

Beraz esperantça dugu, noiz bait egonen direla çure cerbitçarien haurrac, erreparatuco duçun Yerusalemeco

hirian, eta eçarrico ditutçula hekien ondocoac mende gucietan.

6.

YAUNA, oihuz egon natçaitçu ene lacerien ondo lece beheretic; Yauna, entçun çaçu ene oihua.

Beude idekiric çure beharriac, ene othoitz humilaren entçuteco.

Helas! Yauna, baldin tratatcen bagaitutçu gure falten araura, norc sofrituco tu çure yusticiaren aspretasunac?

Bainan badakigu barkhamendua çure baithan dela, eta çure leguearen eçagutçac esperantçaz bethetcen gaitu.

Çure hitçari beguiratu dio ene arimac, barkhatuco dioçutela penitentcia eguiten dutenei; eta çure ontasunean eman dut ene confientcia gucia.

Israelec goicetic arraxeraino esperantça du Yauna baithan.

Ecen Yauna bethea da misericordiaz; eta harc emaiten tu gracia abundantac.

Beraz barc berac erosico du Israel; eta libratuco bere bekhatu gucietaric.

7.

YAUNA, entçun çaçu enc othoitça; eta fagorez errecibi çaçu ene galdetce humila; adi naçaçu çure yusticiaren eta çure promes leyalen araura.

Ez çaitecela sar yuyamenduan çure cerbitçariarekin; ez da lurrean guiçon biciric yustu causi ahal daitekenic çure beguien aitcinean.

Beraz lagun çakizkit, Yauna; ene bicia eraman nahiz ondotic baitarrait exaya, eta yadanic lurrerat egotciric, hain miserable eguin nau, non galtceco phonduan bainago.

Obligatu nau eremuen, eta lece ilhunen bilhatcera; non iduritcen bait-çait, aspaldi hil direnac beçala, ehortciric nagoela; horra cerc eman darozkidan hersturac eta nahasmendu ditazken handienac ene ariman.

Bainan hautan ene conxolatcea-gatic gogoan iragan tut lehen eguin içan

cintuen gauça miragarriac, bere perietaric libratcea-gatic gure Aita aitcinecoac, conxideratu ditut çure obrac.

Altchatu ditut çure-gana ene escuac, eta ene arima aguertu da çure beguien aitcinean; çure hain behar handian, nola baita lur chukhatu eta idortu bat uriaren beharrean.

Yauna laster eguiçu ene laguntcera; ecen flacatcera doahat ene izpiritua.

Ez deçaçula itçul ene-ganic çure bisaya; nahi ez baduçu eguin nadin hobirat doacinac beçalacoa.

Eguidaçu gracia bihotcean sendi detçadan arguiaren puntan çure ontasuaren fruituac: çure baithan eman dudanaz gueroztic ene esperantça.

Irakhax dieçadaçu cer bide iduki behar dudan; ecen altchatu dut çure gana ene arima.

Yauna, libra naçaçu ene exayetaric; çure-gana choilki ihes eguin dut; irakhax dieçadaçu nola eguin behar dudan çure borondatea, çu baitçare ene Yaincoa.

Çure izpiritu sainduac berac, ontasun gucien iturriac, guidatuco nau bide chuchenean; Yauna conxerbatuco darotaçu bicia; ez ene merecimenduagatic bainan çure loriaren icena-gatic.

Çure yusticiaz atheratuco duçu tribulacionetic ene arima, eta galduco ditutçu ene exayac, errepulacionean ematea-gatic çure misericordia.

Gal aracico ditutçu, ene arima afliitcen duten gucia; ni bainaiz çure cerbitçaria.

Ez çaitecela orhoit, Yauna, gure faltez, eta ez gure ahaideen faltez ere: eta ez deçaçula har bengantçaric gure bekhatuez.

SAN FRANTCESEN LETHANIAC.

YAUNA, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.
Yainco Aita ceructan çarena, urrical gakizkitçu.
Yainco Semea, munduaren erostailea, urrical gakizkitçu.
Yainco Izpiritu Saindua, urrical gakizkitçu.
Trinitate Saindua, hirur presunetan Yainco batçarena, urrical gakizkitçu.
Maria Saindua, guretçat othoitz eguiçu.
Maria Saindua, tatcharic batere gabe contcebitua,
Maria Saindua, San Frantcesen ordenaco abocata,
San Frantces, aita guciz çuhurra,
San Frantces, ordeneco fraideen fundatçailea,
San Frantces, ebanyelioco pobreen buruçaguia,
San Frantces, lurreco gaucen mespreçatçailea,
San Frantces, penitentciaren exemplua,
San Frantces, munduco bicioen bentçutçailea,

Guretçat othoitz eguiçu.

San Frantces, Salbatçailearen imitatçailea,
San Frantces Christoren marca dolorezcoen ekhartçailea,
San Frantces, Yesusen çauriez seinalatua,
San Frantces, humiltatearen moldea,
San Frantces, ceruco graciez aberastua,
San Frantces, errebelatuen bide segura,
San Frantces, flacoen borthitçailea,
San Frantces, Eliça Sainduco pilarra,
San Frantces, fedearen defendatçailea,
San Frantces, Yesu-Christoren banderaren azpian guducatçailea,
San Frantces, guerice eta erredola borthitça,
San Frantces, hereticoen garhatçailea,
San Frantces, makhurren chuchentçailea,
San Frantces, lepra duteneen garbitçailea,
San Frantces, çure ordenaco anayen arartecoa,

Guretçat othoitz eguiçu.

Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, barkha dieçaguçu, Yauna.
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, entçun gaitçatçu, Yauna.
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, urrical gakizkitçu, Yauna.
Yauna, adi gaitçatçu.
Yauna, entçun gaitçatçu.

Yauna, urrical gakizkitçu.
Christo, urrical gakizkitçu.
Pater noster, edo *Gure Aita*.

SAN ANTONIO PADUACOAREN LETHANIAC.

YAUNA, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, urrical gakizkitçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.
Yaincoa Aita ceruetan çarena, urrical gakizkitçu.
Yainco Semea munduaren erostailea, urrical gakizkitçu.
Yainco Izpiritu Saindua, urrical gakizkitçu.
Trinitate Saindua hirur presunetan Yainco bat çarena, urrical gakizkitçu.
Maria Saindua, guretçat othoitz eguiçu.
Maria Saindua, tatcharic batere gabe contcebitua,
Maria Saindua, San Frantcesen ordenaco abocata,
San Antonio Paduacoa,
San Antonio, ceruco çuhurtciaren athea,
San Antonio, perfeccioneari bethi yarraikitçailea,
San Antonio, desira desordenatuen bentçutçailea,

Guretçat othoitz eguiçu.

San Antonio, mortificacionearen eta gurutcearen maitatcaile handia,
San Antonio Salbatçailearen amodioaz osoki sustatua,
San Antonio, Izpiritu Sainduaren interpreta,
San Antonio, Yaincoaren hitçaren predicatçailea,
San Antonio, arimen Salbamenduaren desiraz animatua,
San Antonio, Apostoluen imitatçailea,
San Antonio, San Frantcesen ordenaco fraideen ohorea,
San Antonio, Potugaleco içar berria,
San Antonio, errebelatuen dotor guidatçailea,
San Antonio, bekhatoreen instruitçailea,
San Antonio, infidelen garhaitçailea,
San Antonio, debruen casatçailea,
San Antonio afliituen conxolatçailea,
San Antonio, gathiboen eta presoneren libratçailea,
San Antonio, inocenten eta yustuen sustengatçailea,
San Antonio, berthute gucien patroina,
San Antonio, saindutasunaren seguitçaile handia,
San Antonio, banitatearen mesprecatçailea,
San Antonio, pobreciaren predicatçailea,
San Antonio, obedientciaren miraila,
San Antonio, inocentciaren lilia,

Guretçat othoitz eguiçu.

Guretçat othoitz eguiçu.

San Antonio, caritate heroenaren thronua,
San Antonio, miraculu eguile handia,
San Antonio, mutuen mihia,
San Antonio, erien sendatçailea,
San Antonio, ixuen arguitçailea,
San Antonio, lepraren garbitçailea,
San Antonio, hilen piztailea,
San Antonio, gorphutz posedituetaric debruen khentçailea,
San Antonio, gauça galduen aurkitçailea,
San Antonio, hauciz bidegabezki desolatuac direnen laguntçailea,
San Antonio, ixasoan periletau direnen espaca araztailea,
San Antonio, çuri othoitz eguile gucien fagoratçailea,
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, urrical gakizkitçu, Yauna,
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, entçun gaitçatçu, Yauna,
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, urrical gakizkitçu, Yauna.
Yauna, adi gaitçatçu.
Yauna, entçun gaitçatçu.
Yauna, urrical gakizkitçu.
Pater noster, edo *Gure Aita*, etc.

Guretçat othoitz egui u.

Norc bere iceneco Sainduari eta halaber Saindu guciei, eguiteco.

OTHOITÇA.

O SAINDU loriosa N., ceinaren icenaren ekhartceco ohorea baitut, ardiex dieçadaçu Yaincoa-ganic gracia ez deçadan indignoki icen hori ekhar, eta oraino iduri guehiago yoan deçadan çurekin çure berthuteen imitacionean, ecen ez çure icenaren errepresentacionean, çu bereciki hartcen çaitut nere biciaren exempluçat. Eman çakizkit bada, othoi, bethi ene beguien aitcinean mirail clar bat beçala, ceinetan nere defautac eta imperfeccioneac, erremarca baitetçaket çure perfeccioneen oposicionean. Yaincoaren probidentciac nahi içatu duenaz gueroz eguin deçadan guiristinotasunaren profesionea çure icenaren azpian, çaren bada, othoi, bethi ere ene arartceco hala bician nola heriotcean.

Parabisuco Saindu eta Sainda gu-

ciac, ceinac goçatcen bailçarete, nic çuen arartecotasunaz, eternitate gucian goçatu uste dudan loriaz, emplega dieçadaçue çuen credita Yaincoaren aldean, ene esperantçac içan ez ditentçat banoac, eta probetchu gabecoac.

Ortcegun Sainduz Olio Sainduen conxecracioneco HIMNOA.

O REDEMPTOR! sume carmen
Temet concinentium.
Audi, judex mortuorum;
Una spes mortalium:
Audi voces proferentûm
Donum pacis prævium.
O Redemptor! etc.
Arbor feta almâ luce,
Hoc sacrandum protulit:
Fert hoc prona præsens turba
Salvatori seculi.
O Redemptor! etc.
Stans ad aram imò supplex,

Infulatus Pontifex,
Debitum persolvit omne
Consecrato chrismate.
O Redemptor! etc.
Consecrare tu dignare,
Rex perennis patriæ,
Hoc olivum, signum vivum,
Jura contra dæmonum.
O Redemptor! etc.
Ut novetur sexus omnis
Unctione chrismatis,
Ut sanetur sauciata
Dignitatis gloria.
O Redemptor! etc.
Lotâ mente sacro fonte,
Aufugantur crimina:
Unctâ fronte sacro fonte,
Influunt chrismata.
O Redemptor! etc.
Corde natus ex parentis,
Alvum implens Virginis,
Præsta lucem, claude mortem
Chrismatis consortibus.
O Redemptor! etc.
Sic hæc dies festa nobis;

Seculorum seculis;
Sit sacrata dignâ laude,
Nec senescat tempore.
O Redemptor! sume carmen
Temet concinentium.

YESUSEN

BIHOTZ SACRATUAREN

BEZPERAC ETA OTHOITÇAC.

Besta hori Sacramendu Sainduaren octabaco ondoco igandean atchikiten da.

Psalm. Dixit, p. 160.

Ant. Numquid est cor tuum rectum sicut cor meum?

Psalm. Ad Dominum, p. 244.

Ant. Dolor meus super dolorem, in me cor meum mœrens.

Ad te levavi oculos meos, * qui habitas in cœlis.

Ecce sicut oculi servorum * in manibus dominorum suorum;

Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ, * ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri.

Miserere nostri, Domine, miserere nostri, * quia multùm repleti sumus despectione;

Quia multùm repleta est anima nostra, * opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

Ant. Sustinui qui simul contristaretur, et non fuit; et qui consolaretur, et non inveni.

Psalm. Laudate, pueri, p. 164.

Ant. Anima mea liquefacta est, ut locutus est dilectus meus, quia amore langueo.

Psalm. Laudate Dominum, p. 214.

Ant. Sit quis non amat Dominum nostrum Jesum-Christum, sit anathema.

Capitula.

Quis nos separabit à caritate Christi? tribulatio? an angustia? an fames? an persecutio? an gladius? Certus sum, quia neque mors neque vita poterit nos separare à caritate Dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro.

HIMNOA.

O CHRISTE ! dùm te victimam
Amor perennis immolat,
Dic et doloris vulnera
Pectus quibus transfigeris.
Fel dic amarum, dic probra,
Novas cruces ; et quas tui
Amoris horrendas vices
Ingrata turba destinet.
Quò vos agit cæcus furor?
Quid, impii, tantum scelus!
Sacrum novis Cor ictibus
Horrete tandem pungere.
Hæc fex dolorum : mitior
Calix paternus; lancea
Atrox minus fuit : crucis
Inane jam fit præmium.
Pectus tuum quæ vulnerant,
Hæc nostra, Jesu, crimina;
Nostrum tuis inebria
Cor perfidum doloribus.
Tuis probris, furoribus
Constans meis fac ingemam :

Mæstis tibi suspiriis
Da compati, da commori.
Sit nostra per te laus Deo,
Dilecte Patris Unice,
Templumque vivum Spiritûs
In sempiterna secula. Amen.

℣. Jesu, mitis et humilis corde,

℟. Fac cor nostrum secundùm cor tuum.

Magnificat*ean. Ant.* Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio.

Oracionea. Respice, quæsumus, misericordissime Pater, in Cor dilectissimi Filii tui, in quo tibi benè complacuisti; tantoque amore cor nostrum accende, ut divinis ipsius ardoribus communicantes, secundùm Cor tuum inveniri mereamur. Per eumdem Dominum, etc.

Mendecoste ondoco hirurgarren Igandearen Memorioa.

Ant. Dico vobis quia gaudium erit

coram Angelis Dei super uno peccatore pœnitentiam agente.

℣. In Deo laudabimur totâ die;

℟. Et in nomine tuo confitebimur in seculum.

Oracionea. Protector in te sperantium Deus, sine quo nihil est validum, nihil sanctum: multiplica super nos misericordiam tuam; ut, te rectore, te duce, sic transeamus per bona temporalia, ut non amittamus æterna. Per Dominum nostrum Jesum-Christum filium tuum.

Eguiten da guero Biryinaren bihotz Sacratuaren Memorioa.

℣. Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea; ℟. Faciem tuam, Domine requiram.

Ant. Maria conservabat omnia verba hæc, conferens in corde suo.

Oracionea. Clementissime Deus, qui ad peccatorum salutem et miserorum perfugium, cor immaculatum Beatæ Mariæ Virginis, divino Cordi Filii tui

Jesu-Christi caritate et misericordiá simillimum esse voluisti; concede, ut qui hujus dulcissimi et amantissimi Cordis memoriam agimus, ejusdem Beatæ Virginis meritis et intercessione, secundùm Cor Jesu inveniri mereamur. Per eumdem Dominum, etc.

Completetan Igandeco Psalmoac.

YESUSEN

Bihotz Sacratuari, alde guciz harentçat içatecotan, norc bere buruaz eguiteco emaitça osoaren ACTA.

OI Yesus, ecin çure dina maita çitazkena! Huna non naicen orainoco nere eskergabetasun guciez urrikiric minenarekin; heldu naiçaitçu nere buruaz, çuri eta çure Yaincozco bihotz, bazter guciac sutan dauzcan amodiozco khalda horri, emaitça oso baten eguiterat. Hitz dautçut cin cinez çure aldareen oinetan, orai-danic aitcina ahal dukedan ohore gucia, bai bihurtuco, bai

ardiex aracico dautçudala; ez dut, bici naiceno, çutaz berice beguira garriric ez maita garriric eçaguluco, çu içanen çare nere esperantça gucia, eta nic ene bicitce guisaren aintcin guidari behatuco diodana.

Indaçu, othoi, nere bicitce gucian amodio phuru eta bero batez çure maitatceco gracia. Çure bihotz adoragarria bere yabetçat hautatu dutenei, dohaxutasunez, fagorez eta progotchuz gaindi badariotela eçagut deçan mundu guciac ni baithan, eta hortic ahal daiteken becembat adoratçaile bil deçaçudan; oi nic balin banu susco mihi bat, oi kharra phitz baledi nere bitcetaric, eguia horren sinhex arazteco munde guciari, bihotz guciac çure-ganateco amodioz su khalda batean beçala laudezkentçat. Yainco guciz onaI eguidaçu ceronec, çure urricaltçapen handiaren bidez, dudan gogocunde hunen obratceco, behar ditudan socorri guciac. Halabiz.

Yesusen Bihotçari, Sacramendu guciz Sainduaren aitcinean, eguiteco ohore bihurtceco ACTA.

OI YESUS, Yainco bici denaren Semea! badakit bihotcean duçun amodioac gaindi eguinic, Ostia horren itchuren azpian yarri çarela; nere endelguz, hori nola eguin ahal duçun, eçin har deçakedan arren, huna nonden, ni baithan, gaichtaguin handienetaric bat çure oinetan ahuzpez emana, çure mayestate guciz gaiyari eguin çaizkion damuen minez, hurrandua; hortaracotz eguiten dautçut egun, deçakedan becen ohore bihurtce oso bat, çure bicitce sainduac eta dolorezco iragaitçac cirauteno, erakhuxi daitçuten laidoen aldera, bai eta guiçonei dakharkeçun amodioaren seinale mirexgarri hortan, Sacramendu Saindu adoragarrian, erakhusten daitçuten eskergabetasunaren aldera. Cerua eta lurra nere gaichtakerien lekhuco içatu diren be-

çala, içan beitçat hec berac lekhuco, nola minez eta damuz barnea çaurtua dudan. Ochala nere beguiei odolezco nigarrac bethi yariatcen balaizcote ceren erregue gucien artean den maitagarrienaren, eta bihotz amulxuenaren alderat, hain eskergaitz eta traidore içan bainaiz; hambat eta hunen bat maitatu nauçu non, guehienic aphal arazten cintudan demboran berean, cenkharkedan bihotz beratchtasuna emendatuz baitcitçohatçun! O amodio ecin erran becen batezcoa! O amodiozco su khalda! nola, ô Yesus, guiçonac hain bertce maitatu ditutçun? Çu, nondic hec, erregueren maihainera, olhuruntça alde guciz Yaincozco batetara bilduco cinituen, cinabiltçanean; çu ceroni hekiei bere yanharitçat, bethi ereco dohaxutasunaren bahitçat ematen cinitçaiztenean; traidore gaichto hec, oinhace minenen eta laido sarcorrienen ondotic, heriotce ahalca garrien bat çuri paira araci beharrez, çabiltçan. Eta guehiago dena ô Yesus

Yaincozcoa! Oraino urrunago hedatu da gure esker gabekeria; berri berritan ilçatu çaitugu gure bekhatuez Gurutceari; çure sainduteguian, çure aldareen oinetan eguin ditugun hobenez, berriz burlatu, berriz laidostatu çaitugu. Barkhamendu eske nagotçu, Yauna, hain bertce comunione gaichtoz eta sacrilegioz, hain bertce farfanekeria eta escundentcia menderen mendetan ecin guehiagoki gaitcezteco direnez; barkhamendu çure etche sainduetan, hec munduco bertce cein nahi den etche baino guehiago mesprecatuz ardura, çure alderat içatu ditugun hain bertce beguirun escasez; barkhamendu, Yauna, ceren, çure onlasunaz eta dakharcuçun amodio handiaz orhoitu behar bidean, bihotçac gogortuac eta gogoac bertcetarat barrayatuac iduki baititugu. Çatozte, Yaungoicoaren ministroac; bil çaitezte gure-ganat, Yaincoaren populua, Yaunaren Espos birriguinac; nahasteca ditçagun aldare saindu hunen oi-

netan, elkharren nigarrac, eta ichur dilçagun Yesusen Bihotçari eguin diotçagun minen eta çaurien gainerat. Hel beiletz ceruetaraino gure oihu saminaceta auhenac; gaudecen bethi hax beherapenetan: Israelen Salbatçaileari Bihotcean eman diote herio colpea, gucien gainetic maitatu behar çutenec berec.

Ez, Yauna, ez, ez naiz guehiago munduco descanxuen ondoan ibilico; nere bozeario gucia, çure leguearen beguiratcean, çure sendimenduei yarraikitcean, çure behatcei behatcean, çure Bihotz adoragarriari yosiric egoitean, içanen da. Horri emaiten, horri conxecratcen natçayo, naicen gucia, adora eta maita deçadan amoreac gatic, mundu huntan eta bertcean, eta horren bidez, bihur deçodan çure Aitari çor diodan goihesco gucia.

Goiz guciez Yesusen Bihotz Sacratuari norc bere buruaz eguiteco emaitça osoaren Moldea.

NERE Yesusen Bihotz adoragarria

Ala, mundura yaustearekin, amulxuki erran baitcinioen çure ceruco Aitari: *Onere Aita, huna non nagon çure borondate sainduaren eguitera.* Ochala! Hain eguiaz eta cinez erran ahal baneçaçu nic orai hori bera, egun hunen hastetic beretic! Bai, Yaincozco bihotça, huna non duçun nerea, emaiten dautçut oso osoa, ez dut hemendic aitcina, maitatuco çuc maite duçunic baicen, ez nahico çuc nahi duçunic baicen, ez eguinen çuc manatcen duçunic baicic. Ochala! behin belhicotz eguiten dautçudan emaitça oso, botu khonduco hau, ez baneça nihoiz den gutiena haux, ez egun, ez nere bicitce gucian?

Egun bacotchac diraueno Yesusen Bihotz Sacratuari gureac yosteco othoitz molde batçu.

Oi Yesusen Yaincozco Bihotça! adoratcen çaitut eta maitatcen, hel çakitzkit nere bicitcearen oren çathi chume guciez, eta bereciki nere azken haxean.

Oi Yesusen Bihotça! bethi guretçat sutan çaudena, eçar daizkigutçu gureac sutan çuretçat: Oi Yesus! Bihotz ezti amulxua, eguiçu bethi gure bihotcec çurea diduriten.

Yesusen Bihotz Sacratuari gau guciez eguiteco ohore bihurtcearen Moldea.

Oi nere Yesusen Bihotz adoragarria! cembat aldiz egun ez çaituzte gaichtaguinen dardoec berritan cilhatu? cembat colpe neronec ez daitçut hedatu? nere beguiez ikhusico dut, mundu hunen azken orduan, colpatu dudan bihotz adoragarri hori. Ochala baldin egun huntan, ikhus ahal baneça, urriki bera nukelaric! Çuc çure hobian hartu cinduen faceguaren batasunean, hartcera nohan gaurco lo hau, ofritcen darotçut, oi Bihotz guciz Yaincozcoa! Lo huntan dakhuskit nere heriotcea, bai nere hobian sartcea; eta hala, egun çure mayestate adoragarriari nic neronec, eta bertce nor nahidenec

eguin daizkitçugun laidoen aldera, eta ohore bihurtceco, beitetz nere bicitcea, eta nere heriotcea.

YESUSEN

BIHOTZ SACRATUAREN OHORETACO LETHANIAC.

Kyrie, eleison.	Yauna, urrical gakizkiteu.
Christe, eleison.	Yesu-Christo, urrical, etc
Kyrie, eleison.	Yauna, urrical, etc.
Christe, audi nos.	Yesu-Christo, adi gaitçatçu.
Christe, exaudi nos.	Yesu-Christo, entçun gaitçatçu.
Pater, de cœlis, Deus, miserere nobis.	Yainco Aita, ceruetan çarena, urrical, etc.
Fili, Redemptor mundi, Deus, miserere nobis.	Yainco Semea, munduaren erostailea, urrical, etc.
Spiritus Sancte, Deus, miserere nobis.	Yainco izpiritu Saindua, urrical, etc.
Sancta Trinitas, unus Deus, miserere, etc.	Trinitate Saindua, hirur presunetan Yainco bat çarena, urrical, etc.

Yesusen bihotça, içan eçaçu pietate.	Cor Jesu', miserere, etc.
Yesusen bihotça, Birjina baten sabelean formatua, içan, etc.	Cor Jesu, in sinu Matris Virginis formatum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, berbo eternalarekin bateguina, içan, etc.	Cor Jesu, verbo Dei substantialiter unitum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, Yaincoaren egon lekhu sacratua, içan, etc.	Cor Jesu, divinitatis Sanctuarium, miserere, etc.
Yesusen bihotça, Trinitate Saindnaren tabernaclea, içan, etc.	Cor Jesu, sanctissimæ Trinitatis tabernaculum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, Saindutasunaren templua, içan, etc.	Cor Jesu, sanctitatis templum, miserere, etc.
Yesusen bihotça eternitateguçian emanen diren gracia gucien ithurburua, içan, etc.	Cor Jesu, fons omnium gratiarum, miserere, etc.
Yesusen bihotça eztitasunez eta humilitatez bethea, içan, etc.	Cor Jesu, mitissimum et humiliatum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, amodioaren suzco labe sacratua, içan, etc.	Cor Jesu, fornax amoris, miserere, etc.

Cor Jesu, origo contritionis, miserere, etc.	Yesusen bihotça, eguiazco contricionearen surxa, içan, etc.
Cor Jesu, sapientiæ thesaurus, miserere, etc.	Yesusen bihotça, çoinetan baitire cerratuac çuhurtciaren tresor-guciac, içan, etc.
Cor Jesu, bonitatis oceanus, miserere, etc.	Yesusen bihotça, Yaincoaren borondatearen ixasoa, iça ., etc.
Cor Jesu, misericordiæ thronus, miserere etc.	Yesusen bihotça, Yaincoaren misericordiaren thronua, içan, etc.
Cor Jesu, virtutum omnium exemplar, miserere, etc.	Yesusen bihotça, berthute gucien model perfeta, içan, etc.
Cor Jesu, Domus Dei et porta Cœli, miserere, etc.	Yesusen bihotça, Yaincoaren etchea eta cerueco bidea, içan, etc.
Cor Jesu, thesaurus nunquàm deficiens, miserere, etc.	Yesusen bihotça, tresor ecin akhituzcoa, içan, etc.
Cor Jesu, de cujus plenitudine nos omnes accepimus, miserere, etc.	Yesusen bihotça, çoinaren bethetasunetic guciac errecibitu baititugu, içan, etc.
Cor Jesu dives in omnes qui invo-	Yesusen bihotça, othoizten çaituztenen alde-

rat aberax eta liberal çarena, içan, etc.	cant, te, miserere, etc.
Yesusen bihotça, gure bakea eta errecontciliacionea, içan, etc.	Cor Jesu, pax et reconciliatio nostra, miserere, etc.
Yesusen bihotça, ostia bici, saindu eta Yaincoari agradatcen çayona, içan, etc.	Cor Jesu, hostia vivens, sancta, Deo placens, miserere, etc.
Yesusen bihotça, gure bekhatuen barkhamendutan bictima yarria, içan, etc.	Cor Jesu, propitiatio pro peccatis nostris, miserere, etc.
Yesusen bihotça, bethiereco bicitceraino hedatcen den uraren ithurburua, içan, etc.	Cor Jesu, fons aquæ salientis in vitam æternam, miserere, etc.
Yesusen bihotça, ur bicigarrien ithurria, içan, etc.	Cor Jesu, puteus aquarum viventium, miserere, etc.
Yesusen bihotça, olibetaco baratcean tristecia handienean pulumpatua, içan, etc.	Cor Jesu, in horto anxiatum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, odolezco icerdiz ahitua, içan, etc.	Cor Jesu, sudore sanguineo debilitatum, miserere, etc.
Yesusen bihotça ahalkhez eta afruntuz gu-	Cor Jesu, saturatum opprobriis,

miserere, etc.	regatic asea, içan, etc.
Cor Jesu, attritum propter scelera nostra, miserere, etc.	Yesusen bihotça, gure bekhatuen-gatic dolore bicienez poroscatua, içan, etc.
Cor Jesu, usque ad mortem crucis obediens factum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, gurutce baten gainean heriotceraino obedie içan çarena, içan, etc.
Cor Jesu, lanceâ perforatum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, lantça colpe batez cilhatua, içan, etc.
Cor Jesu, in cruce sanguine exhaustum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, guruteearen gainean odolez hustua, içan etc.
Cor Jesu, refugium peccatorum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, bekhatoreen ihes lekhua, içan, etc.
Cor Jesu, fortitudo justorum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, yustuen indarra, içan, etc.
Cor Jesu, consolatio afflictorum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, afliituen conxolacionea, içan, etc.
Cor Jesu, robur tentatorum, miserere, etc.	Yesusen bihotça, tentacionez behartuac direnen sustengua, içan, etc.

Yesusen bihotça, ifernu-co izpiritu gaichto gu-ciac ikharatceu dituena, içan, etc.	Cor Jesu, terror dæmonum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, yustuei çure amodioan iraun arazten dioçutena, içan, etc.	Cor Jesu, perseverantia bonorum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, çubaithan hiltceu direnen esperantça, içan, etc.	Cor Jesu, spes morientium, miserere, etc.
Yesusen bihotça, dohaxu gucien boscarioa, içan, etc.	Cor Jesu, gaudium beatorum, miserere, etc.
Yesusen bihotça, bihotz gucien bihotça eta erreguea, içan, etc.	Cor Jesu, rex et centrum omnium cordium, miserere, etc.
Bekhatu gucietaric, beguira gaitçatçu, Yesus.	Ab omni peccato, libera nos, Jesu.
Bihotçaren gogortasunetic, beguira gaitçatçu, Yesus.	A duritiâ cordis, libera nos Jesu.
Heriotce bethierecotic, beguira gaitçatçu. Yesus.	A morte perpetuâ, libera nos, Jesu.
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentceu ditutçuna, barkha dieçaguçu, Yauna.	Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, parce nobis, Jesu.
Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac	Agnus Dei, qui tollis peccata

mundi, exaudi nos, Jesu.	khentcen ditutçuna, entçun gaitçatçu, Yauna.
Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis, Jesu.	Yaincoaren bildoxa, mundutic bekhatuac khentcen ditutçuna, urrical gakizkitçu, Yauna.
Jesu, audi nos.	Yesus, adi gaitçatçu.
Jesu, exaudi nos.	Yesus, entçun gaitçatçu.

℣. Yesus, bihotz humil eta amulxua;
℟. Eguiçu nere bihotça, çurea beçalacoa.

Dugun othoitz eguin.

YESUS Yauna, çure Bihotz guciz sacratuaren tresoretaric, ęcin erran beçambat aberaxtasun guiçonen gainerat bethi ichurtcen hari çarena, eguidaguçu halaco fagore bat, non gure bihotçac çure Yaincozco horren idurico eguinen baitire, eta guri dakhargun amodioaren ordaina bihurtuco baitiogu; eta bere amodiozco Sacramenduan içan tuen laidoen aldera, çor çaizkion ohoreez altchatuco baitugu. Aita Yain-

coarekin, Izpiritu Sainduaren batasunean, menderen mende gucietan bici çaren eta erreguinatcen duçun Yaincoa. Halabiz.

MEÇA SAINDUCO

OTHOITÇAC.

Meça Saindua entçun behar da atencionereki eta debotki.

Çure aldare sainduaren oinetan ahuspez emanic, adoratcen çaitut, Yainco bothere guciac ditulçuna; fermuki sinhesten dut, entçuterat nohan Meça dela, Yesu-Christo çure Seme Yaincoaren gorphutz eta odolaren sacrificioa; ofritceco manera hala berecoa ez içan arren, harc berac Calbarioco mendian guiçon gucientçat ofritu çuen sacrificio hura bera. Eguidaçu gracia sartceco, ô ene Yaincoa, Apheçaren escuz, hau çuri digneki ofritceco behar ditudan disposicionetan. Ofritcen darotçut, bai eguiten naicelaric Yesu-Christoren eta haren Eliçaren intencioneekin: 1. Çure Mayestate dibinoari, cer çayoen

homaya eta ohore soberanoa errendat ceco ; 2. Eguin darozkigutçun on eta ungui guciez eskerrac bihurtceco; 3. Munduco bekhatu gucientçat eta bereciki eneençat çuri satisfaccione eguiteco ; Finean arimaco salbamenduarentçat eta gorphutceco biciarentçat behar ditudan laguntçac eta sokhorriac çure-ganic ardiesteco. Çure-ganic gracia haucguciac uste ditut, Yesu-Christo çure Semearen merecimenduen bidez, ceinac nahi baitu berac içan, sacrificio adoragarri hunen apheça eta bictima.

Meçaren hastean, eta Confiteor *erraiten.*

Ene bekhatuen yakiteco eta eçagutceco, ô ene Yaincoa! behar ez duçun arren ene aithorric eta cofesioric, eta ene gaichtakeria guçiac ene bihotcean irakhurtcen ditutçun arren; cofesatcen darozkitçut halere ceruaren eta lurraren aitcinean: aithortcen dut ofenxatu çaitudala gogoz, hitcez, eta obraz.

Ene bekhatuac handiac dire, bainan çure misericordiec neurriric ez dute. Urrical nakiçu, ô ene Yaincoa! orhoit çaite çure haurra, çure escuco obra, çure odolaren precioa naicela.

Biryina Saindua, Ceruco Ainguerуac, Parabisuco Saindu eta Saindac, guretçat othoitz eguiçue; eta nigarrezco eta miseriazco haran huntan dolhamenetan gaudecen orduetan, gracia esca çaçue guretçat, eta ardiex dieçaguçue bekhatuen barkhamendua.

*Introit*ean.

Yauna! çuc Patriarkhei eta Profetei inspiratu diotçotçute, çure Seme bakhotcha lurrerat yausten ikhusteco, bain desira kharxuac; indaçu heyen khar saindutic parte bat; eta eguiçu bicitce mortal hunen embraçuen erdian, ene baithan sendi deçadan çurekin bat içateco lehia saindu bat.

*Kyrie eleison*etan.

Dolhamen eta suspira doblatuez, ô

ene Yaincoa! arrekeritcen çaitut, eguidaçu misericordia, eta memento guciez, bici naiceno, erran banieçaçu: *Yauna! nauçun urricari:* ez liteke oraino aski ene bekhatuen nombrearentçat eta handitasunarentçat.

*Gloria in excelsis*ean.

GLORIA in excelsis Deo, et in terrâ pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te, gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam: Domine Deus, Rex cœlestis, Deus, Pater omnipotens; Domine, Fili unigenite, Jesu-Christe; Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris, qui tollis peccata mundi, miserere nobis; qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram; qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis: quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus, Jesu-Christe, cum Sancto Spiritu, in gloriâ Dei Patris. Amen.

Oremuselan, edo Oracionetan.

AGRADA bekizkitçu, Yauna, guretçat eguiten çaizkitçun othoitçac; igutçu, Eliça çure esposac, Aphecaren ahoz, gure fagoretan galdeguiten darozkitçun graciac eta berthuteac. Ez dugu merecitcen (hala da) entçunac içatea; bainan conxidera çaçu gracia horiec escatcen darozkitçugula, Yesu-Christo, çure Semearen bidez, ceina çurekin bici baita eta erreguinatcen baitu mendeen mende gucietan. Halabiz.

Epistolan.

EPISTOLA huni beguiratcen diot, ô ene Yaincoa, çure borondateac irakhasteco egortcen darotaçun guthun bati beçala; othoi indaçu manatcen darotaçunaren complitceco indarra. Çuccerorec, Yauna, Profetei eta Apostoluei inspiratu diozkitçute, izkiribus utci darozkiguten eguiac: heyen arguietaric pharte indaçu, eta piltz çaçu ene bihot-

cean, hec erreicen cituen su sacratu hura, maita çaitçadan eta cerbitça, heyec beçala, ene bici gucian.

Ebanyelioan, chutituric.

CHUTITCEN naiz, ô Legue eguile soberanoa, çuri marcatceco Ebanyelio Sainduan diren eguia handiac, ene odolaz ciguilatcerat prest naicela. Eguia horiec ene bihotcean ceronec, othoi, Yauna, barneraino graba çatçu. Horiec beiçate erreguela ene gogoetac, ene hitçac, eta ene obrac. Ez dut guehiago seguitu nahi çure maximez bertceric: mintça çaite, Yauna, huna non aditcen çaitudan, sehi baten sumetimendu oso batekin. Indaçu çure erranen complitceco hambat indar, nola baitut fermutasun heyen sinhesteco.

*Credo*an.

CREDO in unum Deum; Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium : Et in unum Doninum Jesum-Christum, Fi-

lium Dei unigenitum; et ex Patre natum ante omnia secula; Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt; qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis; et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Mariâ Virgine; ET HOMO FACTUS EST; Crucifixus etiàm pro nobis sub Pontio Pilato, passus et sepultus est; et resurrexit tertiâ die secundùm Scripturas; et ascendit in cœlum, sedet ad dexteram Patris; et iterùm venturus est cum gloriâ judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis: Et in Spiritum Sanctum Dominum, et vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur, et conglorificatur; qui locutus est per Prophetas; Et Unam, Sanctam, Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum: et expecto resurrectionem mor-

tuorum, et vitam venturi seculi. Amen.

*Ofertorio*an.

CREATURA hilcor, eta bekhaluez cargatu bat baicen, ez naicen arren; ofritcen darozkitçut Aphecaren ezcuz, ô eguiazco Yainco bici eta eternala, ogui hori eta arno hori, ceinac içan behar baitute khambiatuac çure Seme Yesu-Christoren gorphutcerat eta odolerat. Errecibi çaçu, Yauna, ecin erranezco sacrificio hau, amulxuki eta goçoki, eta sofri çaçu ofrenda saindu horri yunta dioçadan, ene gorphutçaz, arimaz, onthasunez, biciaz eta ditudan guciez eguiten darotçudan sacrificioa. Eguiçu nitaz, ô ene Yaincoa! creatura berri bat; ogui hori eta arno hori çure bothereaz khambiatcerat çohacen beçala.

Aphecac bere erriac garbitcean.

GARBI naçaçu, Yauna, sacrificatua içaterat dohatçun bildoxaren odolean;

notha gucietaric chahutua, eta çure graciaren espos arropaz beztitua, çure ganat escu churi eta bekhatu gabeac altcha delçadantçat; eta esperantça içan egun batez errecibitua içateco, çure Hautatuei, Ceruan preparatu dioçuten banket sacratuan.

Ichiltoric Apheçac erratendituen Othoitcetan.

AGRADA bekiçu, ô ene Yaincoa! çure icen sainduaren ohoretan eta gloriarentçat, gure abantailetan, eta çure Eliça Sainduarenetan, ofritcen çaitçun sacrificioa; haren intencione beretan sarthuric, huna non galdetcen darozkitçudan, Eliçac orai, Apheçaren bidez, eskhatcen darozkitçun gracia guciac; hortaracotz bateguiten naiz Apheçarekin, accorda dietçagutçun amoreac-gatic, Yesu-Christo gure Yaunaren bidez eta icenean.

Prefacioan.

ORDU da, ô ene arima! altcha gaite-

cen behere buntaco gauça guciez gorago. Tira çaitçu, Yauna, tira çaitçu, gure bihotçac çure-ganat: sofri çaçu, çor çaizkitçun laudorioac eta eskerrac errendatceco, yunta detçagun gure boz flacoac, izpiritu dohaxuen alegrantciazco eta estasiazco aire yustuarekin; eta desterruco lekhu huntan erran dieçaguçun hec gloriaren egoitçan cantatcen darotçutena : *Saindua, Saindua, Saindua da armadetaco Yainco Yauna, içan bedi glorificatua ceruetaco gorenean.*

PREFACIO COMUNA.

PER omnia secula seculorum.

℟. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

℣. Sursùm corda;

℟. Habemus ad Domiuum.

℣. Gratias agamus Domino Deo nostro: ℟. Dignum et justum est.

Verè dignum et justum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubique

gratias agere, Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, per Christum Dominum nostrum; per quem Majestatem tuam laudant Angeli, adorant Dominationes, tremunt Potestates; Cœli Cœlorumque Virtutes ac beata Seraphim sociâ exultatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces, ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli et terra gloriâ tuâ, hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini, hosanna in excelsis.

Abendoaren Prefacioa.

Verè dignum... per Christum Dominum nostrum; quem perdito hominum generi salvatorem misericors et fidelis promisisti, cujus veritas instrueret inscios, sanctitas justificaret impios, virtus adjuvaret infirmos. Dùm ergo propè est ut veniat quem missurus es, et dies affulget liberationis nos-

træ; in hâc promissionum tuarum fide piis gaudiis exultamus. Et ideò cum Angelis et Archangelis, cum Thronis et Dominationibus, cumque omni militiâ cœlestis exercitûs, hymnum gloriæ tuæ canimus, sine fine dicentes: Sanctus, etc.

Eguerrico Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, quia per incarnati Verbi mysterium nova mentis nostræ oculis lux tuæ claritatis infulsit; ut dùm visibiliter Deum cognoscimus, per hunc in invisibilium amorem rapiamur. Et idèo, etc.

Trufaniaco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, qui cùm Unigenitus tuus in substantiâ nostræ mortalitatis apparuit, novâ nos immortalitatis suæ luce reparavit. Et ideò, etc.

Gariçumaco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, qui corporali jejunio vitia comprimis, men-

tem elevas, virtutem largiris et præmia, per Christum Dominum nostrum; per quem Majestatem, etc.

Gurutcearen Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, qui salutem humani generis in ligno crucis constituisti, ut undè mors oriebatur, indè vita resurgeret, et qui in ligno vincebat, in ligno vinceretur, per Christum Dominum nostrum; per quem Majestatem, etc.

Sacramendu Sainduaren botuetaco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, per Christum Dominum nostrum, verum æternumque Pontificem, et solum sine peccati maculâ sacerdotem: qui in novissimâ cænâ formam sacrificii perennis instituens, hostiam se tibi primùm obtulit, et primus docuit offerri: cujus carne pro nobis immolatâ dùm pascimur, roboramur, et fuso sanguine dùm potamur, abluimur. Et ideò, etc.

Bazco demboraren Prefacioa.

Verè dignum et justum est, æquum et salutare, te quidem, Domine, omni tempore, sed in hoc potissimum (die) gloriosiùs prædicare, cùm Pascha nostrum immolatus est Christus: ipse enim verus est Agnus, qui abstulit peccata mundi, qui mortem nostram moriendo destruxit, et vitam resurgendo reparavit. Et ideò, etc.

Yondoni Salbatorez Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, per Christum Dominum nostrum: qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus apparuit, et, ipsis cernentibus, est elevatus in cœlum, ut nos divinitatis suæ tribueret esse participes. Et ideò, etc.

Mendecostez Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, per Christum Dominum nostrum, qui ascendens super omnes cœlos, sedensque ad dexteram tuam, promissum

Spiritum Sanctum (hodiernâ die) in filios adoptionis effudit. Quapropter profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat: sed et supernæ Virtutes, atque Angelicæ Potestates, hymnum gloriæ tuæ concinunt, sine fine dicentes: Sanctus, etc.

Trinitateco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, qui cum unigenito Filio tuo et Spiritu Sancto, unus es Deus, unus es Dominus; non in unius singularite personæ, sed in unius Trinitatæ substantiæ. Quod enim de tuâ gloriâ, revelante te, credimus; hoc de Filio tuo, hoc de Spiritu Sancto, sine differentiâ discretionis sentimus: ut in confessione veræ sempiternæque Deitatis, et in personis proprietas, et in essentiâ unitas, et in majestate adoretur æqualitas. Quem laudant Angeli atque Archangeli, Cherubim quoque ac Seraphim, qui non cessant clamare quotidiè, unâ voce dicentes: Sanctus, etc.

Sacramendu Sainduaren Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, per Christum Dominum nostrum, qui remotis carnalium victimarum inanibus umbris, corpus et sanguinem suum nobis in sacrificium commendavit, ut in omni loco offeratur nomini tuo, quæ tibi sola complacuit, oblatio munda. In hoc igitur inscrutabilis sapientiæ, et immensæ caritatis mysterio, idipsum quod semel in cruce perfecit, non cessat mirabiliter operari, ipse offerens, ipse et oblatio. Et nos unam secum hostiam effectos, ad sacrum invitat convivium, in quo ipse cibus noster sumitur, recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratiâ, et futuræ gloriæ nobis pignus datur. Et ideò, etc.

Eliçaren Consecracioneco Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, qui hanc orationis domum quam ædificavimus, bonorum omnium largitor inhabitas; et Ecclesiam quam ipse fun-

dasti, incessabili operatione sanctificas. Hæc est enim verè domus orationis, visibilibus ædificiis adumbrata; templum habitationis gloriæ tuæ, sedes incommutabilis veritatis, sanctuarium æternæ caritatis. Hæc est arca quæ nos à mundi ereptos diluvio, in portum salutis inducit. Hæc est dilecta et unica sponsa, quam acquisivit Christus sanguine suo, quam vivificat spiritu suo: cujus in sinu, renati per gratiam tuam, lacte verbi pascimur, pane vitæ roboramur, misericordiæ tuæ subsidiis confovemur. Hæc fideliter in terris, sponso adjuvante, militat, et perenniter in cœlis, ipso coronante, triumphat. Et ideò, etc.

Ama Biryinaren Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus, et te in (**) beatæ Mariæ semper virginis collaudare, benedicere, et predicare; quæ et Unigenitum tuum Sancti Spiritùs obumbratione concepit, et, virginitatis gloriâ permanente, lumen æter-

num mundo effudit, Jesum-Christum Dominum nostrum; per quem Majestatem, etc.

Apostoluen Prefacioa.

Verè dignum et justum est, æquum et salutare, te Domine, suppliciter exorare, ut gregem tuum, Pastor æterne, non deseras, sed per beatos Apostolos tuos continuâ protectione custodias: ut iisdem rectoribus gubernetur, quos operis tui vicarios eidem contulisti præesse pastores. Et ideò, etc.

Umuru Saindu edo Sainda gucien eta Patroinen Prefacioa.

Verè dignum... æterne Deus; qui glorificaris in concilio Sanctorum, et eorum coronando merita, coronas dona tua: qui nobis in eorum præbes, et conversatione exemplum, et communione consortium, et intercessione subsidium: ut tantam habentes impositam nubem testium, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen, et cum eis percipiamus immar-

cessibilem gloriæ coronam; per Jesum-Christum Dominum nostrum, cujus sanguine ministratur nobis introitus in æternum regnum : per quem Majestatem tuam trementes adorant Angeli, et omnes Spirituum cœlestium chori sociâ exutatione concelebrant. Cum quibus et nostras voces ut admitti jubeas deprecamur, supplici confessione dicentes : Sanctus, etc.

Hilen Prefacioa.

Verò dignum et justum est, æquum et salutare, nos tibi semper et ubiquè gratias agere, Domine Sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, per Christum Dominum nostrum; in qùo nobis spem beatæ resurrectionis concessisti; ut dùm naturam contristat certa moriendi conditio, fidem consoletur futuræ immortalitatis promissio. Tuis enim fiedlibus, Domine, vita mutatur, non tollitur; et dissolutâ terrestris hujus habitationis domo, æterna

in cœlis habitatio comparatur. Et ideò, etc.

Sanctus *erran ondoan.*

AITA bethierecoa, artçainetaco Artçain soberanoa! çure Eliça conxerba eta goberna çaçu, finca çaçu eta heda lurraren baster gucletarat. Izpiritu bat eta bihotz bat emoçute Christo guciei. Benedica çatçu gure Aita Saindua, gure Aphezpicua, gure Erregue, gure Erretora eta çure Eliçaren sinhestean bici diren guciac.

Lehembicico Mement*oan.*

YAUNA, orai çure erresuman çarena: orhoit çaite nitaz çure misericordian; eta sacrificio saindu hunen merecimenduz indatçu nesesario ditudan berthute guciac; eta batac bertcearentçat othoitz eguitea manatu darocuçunaz gueroz; Yauna, othoi, adi çatçu eta entçun humilki eta confidantciarekin eguiten darozkitçudan othoitçac

ene ahaldentçat, adichkidentçat, arimaco eta gorphutceco ungui eguilentçat. Ene bihotz guciaz halaber gomendatcen darozkitçut ene exayac ene tratamendu gaichto cembeit eguin ahal darotaten guciac: ahantz bekizkitçuheyen bekhatuac, eta neureac: ene bihotcetic khen çatçu khirastasun eta gaitcirizco guciac, eta desira araz dieçadaçu eta ardiex araz heyen amodioa. Mundu guciac sendi beça sacrificio hunen ona. O ene Yaincoa! iguçu guciei bake eguiazco bat, ceinac, elkharrekin unioncan atchikitcen gaituela, bethicotz baitgaitu unionean emanen Biryina Amarekin, çure Apostoluekin, Martirekin Saindu eta Sainda guciekin, eta finean eternitate gucian çurekin.

Apheçac Calitçaren eta Ostiaren gainean escuac çabalduac daduzcanean.

HEDA çaçu, Yauna, ene gainerat çure escu dibinoa, posesionetan sartceco ene bihotcean eta ene senxuetan; ene baithan correitceco çure contra den

gucia, ni conxecratceco çure Aita Yaincoari, çure baithan eta çutaz; eta ni moyan hortaz libratceco debruaren escuetaric eta damnacione eternaletic.

Ostia Saindua altchatcean.

O YESUS! ene Salbatçailea, eguiazco Yainco eta eguiazco Guiçona, sinhesten dut cinez eta fermuki, Ostia Sainduan errealki hor çarela; adoratcen çaitut hor, ene Yauna eta Yaincoa çarena. Iguçu, niri eta hemen garen guciei, Misterio adoragarri huntan çor darotçugun debocionea, amodioa eta eçagutça.

Calitça altchatcean.

ADORATCEN dut Calitz hortan, ô enc Yesus dibinoa, ene erospenaren precioa, eta guiçon guciena. Odol adoragarri hortaric chorta bat yausterat utz çaçu ene arimaren gainerat, içan dadintçat garbitua bekhatu gucietaric,

eta suslatua çure amodioaren khar sacratuaz.

Yaincoa altchatu ondoan.

Ez darotçugu guehiago oguia eta arnoa ofritcen, bainan bai Christo çure Semearen Gorphutz adoragarria, ô ene Yaincoa! haren pasionearen, pitzteāren, cerurat igatearen orhoitçapenetan: gure esculic, Yauna errecibi çatçu, eta bethe gaitçatçu çure graciez.

Bigarren Mementoan.

ORHOIT çaite halaber, Yauna, purgatorioan diren arima gaichoez: dohaxuki çureac dire eta çure esposac ere dire. Bereciki gomendatcen darozkitçut ene ahaideenac adiskideenac, arimaco eta gorphutceco ungui eguileenac eta othoitcen beharra guehien dutenac.

Nobis quoque peccatoribus *erraitean.*

GUCIA bekhatorea naicelaric, ausartatcen naiz galdetcerat gracia bera

enetçat, erran nahi da, ô ene Salbatçailea! çure lorian parte pichca bat. Mila bekhatuz hango çuçena galdu dudala, ikhusten dut eta aithortcen çure presentcian, ô ene Yaincoa! ene mereciei beguiratcen badioçute, ez duket esperantçaric plaçatua içateco Erresuma hartan, ceinetarat Apostoluec, Martirec eta Biryina Sainduec ecin ardiexi baitute, bethi sofrituz eta berthute guirichtinozco guciac pratican emanez baicen. Nola beraz ausarta ere othe naiteke, Yauna, esperantça içaterat? Çure odolac eguiten du ene fidantcia gucia. Barkha dietçakidatçu ene faltac, eta penitentcia eguiazco batez digne errenda neçaçu hartarat heltceco.

Pater *erraitean.*

CREATURA ez deus eta dohacabo bat baicen ez naicen arren; halere, Yainco handia! ausartatcen naiz çu ene Aita deitcerat, ceren hola nahi duçun: eguidaçu gracia, ô ene Yaincoa! ez deçadan nihoiz ere gal çure umearen ca-

litatea. Içan bedi çure icena sanctificatua ceru lurretan. Erreguina çaçu orai beretic çure graciaz bihotcean, çurekin erreguina deçadantçat eternitatean çure lorian; eta çure borondateac compli deiçadantçat lurrean, Sainduec complitcen tuzten beçala ceruan. Ene Aita çare, indaçu beraz, othoi, ceruco ogui hura, ceinetaz bazten baiditutçu çure haurrac. Barkhamendu acorda dieçadaçu, nic çure amoreac-gatic bihotz onez ofenxatu nautenei acordatcen diotedan beçala, eta ez deçaçula permeti nihoiz tentamendu batec ere garhait naçan: aitcitic çure graciaz lagunduric, eguiçu bentçu deiçadan ene salbamenduaren exai guciac.

Agnus Dei *erraitean.*

YAINCOAREN Bildoxa, munduco bekhatuez cargatu nahi içatu çarena, garbi çatçu eta borrha neure guciac çure odolean; hain khario erosi duçun bakea içateco, digne errenda neçaçuntçat. Indaçu bake hura çurekin, bake

hura proximoarekin, bake hura neure buruarekin; inspiratcen darotaçularic humiltasun osoena; eta ene baithan ithotcen ditutçularic mendecuzco desira guciac.

Domine, non sum dignus *erraitean.*

AH Yauna! sobera baicen ez da eguia, ez dudala mereci çure errecibitcea; indigne errendatu naiz osoki ene bekhatuez: guciez urriki dut eta dolore, ceren damustatu baitçaituzte eta çureganic urrundu bainaute. Çure hitz bakhar batec senda deçake ene arima: ez neçaçula abandona, ô ene Yaincoa! eta çure escutic atchic naçaçu.

Apheçaren Comunionean, norc berac comuniatcen ez duenean errealki.

O ENE Yesus maitagarria! egun çure haragui sainduaz hacia içateco çoriona ez badut, sofri çaçu errecibi çaitçadan bederen izpirituz eta bihotcez, eta çurekin bat eguin nadin fedeaz,

esperantçaz eta caritateaz. Sinhesten dut çure baithan; çure baithan dut ene esperantça; eta maite çaitut ene bihotz guciaz.

Ala dohaxu baininteke, ene Salbatçaile maitea, çure-ganat hurbiltceco, çure mahain sainduan presentatceco, gure gorphutz sacratua errecibitceco, eta çure odola edateco estatutan banintz. Ah! cer frankia, cer conxolacione, cembat gracia ez dioçute ematen hetaz hazten ditutçunei.

Norc berac comuniatcen duenan, horren orden eguin behar dire Comunioneco Actac.

Ostia pichcac Apheçac biltcean.

Yauna, çure graciaric mendreena hain guehiagoki baliosa da; yan erran dut: Ez dut mereci çure mahainean, çure haurren herruncan yatea; bainan permeti dieçadaçu bil detçadan bedeeren erortcen diren papurrac, Cananearrac galdetcen çuen beçala. Eguiçu ez deçadan çure inspiracionetaric batere

neglíya; ecen neglíyentça horrec obliga çaitçake guciez escas eguiterat.

Post-Comunion*ean.*

CONXUMITU dire guciac, ô Yauna! ene beguien aitcinean sacrificaturic çatoz. O ene Yaincoa! ez naiz nihoiz gueldituco çuri laudoriozco sacrificioa errendatcetic: eta guciz bihotz, çu ofenxatuaz doloratu, çaurthu eta humiliatu baten sacrificioa ofritcetic.

Azkeneco Oracionetan.

NAHI duçu, Yauna, arteric utci gabe gure othoitçac adreça dietçaçugun; ceren dugun bethi çure gracien beharra: ichur çaçu gure-gainerat eta iguçu othoitçaren izpiritua, ceina baita humiltasunezco, confidentciazco eta amodiozco izpiritu bat, hortaz arrekeritcen çaitugu Yesu-Christo çure Semeaz, ceinac çurekin erreguinatcen baitu lorian.

Benediccionearen aitcinean.

TRINITATE guciz Saindua eta adoragarria, Aita, Semea eta Izpiritu Sain dua, Yainco choil eta bakhar bat çarena; çutaz sacrificio hau hasi dugu, çutaz finitcen dugu: agrada bekiçu, eta ez gaitçatçula egor çure benediccionea gabetaric.

Azkeneco Ebanyelioa erraitean.

BERBO eternala, gauça gucien eguilea, demborac bethe cirenean gure-gatic Guiçon eguinic, sacrificio miragarri hau establitu duçuna; eskerrac humilki errendatcen darozkitçugu, ceren eguin darocuçun gracia, hunen entçuteco; hunen efetu salbagarriac, errecibi detçaguntçat. Aingueru eta Saindu guciec hortaz lauda beçaitçate bethi ceruan, eta gu has gaitecen çu hortaz benedicatcen lurrean, comportatcen garelaric egungo egunean çure leguearen arabera. Barkha dieçadaçu, ô ene Yaincoa! ene izpirituco barrayamen-

dua eta ene bihotceco hotztasuna, çutaz ocupatua eta çuretçat sustatua içan behar çuten momento hortan. Ahantz bekizkitçu, Yauna, ene bekhatuac, ceinentçat Yesu-Christo çure Semea, Aldare hunen gainean immolaturic heldu baita; eta ez deçaçula permeti aski ondicozco içan nadin, çu hemendic harat ofenxatceco, bainan eguiçu, çucenki comportatcen naicelaric, bethi, beguira dieçaçudan ene gogoetan, ene hitcen, eta ene obren erreguelari eta azken finari beçala. Halabiz.

MEÇA SAINDUAREN

ORDINARIOA

LAGUNTCECO MOLDEAREKIN.

In nomine Patris ✝, et Filii, et Spiritûs Sancti. Amen.

Introibo ad altare Dei.

℟. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sanctâ: ab homine iniquo et doloso erue me.

℟. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quarè me repulisti, et quarè tristis incedo, dùm affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam; ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

℟. Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in citharâ, Deus, Deus meus: quarè tristis es, anima mea, et quarè conturbas me?

℟. Spera in Deo, quoniam adhùc confitebor illi: salutare vultûs mei, et Deus meus.

Gloria Patri, etc. ℟. Sicut erat, etc.

Introibo ad altare Dei.

℟. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Adjutorium nostrum in nomine Domini,

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Apheçac erraiten du :

Confiteor, etc.

Laguntçaileac erraiten du :

℟. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

Apheçac erraiten du : Amen.

Laguntçaileac erraiten du :

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni-Baptistæ, Sanctis Apostolis Petro et Paulo, om-

nibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem-Baptistam, Sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Apheçac othoitz eguiten du laguntçaileentçat eta beretçat.

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

℟. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

℟. Amen.

Deus, tu conversus vivicabis nos.

℟. Et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

℟. Et salutare tuum da nobis.
Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Apheçac aldarerat yoatean erraiten du

OREMUS.

Aufer à nobis, quæsumus, Domine iniquitates nostras, ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, etc. Amen.

Aldareari musu emaitean Apheçac erraiten du :

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiæ hic sunt, et omnium Sanctorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

Introit ondoan Apheçac erraiten du :

℣. Kyrie eleison. ℟. Kyrie eleison.
℣. Kyrie eleison. ℟. Christe eleison.
℣. Christe eleison. ℟. Christe eleison.
℣. Kyrie eleison. ℟. Kyrie eleison.
℣. Kyrie eleison.

Aldarearen erdian denean Apheçac erraiten du :

Gloria in excelsis, p. 347.

Apheçac itçultcen da Populuaren alderat eta erraiten du :

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Epistolaren akhabantçan ihardesten da:

℟. Deo gratias.

Ebanyelioa baino lehen Apheçac erraiten du :

Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiæ Prophetæ calculo mundasti ignito; ita me tuâ gratiâ miseratione dignare mundare, ut Sanctum Evangelium tuum dignè valeam nuntiare.

Jube, Domine, benedicere.

Dominus sit in corde meo et in labiis meis, ut dignè et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Initium *edo* Sequentia Sancti Evangelii secundùm N.

℟. Gloria tibi, Domine.

Ebanyelioaren akhabantçan ihardesten da :

℟. Laus tibi, Christe.

Apheçac Ebanyelioari musu emaitean erraiten du :

Per evangelica dicta deleantur nostra dilecta.

Aldarearen erdian denean Apheçac erraiten du :

Credo, etc., p, 349.

Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Suscipe, Sancte Pater, omnipotens æterne Deus, hanc immaculatam hostiam quam ego indignus famulus tuus offero, tibi Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentiis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus Christianis, vivis atque defunctis, ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

Apheçac emaiten du ura eta arnoa Calitcean.

Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti et mirabiliùs reformasti; da nobis per hujus aquæ et vini mysterium, ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps, Jesus-Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum, etc.

Apheçac Calitça ofritcean, erraiten du :

Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam, ut in conspectu divinæ Majestatis tuæ, pro nostrâ et totius mundi salute, cum odore suavitatis ascendat. Amen.

Gurthuric erraiten du :

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur à te, Domine, et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodiè, ut placeat tibi, Domine Deus.

Oguia eta arnoac benedicatcean, erraiten du :

Veni, sanctificator omnipotens, æter-

ne Deus, et benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

Apheçac erhiat garbitcen tu, erraiten duelaric :

Lavabo inter innocentes manus meas, et circumdabo altare tuum, Domine. Ut audiam vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua. Domine, dilexi decorem domûs tuæ et locum habitationis gloriæ tuæ. Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam : et cum viris sanguinum vitam meam. In quorum manibus iniquitates sunt : dextera eorum repleta es muneribus. Ego autem in innocentiâ meâ ingressus sum : redime me et miserere mei. Pes meus stetit in directo : in ecclesiis benedicam te, Domine. Gloria Patri, etc.

Apheçac gurtcen da, eta erraiten du :

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem quam tibi offerimus ab memoriam Passionis, Resurrectionis, et Ascensionis Jesu-Christi Domini nostri, et in honorem beatæ Mariæ semper

Benediccionearen aitcinean.

TRINITATE guciz Saindua eta adoragarria, Aita, Semea eta Izpiritu Saindua, Yainco choil eta bakhar bat çarena; çutaz sacrificio hau hasi dugu, çutaz finitcen dugu: agrada bekiçu, eta ez gaitçatçula egor çure benediccionea gabetaric.

Azkeneco Ebanyelioa erraitean.

BERBO eternala, gauça gucien eguilea, demborac bethe cirenean gure-gatic Guiçon eguinic, sacrificio miragarri hau establitu duçuna; eskerrac humilki errendatcen darozkitçugu, ceren eguin darocuçun gracia, hunen entçuteco; hunen efetu salbagarriac, errecibi detçaguntçat. Aingueru eta Saindu guciec hortaz lauda beçaitçate bethi ceruan, eta gu has gaitecen çu hortaz benedicatcen lurrean, comportatcen garelaric egungo egunean çure leguearen arabera. Barkha dieçadaçu, ô ene Yaincoa! ene izpirituco barrayamen-

dua eta ene bihotceco hotztasuna, çutaz ocupatua eta çuretçat sustatua içan behar çuten momento hortan. Abantz bekizkitçu, Yauna, ene bekhatuac, ceinentçat Yesu-Christo çure Semea, Aldare hunen gainean immolaturic heldu baita; eta ez deçaçula permeti aski ondicozco içan nadin, çu hemendic harat ofenxatceco, bainan eguiçu, çucenki comportatcen naicelaric, bethi, beguira dieçaçudan ene gogoetan, ene hitcen, eta ene obren erreguelari eta azken finari beçala. Halabiz.

MEÇA SAINDUAREN

ORDINARIOA

LAGUNTCECO MOLDEAREKIN.

In nomine Patris ✝, et Filii, et Spiritûs Sancti. Amen.

INTROIBO ad altare Dei.

℟. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sanctâ: ab homine iniquo et doloso erue me.

℟. Quia tu es, Deus, fortitudo mea: quarè me repulisti, et quarè tristis incedo, dùm affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam; ipsa me deduxerunt et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

℟. Et introibo ad altare Dei, ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in citharâ, Deus, Deus meus: quarè tristis es, anima mea, et quarè conturbas me?

℟. Spera in Deo, quoniam adhùc confitebor illi: salutare vultûs mei, et Deus meus.

Gloria Patri, etc. ℟. Sicut erat, etc.

Introibo ad altare Dei.

℟. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Adjutorium nostrum in nomine Domini,

℟. Qui fecit cœlum et terram.

Apheçac erraiten du :

Confiteor, etc.

Laguntçaileac erraiten du :

℟. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis, perducat te ad vitam æternam.

Apheçac erraiten du : Amen.

Laguntçaileac erraiten du :

Confiteor Deo omnipotenti, beatæ Mariæ semper Virgini, beato Michaëli Archangelo, beato Joanni-Baptistæ, Sanctis Apostolis Petro et Paulo, om-

nibus Sanctis, et tibi, Pater, quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: meâ culpâ, meâ culpâ, meâ maximâ culpâ. Ideò precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaëlem Archangelum, beatum Joannem-Baptistam, Sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, Pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Apheçac othoitz eguiten du laguntçaileentçat eta beretçat.

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam.

℟. Amen.

Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

℟. Amen.

Deus, tu conversus vivicabis nos.

℟. Et plebs tua lætabitur in te.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

℟. Et salutare tuum da nobis.
Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Apheçac aldarerat yoatean erraiten du:

OREMUS.

Aufer à nobis, quæsumus, Domine, iniquitates nostras, ut ad Sancta Sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, etc. Amen.

Aldareari musu emaitean Apheçac erraiten du:

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiæ hic sunt, et omnium Sanctorum, ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

Introit ondoan Apheçac erraiten du:

℣. Kyrie eleison. ℟. Kyrie eleison.
℣. Kyrie eleison. ℟. Christe eleison.
℣. Christe eleison. ℟. Christe eleison.
℣. Kyrie eleison. ℟. Kyrie eleison.
℣. Kyrie eleison.

Aldarearen erdian denean Apheçac erraiten du :

Gloria in excelsis, p. 347.

Apheçac itçultcen da Populuaren alderat eta erraiten du :

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Epistolaren akhabantçan ihardesten da:

℟. Deo gratias.

Ebanyelioa baino lehen Apheçac erraiten du :

Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiæ Prophetæ calculo mundasti ignito; ita me tuâ gratiâ miseratione dignare mundare, ut Sanctum Evangelium tuum dignè valeam nuntiare.

Jube, Domine, benedicere.

Dominus sit in corde meo et in labiis meis, ut dignè et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Initium *edo* Sequentia Sancti Evangelii secundùm N.

℟. Gloria tibi, Domine.

Ebanyelioaren akhabantçan ihardesten da :

℟. Laus tibi, Christe.

Apheçac Ebanyelioari musu emaitean erraiten du :

Per evangelica dicta deleantur nostra dilecta.

Aldarearen erdian denean Apheçac erraiten du :

Credo, etc., p, 349.

Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

OREMUS.

Suscipe, Sancte Pater, omnipotens æterne Deus, hanc immaculatam hostiam quam ego indignus famulus tuus offero, tibi Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentiis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus Christianis, vivis atque defunctis, ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

Apheçac emaiten du ura eta arnoa Calitcean.

Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti et mirabiliùs reformasti; da nobis per hujus aquæ et vini mysterium, ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps, Jesus-Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum, etc.

Apheçac Calitça ofritcean, erraiten du :

Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam, ut in conspectu divinæ Majestatis tuæ, pro nostrâ et totius mundi salute, cum odore suavitatis ascendat. Amen.

Gurthuric erraiten du :

In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur à te, Domine, et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodiè, ut placeat tibi, Domine Deus.

Oguia eta arnoac benedicatcean, erraiten du :

Veni, sanctificator omnipotens, æter-

ne Deus, et benedic hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.

Apheçac erhiat garbitcen tu, erraiten duelaric :

Lavabo inter innocentes manus meas, et circumdabo altare tuum, Domine. Ut audiam vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua. Domine, dilexi decorem domûs tuæ et locum habitationis gloriæ tuæ. Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam : et cum viris sanguinum vitam meam. In quorum manibus iniquitates sunt : dextera eorum repleta es muneribus. Ego autem in innocentiâ meâ ingressus sum : redime me et miserere mei. Pes meus stetit in directo : in ecclesiis benedicam te, Domine. Gloria Patri, etc.

Apheçac gurtcen da, eta erraiten du :

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem quam tibi offerimus ab memoriam Passionis, Resurrectionis, et Ascensionis Jesu-Christi Domini nostri, et in honorem beatæ Mariæ semper

Virginis, et beati Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et istorum et omnium Sanctorum; ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem, et illi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam agimus in terris. Per, etc.

Apheçac aldareari musu emaiten dio, eta erraiten du:

Orate, fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

℟. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.

Apheçac erraiten du ichiltoric Amen, *seguidan Secreta, eta guero haltoki:*

℣. Per omnia secula seculorum.
℟. Amen.
℣. Dominus vobiscum,
℟. Et cum spiritu tuo.
℣. Sursùm corda;
℟. Habemus ad Dominum.

℣. Gratias agamus Domino Deo nostro. ℟. Dignum et justum est.

Prefacio comuna, edo bertce demboretacoac, p. 353.

TE igitur, clementissime Pater, per Jesum-Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, uti accepta habeas et benedicas hæc dona, hæc munera, hæc sancta sacrificia illibata, in primis quæ tibi offerimus pro Ecclesiâ tuâ sanctâ catholicâ, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum, una cum famulo tuo Papâ nostro N. et Antistite nostro N., et Rege nostro N., et omnibus orthodoxis atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

Bicien Memorioa.

Memento, Domine, famulorum famularumque tuarum N. N. et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio, pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt

hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suæ, tibique reddunt vota sua æterno Deo vivo et vero.

Communicantes, et memoriam venerantes in primis gloriosæ semper Virginis Mariæ, genitricis Dei et Domini nostri Jesu-Christi, sed et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum Petri et Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis et Thadæi, Lini, Cleti, Clementis, Xisti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis et Pauli, Cosmæ et Damiani, et omnium Sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per, etc.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tuâ pace disponas, atque ab æternâ damnatione

nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per, etc.

Quam oblationem, tu Deus, in omnibus quæsumus, benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris, ut nobis corpus et sanguis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu-Christi, qui pridiè quàm pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas; et elevatis oculis in cœlum ad te, Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, benedixit, fregit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et manducate ex hoc omnes: HOC EST ENIM CORPUS MEUM.

Simili modo postquàm cœnatum est, accipiens et hunc præclarum Calicem in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi gratias agens, benedixit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et bibite ex eo omnes: HIC EST ENIM CALIX SANGUINIS MEI, NOVI ET ÆTERNI TESTAMENTI, (MYSTERIUM FIDEI), QUI

hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suæ, tibique reddunt vota sua æterno Deo vivo et vero.

Communicantes, et memoriam venerantes in primis gloriosæ semper Virginis Mariæ, genitricis Dei et Domini nostri Jesu-Christi, sed et beatorum Apostolorum ac Martyrum tuorum Petri et Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis et Thadæi, Lini, Cleti, Clementis, Xisti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis et Pauli, Cosmæ et Damiani, et omnium Sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per, etc.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tuâ pace disponas, atque ab æternâ damnatione

nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per, etc.

Quam oblationem, tu Deus, in omnibus quæsumus, benedictam, adscriptam, ratam, rationabilem, acceptabilemque facere digneris, ut nobis corpus et sanguis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu-Christi, qui pridiè quàm pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas; et elevatis oculis in cœlum ad te, Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, benedixit, fregit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et manducate ex hoc omnes: Hoc est enim Corpus meum.

Simili modo postquàm cœnatum est, accipiens et hunc præclarum Calicem in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi gratias agens, benedixit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite et bibite ex eo omnes: Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi et æterni Testamenti, (Mysterium fidei), qui

PRO VOBIS ET PRO MULTIS EFFUNDETUR IN REMISSIONEM PECCATORUM.

Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis.

Undè et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejusdem Christi Filii tui Domini nostri tam beatæ Passionis, necnon et ab inferis Resurrectionis, sed et in cœlos gloriosæ Ascensionis, offerimus præclaræ Majestati tuæ de tuis donis ac datis, Hostiam puram, Hostiam sanctam, Hostiam immaculatam, Panem sanctum vitæ æternæ, et Calicem salutis perpetuæ.

Suprà quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris, et accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel, et sacrificium Patriarchæ nostri Abrahæ, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech sanctum sacrificium, immaculatam Hostiam.

Supplices te rogamus, omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus

sancti Angeli tui in sublime Altare tuum, in conspectu divinæ Majestatis tuæ, ut quotquot ex hâc Altaris participatione sacrosanctum Filii tui corpus et sanguinem sumpserimus, omni benedictione cœlesti et gratiâ repleamur. Per eumdem Christum Dominum nostrum, etc. Amen.

Hilen Memorioa.

Memento etiàm, Domine, famulorum famularumque tuarum N. N., qui nos præcesserunt cum signo fidei, et dormiunt in somno pacis.

Ipsis, Domine, et omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis et pacis, ut indulgeas deprecamur. Per eumdem, etc.

Apheçac bere bulharrac yotcen dituelaric, erraiten du :

Nobis quoque peccatoribus, famulis tuis de multitudine miserationum tuarum sperantibus partem aliquam, et societatem donare digneris, cum tuis sanctis Apostolis et Martyribus, cum Joanne, Stephano, Matthiâ, Barnaba,

Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetuâ, Agathâ, Luciâ, Agnete, Cæciliâ, Anastasiâ, et omnibus Sanctis tuis: intrà quorum nos consortium, non æstimator meriti sed veniæ, quæsumus, largitor admitte, per Christum Dominum nostrum, per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas, sanctificas, vivificas, benedicis, et præstas nobis. Per ipsum, et cum ipso, et in ipso, est tibi Deo Patri omnipotenti, in unitate Spiritûs Sancti, omnis honor et gloria.

Per omnia secula seculorum.

℟. Amen.

OREMUS.

Præceptis salutaribus moniti, et divinâ institutione formati, audemus dicere:

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terrâ; panem nostrum quotidianum da nobis hodiè: et dimitte nobis debita nostra, sicut es nos dimit-

timus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos à malo.

Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis, præteritis, præsentibus et futuris; et intercedente beatâ et gloriosâ semper Virgine, Dei genitrice, Mariâ, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andreâ, et omnibus Sanctis, da propitius pacem in diebus nostris: ut ope misericordiæ tuæ adjuti, et à peccato simus semper liberi, et ab omni perturbatione securi. Per eumdem Dominum nostrum Jesum-Christum Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritûs Sancti, Deus.

℣. Per omnia secula seculorum.

℟. Amen.

℣. Pax Domini sit semper vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Apheçac nahasten du Calitçan hirur çathi eguin duen Hostiatic pharte bat, eta erraiten du:

Hæc commixtio et consecratio Cor-

poris et Sanguinis Domini nostri Jesu-Christi, fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis pecca mundi, miserere nobis.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Hilen Mecetan Miserere nobis*en lekhuan erraiten da* Dona eis requiem; *eta* Dona nobis pacem, *erraiten den lekhuan* Dona eis requiem sempiternam.

Domine, Jesu-Christe, qui dixisti Apostolis tuis: Pacem relinquo vobis, pacem meam da vobis; ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiæ tuæ, eamque secundùm voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris. Qui vivis et regnas, Deus, per omnia secula, etc.

Domine Jesu-Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: libera me per hoc sa-

crosantum Corpus et Sanguinem tuum, ab omnibus iniquitatibus meis, et universis malis, et fac me tuis semper inhærere mandatis, et à te numquàm separari permittas; qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto, vivis et regnas, Deus, per omnia secula, etc.

Perceptio Corporis tui, Domine Jesu-Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in judicium et condemnationem, sed pro tuâ pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam. Qui vivis et regnas cum Deo Patre, in unitate Spiritûs Sancti, Deus. Per omnia secula seculorum.

Apheçac Hostia Saindua adoratu duen ondoan, hartcen du escuetan, erraiten duelaric.

Panem cœlestem accipiam, et nomen Domini invocabo.

Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum; sed tantùm dic verbo, et sanabitur anima mea.

Hiruretan erran ondoan erraiten du:

Corpus Domini nostri Jesu-Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Apheçac Yesu-Christoren Gorphutça errecibitu ondoan, hartoen du Calitça eta erraiten du:

Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.

Apheça Calitçarekin eguiten du gurutcearen seinalea, eta erraiten du:

Sanguis Domini nostri Jesu-Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Lehembicico Ablucionean.

Quod ore sumpsimus, Domine, purâ mente capiamus; et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

Bigarren Ablucionean.

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis quem potavi, adhæreat vis-

ceribus meis, et præsta ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt Sacramenta. Qui vivis et regnas in secula seculorum. Amen.

Apheça itçultcen da Populuaren alderat, eta erraiten du :

Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Post-Comunionearen ondoan, erraiten du :

Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Ite, Missa est, *edo* Benedicamus Domino. ℟. Deo gratias.

Defuntuen Mecetan Apheçae erraiten du Requiescant in pace. *Eta Meça Laguntçaileac :* Amen.

Placeat tibi Sancta Trinitas, obsequium servitutis meæ, et præsta ut sacrificium quod oculis tuæ Majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihique et omnibus pro quibus illud

obtuli, sit, te miserante, propitiabile. Per Christum Dominum nostrum.

Amen.

Apheçac Populuaren alderat itçuliric erraiten du :

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.

℟. Amen.

Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Initium Sancti Evangelii secundùm Joannem.

℟. Gloria tibi, Domine.

IN principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum; hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: et sinè ipso factum est nihil quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hominum, et lux in tenebris lucet, et tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes

crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his qui credunt in nomine ejus; qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. ET VERBUM CARO FACTUM EST, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam cuasi Unigeniti à Patre, plenum gratiæ et veritatis.

℟. Deo gratias.

BEKHATOREA,
HORRA HIRE LANA.

BEKHATOREA,
HORRA HIRE IHES LEKHUA.

YESU-CHRISTO
GURE SALBATÇAILEAREN
PASIONEA,
SAN MATHIUREN ARABERA. CAP. 6.

YESUSEC erran cioten bere Dicipuluei:
† Badakiçue bi egunen buruan Bazco eguinen dela, eta Guiçonaren Semea li-

bratua içanen dela gurutceficatua içan dadintçat. *c.* Orduan Aphecen Printceac eta populuco Çaharrac bildu ciren Caïphas deitcen cen Aphez handiaren salara, eta han deliberatu çuten Yesus fineciaz preso hartcerat, eta hil arazterat. Bainan cioten : *s.* Ez ordean bestac diraueino populua asalda ez dadintçat. *c.* Eta nola Yesus Bethanian Simon leprosaren etchean baitcen, emazte bat harat yoan citçayon unguentu precios batez betherikaco albastrasco charro batekin, eta hura ichuri cioen bere buruaren gainerat, yarriric çayoen demboran. Dicipuluec hori ikhusiric bekhaiztu ciren, eta cioten : *s.* Cergatic horla galdu da unguentu balios hori? Ecen sal citeken hainitz khario, horren balioa pobrei emateco. *c.* Yesusec hori yakinic, erran cioten : † Cergatic errencura eguiten dioçue emazte huni? Hunec niri eguin darotana, obra on bat da, ecen bethi baituçue pobreac çuekin, bainan ni bethi ez nauçue içanen; eta baldin

unguentu hori ene gorphuiceral ichuri badu, ni ehorsten naiceneco eguin du. Eguia erraiten darotçuet: non ere predicatua içanen baita Ebanyelio hau mundu gucian, khondatuco da hunen orhoitçapenetan hunec orai eguin duena. *c.* Orduan hamabitaric bat Yudas Iscariotes deitcen cena, yoan cen Aphecen Printceen ganat, eta erran cioten: *s.* Cer nahi darotaçue eman, eta libratuco darotçuet? *c.* Eta hec aguindu ciotçaten hogoi eta hamar diru peça, eta gueroztic parada bilha çabilan hura hekien escuetarat emateco. Eta Azimen lehembicico egunean Dicipuluac yoan citçaizcon Yesusi, eta erran cioten: *s.* Non nahi duçu prepara dieçaçugun Bazcoa yateco behar dena? *s.* Yesusec ihardexi cioten: ✝ Çoazte hirirat, eta han causituco duçue guiçon bat pegar bat ur etche batetara daramana, eta erroçue etche hartaco Yaunari: Nausiac gaztiatcen darotçu, ene dembora hurbildu da, çure et-

cherat heldu naiz ene Dicipuluekin Bazco eguiterat. *c*. Dicipuluec eguin çuten Yesusec manatu ciotena, eta preparatu cioten Bazco eguiteco nesesario cena. Arraxa ethorri cenean, mahainean eman cen bere hamabi Dicipuluekin, eta yaten hari circla erran cioten: † Eguia erraiten darotçuet, çuetaric batec traditluco nau. *c*. Hitz hortaz guciac handizki tristaturic, batbederac galdetu cioten: *s*. Yauna, ni othe naiz haina? Yesusec ihardexi cioten: † Enekin escua platerat emaiten duenac tradituco nau: badoha bada Guiçonaren Semea, hartaz errana den beçala; bainan çoritgaitz hainarentçat, ceinetaz Guiçonaren Semea traditua içanen baita: hobe içanen cen harentçat, egundaino sorthu ez balitz. *c*. Horren gainean Yudas harren traditçaileac erran cioen: *s*. Nausia, ni othe naiz hura? *c*. Ihardexi cioen: † Ceronec dioçu. *c*. Eta afaiten hari circla, Yesusec hartu çuen oguia, eta benedicatu ondoan,

hauxi çuen eta eman cioten bere Dicipuluei, erraiten ciotela : ✝ Har çaçue eta yan çaçue, hau da ene Gorphutça. *c*. Manera berean Calitça harturic eta Yaincoari eskerrac errendaturic, eman cioten, cioçotela : ✝ Edan çaçue guciec hortaric, ecen hau da ene Odola Testament berricoa, ceina hanitcentçat ichuria içanen baita'bekhatuen barkhamendutan; erraiten darotçuet, ez dudala guehiago mahastico fruitu hunlaric edanen çuekin, ene Aitaren erresuma berrian edanen dudan egun hartaraino. *c*. Guero himnoa erranic yoan ciren Olibetaco mendira. Orduan Yesusec erran cioten : ✝ Gau huntan guciei escandalazco ocasione bat içanen natçaitçue, ecen escribatua da cehatuco dut artçaina, eta arthaldeco ardiac barrayatuac içanen dire. Bainan piztu naicen ondoan, çuen aitcinean Galilearat yoanen naiz. *c*. Betiric erran cioen : *s*. Bertce gucientçat escandalazco suyet bat bacine ere, ez çare se-

culan enetçat hala içanen. *c*. Yesusec ihardexi cioen : † Eguiaz erraiten darotçut, gau huntan berean, oilarrac cantatuco duen baino lehen, hiruretan nitaz ukhatuco duçu. *c*. Betiric errepusta eguin cioen : *s*. Çurekin hil behar banu ere, ez neçake çutaz ukha. *c*. Eta gauça bera erran cioten bertce Dicipulu guciec ere dembora berean. Yesus yoan cen hekin Gethsemani deitcen cen lekhu batera, eta heyei erran cioten : † Çuec yar çaiteste hemen, nic harat yoanic othoitz eguin deçakedan artean. *c*. Betiri eta Zebedearen bi semeac berekin hartu ondoan, hasi cen tristatcen eta afliyitcen, erran ere cioten : † Triste da ene arima heriotceraino : çaudete hemen eta beila çaçue enekin batean. *c*. Eta hetaric urrunduche cen ondoan, ahuspez yarriric, bisaya lurraren contra çuela, othoitz eguin çuen : erraiten çuela : † Ene Aita, posible bada Calitz hau urrun bedi ene-ganic ; guciarekin ere ez dadin içan ene

nahia conplitua: bainan Bai çurea. *c.* Ondoan yoan cen bere Dicipuluetarat, eta lo çaudeçala causituric, erran çioen Betiriri : † Nola ecin oren bat beilatu duçue enekin batean? Beila, çaçue eta çaudete othoitcean, tentacionetan sar ez çaitezten-tçat; eguiazki izpiritua borthitça da, bainan haraguia flacoa. *c.* Berriz ere bigarrenean yoan cen, eta othoitz eguin çuen cioelaric : † Ene Aita, baldin ecin pasa banaiteke Calitz hau edan gabe, çure borondatea bedi conplitua. *c.* Ondoan bihurtu cen hetarat, ceinac, bere beguiac cargatuac içanez, loac hartu baitcituen. Eta hec hala utciric erretiratu cen oraino berriz ere, eta othoitz bera hirur garrenean eguin çuen; guero turnatu cen bere Dicipuluetarat, eta erran cioten: † Orai eguiçue lo, eta errepausa çaitezte; huna non orena ethorri den, eta Guiçonaren Semea libratua içaterat dohan bekhatoreen escuetarat. Altcha çaitezte, goacen;

huna non ni trahitu behar nauena hurbildu den. *c*. Horla oraino mintço cela, Yudas, hamabi Dicipuluetaric bat, arribatu cen Aphecen Printceec eta populuco Çaharrec egorriricaco ezpataz eta makhilez harmatuac ciren yende oste handi batekin. Ordean hura trahitcen çuenac eman cioten seinalea, hura eçagutcecotçat, ciotela : *s*. Nori ere musu emanen baitiot, haina içanen da çuec bilhatcen duçuena, hartaz sesi çaitezkete. *c*. Eta berehala hurbilduric Yesusi, erran cioen : *s*. Agur, Nausia : *c*. Eta musu eman cioen. Yesusec ihardexi cioen : † Adichkidea, certarat hunat ethorri çare? *c*. Dembora berean bertceac hurbildu citçaizcon, escuac hedatu ciotçaten, eta sesitu çuten. Bainan Yesusekin cirenetaric batec, bere ezpata artheraturic, yo çuen hartaz Aphez handiaren cerbitçari bat, eta ebaki cioen beharri bat. Yesusec hori ikhusiric erran cioen : † Erremeti çaçu çure ezpata bere lekhurat, ecen ezpataz cerbitçatuco diren

guciac, ezpataz finituco dire. Uste duçu ez deçakedala othoitz ene Aita, eta harc ez leçaikedala berehala egor Ainguerúzco hamabi legione baino guehiago? Ordean nola conplituco da Escripturec diotena, manera huntan gaucec arribatu behar dutela? Ondoan erran cioen yende tropa hari : † Ohoin baten ganat beçala ethorri çarete ezpataz eta makhilez harmaturic ene preso hartcerat, egun oroz çuen artean yarriric nagoen, templuan irakhasten nuela, eta orduan ez ninduçuen prèso hartu. c. Bainan hauc guciac arribatu dire, Profeten erranac conplituac içan ditentçat. Orduan bere Dicipuluec abandonatu çuten, eta guciac ihesari eman citçaizcon. Eta Yesusez sesitu ciren yende hec, eta eraman çuten Caïphas Aphez handia baitarat, ceinetan Escribauac eta Çaharrac bilduac baitçaudecen. Betiric seguitu çuen urrundic Aphez handiaren salharaino, eta han barna sarthu cen ondoan, yarri cen cerbitça-

bratua içanen dela guruteeficatua içan dadintçat. *c.* Orduan Aphecen Printceac eta populuco Çaharrac bildu ciren Caïphas deitcen cen Aphez handiaren salara, eta han deliberatu çuten Yesus fineciaz preso hartcerat, eta hil arazterat. Bainan cioten : *s.* Ez ordean bestac diraueino populua asalda ez dadintçat. *c.* Eta nola Yesus Bethanian Simon leprosaren etchean baitcen, emazte bat harat yoan citçayon unguentù precios batez betherizaco albastrasco charro batekin, eta hura ichuri cioen bere buruaren gainerat, yarriric çayoen demboran. Dicipuluec hori ikhusiric bekhaiztu ciren, eta cioten : *s.* Cergatic horla galdu da unguentu balios hori? Ecen sal citeken hainitz khario, horren balioa pobrei emateco. *c.* Yesusec hori yakinic, erran cioten : ✝ Cergatic errencura eguiten dioçue emazte huni? Hunec niri eguin darotana, obra on bat da, ecen bethi baituçue pobreac çuekin, bainan ni bethi ez nauçue içanen; eta baldin

unguentu hori ene gorphutceral ichuri badu, ni ehorsten naiceneco eguin du. Egula erraiten darotçuet: non ere predicatua içanen baita Ebanyelio hau mundu gucian, khondatuco da hunen orhoitçapenetan hunec orai eguin duena. *c.* Orduan hamabitaric bat Yudas Iscariotes deitcen cena, yoan cen Aphecen Printceen ganat, eta erran cioten: *s.* Cer nahi darotaçue eman, eta libratuco darotçuet? *c.* Eta hec aguindu ciotçaten hogoi eta hamar diru peça, eta gueroztic parada bilha çabiltan hura hekien escuetarat emateco. Eta Azimen lehembicico egunean Dicipuluac yoan citçaizcon Yesusi, eta erran cioten: *s.* Non nahi duçu prepara dieçaçugun Bazcoa yateco behar dena? *s.* Yesusec ihardexi cioten: ✝ Çoazte hirirat, eta han causituco duçue guiçon bat pegar bat ur etche batetara daramana, eta erroçue etche hartaco Yaunari: Nausiac gaztiatcen darotçu, ene dembora hurbildu da, çure et-

cherat heldu naiz ene Dicipuluekin Bazco eguiterat. *c*. Dicipuluec eguin çuten Yesusec manatu ciotena, eta preparatu cioten Bazco eguiteco nesesario cena. Arraxa ethorri cenean, mahainean eman cen bere hamabi Dicipuluekin, eta yaten hari cirela erran cioten: † Eguia erraiten darotçuet, çuetaric batec tradituco nau. *c*. Hitz hortaz guciac handizki tristaturic, bathederac galdetu cioten: *s*. Yauna, ni othe naiz haina? Yesusec ihardexi cioten: † Enekin escua platerat emaiten duenac traditucо nau: badoha bada Guiçonaren Semea, hartaz errana den beçala; bainan çorigaitz hainarentçat, ceinetaz Guiçonaren Semea traditua içanen baita: hobe içanen cen harentçat, egundaino sorthu ez balitz. *c*. Horren gainean Yudas harren traditçaileac erran cioen: *s*. Nausia, ni othe naiz hura? *c*. Ihardexi cioen: † Ceronec dioçu. *c*. Eta afaiten hari circla, Yesusec hartu çuen oguia, eta benedicatu ondoan,

hauxi çuen eta eman cioten bere Dicipuluei, erraiten ciotela : † Har çaçue eta yan çaçue, hau da ene Gorphutça. *c*. Manera berean Calitça harturic eta Yaincoari eskerrac errendaturic, eman cioten, cioçotela : † Edan çaçue guciec hortaric, ecen hau da ene Odola Testament berricoa, ceina hanitcentçat ichuria içanen baita bekhatuen barkhamendutan ; erraiten darotçuet, ez dudala guehiago mahastico fruitu huntaric edanen çuekin, ene Aitaren erresuma berrian edanen dudan egun hartaraino. *c*. Guero himnoa erranic yoan ciren Olibetaco mendira. Orduan Yesusec erran cioten : † Gau huntan guciei escandalazco ocasione bat içanen natçaitçue, ecen escribatua da cehatuco dut artçaina, eta arthaldeco ardiac barrayatuac içanen dire. Bainan piztu naicen ondoan, çuen aitcinean Galilearat yoanen naiz. *c*. Betiric erran cioen : *s*. Bertce gucientçat escandalazco suyet bat bacine ere, ez çare se-

culan enetçat hala içanen. *c.* Yesusec ihardexi cioen : † Eguiaz erraiten darotçut, gau huntan berean, oilarrac cantatuco duen baino lehen, hiruretan nitaz ukhatuco duçu. *c.* Betiric errepusta eguin cioen : *s.* Çurekin hil behar banu ere, ez neçake çutaz ukha. *c.* Eta gauça bera erran cioten bertce Dicipulu guciec ere dembora berean. Yesus yoan cen hekin Gethsemani deitcen cen lekhu batera, eta heyei erran cioten : † Çuec yar çaiteste hemen, nic harat yoanic othoitz eguin deçakedan artean. *c.* Betiri eta Zebedearen bi semeac berekin hartu ondoan, hasi cen tristatcen eta afliyitcen, erran ere cioten : † Triste da ene arima heriotceraino : çaudete hemen eta beila çaçue enekin batean. *c.* Eta hetaric urrunduche cen ondoan, ahuspez yarriric, bisaya lurraren contra çuela, othoitz eguin çuen : erraiten çuela : † Ene Aita, posible bada Calitz hau urrun bedi ene-ganic; guciarekin ere ez dadin içan ene

nahia conplitua: bainan Bai çurea. *c.* Ondoan yoan cen bere Dicipulueta-rat, eta lo çaudeçala causituric, erran çioen Betiriri : † Nola ecin oren bat beilatu duçue enekin ba-tean? Beila, çaçue eta çaudete othoit-cean, tentacionetan sar ez çaileztent-çat; eguiazki izpiritua borthitça da, bainan haraguia flacoa. *c.* Berriz ere bigarrenean yoan cen, eta othoitz eguin çuen cioelaric : † Ene Aita, baldin ecin pasa banaiteke Calitz hau edan gabe, çure borondatea bedi conplitua. *c.* Ondoan bihurtu cen hetarat, ceinac, bere beguiac carga-tuac içanez, loac hartu baitcituen. Eta hec hala utciric erretiratu cen oraino berriz ere, eta othoitz bera hirur garrenean eguin çuen; guero turnatu cen bere Dicipuletarat, eta erran cioten: † Orai eguiçue lo, eta errepausa çaitezte; huna non orena ethorri den, eta Guiçonaren Semea libratua içaterat dohan bekhatoreen escuetarat. Altcha çaitezte, goacen;

huna non ni trahitu behar nauena hurbildu den. *c*. Horla oraino mintço cela, Yudas, hamabi Dicipuluetaric bat, arribatu cen Aphecen Printceec eta populuco Çaharrec egorriricaco ezpataz eta makhilez harmatuac ciren yende oste handi batekin. Ordean hura trahitcen çuenac eman cioten seinalea, hura eçagutcecotçat, ciotela : *s*. Nori ere musu emanen baitiot, haina içanen da çuec bilhatcen duçuena, hartaz sesi çaitezkete. *c*. Eta berehala hurbilduric Yesusi, erran cioen : *s*. Agur, Nausia : *c*. Eta musu eman cioen. Yesusec ihardexi cioen : † Adichkidea, certarat hunat ethorri çare? *c*. Dembora berean bertceac hurbildu citçaizcon, escuac hedatu ciotçaten, eta sesitu çuten. Bainan Yesusekin cirenetaric batec, bere ezpata artheraturic, yo çuen hartaz Aphez handiaren cerbitçari bat, eta ebaki cioen beharri bat. Yesusec hori ikhusiric erran cioen : † Erremeti çaçu çure ezpata bere lekhurat, ecen ezpataz cerbitçatuco diren

guciac, ezpataz finituco dire. Uste duçu ez deçakedala othoitz ene Aita, eta harc ez leçaikedala berehala egor Ainguerurzco hamabi legione baino guehiago? Ordean nola conplituco da Escripturec diotena, manera huntan gaucec arribatu behar dutela? Ondoan erran cioen yende tropa hari: † Ohoin baten ganat beçala ethorri çarete ezpataz eta makhilez harmaturic ene preso hartcerat, egun oroz çuen artean yarriric nagoen, templuan irakhasten nuela, eta orduan ez ninduçuen preso hartu. c. Bainan hauc guciac arribatu dire, Profeten erranac conplituac içan ditentçat. Orduan bere Diçipuluec abandonatu çuten, eta guciac ihesari eman citçaizcon. Eta Yesusez sesitu ciren yende hec, eta eraman çuten Caïphas Aphez handia baitarat, ceinetan Escribauac eta Çaharrac bilduac baitçaudecen. Betiric seguitu çuen urrundic Aphez handiaren salharaino, eta han barna sarthu cen ondoan, yarri cen cerbitça-

gutçen guiçon hori. Aphur baten ondoan han present cirenac hurbildu citçaizcon Betiriri, eta erran cioten: *s.* Segurki yende hetaric çare, ecen çure hitzcuntçac eçagutcerat emaiten çaitu. *c.* Orduan hasi cen burrho eta yuramentu eguiten, ez çuela guiçon hura eçagutcen. Eta berehala oilarrac cantatu çuen. Betiri ohoitu cen Yesusec erran cioenaz: Oilarrac cantuco duen baino lehen, nitaz hiruretan arnegatuco duçu. Hala canporat ilkhiric, garrazki nigar eguin ҙuen. Arguitu cen phonduan, Aphecen Printce guciec eta populuco Çaharrec conxeilu atchiki çuten Yesusen contra hura hil arazteco; eta amarratu ondoan eraman çuten, eta erremetitu Pontcio Pilatus Gobernadorearen escutarat. Orduan Yudas hura trahitu çuenac, ikhusi ondoan condenatua cela, urrikituric eguin çuen accioneaz, eraman ciotazten Aphecen Printcei eta Çaharrei hogoi eta hamar diru peçac, cioela: *s.* Bekhatu eguin dut yustuaren odola traditceaz. *c.* Ihardexi cioten: *s.*

Guri cer dohacu? hori çuri dohatçu. *c*. Orduan Yudas diru hec templuan aurthikiric erretiratu cen, eta bere burua urkhatu çuen. Bainan Aphecen Printceec diru hec bildu ondoan erran çuten : *s*. Ez da cilhegui diru hauc tresorerat ematea, ceren odolaren precioa baita. *c*. Bainan elkharrekin conbenituric, erosi çuten hartaz lur bachera eguile baten landa, estranyeraç han ehorsteco. Hargatic landa hura deitcen da oraino egungo eguneraino Haceldama, erran nahi da odolaren landa. Orduan conplitu cen Yeremias Profetac erran çuena : Errecibitu dituzte hogoi eta hamar diru peça, ceinac bai dire Izraelgo umetaric salmentan dutenaren precioa; eta eman dituzte lur bachera eguile baten landaren erosteco, Yaunac niri ordenatu çarotan beçala. Yesus bada presentatu cen Gobernadorearen aitcinean, eta Gobernadorac interrogatu çuen, erraiten cioela: *s*. Çu çare Yuduen Erreguea? Ihardexi cion : † Çuc dioçu. *c*. Eta

Aphecen Printceez eta Çaharrez acusatua celaric, deusic ez çuen ihardexi. Hargatic Pilatusec erran cioen : *s.* Ez duçu aditcen cembat gaucez yende hauyec acusatcen çaituzten? *c.* Bainan, ez cion deusen ere gainean errepustariceguin; ceinaz Gobernadoreac handizki mirexi baitçuen. Ordean Gobernadoreac bethi usaya çuen, Bazcotan populuari harc hautatcen çuen presuner bat libratcea; eta dembora hartan preso çaucan Barrabas deitcen cen, fama gaichtotaco guiçon bat. Hala guciac elkhar gana bilduac çaudecen demboran, Pilatusec erran cioten. *s.* Cein nahi duçue libra dieçaçuedan, Barrabas ala Yesu-Christo deitcen dena? *c.* Ecen bacekien imbidiaz haren escuetarat libratu çutela. Eta bere tribunalean yarriric çagoen demboran, bere emazteac gaztiatu cioen: *s.* Ez çaitecela mela guiçon yustu horren eguitecoan, ecen horren suyetara egun eguin dudan amex batean hainitz sofritu dut. *c.* Bizkitartean Aphecen Print-

ceec eta Çaharrec burutarat eman cioten populuari, Barrabas galdetcea, eta Yesus gal araztea. Hala Gobernadoreac oraino galdetu ciotenean: *s.* Cein nahi duçue bietaric libra dakiçuen? *c.* Ihardexi cioten: *s.* Barrabas. *c.* Pilatusec erran cioten: *s.* Eta cer eguinen dut Yesus-Christo deitcen dena? *c.* Guciec ihardexi çuten: *s.* Gurutcefica bedi. *c.* Gobernadoreac erran cioten: *s.* Cer gaizki ordean eguin du? *c.* Horren gainean guciac oihuz yarri ciren, ciotela: *s.* Gurutcefica bedi. *c.* Pilatusec ikhusiric deusic ez çuela irabazten, contrara yendeac guehiago asaldatcen cirela, populuaren aitcinean bere escuac urez garbitu cituen, cioela: *c.* Nitaz denaz becembatean inocent naiz hunen yustu odolaz, çuec beharco duçue ihardexi. Eta populu gucia eman cen oihuz: Yesusen odola eror bedi gure, eta gure humeen gainera. *c.* Orduan libratu cioten Barrabas, eta Yesus yadanic açotatua eman cioten escuetarat, gurutceficatua içan

çadintçat. Gobernadorearen soldadoec Yesus pretoriorat eramanic, haren ingurutara banda guciac bil araci cituzten: eta biluz gorritu çuten ondoan, escarletazco capa batez estali çuten; eta arrantcezco khoro bat eman cioten bere buruaren gainean, eta sesca bat escuineco escuan, eta haren aitcinean belhauricaturic escarniatcen çuten, erraten ciotela: *c.* Agur Yuduen Erreguea. Eta bisayarat thu eguiten, ciotela, eraman cioten escuan çaucan sesca, eta hartaz buruan yotcen çuten. Manera hartan hartaz trufatu ciren ondoan, ideki cioten, eman cioten escarletazco capa, eta bere arropez beztiaraciric eraman çuten gurutceficatcerat. Ilkhitcen cirela errecontratu çuten Cireneco guiçon bat Simon deitcen cena; eta hari bortchaz Yesusen gurutcea eraman araci cioten. Eta arribatu cirenean Golgotha deitcen den lekhura, ceina baitha Galberioa, eman cioten edaterat minagrearekin nahasturicaco arno batetic: bainan yastatu çuen on-

doan, ez çuen edan nahi içatu. Gurutceficatu çuten ondoan, phartitu cituzten haren arropac, çorthea egotciric, Profetaren errana conplitua içan çadinlçat: Phartitu dituzte ene beztimendac, eta ene arropa çorthean tiratu dute. Ondoan yarriric çaudecela goardatcen çuten. Eta eman çuten haren buruaren gainean, haren heriotcearen suyeta escribaturic, ceina baitcen: Hau da Yesus Yuduen Erreguea. Dembora berean gurutceficatu cituzten harekin batean bi ohoin, bata haren escuineco aldean, eta bertcea ezkerrecoan. Eta handic iragaten cirenec haren contra blasfematcen çuten, bere buruac hiquitcen cituztela; eta cioçotela: *s.* Eta bada hic Yaincoaren templua deseguiten, eta guero hirur egunic barnean erreberitcen dukana, salba çac hire burua; Yaincoaren Semea bahiz, yaux adi gurutce hortaric. *c.* Manera berean Aphecen Printceec, Escribau eta Çaharrekin batean, hartaz burlatcen cirela cioten: *s.* Bertceac salbatu ditu,

eta bere burua ecin salba deçake. Izraelgo Erregue bada, yaux bedi orai gurutcetic, eta sinhexico dugu horren baithan. Yaincoa baithan du bere esperantça. Yaincoac beraz onic nahi badio, libra beça orai; ecen berac erran du: Yaincoaren Semea naiz. *c.* Harekin gurutceficatuac çaudecen ohoinec ere gauça bera erreportchatcen cioten. Eta seigarren orenetic bederatci garreneraino, mundu gucia ilhundu cen. Eta bederatci garren orenaren inguruan, Yesusec oihu handi bat eguin çuen? erraiten çuela: † *Eli, Eli, lamma sabacthani?* erran nahi da: Ene Yaincoa, ene Yaincoa, cergatic abandonatu nauçu? *c.* Present cirenetaric eta horla oihu eguiten aditu çutenetaric batçuec, cioten. *s.* Eliasi oihu eguiten dio. *c.* Eta berehala hetaric batec laster eguin çuen belogui bat minagrez bethetcera, eta hura sesca baten puntan emanic edaterat presentatu cioen. Bainan bertcec cioten: *s.* Çaude ikhus agun behin eya Elias ethorrico çayoen libratcerat.

Orduan Yesusi, berriz ere oihu handi bateguinic, arimac eguin cioen. (*Hemen aphur bat belhaunico egon behar da, eta Frantciaco usantça laudatcecoaren arabera, lurrari musu eman behar çayo*). Dembora berean templuco beloa hausi cen, eta bi çathi eguin gainetic behereaino, lurra ikharatu cen, eta harriac arrailatu ciren, sepulturac ideki ciren, yadanic hilac cireu, hainitz saindaen gorphutçac piztu ciren, eta bere hobietaric ilkhiric, piztu ciren ondoan, hiri saindura yoan ciren, eta hainitci aguertu citçaizcon. Centurioneac eta bertce harekin Yesusen goardatcen cireuec ikhusiric, nola lurra ikharatu cen, eta bertce arribatu ciren gauçac, handizki icitu ciren, erran ere çuten: *c.* Eguiazki guiçon hau Yaincoaren Semea cen. *s.* Baciren oraino handic urrunchago hainitz emazte, Yesus Galileatic haraino seguitu çutenac, hartaz artha içateco, ceinen artean baitciren Maria Magdalena, Maria Yacobe eta Yosephen ama, eta Zebedearen se-

meen ama. Arraxa cenean, elhorri cen Arimathiaco guiçon aberax bat, Yosephe çaritçona, ceina Yesusen dicipulua baitcen, eta harc galdetu cioen Pilatusi Yesusen gorphutça; ceinac berehala manatu baitçuen, eman çakion gorphutz hura. Yosephec hartu çuenean gorphutz hura, mihise chahu batez troçatu çuen, eta eman çuen harroea baten barnean eraguin çuen sepultura berri batean: eta haren entradaraino harri handi bat herresta araci çuen ondoan erretiratu cen. Maria Magdalena eta bertce Mariac ere han çaudecen yarriric sepulturaren aldean.

Ondoco egunean, ceina baitcen Sabat deitcen çuten eguna, Aphecen Printceac eta Pharisabac bildu ciren Pilatusen ganac, eta erran cioten: Yauna, orhoitu gare nola yende enganatçaile harc oraino bici cela erran çuen: Hirur egunen buruan piztuco naiz. Mana çaçu beraz sepultura goarda dadin hirurgarren eguneraino; haren

Dicipuluec ethorriric, haren gorphutça eraman ez deçaten, eta ondoan populuari erran ez dioçoten : Hiletaric piztu da; ecen bide hortaz azkeneço enganioa lehembicicoa baino gaichtoagoa liteke. Pilatusec ihardexi cioten : Baduçue goardia; çoazte, guarda çaçue daritçaçuen beçala. Hala yoan ciren, sepultura ungui ceratu çuten, harria cachetatu, eta goardiac han eman cituzten.

YESU - CHRISTO

Gure Yaunari, haren Pasioneco articulu bakhotcharen gainean.

OTHOITÇA.

℣. Adoratcen çaitugu Yesu-Christo eta benedicatcen;

℟. Ceren çure gurutce sainduaz erosi baituçu mundua.

ORACIONEA.

YAINCO ona : çure escuac, çure oinac eta çure gorphutz gucia, gu bekhato-

reentçat gurutceco habean eçarri nahi içan ditutçuna, arrantcezco khoro bat Yuduec, çure icen sacratuaren laidotan, buruaren gainean eman çarotçutena, pacienki ekhari duçuna, eta gu bekhatore berentçat gurutceco habe berean bortz çauri errecibitu ditutçuna; acorda dieçaguçu egun eta bethi ere penitentciaren, abstinenciaren, humilitatearen, caritatearen praticatceco indarra eta berthutea, nesesario dugun arguia, Centçua, adimendua, eta contcientcia garbi bat; hetan azken fineraino perseberatceco graciarekin çure merecimenduen bidez; Yesus adoragarria, ceina bici baitçare, eta ceina erreguinatcen baituçu Aitaren eta Izpiritu Sainduaren batasunetan mendez mende. Halabiz.

GURUTCEAREN

BIDEAREN GAINECO

INSTRUCCIONE LIBURUA.

Cer den Gurutcearen Bidea.

GURUTCEAREN bidea da berenaz gure Salbatçailea bere gurutceaz cargatua iragan çuen eremua; erran nahi da, condenatua içan cen Pilatusen etchetic eta guretceficatua içan cen Calbarioraino, non aurkhitcen baitituzte

mila hirur ehun eta hirur hogoi urhax. Beraz gurutcearen bidearen eguitea da, eremu horren iragaitea. Funski eguiteco, bide horren iragaitean, behar da içan hunkitua han Salbatçaileac eguin dituen phausu odolstatuei emana den sentimenduez. Hura Cerurat iganez gueroz Biryina Sainduac, eta haren exemplura Yerusalemeco presuna debotec, maiz eguiten çuten bide hori. Guero debocione horren laguntceco, eman cituzten seinale batçuec Salbatçaile maitea, bide hartan cerbeit guerthaturic, baratua egon cen tokietan. Guiristinotasuna hedatceareken laster abiatu ciren hel ahal citezkin tokietaric bide horren eguiten; eta eçagutu hainitz gracia bereciac ardiesten cela debocione horren bidez. Hori ikhusiric Aita Sainduec eman cituzten indulgentciaric handienac debocione hori praticatcen çutenei.

Bainan, ikhusiric hainitz guristino içanen cirela gracia horiez gabetuac,

toki bartarat ecin yoanez, Aita Sainduec nahi içan dute eguin Yesu-Christoc gurutceaz cargatua, Olibetaraco bidean eguin cituen phausuen figura bat, emaiten direlaric Elicetan distanciatic distanciara phausu hec errepresentatcen dituzten erretaula edo gurutce batçuec eta tokiaren beraren gainean bere Estacioneac eguiten dituztenei, indulgentcia handi hec berac eman dituzte, eratchiki ondoan erretaula eta gurutce hauyer; bainan Estacioneac erretaula eta gurutce heyen beraren aitcinean eguinez.

Aitcinagoco Aita Sainduen gainera, Pio VI garrenac hedatu nahi içan du debocione hori, capereten emaitea permetitcerainocoan Estacione horiec.

Ikhussia da debocione hori, Yesu-Christoc gure salbamenduco eguin dituen phausu odolstatuen conxideratcerat, harentçat den loriosena, haren Ama Biryinarentçat den gogoracoena, bekhatuaren higuintcerat, nekheen

mila hirur ehun eta hirur hogoi urhax. Beraz gurutcearen bidearen eguitea da, eremu horren iragaitea. Funski eguiteco, bide horren iragaitean, behar da içan hunkitua han Salbatçaileac eguin dituen phausu odolstatuei emana den sentimenduez. Hura Cerurat iganez gueroz Birjina Sainduac, eta haren exemplura Yerusalemeco presuna debotec, maiz eguiten çuten bide hori. Guero debocione horren laguntceco, eman cituzten seinale batçuec Salbatçaile maitea, bide hartan cerbeit guerthaturic, baratua egon cen tokietan. Guiristinotasuna hedatceareken laster abiatu ciren hel ahal citezkin tokietaric bide horren eguiten; eta eçagutu hainitz gracia bereciac ardiesten cela debocione horren bidez. Hori ikhusiric Aita Sainduec eman cituzten indulgentciaric handienac debocione hori praticatcen çutenei.

Bainan, ikhusiric hainitz guristino içanen cirela gracia horiez gabetuac,

toki hartarat ecin yoanez, Aita Sainduec nahi içan dute eguin Yesu-Christoc gurutceaz cargatua, Olibetaraco bidean eguin cituen phausuen figura bat, emaiten direlaric Elicetan distanciatic distanciara phausu hec errepresentatcen dituzten erretaula edo gurutce balçuec eta tokiaren beraren gainean bere Estacioneac eguiten dituztenei, indulgentcia handi hec berac eman dituzte, eratchiki ondoan erretaula eta gurutce hauyer; bainan Estacioneac erretaula eta gurutce heyen beraren aitcinean eguinez.

Aitcinagoco Aita Sainduen gainera, Pio VI garrenac hedatu nahi içan du debocione hori, capereten emaitea permetitcerainocoan Estacione horiec.

Ikhussia da debocione hori, Yesu-Christoc gure salbamenduco eguin dituen phausu odolstatuen conxideratcerat, harentçat den loriosena, haren Ama Biryinarentçat den gogoracoena, bekhatuaren higuintcerat, nekheen

yassaiterat, eta Yesu-Christoren amodiorat bihotcen erakhartceco den abantailosena dela.

Estacioneac eguin aldi bakhotchean hainitz indulgentcia irabazten da ; baiñan bat bederac osobat baicen ez beretçat. Aita Sainduen chedea da Purgatorioetaco arimei applica dazkioten ahalaz, Benoît XIII garrenac erraiten daucun beçala.

NORC BERAC

GURUTCEAREN BIDEA

EGUITECO MOLDEA.

Hartarat preparatceco Sacramendu Sainduaren aitcinean eguiteco Othoitça.

O YESUS, ene Salbatçaile dibinoa! huna non naicen ahuspez çure oinetan, enetçat eta çure gracian hil direnentçat misericordia galdetceco. Phar-teliar eguin gaitçatçu, othoi, hec eta ni çure pasionearen merecimendu içarigabecoetan. Nigarrezco eta auhenezco bide huntan hain urriki minaz

hunki çaçu ene bihotça, non ekharria içanen bainaiz bici huntaco nekhe gucien gogotic yasaiterat çu gatic.

Eta çuc, Gurutcearen bidea lehenic irakaxi daucuçuna, Maria Saindua, eguiçu othoitz Trinitate Sainduac munduan içaiten dituen affruntuen erreparacionetan onhex detçan hemen Izpiritu Sainduac inspiratuco daitan dolorezco eta amodiozco sentimenduac.

1co ESTACIONEA.

Yesusen hiltcerat condenatua.

CONSIDERA çaçu hemen Yesusec cein amulxuki harcen duen arrasta bat hain inyustua, eta orhoit çaite ez duela Pilatusec condenatu Yesus, bainan çuc eta bekhatoros guciec galdetcen guinduela haren heriotcea. Erroçu beraz urrikiric minenarekin :

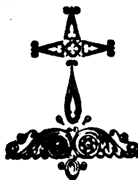
IIen ESTACIONEA.

Yesus gurutceaz cargatua.

CONSIDERA çaçu hemen Yesusec cein bihotz onez hartcen duen bere heriotceco tresna latzgarria bere soin sarraskituen gainean. Horrela irakaxi nadi daucu nola hartu eta ekharri behar ditugun, nondic eta noren ganic nahi heldu çaizcun gurutceac.

O Yesus amulxua! ez cinduen çuc ekharri behar gurutce hori, bainan nic bekhatoros dohacabea. Emadaçu behar dudan animoa, çure exemplura, bici huntaco nekheac eta axecabeac errencuratu gabe yasaiteco; Aita on beçala çure Probidentcian nahi içan duçunaz gueroz heyen bidez eguin deçadan bekhatuen satisfaccionea, eta ardiex çure loria.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

III^en ESTACIONEA.

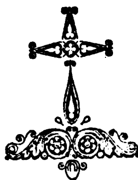
Yesus eroria gurutcearen pean.

CONSIDERA çaçu Yesus Olibetaraco bidean. Açote eta arrantcezco khoro crudelec hambat odol galaraci cioten, non flacatua erori baitcen gurutce dorphearen azpian; eta ez da altchatcen tratamenduric gogorrenac pacientciaric handienarekin yasanic baicen. Hola nahi du eguin, eta guri irakhaxi

gure eroricoen, eta guciz bathayoco gracia galaraci daroculen bekhatuen satisfaccionea eguiten.

O Yesus ona! eguiçu, othoi, orhoit nadin bethi biholzminic handienarekin ene haurtasuneco eta gaztetasuneco bekhatuez, eta damuric handienarekin hurbilnadin maiz cofesiorat, bethi eta hobekiago borratceco ene iragan huxac penitentciazco sacramenduan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IVen ESTACIONEA.

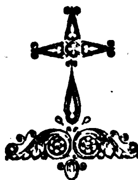
Yesusec errecontratcen du bere Ama.

CONSIDERA çaçu ceiñ doloros behar cen bai Seme Yainco harrentçat; bai Ama hain maitearentçat elkhar errecontratcea, Seme maite hura gatchtaguin batçuez hain ixuski herrestatua den demboran, populu handi baten bistan. Hura ikhustean cer dolore eta hersturetan ez cen aurkhitu haren bihotça! Nahi çukeyen athera burrego

heyen escuetaric; ordean badaki hala behar dela eguin gure Salbamendua. Guciac harekin sacrificaturic, yarraikico çayo beraz azken haxeraino.

O dolorezco Ama! ardiex dieçaguçu mendi sainduraino Yesu Christo seguitu cinuen amodio hura, eta gurutcearen oineraino eracuxi cinuen curaye hura; deusec ez naçan seculan urruntaraz Yaunaren leguearen bidetic, eta apartaraz Yesu-Christo ganic.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

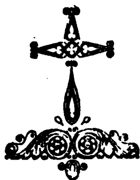
Vᵉⁿ ESTACIONEA.

Simon laguntcen du gurutcearen khar-reyatcen.

CONSIDERA çaçu Yesu-Christoren gu ganaco ontasuna. Mundua yasaiten duenean ez du escas indarra gurutcearen yasaiteco, bainan nahi daucu irakhaxi gure lagunetaric paraitceco içanen ditugunen yuntatcen haren sofricarekin.

O Yesus, ene Yauna! cerorrec yasanic gurutceric dorpheena, arinena uzten derotaçu niri, eguidaçu, othoi, gracia neure buruaren hain exai ez içaiteco, non ez baidut ekharri nahico. Hitz datçut, Yauna, çure amoreagatic, eta çure misericordiaz baliatceco yasanen ditudala errencuratu gabe neure lagunaren ganicaco escasia eta inyurio guciac.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VIen ESTACIONEA.

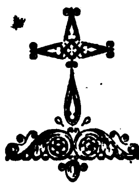
Emacume debot batec chukhatcen dio beguithartea.

CONSIDERA çaçu soldado soka hura cilhaturic, bere Nausi dibinoaren gana hurbiltcen den emacume horren animoa. Aurkhitcen du thuz, herrauxez, icerdiz eta odolez sunxitua. Hunkitua nigarretaraino, amodioac emaiten du beldur guciez gorago; hurbiltcen da

Yesusen ganat, eta chukatcen dio Aingueruec eta Sainduec ikhararekin baicen beira ez dioçoketen beguitharte deseguin hura.

O Yesus gure Nausi eta Erreguea! emadaçu, othoi, emacume saindu horren imitatceco berthutea, munduco consideracione guciac osticaturic goraki eracux deçadan neure fedea mundu guciaren bistan.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VII^{ea} ESTACIONEA.

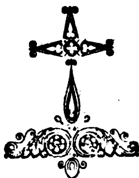
Yesus erortcen da bigarren aldicotz.

CONSIDERA çaçu Bictima saindu horren estatua, hedatua bere sacrificioco egurraren azpian, eta pharatua bere burregoen tratamendu crudelei: bigarren erorico hau Yesu-Christoc guretçat duen amodio handiaren froga berri bat da. Nahi daucu eracuxi berriz bekhatuan errortceac ez darocula

exiaraci behar, bainan bai erneago atchicaraci.

O Yesus ene Salbatçailea! barkha dietçadaçu, othoi, berriz ere ene bekhatuac; borthitz neçaçu gure graciaz bekhatuzco occasioneen contra; emadaçu, othoi, atçarlaçuna neure buruaren gainean, fermu içan nadin çure gracian.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

VIIIea ESTACIONEA.

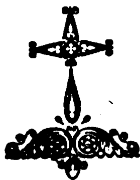
Yesusec consolatcen ditu Israelgo presuna doloratu darraizconac.

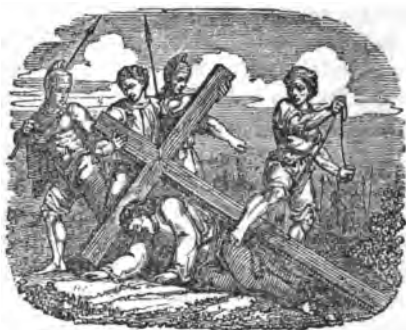
MIREX çaçu Yesu-Christoren ynerostasuna. Bere doloreez casuric eguin gabe gucia hartua da gure Salbamenduaz; erraiten badiote ez deçaten nigarric eguin haren gainean; bainan bere eta bere ondocoen gainean. Ah! horlan eracusten daucu gure doloreac

estimu guti lukeela, baldin gure bekatuez beçala gure lagunencz nigar eguiten ez badugu.

O Salbatçailo maitea! emoçu, othoi, ene bihotçari ene lagunen Salbamenduaren nahi kharxu bat, bekhatoreen conberxionearentçat othoitcean auhenetan eta penitencian, kharxuki emanaraz neçakena, mereci deçadan çure conxolacionezco hitcen adicea heyekin.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

IX.ᵉⁿ ESTACIONEA.

Yesus erortcen da hirur garren aldian.

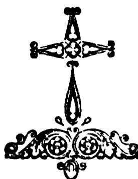
CONSIDERA çaçu Yesus heldua mendiaren gainera. Behatcen du bere exayen errabiac sacrificatu behar duen tokira., Içanen ciren bekhatuzco errechutec, sacramenduen profanacionec; eta haren graciac eta harén odola cembeitentçat alfer içanen ciren ikhusteac hersten eta transitcen du ha-

ren bihotça yasan behar dituen tormentec baino borthizkiago.

Consideracione horrec aurdikitcen du hain tristecía eta flakecia handian, non erortcen bait da bere hagonian beçala, beguithartеaz lurrerat.

O Yesus, amodioaren bictima ! onhex çaçu, othoi, hemen ene bihotz doloratuac, çure bihotça hola hersten duten ausarcia eta profanacioneez eguiten darotçun amanda onorablea ; emadaçu indarra icigarrekeria horien penitentciaric gogorrenez erreparatceco, eta eguidaçu gracia çu ganat bethicotz helaraz neçaketen beçala çure graciez baliatceco.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

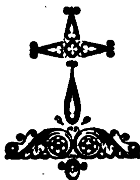
X[en] ESTACIONEA.

Yesus biluzten dute.

CONSIDERA çaçu nolacoa cen Yesusen sofricaria burregoec bilbuci çutenean; arropac khentcearekin haren çauri guciac ideki eta sarrakistan emaiten dire, eta erreberitcen dute açotezco suplicioa. Cer dolore etcen harentçat, hambat eta halaco ikhustiarren bistian, estatu hartan aguertcea!

O Yesus saindutasunaren Yaincoa! gure guritasun tçar eta axeguin liçunez satisfaccione eguiteco uzten duçu çure burua hola biluzterat; ikhusgarri nigar eguingarri horren bistan ahalcatua; neure gorphutçari eguin ditudan mainez, cinki deliberatcen dut çure graciarekin batean, neure sensuac mortificatuz eguin detçakedan satisfaccione gucien eguiterat.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIen ESTACIONÉA.

Yesus Gurutceari itçatua da.

CONSIDERA çaçu Yesu-Christo bere burregoei cein humilki pharatcen den! uzten ditu bere escu eta oinen itçacerat! batere errencuratu gabe; sentitcen ditu bere heçurrac yunturetaric atheratcen, bere çainac ethentcen, bere odola gurutcea behera yoaiten, bere bihotça egarriac erretcen, bere

XIIen ESTACIONEA.

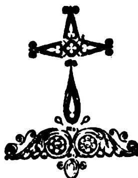
Yesus hiltcen da guretcean.

CONSIDERA çaçu Yesus hiltcen bi ohoinen artean, eta bere Yaincotasuna eracusten miraculuric handienez. Azken haxa eman duen pontuan, lurra ikharatcen da, harrocac erdiratcen, temploco beloa urratcen, iguzkia ilhuntcen, eta hilac hobietaric bizturic ilkhitcen. Horiec ikusiric, capitaina

obligatua da, bulharrac yotcen dituelaric, aithorcerat eguiazki hura Yaincoaren Semea cela.

O ene Salbatçaile maitea! ez deçaçula, othoi, permeti, creatura guciac çure heriotceaz doloratcen diren demboran, sendimendu gabe içan nadin eta esker gabe. Argui çaçu ene adimendua, phorrosca çatçu ene pasioneen gatheac, atçarraçu, othoi, ene fede lokharcatua, halaco moldez, non ez deçadan behinere biztatic gal gurutce horren gainean enetçat yasan tuçun tormenta icigarriac, eta hor emaiten darotaçun eracuspenez erreguela deçadan nere bicia heriotceraino.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIIIen ESTACIONEA.

Yausten dute Yesus gurutcetic, eta emaiten bere Amaren escuetan.

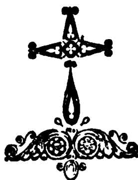
CONSIDERA çaçu Ama samur harren dolorea bere Semea hila ikhustean. Bere besoetan hartcen du depot sacratu hori; beguira dahoco beguitharte deseguin eta odolstatu hori; begui iraungui, escu eta oin cilhatu heyer. Yaincoac baicen ez deçake

[illegible] barkhatu behar da-
[illegible] baguiratu baitut bethi
[illegible] eta maile duçun doctri-
[illegible] eta huxac egui-
[illegible] bailut erakhuxi
[illegible] sinhestea.
[illegible] garbi naçaçu
[illegible] chahutua
[illegible] nahiz elhurra
[illegible]
[illegible] darotaçun
[illegible] bozcarioz ;
[illegible] orai
[illegible]
[illegible] ez ikhus-
[illegible] eta ene
[illegible]
[illegible] gucia
[illegible] çaçu
[illegible] sain-
[illegible]
[illegible]
[illegible] çure
[illegible]
[illegible]

obligatua da, bulharrac yotcen dituelaric, aithorcerat eguiazki hura Yaincoaren Semea cela.

O ene Salbatçaile maitea! ez deçaçula, othoi, permeti, creatura guciac çure heriotceaz doloratcen diren demboran, sendimendu gabe içan nadin eta esker gabe. Argui çaçu ene adimendua, phorrosca çatçu ene pasioneen gatheac, atçarraçu, othoi, ene fede lokharcatua, halaco moldez, non ez deçadan behinere biztatic gal gurutce horren gainean enetçat yasan tuçun tormenta icigarriac, eta hor emaiten darotaçun eracuspenez erreguela deçadan nere bicia heriotceraino.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIIIen ESTACIONEA.

Yausten dute Yesus gurutcetic, eta emaiten bere Amaren escuetan.

CONSIDERA çaçu Ama samur harren dolorea bere Semea hila ikhustean. Bere besoetan hartcen du depot sacratu hori; beguira dahoco beguitharte deseguin eta odolstatu hori; begui iraungui, escu eta oin cilhatu heyer. Yaincoac baicen ez deçake

XIVen ESTACIONEA.

Yesus emaiten dute hobian.

CONSIDERA çaçu Yesusen gorphutça hobi hartan, eta orhoit çaite çurea orobat daitekela laster, eta çure arima yoanen dela Yaincoaren aitcinerat bere seculaco, çorion edo çorigaitceco arrastaren aditcerat.

O ene Salbatçaile dibinoa! heriotce on bat niri cobratceco, eta hartarat

preparatcen irakhasteco, hil çarenaz gueroz, ez deçaçula, othoi, permeti çure graciac alfer içan diten enetçat, ehorskitçu hobi hortan ene gaichtakeria guciac, eta ni baithan den creaturen ganaco yaidura gucia: ene bicia penitentcian eramanic eta berthutean fermu içanic mereci deçadan bethico çure loriaz goçatcea.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Solenelki eguiten denean gurutcearen bidea, edo Estacionea, Sacramendu Sainduaren aitcinean cantatcen da:

O Crux, ave, spes unica!
Mundi salus et gloria:
Auge piis justitiam,
Reisque dona veniam.

Eta guero apheçac iracurtcen du othoitça. *O Jesus*, etc., 3 plaman.

Estacionera yoaite gucietan cantatcen da ceremonia huni dahocon cantica pherxu bat, eta:

Sancta mater istud agas :
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.

Estacione bakhotcharen bastean cantatcen du apheçac :

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Guero belhaunicaturic erraten ditu *Othoitçac*, ondoan cantatcen du :

℣. Miserere nostrî, Domine.

℟. Miserere nostrî.

℣. Fidelium animæ, per misericordiam Dei.

℟. Requiescant in pace. Amen.

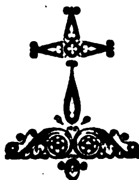
Estacioneen ondoan bihurtcenda gurutcea, cantatcen direlaric cembait cantica pherxu, eta sanctuarioan cantatcen dira seguidaco pherxuac :

℣. Adoramus te , Christe , et benedicimus tibi.

℟. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

O Yesus saindutasunaren Yaincoa! gure guritasun tçar eta axeguin liçunez satisfaccione eguiteco uzten duçu çure burua hola biluzterat; ikhusgarri nigar eguingarri horren bistan ahalcatua; neure gorphutçari eguin ditudan mainez, cinki deliberatcen dut çure graciarekin batean, neure sensuac mortificatuz eguin detçakedan satisfaccione gucien eguiterat.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIen ESTACIONÉA.

Yesus Gurutceari itçatua da.

CONSIDERA çaçu Yesu-Christo bere burregoei cein humilki pharatcen den! uzten ditu bere escu eta oinen itçacerat! batere errencuratu gabe; sentitcen ditu bere heçurrac yunturetaric atheratcen, bere çainac ethentcen, bere odola gurutcea behera yoaiten, bere bihotça egarriac erretcen, bere

XII en ESTACIONEA.

Yesus hiltcen da guretcean.

CONSIDERA çaçu Yesus hiltcen bi ohoinen artean, eta bere Yaincotasuna eracusten miraculuric handienez. Azken haxa eman duen pontuan, lurra ikharatcen da, harrocac erdiratcen, temploco beloa urratcen, iguzkia ilhuntcen, eta hilac hobietaric bizturic ilkhitcen. Horiec ikusiric, capitaina

XIIIen ESTACIONEA.

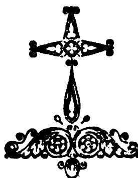
Yausten dute Yesus gurutcetic, eta emaiten bere Amaren escuetan.

CONSIDERA çaçu Ama samur harren dolorea bere Semea hila ikhustean. Bere besoetan hartcen du depot sacratu hori; beguira dahoco beguitharte deseguin eta odolstatu hori; begui iraungui, escu eta oin cilhatu beyer. Yaincoac baicen ez deçake

compreni ikhusgarri hori cer martyrio cen harentçat.

O Maria! ni naiz çure bihotzminaren causa, ene bekhatuec cilhatu dute çure bihotça Yesus gurutcean emaitearekin; bainan orhoit çaite, ô Maria! ene Ama eta ene bitbartecoa çarela Yaincoaren aintcinean; damuric minena dut içanaraci daitçudan doloreez, arnegatcen dut bekhatuari, hitz dautçut çure berthulei yarraikico naicela; çu baithan dut ene fidantcia: lagun naçaçu, othoi, orai eta ene heriotcean.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

XIVen ÉSTACIONEA.

Yesus emaiten dute hobian.

CONSIDERA çaçu Yesusen gorphutça hobi hartan, eta orhoit çaite çurea orobat daitekela laster, eta çure arima yoanen dela Yaincoaren aitcinerat bere seculaco, çorion edo çorigaitceco arrastaren aditcerat.

O ene Salbatçaile dibinoa! heriotce on bat niri cobratceco, eta hartarat

preparatcen irakhasteco, hil çarenaz gueroz, ez deçaçula, othoi, permeti çure graciac alfer içan diten enetçat, ehorskitçu hobi hortan ene gaichtakeria guciac, eta ni baithan den creaturen ganaco yaidura gucia : ene bicia penitentcian eramanic eta berthutean fermu içanic mereci deçadan bethico çure loriaz goçatcea.

Gure Aita, Agur Maria, Gloria.

Solenelki eguiten denean gurutcearen bidea, edo Estacionea, Sacramendu Sainduaren aitcinean cantatcen da:

O Crux, ave, spes unica !
Mundi salus et gloria :
Auge piis justitiam,
Reisque dona veniam.

Eta guero apheçac iracurtcen du othoitça. *O Jesus,* etc., 3 plaman.

Estacionera yoaite gucietan cantatcen da ceremonia huni dahocon cantica pherxu bat, eta :

Sancta mater istud agas :
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè.

Estacione bakhotcharen hastean cantatcen du apheçac :

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

Guero belhaunicaturic erraten ditu *Othoitçac*, ondoan cantatcen du :

℣. Miserere nostrî, Domine.

℟. Miserere nostrî.

℣. Fidelium animæ, per misericordiam Dei.

℟. Requiescant in pace. Amen.

Estacioneen ondoan bihurtcenda gurutcea, cantatcen direlaric cembait cantica pherxu, eta sanctuarioan cantatcen dira seguidaco pherxuac :

℣. Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi.

℟. Quia per sanctam Crucem tuam redemisti mundum.

℣. Ora pro nobis, Virgo dolorosissima.

℟. Ut digni efficiamur promissionibus Christi.

℣. Signasti, Domine, tuum servum Franciscum.

℟. Signis redemptionis nostræ.

℣. Oremus pro pontifice nostro N.

℟. Dominus conservet eum et vivificet eum, beatum faciet eum in terrâ, et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

℣. Oremus pro fidelibus defunctis.

℟. Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

OREMUS.

Respice, quæsumus, Domine, super hanc familiam tuam, pro quâ Dominus noster Jesus-Christus non dubitavit manibus tradi nocentium, et Crucis subire tormentum.

Domine Jesu-Christe, Fili Dei vivi, qui horâ sextâ, pro Redemptione mundi, Crucis patibulum ascendisti, et

sanguinem tuum pretiosum, in remissionem peccatorum nostrorum, fudisti, te humiliter deprecamur, ut post obitum nostrum, januam paradisi nos gaudentes introire concedas.

Interveniat pro nobis, quæsumus, Domine Jesu-Christe, nunc et in horâ mortis nostræ, apud tuam clementiam, beata virgo Maria mater tua, cujus sacratissimam animam in horâ tuæ passionis, doloris gladius pertransivit.

Domine Jesu-Christe, qui refrigescente mundo, ad inflammandum corda nostra tui amoris igne, in carne beatissimi Francisci, passionis tuæ sacra stigmata renovasti, concede, propitius, ut, ejùs meritis et precibus, crucem jugiter feramus et dignos fructus penitentiæ faciamus.

Omnipotens sempiterne Deus, miserere famulo tuo pontifice nostro N., et dirige eum secundùm tuam clementiam in viam salutis æternæ, ut, te donante, tibi placita cupiat, et totâ virtute perficiat.

Deus, veniæ largitor et humanæ salutis amator, quæsumus clementiam tuam ut nostræ congregationis fratres, propinquos et benefactores, qui ex hoc seculo transierunt beatâ, Mariâ semper virgine intercedente, cum omnibus Sanctis tuis, ad perpetuæ beatitudinis consortium pervenire concedas. Per Dominum nostrum Jesum-Christum, etc.

Apheçac cantatcen du hirur aldiz: Parce Domine, parce populo tuo.

Populuac ihardesten du orobat: Ne in æternum irascaris nobis.

Cantariec: Pie Jesu Domine, dona eis requiem.

Populuac: Sempiternam.

Lehen cantariac: Jube, Domine, benedicere.

Apheçac: Benedicat nos Dominus Noster Jesus-Christus, qui pro nobis flagellatus est, crucem portavit et fuit crucifixus. ℟. Amen.

AGONIACO OTHOITÇAC.

LETHANIAC.

YAUNA, duçun urricari.
Cristo, duçun urricari.
Yauna, duçun urricari.
Andredena Maria, hunentçat othoitz eguiçu.
Ainguerù eta Arcanyelu guciec,
Abel saindua,
Yusten gorthea,
Abraham saindua.
Yondoni Yoani Batista,
Patriarca eta Profeta guciec,
Yondoni Petri,
Yondoni Paulo,
San Andres,
Yondoni Yoani,
Apostolu eta Ebanyelista guciec,
Yaunaren Dicipulu guciec,
Inocent saindu guciec;
Yondoni Estebe,
Yondoni Laurenti,
Martir saindu guciec,
San Silbestre,
San Gregorio,
San Augustin,
Aphezpicu eta Cofesor guciec,
San Benedito,

Hunentçat othoitz eguiçu.

San Franxes, *Hun. etc.*
Fraide eta Ermitau guciec,
Magdalena Saindua,
Santa Lucia,
Biryina eta Alhargun Sainta guciec, hunentçat othoitz eguiçue.
Saindu eta Sainda guciec, hunentçat ararteco içan çaitezte.
Yauna, urrical bekiçu, eta barkhadioçoçu.
Yauna, urrical bekiçu, eta beiraçaçu.
Çure coleratic, beira, çaçu, Yauna.
Heriotceco irriscutic,
Heriotce gaichtotic, *Beira, çaçu, Yauna.*
Ifernuco penetaric,
Gaitz gucietaric,
Deabruaren escuetaric,
Çure Sortcearen medioz,
Çure Gurutcearen eta Pasionaren medioz,
Çure Heriotcearen eta Ehorztearen medioz,
Çure Phizte gloriosaren medioz,
Çure Ceruetarat igaite miragarriaren medioz,
Izpiritu conxolatçailearen graciaz,
Azken yudiciocoegunean, beira, çaçu, Yauna
Bekhatorosac, othoi, entçun gaitçatçu.
Huni barkhatceaz othoizten çaitugu, arren entçun gaitçatçu.
Yauna, duçun urricari.
Cristo, duçun urricari.
Yauna, duçun urricari.

OTHOITÇA.

ÇOHAZ, arima Cristaua, ilkhi çaite mundu huntaric, çu creatu çaituen Yainco Aita guciz botherexuaren icenean, çure-gatic sofritu duen Yesu-Cristo Yainco Semearen icenean, çure gainerat isuria içatu den Izpiritu sainduaren icenean; Aingueru, Arcanyelu, Tronu eta Dominacione, Printcipatu eta Bothere, Kherubin eta Serafinen icenean; Patriarken eta Profeten, Apostolu eta Ebanyelisten, Martir eta Cofesoren, Fraide eta Ermitau, eta Biryinen icenean; arren bakean içan dadila çure lekhua, eta Parabisuco gloriaren erdian çure egoitça, Yesu-Cristo gure Yaunaren medioz. Halabiz.

Yainco urricalmenduxua, Yainco ezti eta manxoa, Yainco, ceinac, çure misericordien nombre handiaren arabera, urratcen baiditutçu urriki eguiazco bat dutenen bekhatuac, eta pa-

saturicaco crimaric handienan eguinac içatu ez balire beçala, urrical bekiçu N. çure cerbitçaria, eta arraiki beha çoçu; eçagutcen ditu eta aithortcen-ere darozkitçu bere bekhatu guciac; bihotçaren erditic, helas! barkhamendu eske dagotçu; othoi, Yauna, entçun eçaçu. Ceronec, ô Aitaric samurrena! garbi diotçotçu, haraguiaren flakeçaz edo Deabruaren tromperiaz, eguin ahal içatu dituen hux guciac; eta çure odolaren gostuz erosi duçun membroa yunta çoçu çure Eliçaren gorphutçari: duçun compasione, Yauna, horren marraskez; urrical çakizcote horren nigar minei. Çure misericordian du choilki bere fidantcia: errecibi çaçu arren çure adiskideen herruncan Yesu-Cristo gure Yaunaren medioz. Halabiz.

Gomendatcen çaitut (ene anaia, edo arreba maitea) Yainco guciz-botherexuari, eta haren creatura çaren beçala, ematen çaitut haren escuetan; arren, noiz-ere herioa ethorriric, natu-

rari çor dioçuna pagatuco bai dioçu, bihur çaitecen, çu lurretic formatu çaituen, Autor bera-ganat.

Çure arima beraz gorphutcetic ilkhitcean, aintcinera ethor dakiola Aingueruen tropa, hurbil dakizkitçula yuyetçat yarriac daudecen Apostolu handiac; dathorçula oraino Martir gloriosoen armada triunfanta; ingura çaitçala Cofesoren gorthea; bozkariorekin errecibi çaitçatela Biryina garbiec eta plaça çaitçatela Patriarken galtçarrean.

Finean beguitharte ezti eta arrai batekin amulxuki har çaitçala Yesu-Cristoc, eta ordena deçala içan çaitecen bethi haren presentcian direnen nombreco. Urrun orduan çure-ganic ilhumbetaco icialdura eta suaren suplicio guciac, amor eman dieçakula Satan icigarriac bere lagun guciekin, eta, ikharatua ikhusteaz çu Ainguerу saindúez lagundua, seculaco lecerat ihes eguin deçala: altcha dadila Yaincoa, haren exaiac ezezta daitecela,

eta hura higuin duten guciac dohacela haren bistatic; khea beçala sunxi daitecela, eta suan ezcoa urtcen den beçala, çure aitcinean urt daitecela: eta contrarat sasia eta bozcarria daitecela yustuac. Ea beraz confundi eta ahalca beitez izpiritu gaichto guciac, eta Satanen ministroetaric ez bedi batere ausarta çu Ceruco bidetic guibelatcerat.

Çuretçat gurutceficatu den Yesu-Cristo berac beira çaitçala tormentetaric; çuretçat hil nahi içatu den Salbatçaile harc berac, beira çaitçala heriotce eternaletic; Yainco biciaren Seme harc berac, bere ardi maiteen balxan eçaguturic, artçain on batec beçala Parabisuco axeguinen erdian plaça çaitçala. Diçula bekhatu gucien barkhamendua, eta eman çaitçala bere escuineco aldean bere hautatuen artean. Orduan ikhus deçaçula bekhoz-bekho çure Salbatçailea, eta çure beguiez axeguinekin conxidera eguia eternal hura, goça çaitecentçat dohaxuec Yain-

coaren contemplaceaz duten eztitasun guciaz orai eta eternitatean. Halabiz.

Yauna, errecibi çaçu çure cerbitçaria çure misericordiatic igurikitcen duen salbamenduco lekhuan. Halabiz.

Yauna, beira çaçu hunen arima Ifernuco arriscu gucietaric, Deabruaren arte eta tentacione gucietaric. Halabiz.

Yauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, lehenago Enoc eta Elias, guiçonen heriotce comunetic beiratu cintuen beçala. Halabiz.

Yauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Noë uholde yeneraletic beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Yauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Abraham Ur Caldeacotic beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Yauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Isaac Abraham bere aitaren escuetaric, imolatu gabe, beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Yauna, beira çaçu çure cerbitçariaren arima, Lot Sodomaco sutic beiratu cinduen beçala. Halabiz.

Gomendatcen darotçugu Yainco handia, N. çure cerbitçaria, eta çu othoitzten çaitugu, Yesu-Cristo munduaren Salbatçailea, arren ez deçaçun errefusa plaçatcea Patriarken galçarrean horren arima, ceinaren-gatic hain amulxuki mundurat jauxi bai çare, Eçagut çaçu, ô Yauna, çure creatura, ez Yainco falxo eta arrotcec, bainan çuc ceronec, ô Yainco bici eta eguiazcoa, creatua: ecen, Yauna, ez da çu baicen Yaincoric, eta nihon-ere ez da çure obra handiac beçalacoric: bozcaria eçaçu beraz horren arima çure presentciaz; ez orhoit leheneco horren bekhatuez; hec guciac gaztetasunaren furiac eta pasioneen suac eguin araci diotça. Aithortcen du, Yauna, hoben handitan erori dela; bainan bederen ez ditu ukhatu eta arnegatu Aita, Semea, eta Izpiritu Saindua, aitcitic Yainco gauça gucien Creatçailea leïalki adoratu du.

O Aita guciz-eztia, ahantz çatçu horren gaztetasuneco hux eta ignorantcia

guciac, eta çure misericordia handiaren arabera, çure gloriaren erditic hortaz erhoit çaite. Idecotçu Ceruco portaleac, Aingueruekin bozcaria dadintçat. Ceruco armadaren manamendua merecitu duen Micaël Arkanyeluac errecibi deçala horren arima: dathortzcotela aintcinerat Aingueru sainduac, eta erraman deçatela Ceruco gloriaren erdirat: han har deçala Yondoni Petri Apostoluac, ceinari Yesu-Cristoc eman baidiotça Ceruco gakhoac: lagun dakiola Yondoni Paulo, ceina içan baida Cristo berac hautaturicaco yarro berecia: hortaz othoitz eguin deçala Yondoni Yoani Ebanyelista, Yaunaren Apostolu maiteac, ceinari confidatuac içatu baiçaizco Ceruco secretuac. Othoitz eguin deçatela oraino bertce Apostolu guciec, ceinei eman içan baiçaie amarratceco eta lachatceco podorea. Finean eguin deçatela horrentçat othoitz mundu huntan harenbertce sofritu duten bertce Saindu guciec, arren, gorphutcetic horren

arima separatcen denean, mereci deçan sartcea Ceruco glorian, aintcinguidaritçat duela Yesu-Cristo gure Yauna, ceina bici baida, eta erreguinatcen baidu Aita eta Izpiritu sainduarekin menderen mende gucietan. Halabiz.

OTHOITÇA YESUS YAUNARI.

O YESUSEN icen Saindua! icen distiranta, çointaric fermuki ʂinhesten baitut dohala ene bicico, ene chede gucietaco eta ene heriotceco çoriona. Orai danic eguinen ditudan guciac, eguin nahi ditut oro çure ararlecotasunaren azpian. Iratçarria banago, bethi YESUS içanen da ene beguien aintcinean; lokhartcen banaiz YESUSEC hetxico ditu ene beguiac, eta ene loan ez dut bertce idearic içanen baicen ere YESUSENAC; baldin banabila, YESUSEKIN ibilco naiz; yarria banago, YESUS içanen dut ene aldaketan; istudiatcen badut, YESUS içanen da ene nausia; izkiribatcen hari banaiz, YESUSEC guidatuco du ene luma, eta YESUSEC izkiribatuco du YESUS; othoitcean banago, YESUSEC sustatuco ditu ene hitçac; onhatua banaiz, YESUS içanen da ene descanxua;

gose banaiz, YESUS içanen da ene yanharia; egarri banaiz, YESUS içanen da edaria; eri banaiz, YESUS içanen da ene miricua eta ene erremedioa; hiltcen banaiz, hilen naiz YESUSEN besoetan; YESUSEC hetxico ditu ene beguiac, YESUS içanen da ene hobia, haren icena ene hobi gaineco izkiribua, eta bethi YESUSEZ goçatcea ene çorion eternala!........ Halabiz.

ARIMA YAINCOTIAREN

YAINCOA GANATCO OIHUA.

GRACIA, ô ene Yaincoa, gracia! hainbertce arima, egun oroz gure ingurunetan galtcen hari direnentçat. Satan yeloscorra yauci da lece icigarrietaric, eta bere errebiamenduan arima iresten dabila. Sustatcen ditu bere lagun icigarriac; oihuca dagocote: *arimac! arimac! arimac! gaiten guciac bola arimen galcera!* Eta arimac erort-

cen dire, uda azkenean hostoac beçala, lece eternalerat!

Eta guc ere halaber, ô ene Yaincoa, oihu eguinen dugu: *arimac! arimac! arimac behar ditugu!* Galdatcen darozkitçugu Yesus, gure salbatçailearen çaurien bidez. Çu ganat oihuz daude çauri adoragarri hec, diren becembat aho podoroxu balire beçala. Calbarioco gainetic, arrantcez khoroatu Erregueac epheric gabe galdeguiten daizkitçu aingueru errebel ixutuari aztaparretaric khendu diozcan arimac... O ene Yaincoa! Harekin batean eta haren bidez, gualdatcen derautçugu, çure oinetan ahuzpez emanic, gracia bera, çure loriaren icenean, eta Biryina notharic içan gabecoaren ararteeotasunaz. Halabiz.

OTHOITÇA COFESOARENTÇAT.

Escas ditudan graciac çuri galdeguitean, ò ene Yaincoa, hain esker gabea içan othe naiteke, non ahantcico baitut, çure ministroen artean, ceronec eman dautaçudana cofesortçat, penitentciazco sacraménduaren bidez çurekin bakhetceco. Bethe çoçu, othoizten çaitut, Yauna, bere arima Aphez Sainduac eguiten dituzten berthute guciez. Emoitçu Yondoni Petriren indarra, Yondoni Pauloren caritatea, Charles sainduaren kharra, San Augustinen arguiac, Sàn Crisostomeren fermutasuna, San Ambrosioren ainguеruzco libertatea, San Bernaten debocionea, Dabiten penitentciazco izpiritua, San Frantses salesecoaren eztitasuna, Yondoni Bichintcho Paulocoaren humilitatea. Guida çatçu ceronec haren urhax eta eguintça guciac, lurraren gainean çure misterioen phartitçaile le-

yal eta çuhur bat içan ondoan, errecibi deçan amoreac gatic, çure ganic ceruetan, aphez heyentçat dauçaçun khoro distiranta ceinen bici gûcia içan baita conxecratua Yaincoaren loriacotz, bere aneya arreben salbamenduco eta bere buruen saindutceco. Halabiz.

AMODIOZCO ACTA PERFETA.

Ez, Yesus, ene bihotceco Yaincoa, ez da aguintcen dautaçudan cerua, ni hoin biciki çure maitatcerat erakhartcen nauena, ez eta guiçonac harritcen dituen, hoin ifernu ikharagarriaz bekhatoreari eguiten dioçun mehatchua, ni çure manu guciz çucenei obeditcerat hoin leyal bihurtcen nauena. Ene bihotça amodioric garbienaren garrez suhartua da, ikhusiz gurutcearen gainean, çure haragui pairacorrean, çuc sofritcen duçun heriotce dorphea, laidoski mespreçatua, sarraskitua mila

colpez, çauriz estalia!... Ikhusgarri lazteco horren bichtan, iresten hari nauen amodiozco su garraz sustatua, ez balitz ere ćeruric, oraino maita cinitçaket, eta ez balitz ere ifernuric, beguira neçake çure leguea. Ez dut nahi çu baicic bertce sariric çure maitaiceco; eta ez banu ere idurikitcen çure ganic idurikitcen dudana, bardin bethi maita neçake Yesus, ene Yauna, orai maitatcen dudan beçala. Halabiz..

(*Santa Theresa.*)

OTHOITÇAC
Andredena Mariari.

Orhoit çaite, ô Biryina Maria, guciz ona eta urricalmenduxua! ez dela egundaino aditu nihor çure-ganat ihes eguin duenic, çure laguntça galdatu duenic, çure arrartecotasuna bilhatu duenic, çutaz içan dela abandonatua. Nic ere, fidantcia beraz gogoa sustatua, çure-ganat, ô Biryina, biryinen Ama loriosa, laster eguiten dut, çu-

ganat heldu naiz; auhen minetan, ni bekhatorea, çure oinetarat erortcen naiz: ez deçaçula, ô Berboaren ama, ene othoitça arbuya, bainan adi çaçu fagorezki, eta entçun çaçu. Halabiz.

GARBITASUN

Sainduaren galdeguiteco maiz eguin behar duçun othoitça.

ÇURE Biryinitate Sainduaz eta çure contcebicione notha gabecoaz, Biryina guciz garbia, garbi ditçatçu ene bihotça eta ene gorphutça.

Badire ehun egunen indulgentciac othoitz hau eguiten den aldi gucietaco.

SAN YOSEPH HANDIARI.

AGUR Yoseph, graciaz bethea: Yesus eta Maria dira çurekin, benedicatua çare guiçonen artean, eta benedicatua da çure esposaren fruitua, Yesus. San Yoseph, Yesusen aita lek-

hucoa, eta Maria biryina dohaxuaren esposa, othoitz eguiçu guretçat, orai eta gure heriotceco orenean. Halabiz.

AINGUERU BEGUIRALEARI.

O YAUNAREN aingueruа! ene beguirale fidela, ene aita cerucoac çuri gomendatua naiz, beraz egun huntan (edogau huntan), beguira, argui, guida eta goberna naçaçu, eta heriotceco orenean baliaçazkit.

INDULGENTCIA PLENARIOA

ERATCHIKIA OTHOITZ HUNI.

HUNA non naicen, ô Yesus ona eta guciz amulxua! çure aitcinean belhaunico emana. Othoizten çaitut eta arrakeritcen ene arimaco khar guciaz, ene bihotcean sar araz dietçatçun fedezco, esparantçazco, eta caritatezco sendimenduric bicienac, ene bekha-

tuen eguiazco urrikia, eta hetaric guebiago ez eguiteco borondateric fermuena; izpirituz consideratcen eta gogoan erabiltcen ditudan demboran, amodio bici eta dolore handi batekin, çure bortz çauri sacratuac; beguien aitcinean emanez, ô Yesus ona! Dabit profetac çutaz cioena: « cilhatu « dituzte ene escuac eta ene oinac; « khondatu dituzte ene heçur guciac. »

Cofesaturic eta comuniaturic othoitz hau erraiten duenac gurutcefica baten aitcinean, bortz *gure aita* eta bortz *Agur Mariarekin*, irabaz deçake indulgentcia plenarioa, eta libra Purgatorioetan den arimabat. (*Clem. VIII*, *Benoit XIV*, *Pio VII*).

EGUNAREN

GUIRISTINOKI IRAGATECO MOLDEA.

ATÇARRI çaren beçain laster, Yaincoari bihotça altcha dioçoçu, eguiçu gurutcearen seinalea eta aipha çaçu, Yesusen, Mariaren eta Yosephen ice-

nac, erroçu çure buruari; *menturaz egun hau eternitateaz içanenduc seguitua; nola behar duc beraz pasatu egun hau.*

Beztitcean beguira çatçu modestiaric çorrotcenaren erreguelac, erraçu *Pater* eta *Ave Maria*, edo eguiçu bertce cembait othoitz, eta eman çaite debocionerekin çure goiceco othoitçaren eguiten.

Goiceco othoitçaren ondoan, edo ahal duçunean, eguiçu oren erdi baten, edo bederen oren laurden baten meditacionea; gutiac dire egun guciez oren erdìbat baino guehiago dosteta funs-gabetan, eta ez deuskerietan galtzen ez dutenac, eta doidoiaco fortuna baten ilhumbetan bici den presuna batec bere familiaren hazteco egunero oren eta memento guciac empleatu behar baditu, lanean hari delaric meditacione hori eguin deçake, ana bera eta ikhusten dituen gauça guciac Yaincoaren perfeccioneen eta munduco funs-gabetasunaren consi-

causitcen direnec baino gutiago obratcen bere salbamendua; eta asco presuna içanen dire uste dugun baino gorago ceruan altchatuac bere estatuco eguin bide mendrenen bethetceco içatu duten leyaltasuna dela causa, obra eder batçu dire, duda gabe, Elicetan egotea, othoitçaren eguitea; baldin ordean othoitcean egoteco çure etcheco lanac uzten baditutçu, çure othoitça ez çayo Yaincoari agradatcen; Izpiritu Sainduac handizki laudatcen du iruten haricen cen, eta bere etcheco lan chehez occupatcen cen emazteki borthitz hura.

Yanean, edanean, loan eta çure libertimenduetan, ez duçu placera bilhatu behar placera gatic, bainan çure osassunaren conxerbatceco eta Yaincoaren cerbitçuan haren emplegatceco chedea içan behar duçu, artha içan çaçu bereciki compainia eta errecreacione onhestac, eta perilos ez direnac hautatceco, eta ez seculan colpatceco caritatea, garbitasuna, eta

bertce berthuteac; çure sensuco presunekin errecreatu behar çare, bertce sensuco presunac ez ditutçu hantatu behar premiaz baicen, eta orduan ere mintçatu behar çaizcote ahal beçain modeski, serioski eta laburki.

Ez deçaçula, ahal baduçu, egunic utz meça saindua entçun gabe, eta ez baçaitçu posible meçan causitcea, meça-ezkila aditcean bihotcez aphecari yunta çaite, eta meça gogoz entçun çaçu, hartaco eguinez, nihor ohartu gabe, meça erreyalki entçutean eguiten ditutçun othoitcetaric cembait.

Egun guciez arrosarioa erranen duçu, çure Aingueru beguiraleari eta çure Patroin sainduari cembait othoitz eguiten dioçutelaric.

Mahainean yartcean eta mahainetic altchatcean hartaco catichiman diren othoitçac eguinen ditutçu, *Angelus* egunean hiruretan, eta *Ave Maria* orena aditcean erraiten duçularic.

Cofesatu behar çare bederen ilhabete guciez, artetaco besta buruetan,

era çure sor egunean; comunionearen husutasuna, edo bakhantasuna çure cofesorac erreguelatuco du.

Igandeac eta bestac santifica çaçu berrico meça nausian bezperetan, predicu eta catichimetan aurkhitcen çarelaric, mundutarren bilkhuetaric ihez eguinez, debocionezco iracurtce eta bertce obra onetan egun hura iragaten duçularic.

Eguna akhaba çaçu arraxeco othoitçaz, eguiten duçularic çure contcientciaren examina chehe bat çure huxen eçagutceco, eta helaz Yaincoari barkhamendu escatceco, gau hartan hil behar bacine beçala.

Bilhuz çaite modestiarekin, har çaçu ur benedicatua, etçan çaite çure arima Yaincoaren escuetan eçarri ondoan, eta lokhar çaite cembait penxamendu saindutan.

AKHABANTÇA.

LIBURU HUNTAN DIREN GAUCEN KHAUSITCECO

TABLA.

Paya.

GOICECO *Othoitça*.............. 11
Arraxeco Othoitça.............. 22
Noela atçar gaiten.............. 32
Exercicio Izpirituala San Ambrosioc....................... 35
Penxamendu Sainduac.......... 40
Nola behar den entçun Meça Saindua.......................... 55
Cofesatceco Debocionea.......... 66
Contcientciaco examina......... 68
Contricionearen biltceco moldea.. 80
Cofesio ondoco Actac............ 93
Comunione Sainduuren aitcineco Actac...................... 97
Ondoco Actac..................... 107
San Thomasen othoitz ederra.... 112

TABLA.

	Paya
Sacramendu Sainduaren lethaniac	117
Andredena Mariaren lethaniac	125
Aspiracione debotac	128
Exemplu ederra	135
Guiçonaren lau azken finac	142
Arimaren comberxionea	151
Burhasoen othoitça haurrentçat	155
Emazte haur esperantcetan direnen othoitça	157
Piayetaco othoitça	158
Igandetaco Bezperac	160
Abendoco himnoa	169
Gariçumacoa	172
Pasionecoa	173
Bazco çaharrecoa	174
Completac	177
Ama Biryinaren Antifonac	188
Salve, regina	190
Arraxeco examina	192
Sub tuum presidium	196
Ave Maris stella	197
Urtheco Besta printcipaletaco Bezperac	199

TABLA.

Paya.

Andredena Mariaren Conceptionea 201
Eguerri egunean 205
Yondoni Estebe 208
Yondoni Yoanni Ebanyelista 210
Urthe berriz 211
Trufaniaz 214
Purificacionea 216
Yondoni Leon Bayonaco aphezpicua 217
Andredena Maria martchocoa 222
Bazco egunean 223
Bazco çaharrez 225
Yondoni Salbatorez 226
Mendecostez 228
Trinitatez 230
Bezta Berriz eta Pange Lingua 232
Yondoni Baptistaren egunean 234
Yondoni Petiriz 235
Andredena Maria aboztucoan 237
Andredena Maria buruilecoan 238
Saindu gucien beztan 241
Hilen Bezperac 243
Exaudiat 248

Tabla.

Paya.

Te Deum 249
Stabat Mater, *latinez*............ 251
Stabat Mater, *escuaraz*.......... 254
Inviolata 257
Besta Berrico Octaba gucico..... 258
Martiren himnoac 264
Dies iræ......................... 266
Yondoni Leoni, emazte haur esperantcelan direnec eguiten ahal duten othoitça 270
Çazpi Psalmu Penitentcialac latinez.......................... 272
Sainduen lethaniac 285
Çazpi Psalmu Penitentcialac escuaraz......................... 292
San Frantcesen lethaniac........ 314
San Antonionen lethaniac 316
Norc bere iceneco Sainduari.... 319
Yesusen Bihotz Sacratuaren Bezperac........................ 323
Yesusen Bihotz Sacratuari consecracionea 328
Yesusen Bihotz Sacratuaren lethaniac 336

Tabla.

Paya.

Meça Sainduco Othoitça......... 344
Meça Sainduaren laguntceco moldea........................... 374
Yesu-Christoren Pasione Saindua. 397
Estacioneac edo Gurutcearen Bidea........................... 423
Agoniaco Othoitçac............. 457
Othoitça Yesus Yaunari......... 468
Arima Yaincotiaren Yaincoa ganatco oihua 469
Othoitça Cofesoarentçat......... 471
Amodiozco Acta perfeta......... 472
Othoitçac Andredena Mariari ... 473
Garbitasun Sainduaren, etc..... 474
San Yoseph handiari............ 474
Aingueru beguiraleari 475
Indulgentcia plenarioa, etc...... 475
Egunaren guiristinoki iragateco moldea....................... 476

BAYONAN, P.-A. Cluzeau Baithaco Imprimerian.

